സഹകരണപ്രസ്ഥാനം

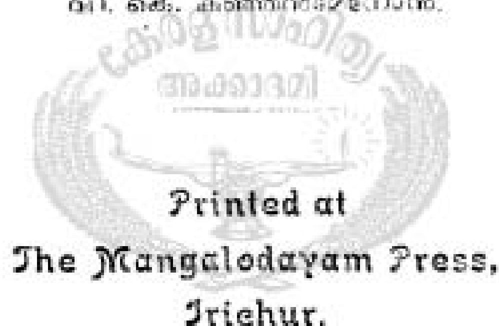
ഗ്രന്ഥകർത്താ:
വി. കെ. കണ്ണൻമേനോൻ.

സഹകരണപ്രസ്ഥാനം

ഗ്രന്ഥകൎത്താ:

വി. കെ. കണ്ണൻമേനോൻ.

Printed at

The Mangalodayam Press,

Trichur.

1106. വില 1 ക

കൊച്ചി ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മറ്റിയിൽനിന്നു

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്.

മുഖവുര.

ശ്രീമാൻ വി. കെ. കുഞ്ഞൻമേനോൻ അവർകളുടെ "സഹകരണപ്രസ്ഥാനം" എന്ന പുസ്തകം ഞാൻ വായിച്ചുനോക്കി. പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ധാരാളമായി പ്രചരിക്കുവാൻ തുടങ്ങീട്ടുണ്ടെങ്കിലും സഹകരണതത്വങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നവയായി മലയാളഭാഷയിൽ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വളരെ ദുർല്ലഭമാണ്. ഉള്ളവതന്നെ ഏതദ്വിഷയത്തിൽ ശരിയായ ജ്ഞാനം വായനക്കാൎക്കുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നതിന്നു കേവലം അപൎയ്യാപ്തങ്ങളുമാണ്. ഗ്രന്ഥകൎത്താവിന്റെ പ്രസ്തുതോദ്യമം തീൎച്ചയായും ഈ ന്യൂനതയെ പരിഹരിക്കുമെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. സഹകരണസംബന്ധമായിട്ടുള്ള വിവിധവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വളരെ ലളിതമായ ഭാഷയിൽ സംക്ഷിപ്തമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. സഹകരണതത്വസിദ്ധാന്തങ്ങളെ അവിടവിടെയായി ആവൎത്തിച്ചു പറഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആയതുകൊണ്ടു വായനക്കാൎക്ക് വിഷയഗ്രഹണത്തിങ്കലുള്ള സൌകൎയ്യം കൂടുതലായിത്തീൎന്നിട്ടേയുള്ളൂ.

സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഇനിയും അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മലയാളഭാഷയിൽ ഉണ്ടാകേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുതന്നെ പറയട്ടേ. അധികഭാഗവും ആംഗ്ലഭാഷാനഭി

ജ്ഞന്മാരായ നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ സഹകരണതത്വബോധം ശരിയായി ഉണ്ടാകേണമെങ്കിൽ — സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിനു പ്രചുരപ്രചാരം സിദ്ധിക്കേണമെങ്കിൽ — തദ്വിഷയപ്രതിപാദകങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും മാസികകളുടേയും പൌഷ്കല്യംതന്നെയാണ് അവശ്യം ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതു്. ആകയാൽ ഇങ്ങിനെയുള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ വർദ്ധനയ്ക്കു "സഹകരണപ്രസ്ഥാനം" ഒരു മാർഗ്ഗദർശിയായിത്തീർന്നുകാണ്മാൻ ഞാൻ സർവ്വാത്മനാ ജഗദീശ്വരനെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

Trichur,
3—11—'05.

P. Krishnan Nambiyar B. A.
Secretary to
the Cochin Central Co-operative Bank.

പ്രസ്താവന.

ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മുഖ്യവിഷയത്തെ വായനക്കാർ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്ന് ആവശ്യമുള്ള ചില സംഗതികളെ ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ വിവരിക്കുന്നതാണ് പ്രസ്താവന എന്ന ചുരുക്കത്തിൽ പറയാം. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്ന മേപ്പടി ലക്ഷണത്തോടുകൂടിയ ഒരു പ്രസ്താവന എഴുതുക എന്ന കാൎയ്യം സുഖമായിട്ട സാധിക്കുന്നതിന്ന പ്രസ്തുതവിഷയത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധനായ ഒരു മഹാൻ തന്റെ ഒരു പുസ്തകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു ഭാഗത്തെ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതായിരിക്കും ഉത്തമം എന്ന വിചാരിച്ച് അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നു.

ബൊമ്പായിൽ "സിഡൻഹാം കാളേജ്" പ്രൊഫസരും "പ്രൊവിൻഷ്യൽ കൊ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ഇൻസ്റ്റിട്യൂട്ട്" എന്ന സഹകരണസംഘവിശേഷത്തിന്റെ ഉപാദ്ധ്യക്ഷനും ആയ മിസ്റ്റർ എച്ച്. എൽ. കാജി എം. എ. എന്ന മഹാൻ സ്വകൃതിയായ "സഹകരണപ്രസ്ഥാനം-പ്രഥമപാഠം" എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു ചെറിയ പുസ്തകത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

"എല്ലാ കാൎയ്യങ്ങളിലും മത്സരം അതിതീക്ഷ്ണമായിത്തീൎന്നിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത് ബലവാൻ അധികം ബലവാനായിത്തീരുകയും ബലഹീനൻ പിന്നാക്കം തള്ളപ്പെ

ടുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല, ജീവിതയുദ്ധത്തിൽ ബലഹീനൻ ഹിംസിക്കപ്പെടുന്നു; ബലവാൻമാത്രം ശേഷിക്കുന്നു—ഇതാണു സ്വാഭാവികമായിട്ടുള്ള തത്വം എന്നുകൂടി ചില തത്വദർശികൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ ജീവിതം ഈവിധം സ്വാർത്ഥപരമായിട്ടു കാണപ്പെടുക എന്നുള്ള ഈ മതം എല്ലാ മനുഷ്യരേയും ഒന്നുപോലെ സഹോദരഭാവത്തോടുകൂടി കാണുന്ന ഉദാരബുദ്ധികളായിട്ടുള്ളവർക്കു രുചിക്കുന്നില്ല. ഒരു മുടന്തനോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതുവിധത്തിൽ അംഗവൈകല്യത്തോടുകൂടിയവനോ ആയ ഒരു പുത്രനെ വിവേകിയായ ഒരു പിതാവു ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനു പകരം അധികം വാത്സല്യത്തോടുകൂടി രക്ഷിക്കുകയാണല്ലോ ചെയ്യുക. അതുപോലെതന്നെ പരിഷ്കൃതനിലയിലെത്തിട്ടുള്ള ഒരു ജനസമുദായം നിർദ്ധനന്മാരും അതിനാൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുവാനുള്ള കഴിവു കുറഞ്ഞവരുമായ അംഗങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല തങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതിയെ ക്രമേണ നന്നാക്കുന്നതിനും ലോകത്തിൽ ഒരുവിധം നല്ല സ്ഥിതിയിൽ കാലക്ഷേപം ചെയ്യുവാൻ തങ്ങൾ പ്രാപ്തന്മാരായിത്തീരുന്നതിനും തദ്വാരാ തങ്ങൾ സമുദായത്തിനു ഒരു ഭാരമായിത്തീരുന്നതിനു പകരം ഉപകാരമുള്ള അംഗങ്ങൾതന്നെയായിട്ടു ജീവിക്കുന്നതിനും ഉള്ള അവസരം അവർക്കു ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നു. 'സഹകരണം' എന്ന ഒരേർപ്പാടുകൊണ്ടാണു് ഇതു സാധിക്കപ്പെടുന്നതു്. അതിനാൽ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പരമപ്രയോജനം ദരിദ്രന്മാരായിട്ടുള്ളവരുടെ രക്ഷയാകുന്നു. അതല്ലാതെ ജീ

വിതയുദ്ധത്തിൽ ബലം കുറവായിട്ടുള്ള ആ കൂട്ടരെ നശിപ്പിച്ചു ധനവാന്മാരും ബലവാന്മാരുമായവരെ ശേഷിപ്പിക്കുക എന്നതല്ല. “എല്ലാവരും ഓരോരുത്തൎക്കുവേണ്ടിയും ഓരോരുത്തരും എല്ലാവൎക്കുവേണ്ടിയും” എന്നതാണ് അതിന്റെ ആദൎശവാക്യം. സഹകരണസംബന്ധമായ ഈ ആദൎശത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു സമുദായത്തിൽ താൻ മറ്റുള്ളവൎക്കു പലവിധത്തിലും സഹായമായിട്ടു തീരുക എന്നുള്ള തന്റെ മുറയാകുന്നുവെന്നും അപ്രകാരംതന്നെ മറ്റുള്ളവർ, വേണ്ടിവന്നാൽ, തന്നേയും പലപ്രകാരത്തിൽ സഹായിക്കുമെന്നും ഉള്ള ബോധം ഓരോരുത്തൎക്കുമുണ്ടാകുന്നു. ദാരിദ്ര്യം അത്യധികമായി എല്ലാ ദിക്കിലും വ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള ഇന്ത്യാരാജ്യത്തു സഹകരണംകൊണ്ടല്ലാതെ ഇതിനു മോചനമുണ്ടാകുന്നതല്ല.

ഇന്നത്തെ ജനസമുദായത്തിൽ വിവിധപദാൎത്ഥങ്ങളെ നിൎമ്മിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് ആ വക പദാൎത്ഥങ്ങളുടെ വില്പനയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ലാഭത്തിന്റെ ഒരോഹരി കിട്ടുന്നില്ല എന്നുള്ള ഏറെക്കുറെ സ്പഷ്ടമായിട്ടുള്ള സംഗതിയാകുന്നു. പദാൎത്ഥനിൎമ്മാണത്തിനുള്ള രണ്ടു പ്രധാനസാധനങ്ങൾ ദ്രവ്യവും പ്രയത്നവുമാണല്ലോ. ദ്രവ്യത്തിനു ന്യായമായ പലിശയും പിന്നെ വിചാരിക്കാതെ വന്നേക്കാവുന്ന ചില നഷ്ടങ്ങളെ പോക്കുന്നതിന് ഒരു കൂടുതൽസംഖ്യയും കിട്ടുന്നു. അതു കിട്ടുകയും വേണം. പ്രയത്നത്തിനും അതുപോലെതന്നെ തക്കതായ കൂലി കിട്ടുന്നു. അതെല്ലാം കണക്കാക്കിക്കഴിഞ്ഞാലും നല്ല ലാഭമുള്ള ഒരു വ്യവസായത്തിൽ പിന്നേയും ഗണ്യമായ ഒരം

ശം ശേഷിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ ശേഷിച്ച സംഖ്യ ആൎക്കാണിരിക്കേണ്ടതു് എന്നതാണ് ഇന്നിപ്പോൾ വാദത്തിനു വിഷയമായിത്തീൎന്നിട്ടുള്ളതു്. ഇന്നത്തെ സമുദായസ്ഥിതിയിൽ ഒരു വ്യവസായത്തിനു മൂലദ്രവ്യം ഇറക്കീട്ടുള്ളവരാണു് മേപ്പടി സംഖ്യ സാധാരണയായിട്ടെടുത്തുവരുന്നതു്. എന്നുവെച്ചാൽ, ഒരു കമ്പനിയിൽ ഓഹരികൾ എടുത്തിട്ടുള്ളവർ പണത്തിനു ധാരാളം പലിശയ്ക്കു പുറമെ പിന്നേയും അതിയായ ലാഭമുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം ഡിവിഡണ്ടു കിട്ടണമെന്നർത്ഥം. മുതലാളന്മാരുടെ ഈ പ്രവൃത്തി തൊഴിലാളികൾക്കു — പദാൎത്ഥങ്ങളെ വാസ്തവത്തിൽ നിൎമ്മിക്കുന്നവൎക്കു — വളരെ അതൃപ്തികരമായിട്ടു തീൎന്നിരിക്കുന്നു. പണത്തിന്റെ പലിശയും മറ്റു ചെലവുകളും കഴിച്ചു ശേഷിക്കുന്ന ലാഭസംഖ്യ പ്രയത്നത്തിന്നിരിക്കേണ്ടതാണ് എന്നാകുന്നു അവരുടെ വാദം. ഇന്നു മുതലാളികൾ പറ്റിപ്പോരുന്ന ലാഭം തൊഴിലാളികൾക്കുതന്നെയാണു കൊടുക്കേണ്ടതു് എന്നിങ്ങിനെ അവരുടെ പക്ഷം പിടിച്ചുകൊണ്ടു സമത്വവാദികളും (Socialists) സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. എന്നാൽ 'സഹകരണം' ഈ രണ്ടു പക്ഷത്തെയും ധൎമ്മ്യമായിട്ടു വിചാരിക്കുന്നില്ല. പദാൎത്ഥനിൎമ്മാണത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ആദായം അതിൽ ഏൎപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എല്ലാവൎക്കും തുല്യമായിട്ടു വീതിയ്ക്കണം എന്നാണ് അതു സിദ്ധാന്തിക്കുന്നതു്. എന്നുവെച്ചാൽ, ഇറക്കിയ പണത്തിനു ന്യായമായ പലിശയും പ്രയത്നത്തിനു തക്കതായ കൂലിയും കൊടുത്തിട്ടു ശേഷമുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യ ഇരുകക്ഷികൾക്കും ഒപ്പം വീതിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു സാരം.

മത്സരം പ്രധാനമായിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു് എല്ലാവരും സ്വാൎത്ഥപരന്മാരായിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെത്ത മത്സരസമരത്തിൽ തുല്യബലവാന്മാരായിട്ടുള്ളവർ തമ്മിൽക്കൂടെന്നുമില്ല. എന്നാൽ പ്രായേണ ബലവാനും ബലഹീനമായിട്ടാണു പലപ്പോഴും യുദ്ധം നടക്കുവാനിടവരുന്നതു്. അങ്ങിനെ വരുമ്പോൾ മെച്ചം ഒരു ഭാഗത്തേക്കു മാത്രമായിട്ടു തീരുന്നതിൽ ആശ്ചൎയ്യമില്ലല്ലൊ. ബലവാൻ ബലഹീനനെ തോല്പിച്ചു് അതിയായ മെച്ചം നേടുന്നു. പണക്കാരൻ പണത്തിനു മുട്ടുള്ളവനെ ലാക്കാക്കി അതിലാഭം പറ്റുന്നു. പഠിപ്പുള്ളവൻ പഠിപ്പില്ലാത്തവനെ മെരട്ടി ലാഭിക്കുന്നു. സൂക്ഷ്മബുദ്ധികൾ മന്ദബുദ്ധികളും ശുദ്ധന്മാരുമായവരെ പറ്റിച്ചു സമ്പാദിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ മത്സരത്തരം ഓരോ കാൎയ്യത്തിൽ മറ്റുള്ളവരെ തോല്പിച്ചു് മെച്ചം നേടുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. എന്നാൽ അപ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തി ന്യായമോ അല്ലയോ എന്നു് ആരുംതന്നെ നോക്കാറില്ല. നാട്ടുപുറത്തുള്ള കൃഷിക്കാർ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന ധാന്യാദിപദാൎത്ഥങ്ങളാണു് പട്ടണവാസികൾ വാങ്ങി ഭക്ഷിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ ആ വക സാധനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന കൃഷിക്കാരുടേയും അവയെ വാങ്ങി അനുഭവിക്കുന്നവരുടേയും മദ്ധ്യത്തിലായി ചരക്കുകാരൻ ദല്ലാളൻ ഇടപ്പടിക്കച്ചവടക്കാരൻ ചില്ലറക്കച്ചവടക്കാരൻ എന്നിങ്ങിനെ പലരും നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. അതു കാരണം വാങ്ങി അനുഭവിക്കുന്നവർ സാമാനങ്ങൾക്കു വലിയ വില കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്നു. അവയെ ഉണ്ടാക്കുന്ന കൃഷിക്കാൎക്കു കുറച്ചുമാത്രം വിലയേ കിട്ടുന്നുള്ളുതാനും. ലാഭമെല്ലാം കൊണ്ടു

പോകുന്നതു മുമ്പറഞ്ഞ മദ്ധ്യസ്ഥന്മാരാകുന്നു. വന്നുകൂടുന്ന ഫലമെന്തെന്നാൽ, പദാർത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന കൃഷിക്കാരൻ എപ്പോഴും ചടച്ചു മെലിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവയെ വാങ്ങി അനുഭവിക്കുന്നവനും മെലിഞ്ഞുതന്നെയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ സ്വതേ തടിച്ചിരിക്കുന്ന ഇടത്തട്ടുകാരൻ കൊഴുത്തു തടിച്ചവനായിട്ടു തീരുന്നു. ഈ അവസ്ഥയാണ് സർവ്വത്ര കാണപ്പെടുന്നതു്. ഈ വിധം അന്യരെ തോല്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള മെച്ചംനേടൽ 'സഹകരണം' തീരെ നിരോധിക്കുന്നു. പദാർത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരുടേയും അവയെ വാങ്ങി അനുഭവിക്കുന്നവരുടേയും ഇടയിലായി ചില കൂട്ടർ ഉണ്ടാവാൻ പാടില്ല എന്ന് 'സഹകരണം' പറയുന്നില്ല. അങ്ങിനെയുള്ളവരെക്കൊണ്ടു ജനസമുദായത്തിലേക്ക് ഉപകാരമുണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്നതു നിരാക്ഷേപമായ സംഗതിയാണ്. പക്ഷെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരുടേയും അനുഭവിക്കുന്നവരുടേയും ഇടയ്ക്കു നിന്നുകൊണ്ടു അവരെ തോല്പിച്ച് അതിയായ ലാഭം പറ്റുവാൻ 'സഹകരണം' സമ്മതിക്കുകയില്ല. ആ ലാഭം ആ രണ്ടു കൂട്ടരുംതന്നെ നേരിട്ടനുഭവിക്കാറാകണം എന്നതാണ് അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തെ നിറവേറ്റുന്നതിന്നു വേണ്ടിയാണ് രണ്ടു കൂട്ടരുടെയിടയിലും പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതു്. എങ്ങിനെയെന്നാൽ, ഒരു ദേശത്തുള്ള കൃഷിക്കാർ ഒത്തുചേർന്ന് ഒരു സംഘം സ്ഥാപിക്കുന്നു. ആ സംഘമുഖാന്തരം സംഘാംഗങ്ങളായ ഓരോ കൃഷിക്കാരുടേയും സാധനങ്ങളെ വാങ്ങി അവർക്കു നഷ്ടം കൊള്ളാത്ത വിധത്തിൽ വില്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

അപ്രകാരംതന്നെ സാധനങ്ങളെ വാങ്ങി അനുഭവിക്കുന്നവരും ഒത്തുചേൎന്ന ഒരു സംഘം സ്ഥാപിക്കുന്നു. ആ സംഘം മുഖാന്തരംതന്നെ സംഘാംഗങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളെ വാങ്ങി ശേഖരിച്ചു ന്യായമായ വിലയ്ക്കു് അവൎക്കു വീതിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. ഈ വക സംഗതികളെല്ലാം ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിശദമായി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. *

'സഹകരണം' എന്നതു ധനലാഭത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കികൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രസ്ഥാനവിശേഷമാകുന്നുവെന്ന സംഗതി വിസ്മരിക്കുവാൻ പാടില്ല. ഒരു സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതിയെ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയാണു് അതു് സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതു്. അങ്ങിനെയാണെങ്കിലും അതിനെ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന രീതിയും അതിന്റെ ആദൎശങ്ങളും ആ പ്രസ്ഥാനത്തെ ഒരു ധൎമ്മാചരണപ്രസ്ഥാനവുംകൂടിയാക്കിത്തീൎക്കുന്നതെന്നു ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. സഹകരിപ്പാനുള്ള ബുദ്ധി ഒരുവനിൽ എപ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നുവോ അപ്പോൾ അവൻ — ധനലാഭമുണ്ടായാലും ഇല്ലെങ്കിലും — ഒരു നന്മയുള്ള പുരുഷനായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. മിത്രങ്ങൾക്കു പല പ്രകാരത്തിലും രക്ഷചെയ്തു കൊടുക്കണമെന്നും നിത്യകാലക്ഷേപത്തിനു വേണ്ട സാധനങ്ങൾ നഷ്ടംകൊള്ളാത്ത വിധത്തിൽ അവൎക്കു കിട്ടുവാൻ തരമാക്കിക്കൊടുക്കണമെന്നും ഉള്ള ആൎദ്ര

---

* കൃഷിക്കാരനെ ഒരു ഉദ്യമശീലനാക്കിത്തീൎക്കുവാനും ഉള്ളൂ. ഇ
കളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെല്ലാം വിവിധപദാൎത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന പ
ലതരം തൊഴിലുകൾക്കും യോജിക്കുന്നതാണു്.

ബുദ്ധി, ജന്മി കുടിയാനേയും പണക്കാരൻ കടക്കാരനേയും മുതലാളി തൊഴിലാളിയേയും കച്ചവടക്കാരൻ കാറിക്കാരനേയും തോല്പിച്ച് അന്യായമായി മെച്ചം നേടുക എന്ന അധൎമ്മപ്രവൃത്തിയിൽ അതിയായ കോപം, മിതവ്യയം സ്വാസഹായം പരസ്പരസഹായം എന്നിവയുടെ പരിശീലനം — ഈ വിധമുള്ള വിശിഷ്ടഗുണങ്ങൾ ഒരുവനെ ഒരുൽകൃഷ്ടപുരുഷനാക്കാതെയിരിക്കുന്നതല്ല. അതിനാൽ ധനലാഭത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഒന്നാണെങ്കിലും, സഹകരണപ്രസ്ഥാനം ധൎമ്മാചരണപ്രസ്ഥാനവുംകൂടിയാകുന്നുവെന്ന സംഗതി പ്രത്യേകിച്ചും ഓൎമ്മവെക്കേണ്ടതാകുന്നു. അതിൽനിന്നു ധാൎമ്മികമായിട്ടുള്ള വിലപിടിച്ച ഫലങ്ങൾ അനവധിയുണ്ടാകുന്നുണ്ട്. ഇത്രയും മാഹാത്മ്യത്തോടുകൂടിയ ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തെ നമ്മുടെ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തും രാഷ്ട്രീയമായ അഭിവൃദ്ധിക്കുള്ള സാധനങ്ങളിൽ ഒന്നായിട്ടു സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന സംഗതി സന്തോഷാവഹം തന്നെ.”

‘സഹകരണം’ എന്ന വിഷയത്തെപ്പററി യാതൊരു ജ്ഞാനവും പരിചയവുമില്ലാത്ത ഒരാളാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ എന്നു കാണുമ്പോൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രാമാണ്യത്തെപ്പററി പല മഹാന്മാൎക്കും — ഗ്രന്ഥകാരനെ പരിചയമുള്ള എല്ലാവൎക്കും നിശ്ചയമായിട്ടും — ശങ്ക തോന്നുവാനിടയുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സംഗതിയെങ്കിലും ഗ്രന്ഥകാരന്റെ അഭിപ്രായമായിട്ടു ചേൎത്തിട്ടില്ല എന്നതാണ് അതിനുള്ള സമാധാനം. പ്രസ്തുത വിഷയത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാരും പ്രസിദ്ധന്മാരുമായി

ട്ടുള്ള പ്രമാണികൾ സ്വസ്വഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള സംഗതികളേയും അവരുടെ ആശയങ്ങളേയും ലേശം ഭേദഗതി ചെയ്യാതെ എടുത്തു പറയുക മാത്രമേ ഗ്രന്ഥകാരൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. ആവക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു ദുർല്ലഭം ചില ഭാഗങ്ങൾ തർജ്ജമചെയ്തു ചേർത്തിട്ടുള്ളതായിട്ടും കാണും. അപ്രകാരം കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ പൂർവ്വാപരവിരോധം കൂടാതെയും അസ്ഥാനത്തല്ലാതെയും സംബന്ധപ്പെട്ടതന്നെയിരിക്കുന്നില്ലേ എന്നും മറ്റുമുള്ള സംഗതികൾ സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൽ പ്രവൃത്തിയെടുത്തു പരിചയം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള മിസ്റ്റർ പി. കൃഷ്ണൻനമ്പ്യാർ ബി. എ. അവർകൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മിസ്റ്റർ നമ്പ്യാർ ‘സഹകരണ’ത്തെ സംബന്ധിച്ച ശാസ്ത്രീയമായും പ്രായോഗികമായുമുള്ള ജ്ഞാനം നല്ലവണ്ണം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിദ്വാനാകുന്നു. പലവിധത്തിലുമുള്ള ജോലിത്തിരക്കിന്നിടയിൽ ഒരു കയ്യെഴുത്തുപുസ്തകം വായിച്ചു വേണ്ടതുപോലെ പരിശോധിക്കുക എന്നുള്ള മുഷിപ്പൻവേലയെ അദ്ദേഹം ലേശം മടി കൂടാതെ, എന്നു മാത്രമല്ല അത്യാദരവോടുകൂടിത്തന്നെ, ചെയ്തതിന്നു പുറമെ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്ന് ഒരു മുഖവുരകൂടി എഴുതിത്തന്നതിന്നു ഗ്രന്ഥകാരൻ അദ്ദേഹത്തോടു അതിയായി നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഈ പുസ്തകമെഴുതുന്നതിന്നു സഹായമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടേയും പത്രങ്ങളുടേയും പേരുവിവരം താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

1. Consumer's Co-operative socities by Charles Gide.

2. The Law and principles of Co-operation by H. Calvert. I. C. S

3. Some aspects of Co-operation in Germany Italy and Ireland (A report) by M. L. Darling I. C. S.

4. Studies in European Co-operation by C. F. Strickland. I. C. S

5. Primer of Co-operation by H. L. Kaji.

6. The Co-oprative movement in India a comparative study by F. L. Raina B. A. M. R. A. S. (Lond)

7. Co-operation in India by P. Mookerjee M. A. etc.

8. The Government of India Resolution introduced in the Viceroy's Council by Denzil Ebetson.

9. A Summary of the Maclagan Committee Report.

10. The Modern Review.

11, The Hindu

12. Administration Reports of the Cochin Co-operative Department from the year 1092 & 1109.

സഹകരണപ്രസ്ഥാനം

അദ്ധ്യായം 1.

അവതാരിക.

മനുഷ്യവൎഗ്ഗം ആദികാലംമുതൽ ഓരോ അവസ്ഥാവിശേഷത്തിൽനിന്നു ക്രമേണ കയറീട്ടാണു് ഇപ്പോഴത്തെ പരിഷ്കൃതാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മൃഗങ്ങളെ വേട്ടയാടി ഉപജീവനം കഴിച്ചു ഗിരിഗുഹാദികളിൽ വസിച്ചു കാലക്ഷേപം ചെയ്തുപോന്നതായ ഒരവസ്ഥ ഒന്നാമത്തേതായിട്ടു വിചാരിക്കാം. പിന്നെ ആടു പശു കന്നാലി മുതലായവയെ മേച്ചു് അവകൊണ്ടുപജീവനം ചെയ്തുപോന്നിരുന്ന അവസ്ഥ. അതിന്റെ ശേഷം ഭൂമി വെട്ടിത്തെളിയിച്ചു കൃഷി ചെയ്തുപജീവിയ്ക്കുക എന്ന അവസ്ഥ. ഒടുക്കം വിവിധവ്യവസായങ്ങളിലേൎപ്പെട്ടു കാലക്ഷേപം ചെയ്യുക എന്നാവസ്ഥ. ഈ അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ ഉത്തരോത്തരം അധികമധികം പരിഷ്കാരപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നതു് എന്ന സംഗതിയിൽ സംശയമില്ല. ഒരവസ്ഥയിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള മാറ്റംകൊണ്ടു മനുഷ്യൎക്കു് അധികമധികം ഗുണം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വിവിധവ്യവസായങ്ങളിലേൎപ്പെട്ടു പ്രവൎത്തിപ്പാനുള്ള സാമൎത്ഥ്യമുണ്ടായതോടുകൂടി

സുഖജീവിതത്തിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടായിത്തീരുകയും അവ മനുഷ്യൎക്കു സുലഭമായിത്തീരുന്നതിനു കച്ചവടം എന്ന ഏൎപ്പാടു മേൽക്കുമേൽ വൎദ്ധിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. പക്ഷേ അതോടുകൂടി മുതലാളി തൊഴിലാളി എന്നു രണ്ടു തരം ജനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം നിൎഭാഗ്യത്താൽ, വളരെ അധികമായിട്ടു തീൎന്നു. എങ്ങിനെയെന്നാൽ അത്യാഗ്രഹംനിമിത്തം സ്വാൎത്ഥപരന്മാരായിത്തീൎന്ന മുതലാളന്മാർ ലോകത്തിൽ ധനവൎദ്ധനക്കു പരമാൎത്ഥത്തിൽ കാരണഭൂതന്മാരായ പല തരം കൈത്തൊഴിൽക്കാരെയും കൂലിവേലക്കാരെയും പലവിധത്തിലും ഞെരുക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഈ ഘട്ടത്തിലാണു് മനുഷ്യരുടെ ജീവിതത്തിലേക്കു് ഒരു മാറ്റംകൂടി വേണ്ടതായിട്ടു വന്നതു്. അങ്ങിനെയൊരു മാറ്റത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാകുന്നു ഇപ്പോഴത്തെ 'സഹകരണം' എന്ന പ്രസ്ഥാനവിശേഷം മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ ആവിൎഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

അദ്ധ്യായം 2.

സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ സ്ഥാപനത്തിനുള്ള മുഖ്യകാരണങ്ങൾ.

പലരുംകൂടിച്ചേൎന്നു പ്രവൎത്തിക്കുക എന്നുള്ളതു മനുഷ്യർ ഒട്ടാദികാലംമുതൽക്കുതന്നെ സ്വയമേ അനുഷ്ഠിച്ചുപോന്നിരുന്നുവെന്നുള്ളതു സിദ്ധമാണു്. എന്തെന്നാൽ, അതില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ ഗൃഹഗ്രാമപുരരാഷ്ട്രാ

ടി സ്ഥാപനങ്ങളും വിവിധവ്യവസായങ്ങളും തൽഫലമായിട്ടു നിത്യകാലക്ഷേപത്തിന്നാവശ്യകങ്ങളായ പലപല സാധനങ്ങളുടേയും സുഖജീവിതത്തിന്നുപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന നാനാവിധപദാർത്ഥങ്ങളുടേയും നിർമ്മാണവും, എന്നുവേണ്ട, പരിഷ്കൃതജീവിതത്തിന്നുതകുന്നതായ സർവ്വകാര്യങ്ങളും അസാദ്ധ്യമായിത്തന്നെയിരിക്കുമായിരുന്നുവെന്നുള്ള സുവ്യക്തമാണ്.

ചുരുങ്ങിയതു പതിനായിരം സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പു മുതൽക്കുതന്നെ മനുഷ്യരിൽ പലവകക്കാരും ഒട്ടേറെ പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ കാലക്ഷേപം ചെയ്തുതുടങ്ങിയിരുന്നുവെന്നു ചരിത്രംകൊണ്ടു കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പലവിധത്തിലുമുള്ള ആവിയന്ത്രങ്ങളേയും വൈദ്യുതയന്ത്രങ്ങളേയും നിർമ്മിച്ച് അവയുടെ സഹായംകൊണ്ടു ഭൂലോകം മുഴുവൻ അനായാസേന സുഖമായി സഞ്ചരിക്കത്തക്കവണ്ണം തീവണ്ടി വിമാനം മുതലായ വാഹനങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുകയും അതിദൂരത്തുള്ള വർത്തമാനങ്ങൾ ക്ഷണനേരംകൊണ്ടു തമ്മിൽത്തമ്മിൽ അറിയിക്കുന്നതിന്നു സമർത്ഥമായ കമ്പിത്തപാൽ മുതലായവയെ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ജീവിതത്തിന്നു സൌകര്യത്തേയും സുഖത്തേയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതായ നാനാവിധത്തിലുമുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി സർവ്വർക്കും പ്രാപ്യമാകത്തക്കവിധത്തിൽ അവയെ ലോകം മുഴുവൻ പരത്തുകയും മറ്റും ചെയ്യുക എന്നുള്ള അത്ഭുതകർമ്മങ്ങൾ മനുഷ്യർക്ക് സുസാദ്ധ്യമായിട്ടു വളരെ കാലമായിട്ടില്ല.

വലിയ വലിയ യന്ത്രശാലകളുടെ സ്ഥാപനംവഴിക്ക നാനാവിധസുഖപദാൎത്ഥങ്ങളെ ഇരുപ്പടിയായിട്ടസംഖ്യം ഉണ്ടാക്കി അവയെ എല്ലാ മനുഷ്യൎക്കും വാങ്ങി അനുഭവിക്കത്തക്കവണ്ണം സൎവ്വത്ര പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ മനുഷ്യർ സാധിച്ചു. പക്ഷെ ആ വക ഏൎപ്പാടുകളിൽനിന്നുണ്ടാകുമെന്നു കരുതാവുന്നതായ പരക്കെയുള്ള ധനസമൃദ്ധി, അധികസുഖത്തോടുകൂടിയ കാലക്ഷേപം, തൽഫലമായിട്ടുണ്ടാകുന്ന അധികമായ സംതൃപ്തി എന്നിവയ്ക്കു പകരം തദ്വിപരീതമായ ദാരിദ്ര്യം, ക്ലേശഭൂയിഷ്ഠമായ കാലക്ഷേപം, അസംതൃപ്തി എന്നിവയാണു് പ്രതിപക്ഷം ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിൎഭാഗ്യത്താൽ ഉണ്ടായിത്തീൎന്നതു്. എങ്ങിനെയെന്നാൽ, മുൻപറഞ്ഞ ഏൎപ്പാടുകളെക്കൊണ്ടു ലോകത്തിൽ ധനം വളരെ വൎദ്ധിച്ചുവെങ്കിലും ആ ധനത്തിന്റെ വിഭജനം മുമ്പൊരുകാലത്തുമുണ്ടാകാത്തവിധം ഏറ്റവും വിഷമമായ അവസ്ഥയിലായിട്ടു തീൎന്നു: വിവിധവ്യവസായങ്ങൾക്കായി മുതൽ ഇറക്കീട്ടുള്ള മുതലാളന്മാൎക്കു ധനം അളവില്ലാത്ത മേൽക്കുമേൽ വൎദ്ധിക്കയും, അതിനു വിപരീതമായി, ധനവൎദ്ധനയ്ക്കു കാരണഭൂതന്മാരായ തൊഴിലാളികൾക്കും വേലക്കാൎക്കും ദാരിദ്ര്യം, കടപ്പെരുതല, മുതലായ ബാധകൾ ക്രമേണ അധികമധികമായിട്ടുവരികയുംചെയ്തു. ഇതിനെ കുറെക്കൂടി വിശദമാക്കാം.— മുതലാളന്മാർ കമ്പനിയായിട്ടുചേൎന്നു യന്ത്രശാലകൾ സ്ഥാപിച്ചു് ഓരോവ്യവസായങ്ങളെ വലിയ ഏൎപ്പാടിൽ നടത്തുവാൻ ഇടങ്ങിയപ്പോൾ സ്വന്തഭവനങ്ങളിലും മറ്റുമായി പല വ്യവസായങ്ങളെയും ചുരുങ്ങിയ മട്ടിൽ നടത്തിപ്പോന്നിരുന്ന പ

ലതരം തൊഴിലാളികളുടെ ഉപജീവനമാൎഗ്ഗം തീരെ അടഞ്ഞുകൂട്ടത്തിലായി. അപ്പോൾ ആ കൂട്ടർ മേപ്പടി മുതലാളിന്മാരുടെ യന്ത്രശാലകളിൽ പോയി സ്വസ്വമനോധൎമ്മങ്ങളെ യാതൊന്നും പ്രയോഗിക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ അചേതനങ്ങളായ യന്ത്രങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ ഓരോ വേലകൾ ചെയ്തു കൂലിവാങ്ങിക്കുക എന്ന ശോചനീയാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കേണ്ടതായിട്ടുവന്നു. ഓരോ യന്ത്രശാലകളിലും അനേകായിരം ജനങ്ങൾ—ആബാലവൃദ്ധം സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും — വേലചെയ്തുതുടങ്ങി. പലതരത്തിലുമുള്ള അസംഖ്യം സാധനങ്ങൾ അവ ഓരോന്നിൽനിന്നും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടു. ഇവയെക്കൊണ്ടു കച്ചവടം നടത്തിയ മുതലാളന്മാരുടെ സ്വത്തു ക്രമാതീതമായിട്ടു വൎദ്ധിച്ചു. അപ്രകാരമുള്ള അതിയായ ലാഭത്തെ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്ത വേലക്കാൎക്കു ദിവസവൃത്തിക്കു വേണ്ടുന്നതിന്നു പോലും മതിയാകാത്ത വിധത്തിലുള്ള കൂലിമാത്രം മുതലാളന്മാർ കൊടുത്തുപോന്നു. അതു കാരണം അവരിൽ ദാരിദ്ര്യം വൎദ്ധിച്ചുവന്നു. തൽഫലമായിട്ടു് അവരിൽ പലരും കടത്തിൽ പെടുകയാൽ മുതലാളന്മാൎക്കു കുറെക്കൂടി അടിമപ്പെട്ടുവശായി. ഈ ദുരവസ്ഥയിലാണു് സഹകാരിത അല്ലെങ്കിൽ സഹകരണം എന്ന തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ എന്ന ഏൎപ്പാടു ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരത്യാവശ്യമായിട്ടു തീൎന്നതു്.

യന്ത്രശാലകൾ സ്ഥാപിച്ചു കമ്പനിയായി ചേൎന്നു നാനാവ്യവസായങ്ങളെ നടത്തുക എന്ന സമ്പ്രദായം ആദ്യമായിട്ടു നടപ്പിൽവന്നതു യൂറോപ്പുരാജ്യത്താകയാൽ

തൽസംബന്ധമായ മുമ്പറഞ്ഞ ദോഷങ്ങൾ ആദ്യമായിട്ടു കണ്ടുതുടങ്ങിയതും അവസ്ഥ പരിഹാരമായി പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ ആദ്യമായിട്ടേർപ്പെടുത്തിയതും അവിടങ്ങളിൽതന്നെയാകുന്നു. എന്നാൽ മുമ്പറഞ്ഞ സമ്പ്രദായത്തിലുള്ള വ്യാവസായികമായ ഏർപ്പാടുകൾ നമ്മുടെ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തു നടപ്പായി തുടങ്ങിവരുന്നതേയുള്ളു. അതനുസരിച്ചു തജ്ജന്യങ്ങളായ ദോഷങ്ങളും ക്രമേണ കണ്ടുതുടങ്ങിയപ്പോൾ ആ ദോഷങ്ങളുടെ നിവൃത്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു വിശേഷാൽ ശ്രമം ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടു വന്നില്ല. യൂറോപ്യന്മാരെ അനുകരിക്കുക മാത്രമേ ആ കാര്യത്തിൽ വേണ്ടിവന്നുള്ളു. ഇന്ത്യാരാജ്യത്തു പല ദിക്കിലും പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചുതുടങ്ങി എന്നതും. ഇപ്പോൾ ആ ഏർപ്പാടു ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചു് ഇന്ത്യയിൽ സർവ്വത്ര വ്യാപിക്കുക എന്ന മട്ടായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ സഹകരണം എന്ന തത്വത്തിന്റെ സാരതത്വം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഏറ്റവും ചുരുക്കമായിരിക്കുന്നതിനാൽ അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംഘങ്ങളിൽനിന്നു വളരെ കുറച്ചു മാത്രം ഫലമേ സിദ്ധിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടുള്ളു. എങ്കിലും കാലംകൊണ്ടു് ആ ന്യൂനത ഇല്ലാതാകുമെന്നു നിശ്ചയമായിട്ടും വിചാരിക്കാം.

അദ്ധ്യായം 3.

സഹകരണം എന്നു വെച്ചാലെന്തു്?

സഹകരണം—ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവൎത്തിക്കൽ എന്നാണു് ഇതിന്റെ ശബ്ദാൎത്ഥം: എന്നുവെച്ചാൽ, തങ്ങൾക്കു പൊതുവായിട്ടുള്ള ചില ആവശ്യങ്ങളെ നിവൎത്തിക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി കുറെ പേർ ഒന്നിച്ചു ചേൎന്നു പ്രവൎത്തിക്കുക എന്നൎത്ഥമാകുന്നു. ജനങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുവരുന്ന ദാരിദ്ര്യദുഃഖത്തിന്നു ഒരു നിവൃത്തിമാൎഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന്നുള്ള ഇച്ഛയാണു് സഹകരണസംഘങ്ങൾ എന്ന ഏൎപ്പാടു് ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതിന്നുള്ള മുഖ്യകാരണം. അങ്ങിനെ ഒരേൎപ്പാടു നമ്മുടെ ഇടയിൽ, എന്നല്ല എല്ലാ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിലും, ഏറക്കുറെ നടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അതു യൂറോപ്യന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഇപ്പോൾ പല വ്യവസ്ഥകളോടുകൂടി ക്രമപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു സ്ഥാപനമായി തീൎന്നിട്ടുള്ളതിനാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ യൂറോപ്യന്മാർ 'സഹകരണം' എന്നതിന്നു എന്തെല്ലാം വിവരണമാണു് കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു് എന്നു നോക്കാം.

ഹോളിയോക്ക് എന്നാൾ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—"ഏതെങ്കിലും കാൎയ്യത്തിൽ ഏൎപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എല്ലാവൎക്കും അതിൽ വ്യത്യാസംകൂടാതെ പങ്കുകൊള്ളുന്നതിന്നും അതിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന്നുംവേണ്ടി നിൎബ്ബന്ധംകൂടാതെ സ്വമനസ്സാലെ എല്ലാവരുംകൂടി ചേൎന്നുനില്ക്കുക എന്ന

താണ് സഹകരണം.” മിസ്റ്റർ ഹെറിക് എന്നാളുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം സഹകരണം എന്നുവെച്ചാൽ “ജനങ്ങൾ സ്വമനസ്സാലെ ഒന്നിച്ചുചേൎന്ന സ്വസ്വശക്തികളേയോ സ്വത്തുക്കളേയോ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടിനേയുമോ പരസ്പരം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും അവയെ തങ്ങൾതന്നെ ഭരിക്കുകയും അവയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ലാഭചേതങ്ങളെ അന്യോന്യം പങ്കുകൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തിവിശേഷമാകുന്നു.” *

‘സഹകരണം’ എന്നതിനെ രണ്ടു ദശയിൽ നിന്നു നിരൂപിക്കാവുന്നതാണ്. പണത്തിന്റേയോ എന്തെങ്കിലും സാധനങ്ങളുടേയോ ആവശ്യങ്ങളെ നിവൃത്തിപ്പിക്കുന്നതിന്നു താൽക്കാലികമായിട്ടുള്ള ഒരു മാൎഗ്ഗം എന്ന നിലയിൽ അതിനെ വിചാരിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോഴത്തെ മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ സ്ഥിതികൾ മേലിൽ ഗണ്യമായ ഒരു മാററം വരുത്തുന്നതിന്ന് ഒരടിസ്ഥാനം എന്ന നിലയിലും അതിനെ വിചാരിക്കാം. ആദ്യം പറഞ്ഞ അവസ്ഥയിൽ അതിന്ന്, കുറെ പേർ ചേൎന്ന് ഒരു യോഗമായിട്ടു നിന്ന് ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവൎത്തിപ്പാനുള്ള ഒരു രീതി എന്നൎത്ഥമാകുന്നു: തങ്ങൾക്കെല്ലാവൎക്കുമുള്ളതായ ചില ആവശ്യങ്ങളെ നിവൃത്തിപ്പിക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി കുറെ പേർ ചേൎന്ന് ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവൃത്തി നടത്തുന്നതിന്നുള്ള ഒരു മാൎഗ്ഗം എന്നൎത്ഥം. ഇപ്പോഴത്തെ മനുഷ്യ

* “The Law and Principles of Co-operation” by H. Calvert I. C. S.

സമുദായത്തിന്റെ വിഷമാവസ്ഥയെ—ധനികൻ ദരിദ്രൻ, എജമാനൻ വേലക്കാരൻ, ജന്മി കുടിയാൻ, ഉയൎന്ന ജാതിക്കാരൻ താണ ജാതിക്കാരൻ എന്നിങ്ങിനെ പലപ്രകാരത്തിലും കിഴ്മേലായിട്ടിരിക്കുന്ന (സമനിലയില്ലാതെയിരിക്കുന്ന) സമുദായാവസ്ഥയെ—കഴിയുന്നതും സമനിലയിലാക്കിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട്, അല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടുള്ള ദോഷത്തെ കഴിയുന്നതും ഇല്ലാതാക്കിക്കൊണ്ട്, ഒരു പരിഷ്കൃതമട്ടിൽ മനുഷ്യസമുദായത്തെ ഉടച്ചുവാൎക്കുന്നതിന്ന് അടിസ്ഥാനമായ ഒരു തത്വം എന്നാണ് രണ്ടാമത്തെ ദശയിൽ അതിന്നു കല്പിക്കാവുന്ന അൎത്ഥം. *

അദ്ധ്യായം 1.

സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ മൂലതത്വങ്ങൾ.

വിവരണം.

സഹകരണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഏൎപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംഘം, അതായതു പരസ്പരസഹായസംഘം, എന്നതിന്ന് എന്തൊരു വിവരണമാണ വിദ്വാന്മാരിൽ തന്നെ ചിലർ കൊടുത്തിട്ടുള്ളത് എന്ന് ഇനി നോക്കാം. മിസ്റ്റർ ഫെ (Mr. Fay) എന്നാൾ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

* "Studies in European Co-operation" by C. F. Strickland I. C. S.

"പരസ്പരസഹായസംഘം എന്നതു കൂട്ടായിട്ടൊരു വ്യാപാരം നടത്തുന്നതിന്നായിട്ടുള്ള ഒരു യോഗമാകുന്നു. നിൎദ്ധനന്മാരിൽനിന്നാണ് അതുത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എപ്പോഴും സ്വാൎത്ഥരഹിതമായ ഭാവത്തോടുകൂടിയും, അതിലെ ഒരംഗം എന്ന നിലയിൽ സ്വകൃത്യങ്ങളെ നിറവേറ്റുവാൻ ഒരുങ്ങിയിട്ടുള്ള ഓരോരുത്തൎക്കും ആ യോഗത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ അവസ്ഥപോലെയുള്ള മെച്ചം നോക്കത്തക്കവിധത്തിലും ആണ് അതു നടത്തപ്പെടുന്നതു്." വേറൊരാൾ താഴെ പറയുംപ്രകാരം പറയുന്നു:—"പരസ്പരസഹായസംഘം എന്നുവെച്ചാൽ എല്ലാവൎക്കും സമാവകാശം എന്ന തത്വത്തെ അനുസരിച്ചുകൊണ്ടു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു യോഗമാകുന്നു. അതിലെ അംഗങ്ങളുടെ സംഖ്യക്കു ക്ലിപ്തമില്ല. കേവലം സ്വസഹായംകൊണ്ടു മാത്രമോ അല്ലെങ്കിൽ ഗവൎമ്മെണ്ടിന്റെ താങ്ങലോടുകൂടിയ സ്വസഹായംകൊണ്ടോ തങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതിയെ നന്നാക്കുന്നതിന്നും അല്ലെങ്കിൽ തങ്ങൾ ചെയ്തുവരുന്ന തൊഴിലുകളെ നല്ല സ്ഥിതിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന്നും വേണ്ടി കുറെ പേർ ഒത്തുചേൎന്ന് ഏൎപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സംഘമാകുന്നു. എന്നാൽ ഈ ഏൎപ്പാടിൽ മുഖ്യമായിട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു നിശ്ചയമുണ്ടു്: കൂട്ടായി പ്രവൃത്തി നടത്തിയിട്ടുണ്ടാകുന്ന അതിലെ ലാഭം മുഴുവനും അതിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും, ഓരോരുത്തരും ആ വ്യാപാരത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടിട്ടുള്ള തോതനുസരിച്ചു്, വീതംവെച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു. അല്ലാതെ പണമിറക്കിയിട്ടുള്ള തോതനുസരിച്ചല്ല."

വേറൊരാൾ:— "കൂട്ടുടമസ്ഥതയോടുകൂടിയ ഒരു പൊതുസ്വത്തിന്റെ കൂട്ടുഭരണം എന്ന വഴിക്കു തങ്ങളുടെ സാമുദായികമായും സാമ്പത്തികമായുമുള്ള സ്ഥിതിക്ക് ഉൽകൎഷമുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി കുറെ പേർ സ്വമനസ്സാലെ ഒത്തുചേൎന്ന് ഏൎപ്പെടുത്തുന്നതായ ഒരു യോഗമാണ് സഹകരണസംഘം അല്ലെങ്കിൽ പരസ്പരസഹായസംഘം."

സഹകരണസംഘം എന്നുവെച്ചാലെന്താണെന്നു മുൻകാണിച്ച വിവരണങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഒട്ടേറെ സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ദാരിദ്ര്യദുഃഖവും ആ ദുഃഖത്തിൽനിന്നു നിവൃത്തി സമ്പാദിപ്പാനുള്ള ഇച്ഛയും ആണ് ആളുകളെ ഒരേപ്പോട്ട് ഐക്യമായിട്ടുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള മുഖ്യകാരണമെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. കൂടിച്ചേൎന്ന് ഒരു യോഗമായിട്ടു നിൽക്കുവാൻ ഒരു സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങളെ മുഖ്യമായിട്ടു പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും ദാരിദ്ര്യംതന്നെയാകുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ളവരുടെ ഇടയിൽ പണം വളരെ കുറവായിരിക്കുന്നതിനാൽ അവരുടെ യോഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം പണമാകുവാൻ പാടില്ല എന്നു തീൎച്ചതന്നെ. കേവലം മനുഷ്യൻ എന്ന നിലയിൽ മാത്രം പലരും കൂടിച്ചേൎന്നിട്ടു പ്രവൎത്തിക്കുക എന്നൊരടിസ്ഥാനമേ ആ യോഗത്തിനുള്ളൂ. അതുഹേതുവായിട്ടു പണക്കാർ എന്ന നിലയിലല്ലാതെ കേവലം മനുഷ്യവ്യക്തികൾ എന്ന നിലയിൽ മാത്രമാണു ജനങ്ങൾ അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു സംഘത്തിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേരുന്നതു. സഹകരണത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒന്നാമതായിട്ടറിയേണ്ട സംഗതി ഇതാക

ന്നു. തത്സംബന്ധമായിട്ടറിയേണ്ടതായ രണ്ടാമത്തെ സംഗതി ആദ്യത്തേതിൽനിന്നുതന്നെ സിദ്ധമാകുന്നുണ്ടു. എന്തെന്നാൽ, തങ്ങൾക്കു പൊതുവെയുള്ള ഒരാവശ്യത്തെ നിറവേററുന്നതിന്നായി കുറെ പേർ യോഗമായിട്ടു ചേൎന്നു നിൽക്കുമ്പോൾ ആ കാൎയ്യത്തിൽ ആ യോഗത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ വ്യത്യാസം യാതൊന്നുമുണ്ടാവാൻ പാടില്ല. എല്ലാവരും സമനിലയിൽ സമാവകാശത്തിൽ യോജിച്ചു നിൽക്കേണ്ടതാകുന്നു. പിന്നെ, കുറെ പേർ കൂടിച്ചേൎന്ന് ഒരു സംഘമായിട്ടു നിൽക്കുക എന്നതു നിൎബ്ബന്ധംകൂടാതെ സ്വേച്ഛാനുസാരേണ വേണ്ടതാകുന്നുവെന്നതാണ് മൂന്നാമതായിട്ടറിയേണ്ട സംഗതി. നാലാമതു്, ഒരു സംഘത്തിൽ പെട്ടവരുടെ മാത്രം ധനസ്ഥിതിയെ നന്നാക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടിയാണ് ജനങ്ങൾ അതിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേരുന്നതു് എന്നു ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

മുൻവിവരണംകൊണ്ടു വന്നുകൂടിയ അൎത്ഥം.

എല്ലാററിന്നും പുറമെ സഹകരണം എന്നതു് ഒരു നിയതരീതിയിൽ ക്രമപ്പെടുത്തി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരേൎപ്പാടാണ് എന്നു നല്ലവണ്ണം ഓൎക്കേണ്ടതാകുന്നു. നിൎബ്ബന്ധംകൂടാതെ സ്വയമേവ യോഗംകൂടി കാൎയ്യങ്ങൾ ചിട്ടയിൽ നടത്തുക എന്ന ഈ സമ്പ്രദായം മാത്രമാണ് വിദ്വാന്മാൎക്ക് ഏററവുമധികം യോജിക്കുന്നതു് എന്ന് അനുഭവംകൊണ്ടു കണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതുവരെ പറഞ്ഞതിൽനിന്നു പരസ്പരസഹായസംഘം എന്നതിന്റെ ആകപ്പാടെ വന്നുകൂടിയ അൎത്ഥം താഴെ പറയുന്നു:—

പരസ്പരസഹായസംഘം എന്നതു് ഒരു നിയതരീതിയിൽ ക്രമപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു സ്ഥാപനമാകുന്നു. അതിൽ ജനങ്ങൾ മനുഷ്യവ്യക്തികൾ എന്ന നിലയിൽ മാത്രം സ്വസ്വമനസ്സാലെ ഒരു യോഗമായിട്ടു ചേൎന്നു നില്ക്കുന്നു. അതിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കുമുള്ള അവകാശവും അധികാരവും സമമാകുന്നു. അതിലെ അംഗങ്ങളുടെ മാത്രം ധനസ്ഥിതിയെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് ഈ സംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം.

അതിയായിട്ടുള്ള ദാരിദ്ര്യംകൊണ്ടു നിവൃത്തിയില്ലാതെ വന്ന ഘട്ടത്തിലാണ് — അതിനു വല്ല നിവൃത്തിമാൎഗ്ഗവും കണ്ടുപിടിക്കാതെ ഗത്യന്തരമില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോഴാണ് — ഈ വിഷയത്തെപ്പററി ഗൌരവമായിട്ടുള്ള ആലോചന ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങിയതു്. എന്നാൽ ഈ ഏൎപ്പാട് ഒട്ടു പുഷ്ടിയെ പ്രാപിച്ചപ്പോൾ സഹകരണം എന്ന തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ സഫലമാകുന്നതിനു ദാരിദ്ര്യം എന്നവസ്ഥ അവശ്യമുണ്ടായിരിക്കണമെന്നില്ല എന്നു ക്രമേണ മനസ്സിലായിത്തുടങ്ങി. ദാരിദ്ര്യം അതിലേക്ക് ഒരു പ്രേരണതന്നെയാണ്. ദരിദ്രന്മാരായവരുടെ സ്ഥിതിയെ ഭേദപ്പെടുത്തുന്നതിനു സഹകരണം എന്നതൊന്നല്ലാതെ വേറെ വഴിയില്ലതാനും. എന്നാൽ ഈ ഏൎപ്പാടുകൊണ്ടുള്ള ഗുണം കേവലം ദരിദ്രന്മാരായിട്ടുള്ളവൎക്കുമാത്രമല്ല സിദ്ധിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ഒരു സംഘത്തിൽ പെട്ടിട്ടുള്ള എല്ലാവൎക്കും പരക്കെ സംബന്ധിക്കുന്നതായ എന്തെങ്കിലും ഒരു ലാഭകാൎയ്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം. എന്നാ

ലെ സഹകരണം സഫലമാവുകയുള്ളു. സ്ഥിരമായിട്ടുള്ള ഫലം സിദ്ധിക്കണമെങ്കിൽ അപ്രകാരമുള്ള ഒരു ലാഭകാൎയ്യം (പൊതുവെയുള്ള ഒരാവശ്യം) ഉണ്ട് എന്ന് അവൎക്കെല്ലാവൎക്കും ഒന്നുപോലെ പൂൎണ്ണമായിട്ട ബോദ്ധ്യപ്പെടുകയും വേണം. പലൎക്ക ബോദ്ധ്യമായിട്ടുള്ള ഒരാവശ്യം തന്നെ ഒത്തൊരുമിച്ചുള്ള പ്രയത്നത്തിന് ഒരവസരം ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നു. അങ്ങിനെയെല്ലാമാണെങ്കിലും ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവൎത്തിപ്പാനുള്ള വാസനയില്ലാത്തവൎക്ക് അതുകൊണ്ടു പറയത്തക്ക ഫലമൊന്നും സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല. കൃഷിപ്പണി കൂട്ടായിട്ടു നടത്തുക എന്നതു സഫലമാകുന്നതെങ്കിൽ ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രയത്നിപ്പാനുള്ള ശീലം കൃഷിക്കാൎക്കുണ്ടായിരിക്കണം. എന്നുവെച്ചാൽ, പൊതുവായിട്ടുള്ള ഒരു ലാഭകാൎയ്യത്തിന്നായിക്കൊണ്ട് ഒരു കൂട്ടം ജനങ്ങൾക്ക് ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവൎത്തിപ്പാൻ കഴിയത്തക്കവണ്ണം സ്വാഭിപ്രായങ്ങളേയും സ്വാൎത്ഥലാഭങ്ങളേയും ഉപേക്ഷിപ്പാനുള്ള മനസ്സും ഇഷ്ടവും അവരിൽ ഓരോരുത്തൎക്കും ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നൎത്ഥം. ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു മനഃസ്ഥിതി ക്രമേണ വൎദ്ധിച്ച് ഉൽക്കൎഷത്തെ പ്രാപിക്കുമ്പോഴാം മനുഷ്യർ സ്വാശ്രയസ്വഭാവവും സ്വാതന്ത്ര്യസ്വഭാവവും അതിയായിട്ടുണ്ടാകുന്നതാണ്. വേണ്ടിവന്നാൽ മഹത്തായ ത്യാഗത്തിന്നുകൂടി അവർ ഒരുങ്ങുന്നതിന്ന് അതൊരു വഴിയായിട്ടു തീരുന്നു. ഒരു യോഗമായിട്ടു ചേൎന്നിന്നു പ്രവൎത്തിപ്പാനുള്ള വാസനാ യൂറോപ്യന്മാൎക്കുണ്ട് എന്നതു തൎക്കമററ സംഗതിയാകുന്നു. അതില്ലെങ്കിൽ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാട് അവരുടെ ഇടയിൽ ഇത്ര ദീൎഘകാലം നിലനില്ക്കുകയില്ലായിരുന്നു.

സഹകരണം സദാചാരത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

ഒരു ദേശത്തുള്ളവൎക്ക് പരക്കെ സംബന്ധിക്കുന്നതായ ഒരാവശ്യം ഉണ്ട് എന്നും അതു ദേശീയന്മാൎക്കെല്ലാവൎക്കും ബോദ്ധ്യമായിട്ടുണ്ട് എന്നും വിചാരിക്കുക. ആ ആവശ്യത്തെ നിറവേറ്റുന്നതിനുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കുവാൻ അവരെല്ലാവരും ഒരുക്കമാണ് എന്നും വെക്കുക. ഈ ഘട്ടത്തിൽ കാൎയ്യം ഫലവത്താകുന്നതിനു സഹകരണം എന്ന ഒരു മാൎഗ്ഗം മാത്രമേ ഉള്ളൂ. സഹകരണം എന്നതു ക്രമപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു സ്ഥാപനമാകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ കാൎയ്യനിൎവ്വഹണത്തിനുള്ള ഒരു രീതി മാത്രമാകുന്നു. അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ട് എല്ലാവൎക്കും ഇഷ്ടംപോലെ അവരവരുടെ ഓരോ ആവശ്യങ്ങളെ നിറവേറ്റുന്നതിനു വേണ്ടതെല്ലാം പ്രവൎത്തിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ സഹകരണം എന്നതിന് ഇതിലും വളരെ അധികം അൎത്ഥം കല്പിക്കുന്നവർ പലരും ഉണ്ട്. എന്തെന്നാൽ, ഈ ഏൎപ്പാടിൽ കാൎയ്യസിദ്ധിക്കുള്ള മുഖ്യ അംശങ്ങൾ ഉൽകൃഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളായിട്ടാണ് വന്നുകൂടുന്നതു. പൊതുവായിട്ടുള്ള ഒരാവശ്യത്തെ നിവൃത്തിക്കുന്നതിന്നായി സമനിലയിൽ പലരും ഒന്നിച്ചു ചേൎന്ന് ഒരു യോഗമായിട്ടു നിൽക്കുക എന്ന സംഗതിതന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യസാഹിത്യം എന്ന ഉൽകൃഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നു. അതിനാൽ ശ്രദ്ധാപൂൎവ്വം ഒരു വ്രതമായിട്ടനുഷ്ഠിക്കത്തക്കതായിട്ടതിനെ പലരും വിചാരിക്കുന്നു. എന്നാലും കാൎയ്യനിൎവ്വഹണത്തിനുള്ള ഒരു പ്രവൃത്തിവിശേഷം എന്നല്ലാതെ അ

തിന്നു യഥാൎത്ഥത്തിൽ കൂടുതലായിട്ടൊരൎത്ഥമുണ്ടു് എന്നു പിന്നേയും വരുന്നില്ല. എന്നാൽ എല്ലാവരുടേയും—തങ്ങളുടേയും ഉൾപ്പെടെ—നന്മക്കുവേണ്ടി സ്വാൎത്ഥരഹിതമായി പ്രവൎത്തിക്കുന്നവൎക്കു നല്ല മെച്ചം അനുഭവിക്കാനിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള ഒരു വിശിഷ്ടഗുണം അതിനുണ്ടു്. ചുരുക്കമായിട്ടു പറയുകയാണെങ്കിൽ, സത്യം മുതലായ ഉൽകൃഷ്ടസ്വഭാവഗുണങ്ങളോടുകൂടി പെരുമാറുന്നതാണു് ലാഭം എന്നു സഹകരണം നമ്മെ നല്ലവണ്ണം പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ടു്. അതുകാരണം മാത്രമല്ല ആ വക ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങളെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു വിദ്യാലയമായും ഒരു വലിയ പ്രേരകശക്തിയായിട്ടു തീരുന്നു. തന്റെ കൂട്ടാളികളെക്കാൾ തനിക്കു അധികം മെച്ചം നേടുക എന്നതിനു പകരം താൻ മറ്റുള്ളവരെ സഹായിക്കുക എന്നതായിരിക്കണം ഒരു സംഘത്തിലുള്ള ഓരോ അംഗത്തിന്റേയും ഉദ്ദേശം. മറ്റുള്ളവർ അവരുടെ മുറയ്ക്കു തന്നേയും സഹായിക്കുമെന്നും ആ വഴിക്കു തന്റെ ആവശ്യം അധികം ഉറപ്പോടുകൂടി നിവൃത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നും ഉള്ള ദൃഢവിശ്വാസത്തോടുകൂടിത്തന്നെ ഓരോരുത്തൎക്കുമുണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം.

സംഘസ്ഥാപനത്തിനുവേണ്ട ചില വ്യവസ്ഥകൾ.

ഒരു സംഘത്തിൽപെട്ട എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും പൊതുവേ ആവശ്യമുള്ള ഒരു കാൎയ്യത്തിന്റെ സിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു് അവരിൽ ഓരോരുത്തരും എല്ലാവൎക്കുംവേണ്ടിയും എല്ലാവരും ഓരോരുത്തൎക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കണം

എന്നതാണു സഹകരണം എന്നതിന്റെ സാരാർത്ഥം. അവനവന്റെ കൃത്യത്തെ ശരിയായിട്ടു ചെയ്യുമ്പോൾ എല്ലാവരും അതുപോലെതന്നെ സ്വസ്വകൃത്യങ്ങളെ ശരിയായിട്ടു ചെയ്യുമെന്ന ഒരു ഉറപ്പു് ഉണ്ടാകുന്നതു നല്ലതായിരിക്കും എന്നു് ഓരോരുത്തർക്കും തോന്നുന്നതു് ഒട്ടുംതന്നെ സ്വഭാവവിരുദ്ധമായിട്ടുള്ളതല്ലല്ലൊ. അതിനു് ആ സംഘത്തിൽപെട്ട എല്ലാവർക്കും ഒന്നുപോലെ ബാധകമാകുന്നവിധത്തിൽ നിയമാനുസാരേണയുള്ള ഒരു കരാറു് ഉണ്ടായിരിക്കുകയും അതുപ്രകാരം നടക്കുവാൻ എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുകയും വേണം. സഹകരണസംഘം എന്നതു കാര്യനിർവ്വഹണത്തിനായിട്ടു് — എന്തെങ്കിലും ഒരു വ്യാപാരം സഫലമാകുംവണ്ണം നടത്തുന്നതിനായിട്ടു് — ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു സ്ഥാപനമാകുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലൊ. അപ്പോൾ കാര്യനിർവ്വഹണസംബന്ധമായ ചില തത്വങ്ങളെ — വ്യാപാരം വിധിയാംവണ്ണം നടത്തുന്ന കാര്യത്തെ സംബന്ധിച്ച ചില തത്വങ്ങളെ — അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു കരാറു് — ഒരു സമ്മതപത്രം — അതിൽ പങ്കുകൊള്ളുവാൻ ഭാവിക്കുന്ന എല്ലാവരുംകൂടി എഴുതി ഒപ്പിട്ടുവെക്കണം എന്നതു നിർബ്ബന്ധമായിട്ടു തീരുന്നു. ഒരു സംഘത്തിനാടിസ്ഥാനമായിട്ടു ചില നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു് അതിലെ ഓരോ അംശങ്ങളും ആ വക നിയമങ്ങളെ എത്രത്തോളമനുസരിച്ചു വേലചെയ്യുന്നുവോ അത്രത്തോളമാണു് അവരുടെ ഉദ്യമം സഫലമായിത്തീരുന്നതു്. അതിനാൽ ഒരു സംഘത്തിൽ ചേരുന്നതിനും ചേ-

ന്നതു തെററായി എന്നു തോന്നിയാൽ അതിൽനിന്നു പിരിയുന്നതിനും എല്ലാവക്കും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണം. അന്യന്മാരെ സംഘത്തിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ സ്വാഭിപ്രായം പറവാൻ ഓരോ അംഗങ്ങളും ശക്തരായിരിക്കണം. അപ്രകാരംതന്നെ ഒരുവൻ ഒരു സംഘത്തിന്റെ അംഗം എന്ന നിലയിൽ സ്വകൃത്യങ്ങളെ ചെയ്യുവാൻ അയോഗ്യനാണ് എന്നും അതിനാൽ അവനെ സംഘത്തിലെ അംഗമല്ലാതാക്കേണ്ടതാണ് എന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതിനും അതനുസരിച്ചു കാര്യം നടത്തുന്നതിനുമുള്ള അധികാരവും ഓരോരുത്തക്കുണ്ടായിരിക്കണം. എന്നു വെച്ചാൽ ഒരുവനെ ഒരു യോഗത്തിൽ ചേക്കുന്നതും അതിൽനിന്നു നീക്കുന്നതും ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായപ്രകാരമായിരിക്കണമെന്നത്രെ. അതിനും പുറമെ, എന്തെങ്കിലും കാരണത്താൽ മററുള്ളവരൊന്നിച്ചു പ്രവൃത്തി എടുക്കുവാൻ മേലിൽ തനിക്കു സാധിക്കുന്നതല്ല എന്ന് ഒരംഗത്തിനു തോന്നിയാൽ അയാൾക്കു സംഘത്തിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞുപോകുന്നതിനുള്ള അവസരവും നൽകപ്പെടണം. ഇങ്ങിനെ ഒരവസ്ഥയിലല്ലാതെ "ഓരോരുത്തരും എല്ലാവക്കുംവേണ്ടിയും എല്ലാവരും ഓരോരുത്തക്കുവേണ്ടിയും" എന്നുള്ള ആദശവാക്യത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടു പ്രവൃത്തിനടത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

സംഘസ്ഥാപനം സംഘാംഗങ്ങൾക്കു മാത്രംവേണ്ടി എന്ന വ്യവസ്ഥ.

തങ്ങൾക്കു പൊതുവായിട്ടാവശ്യമുള്ള ഒരു കാര്യം സാധിക്കുക എന്ന സംഗതിയാണ് ജനങ്ങളെ ഒരു സം

ഘത്തിലേക്കാകർഷിക്കുന്നതു് എന്നു മുമ്പിൽ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ചിലതെല്ലാം തങ്ങൾക്കു ലഭിക്കണം എന്നു കരുതീട്ടാണു് അവർ അതിൽ ചേരുന്നതു്. അവർക്കു സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുക എന്നതാണല്ലൊ പരസ്പരസഹായസംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശവും. സംഘം സംഘാംഗങ്ങൾക്കു മാത്രം വേണ്ടീട്ടാണു് സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതു്. മറ്റുള്ളവർക്കു വേണ്ടീട്ടല്ല. ഒരു സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കുമാത്രം വേണ്ടി എന്നു ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ലാത്ത വിധത്തിലാണു് ഒരു വ്യവസായം സംഘംമുഖാന്തരം നടത്തപ്പെടുന്നതു് എങ്കിൽ അതു് ഒരു സഹകരണസംഘമാകുന്നതല്ല. ദൃഷ്ടാന്തമായി, ഒരു തീവണ്ടി ഏർപ്പാടു് ഒരു സഹകരണസംഘം മുഖാന്തരം നടത്തുക എന്നതു് ഒട്ടും അസാദ്ധ്യമാകുന്നു. ചില പേർ ഒരു യോഗമായിട്ടു ചേർന്നിരിക്കുന്നതു് അവരുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി മാത്രമാണു് എന്നും മറ്റുള്ളവരുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടിയല്ല എന്നും വ്യക്തമായിട്ടു ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇവിടെ ഇങ്ങിനെ ഒരു ശങ്കയ്ക്കു വഴിയുണ്ടു്: തങ്ങളുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി മാത്രം എന്നതു സ്വാർത്ഥമല്ലേ? അപ്പോൾ പിന്നെ സ്വാർത്ഥരാഹിത്യം എന്ന ഉൽകൃഷ്ടസ്വഭാവഗുണം സഹകരണംകൊണ്ടു ശീലിക്കുവാൻ തരം വരുന്നതെങ്ങിനെ?— സ്വാർത്ഥരാഹിത്യം എന്ന തത്വത്തോടു് അതിനെ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനു വേറൊരു തത്വത്തെ അംഗീകരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു് എന്നാണു് അതിനു സമാധാനം. അതായതു്, സഹകരണം എന്നതു് എല്ലാവർക്കും ഉതകുന്നതാണു്. ഒരു സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങളുടെ സംഖ്യക്കു

ക്ലിപ്തമില്ല. എന്തെന്നാൽ പൊതുവായിട്ടുള്ള ഒരാവശ്യമാണ് പൊതുവായിട്ടുള്ള ചേൎച്ചക്കു കാരണം. പൊതുവായിട്ടുള്ള നന്മയാണ് അതിന്റെ ഉദ്ദേശവും.* അതിനാൽ ഒരു സംഘത്തിൽ ചേരുന്നവരെല്ലാവരും സ്വാൎത്ഥമായിട്ടുള്ള ഭാവന കൂടാതെതന്നെയായിരിക്കണം. അതേ ആവശ്യത്തോടുകൂടിയവരും സംഘനിയമങ്ങളേയും കരാറുകളേയും അനുസരിച്ചു നടക്കുവാൻ തയ്യാറുള്ളവരുമായ എല്ലാവരേയും സംഘത്തിൽ ചേൎക്കുവാൻ അവർ ഒരുങ്ങുകയും വേണം.

ഒരുവൻ ഒരു സംഘത്തിൽ ചേരുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം.

അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഗുണം.

അംഗങ്ങൾ ഒരു സംഘത്തിൽ ചേരുന്നതു പൊതുവായിട്ടു തങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ള എന്തെങ്കിലും ഒന്നു ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാകയാൽ ആ ആവശ്യനിവൃത്തിതന്നെയാണ് അവൎക്ക് അതിൽനിന്നു സിദ്ധിപ്പാനുള്ള ഗുണം. ആ ആവശ്യംതന്നെ ഒരുവന്റെ മറ്റൊരുവന്റേതിനെക്കാൾ അധികമായിട്ടുള്ളതാണെങ്കിൽ അതനുസരിച്ചുള്ള അധികമെച്ചം അവനു സിദ്ധിക്കും. എന്നാൽ ആ മറ്റൊരുവൻ യോഗനിശ്ചയങ്ങളിൽ പെടാതെകണ്ടുള്ള എന്തെങ്കിലുമൊരു ലാഭം നേടി ആദ്യം പറഞ്ഞവനുള്ള അധികമെച്ചത്തോടു ശരിപ്പെടുത്തുവാൻ ഉത്സാഹിക്കരുത്. വിശേഷിച്ചു മുൻപറഞ്ഞ അധികാവശ്യക്കാരനെ നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു തനിക്ക് ഒരു മെച്ചം നേടുവാൻ അവൻ ഒരു വിധത്തിലും ശ്രമിക്കരുത്. അധികം പണമുള്ളവൻ പണം കുറഞ്ഞവന്റെ ആവശ്യത്തെ ലാക്കാക്കി

കൊണ്ടു് അധികം മെച്ചം നേടുവാൻ ശ്രമിക്കുക എന്നതാണു് ഇങ്ങിനെയുള്ള ഘട്ടങ്ങളിൽ വന്നുകൂടുന്നതായ ഒരു വലിയ ദോഷം. അതിനെ തീരെ ഇല്ലായ്മചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. ഇറക്കുന്ന പണത്തിന്നു ന്യായമായിട്ടുള്ള പലിശ കൊടുക്കുവാൻ സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിന്നു സമ്മതമാണു്. അതല്ലാതെ വേറെ എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേകാധികാരം—വിശേഷിച്ചും സംഘം മുഖാന്തരം നടത്തപ്പെടുന്ന ഏതെങ്കിലും വ്യവസായത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തെ സംബന്ധിച്ച കൂടുതലധികാരം—അധികം പണം ഇറക്കിട്ടുള്ളവന്നു കൊടുക്കുവാൻ ഒട്ടുംതന്നെ സമ്മതമല്ല. സംഘത്തിന്റെ ഉദ്യമങ്ങളിൽനിന്നു് എന്തെങ്കിലും ലാഭമുണ്ടാകുന്നുവെങ്കിൽ അതിനെ സംഘാംഗങ്ങൾക്കുതന്നെ, അതിൽ പങ്കുകൊണ്ടിട്ടുള്ള തോതനുസരിച്ചു, വീതിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു. എന്നാൽ വിചാരിക്കാതെ വന്നേക്കാവുന്ന ചില നഷ്ടങ്ങളെ പോക്കുന്നതിന്നും മുമ്പിൽകൂട്ടി കരുതാത്തതായ വല്ല ചെലവും ചെയ്യേണ്ടതിന്നുംവേണ്ടി (അങ്ങിനെ സംഭവിക്കുക ദുർല്ലഭമാണു് എങ്കിലും ഒരു കരുതലായിട്ടു്) എന്തെങ്കിലുമൊരു വക കാണുക പതിവാണു്: സംഘം മുഖാന്തരം വില്ക്കുന്ന സാമാനങ്ങൾക്കു യഥാർത്ഥവിലയെക്കാൾ അല്പം കൂടുതൽ വിലയിടുക, സംഘംവക ചെലവുകൾക്കായി പലിശ അല്പം കൂടുതലായിട്ടു നിശ്ചയിക്കുക, സംഘാംഗങ്ങളിൽനിന്നു സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കുമ്പോൾ അവയുടെ നിരക്കുവിലയിൽനിന്നല്പം താണതായ വില കൊടുക്കുക എന്നിങ്ങിനെ സംഘവ്യാപാരത്തിന്നു ഹാനി തട്ടാത്തവിധം പലതും കരുതലായിട്ടു പ്ര

വൃത്തിക്കേണ്ടിവരും. എന്നാൽ ഈ വക സംഗതികളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ലാഭം സാധാരണ ഒരു കച്ചവടവ്യാപാരത്തിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന ലാഭംപോലെ വിചാരിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ആ ലാഭം സംഘാംഗങ്ങളിൽ ആരാരിൽനിന്നുണ്ടായിട്ടുള്ളതോ അതു് അവരവൎക്കുതന്നെ ഉള്ളതാകുന്നു. അവൎക്കു വീതപ്രകാരം — വ്യാപാരത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടിട്ടുള്ള തോതനുസരിച്ചു് — മടക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു.

സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിനെപ്പറ്റിയ പരക്കെയുള്ള തെറ്റിദ്ധാരണ.

എന്തെങ്കിലും ഒരു വ്യവസായത്തിനായിക്കൊണ്ടു വലിയ ഒരു മൂലധനം ഇറക്കുക, അതിനു ക്രമാതീതമായ പലിശയും ആ വ്യാപാരത്തിൽനിന്നു് അതിയായ ലാഭവും കിട്ടുമെന്നുദ്ദേശിക്കുക മുതലായ സംഗതികളാണു് ജനങ്ങൾക്കു് അധികം പരിചയമുള്ളതു്. അതു കാരണം അവർ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിൽ ചേരുമ്പോഴും മുൻപറഞ്ഞ മനസ്ഥിതിയിൽനിന്നു് — മുതലാളന്മാരുടെ ഏൎപ്പാടുകളെ സംബന്ധിച്ച ചില ഭാവനകളിൽനിന്നു് — മുക്തന്മാരാകുവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു. സഹകരണം എന്നതു വലിയ മൂലധനം ഇറക്കി വ്യാപാരം നടത്തുന്നതായിട്ടുള്ള ഏൎപ്പാടിന്റെ ഒരു വകഭേദമാണു് എന്നു് ഒരിക്കലും വിചാരിക്കരുതു്. നേരെ മറിച്ചു് അതു മൂലധനം കൂടാതെതന്നെ വിവിധവ്യാപാരങ്ങൾ നടത്തി കാൎയ്യം സാധിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരേൎപ്പാടാകുന്നു. അതിനാൽ സഹകരണത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ലാഭം, ഭരണരീതി, അഭിപ്രായം പറവാനുള്ള അധികാരം, അവകാശം ഒക്കെ

മാററം ചെയ്യുക എന്നതു്, അംഗങ്ങളല്ലാത്തവരായിട്ടുള്ള ഏടവാട് എന്നിങ്ങിനെയുള്ള സംഗതികളെല്ലാം വലിയ മുതലാളൻകമ്പനികളെ സംബന്ധിച്ചുള്ളവയിൽനിന്നു വ്യത്യാസപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. സഹകരണം എന്നതു ചെറിയവൎക്കു ചെറിയ മട്ടിൽ വ്യാപാരം നടത്തുന്നതിന്നു് ഏററവും യോജിച്ച ഒരു ഏൎപ്പാടാണെന്നു പറയാം. കൃഷികാൎയ്യത്തിൽ ഏററവും പ്രയോജനകരമായിത്തീരുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം ഇതൊന്നു മാത്രമാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ, കൃഷിക്കാർ മിക്കവരും സ്വത്തു കുറഞ്ഞവരാകുന്നു. അവരുടെ തൊഴിലിന്റെ സ്വഭാവംകൊണ്ടു വലിയ മൂലധനം ഇറക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു കൂട്ടുവ്യാപാരം നടത്തുവാൻ അവർ ശക്തന്മാരല്ല. അങ്ങിനെയാണെങ്കിലും, എല്ലാ കാൎയ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചും നിയതരീതിയിൽ ചിട്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഏൎപ്പാടാണു് കാൎയ്യസിദ്ധിക്കു കാരണമാകല്ലായിരിക്കുന്നതു് എന്നും അതനുസരിച്ചു കൃഷികാൎയ്യവും സഫലമായിത്തീരുന്നതിന്നു കൃഷിയെ സംബന്ധിച്ചും അതേപ്രകാരമുള്ള ഏൎപ്പാടു് ആവശ്യമാണെന്നും ഉള്ള സംഗതി ഇപ്പോൾ പരക്കെ ബോദ്ധ്യമായിട്ടുണ്ടു്. അതിനാൽ അടുത്ത കാലത്തിന്നുള്ളിൽ എല്ലാ പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളിലെയും ഗവമ്മേണ്ടുകൾ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിനെ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിന്നായിട്ടു ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തുവരുന്നു.

ലോകത്തിൽ ഏററവുമാവശ്യമായിട്ടുള്ളതും ഏററവും പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതും ഏററവും വലിയതും ആയ വ്യവസായം കൃഷിയാകുന്നു. മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ ഒരു പ്ര

ധാനമായ അംശം എന്ന നിലയിലാണ് അതിനെ കുണക്കാക്കിവരുന്നത്. അത്രത്തോളം മാഹാത്മ്യമുള്ള കൃഷി ഉത്തമരീതിയിൽ നടത്തപ്പെടണമെങ്കിൽ — ഭൂമിയിൽനിന്നു കിട്ടാവുന്നേടത്തോളം കിട്ടണമെങ്കിൽ — സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാട് അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്നുവെന്നു കണ്ടിരിക്കുന്നു. നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ വസിക്കുന്നവരും കൃഷിക്കാരുമായവർ അനുഭവിച്ചുവരുന്ന പലവിധദുഃഖങ്ങൾക്ക് അതൊരു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗമായിട്ടു വിചാരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

സഹകരണവും കമ്പനിവ്യാപാരവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം.

സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടു ജനങ്ങളിൽ സമാധാനത്തെയും സ്വാതന്ത്ര്യസാഹിത്യത്തെയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. നേരെമറിച്ചു മുതലാളിമാരുടെ കമ്പനിവ്യാപാരസമ്പ്രദായം കൊണ്ടു മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ കലഹവും സ്വാതന്ത്ര്യരാഹിത്യമാണ് ഉണ്ടായിത്തീരുന്നത്. ഇതാണ് ആ രണ്ടുതരം ഏർപ്പാടുകൾ തമ്മിലുള്ള വലിയ വ്യത്യാസം. രണ്ടും ധനസമ്പാദനത്തിനുള്ള ഏർപ്പാടുകൾതന്നെയാകുന്നു. എന്നാൽ യൂറോപ്പുരാജ്യത്തു സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിന്റെ നേതാക്കന്മാരിൽ അധികം പേരും അതിനെ കൃഷിക്കാർക്കധികം പണം സമ്പാദിപ്പാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗം മാത്രമായിട്ടല്ല കണക്കാക്കുന്നത്. അവരിൽ പലരും അതിനെ ഒരു മാതിരി സാമുദായികപരിഷ്കാരം എന്ന മട്ടിൽ കാണുന്നു. ചിലർ അതിനെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതായ ഒരു ധർമ്മമായിട്ടുതന്നെയും വിചാരിക്കുന്നു. കേവലം ധനലാഭത്തിനായിട്ടുള്ള ഒരേർപ്പാടായിട്ടു മാത്രമല്ല

സദാചാരപരിശീലനത്തിന്നായിട്ടുള്ള ഒരു കളരിയായിട്ടു മാണ് അവർ അതിനെ കണക്കാക്കുന്നത് എന്നത്രെ. എന്തെന്നാൽ, സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്നു സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ ലഭിച്ചിട്ടുള്ളേടത്തെല്ലാം ജനസമുദായത്തിന്റെ സ്ഥിതിക്കു പലപ്രകാരത്തിലും ഔന്നത്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതായിട്ടു കാണുന്നുണ്ട്. പരസ്പരസഹായദ്വാരാ സ്വസഹായം ശീലിക്കാൻ അവസരം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതായ ഈ ഏർപ്പാടിന്നു ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രചാരം വന്നിട്ടുള്ളതോടുകൂടി അവരുടെ ധാർമ്മികമായ ബുദ്ധി വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്—അവർ അധികം സംസ്കൃതന്മാരായിട്ടുണ്ട്—എന്ന സംഗതിയിൽ സംശയമില്ല. എന്നാൽ ആരംഭത്തിൽ അത്രത്തോളം ഉൽകൃഷ്ടമായ ഫലം സിദ്ധിക്കുമെന്നു കണക്കാക്കുവാൻ പാടില്ല. ഓരോരുത്തരും ഒറ്റക്കു പ്രയത്നിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൂട്ടായി പ്രയത്നിക്കുന്നതാണ് അധികം ലാഭകരമായിരിക്കുക എന്നു മാത്രം വിചാരിച്ചാൽ മതി. പലരും കൂടിച്ചേർന്നു കണിശത്തോടുകൂടി ചിട്ടയിൽ ഒരു വ്യാപാരം നടത്തുവാൻ ആദ്യം ശീലിക്കുക. അതു സഫലമായാൽ സ്വഭാവഗുണവും ധർമ്മബുദ്ധിയും അതോടുകൂടിത്തന്നെ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടു മാത്രമേ സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടു നിലനില്ക്കുകയുമുള്ളൂ. എന്തെന്നാൽ, മനുഷ്യരുടെ ജീവിതദശയിൽ വളരെ പ്രധാനമായി ഗണിക്കപ്പെടുന്ന സത്യനിഷ്ഠ സ്വാർത്ഥപരിത്യാഗം മുതലായ സൽഗുണങ്ങളില്ലാത്തേടത്തു സഹകരണംകൊണ്ടു യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടാകുന്നതല്ല.

അദ്ധ്യായം 5.

പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം.

സഹകരണം അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്ദിഷ്ടകാൎയ്യസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ട് ഒരുമിച്ചുള്ള പ്രവൃത്തി എന്നതിന്റെ തത്വം സുഗമമായിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും അതനുസരിച്ചു പ്രവൃത്തി നടത്തുമ്പോൾ പലപ്പോഴും പല ദുൎഘടങ്ങളും നിവൃത്തിക്കേണ്ടതായിട്ടു വരുന്നതാകും. നിൎദ്ധനന്മാൎക്ക് സ്ഥിരമായ ഗുണം സിദ്ധിക്കുന്നതിനു സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു മാത്രമേ ഉള്ളുവെന്നു പലരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. അപ്പോൾ നിൎദ്ധനന്മാർ ഇപ്പോൾ പലവിധത്തിലും അനുഭവിച്ചുവരുന്ന ദാരിദ്ര്യദുഃഖത്തിന്റെ നിവൃത്തിക്ക് അതുപയോഗപ്പെടാഞ്ഞാൽ അതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ലെന്നു വരുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ കൃഷിക്കാൎക്ക് ഏറ്റവും ഗുണകരമായും സുലഭമായുമിരിക്കുന്ന ഒരേൎപ്പാട് ഇതൊന്നു മാത്രമാണ് എന്നും തങ്ങളുടെ ഭൂമിയിൽനിന്ന് ഏറ്റവുമധികം ഫലം സിദ്ധിക്കുന്നതിന് അവൎക്ക് അത് അത്യാവശ്യമാകുന്നുവെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അപ്പോൾ അവൎക്കുള്ള പല കുഴപ്പങ്ങളുടേയും നിവൃത്തിക്കായിട്ട് അതുപകരിക്കപ്പെടണം എന്നു വരുന്നു. അങ്ങിനെയല്ലെങ്കിൽ കൃഷിക്കാർ താല്പൎയ്യത്തോടുകൂടി ആ ഏൎപ്പാടിനെ അനുസരിക്കുമെന്നു വിചാരിപ്പാൻ അവകാശമില്ലല്ലൊ. അതിനാൽ ഒരു സഹകരണസംഘത്തിൽ പെട്ട അംഗങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും ധനാചാരകാൎയ്യമായി

ക്കണം അതിന്റെ ഉദ്ദേശം എന്നു സിദ്ധമാകുന്നുണ്ടു്. ആ വക കാൎയ്യങ്ങൾ പലതും പലതായിരിക്കുമല്ലൊ. കൃഷിക്കാരുടെ ന്യായമായ പലവിധ ഉദ്യമങ്ങളും അവയിൽ പെടുന്നു. ഏതൊരു തരം ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു നടപ്പാക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നുവോ അവരുടെ വിവിധങ്ങളായ അത്യാവശ്യകാൎയ്യങ്ങളെ നിഷ്കൎഷയോടുകൂടി മനസ്സിലാക്കുകയും അവയെ മറ്റൊന്നായി സാധിക്കുന്നതിനുതകുന്നതായ മാൎഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു് അവയെ അവരുടെ ഇടയിൽ നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതു സഹകരണഡിപ്പാൎട്ടുമെണ്ടിലെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥനായ രജിസ്ത്രാരുടെ മുഖ്യജോലിയാകുന്നു.

സഹകരിക്കുവാൻ ഒരുക്കമുള്ള ജനങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതിയെ ഒരു വിധത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറെറാരു വിധത്തിൽ വൎദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതായിരിക്കണം ഒരു പരസ്പരസഹായസംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം എന്ന സംഗതികൊണ്ടു നിഷ്കൎഷയോടുകൂടിയ ധനശാസ്ത്രജ്ഞാനം തൽപ്രവൎത്തകന്മാൎക്കു് ആവശ്യമാണു് എന്ന അൎത്ഥം നല്ലവണ്ണം ധ്വനിക്കുന്നുണ്ടു്.

സഹകരണം ജനസാമാന്യത്തിന്റെ ഐശ്വൎയ്യത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപായം അല്ലെങ്കിൽ മാൎഗ്ഗം ആകുന്നു. എന്നാൽ അവരുടെ ധനസ്ഥിതിക്കു് ഉൽക്കൎഷമുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി അതിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ഏററവും മോശമായ അവസ്ഥക

ള്ള കാരണങ്ങളെ കണ്ടുപിടിക്കുകയും അവയ്ക്കുള്ള നിവൃത്തിമാർഗ്ഗം കാണുകയും ചെയ്യുന്നതാവശ്യമാകുന്നു.

ഒരു ജനസമുദായത്തിന്റെ ധനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്നു രണ്ടേ രണ്ടു മാർഗ്ഗമേ ഉള്ളു. ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളെ അധികം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുക എന്നതൊന്നു്. അവയുടെ ചെലവു കുറയ്ക്കുക എന്നതു മറ്റേതു്. ധനം വർദ്ധിക്കണമെങ്കിൽ നിർമ്മിതസാധനങ്ങൾ ഉപയോഗത്തിന്നു വേണ്ടതിലധികമായിരിക്കണം. ഈ തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു ജനങ്ങളുടെ—വിശേഷിച്ചും കൃഷിക്കാരുടെ—ധനസ്ഥിതി താഴെ പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രകാരത്തിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതാണു്:—

1. ശാസ്ത്രീയമായ രീതികൾകൊണ്ടും പരിഷ്കൃതമായ കൃഷിപ്പണിയായുധങ്ങൾകൊണ്ടും നല്ലതരം വിത്തുകൾ കൊണ്ടും പുതിയ വിളവുകളിറക്കുക എന്ന പ്രയോഗം കൊണ്ടും ഇപ്പോൾ തങ്ങൾ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കൃഷിവ്യവസായത്തിൽനിന്നു ധാന്യാദിപദാർത്ഥങ്ങളെ അധികം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുവാൻ കൃഷിക്കാരെ പഠിപ്പിക്കുക.

2. ജോലിയില്ലാത്ത കാലങ്ങളിൽ പട്ടുനൂൽപ്പുഴുവിന്റെ കൃഷി, നൂൽപരുത്തിക്കൃഷി, നൂലുണ്ടാക്കുക, കൊട്ടനെയ്ത്തു്, പായ്നെയ്ത്തു് മുതലായ വീട്ടുവ്യവസായങ്ങൾ എന്നിങ്ങിനെയുള്ള തൊഴിലുകൾ പലതും കൃഷിക്കാരെ ശീലിപ്പിച്ചു തദ്വാരാ അവരുടെ ധനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.

8 ധനവർദ്ധനക്കായിട്ടു യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കാത്തവരുടെ എണ്ണം കുറക്കുകയും അതിലേക്കുദ്യമിക്കുന്നവരു

ടെ തുക വൎദ്ധിപ്പിക്കയും ചെയ്യുക. ഇടസ്ഥനിന്നു കച്ചവടം നടത്തുന്നവരുടെ—അനാവശ്യമായിട്ടുള്ള ചില ഇടത്തട്ടുകാരുടെ—എണ്ണവും കഴിയുന്നതും കുറയ്ക്കുക.

4. സാമാന്യമായുള്ള നാശകാരണങ്ങളെ കുറയ്ക്കുക—ഓരോ സാധനങ്ങൾക്ക് അതിക്രമിച്ച വില, കന്നുകാലികളുടെ അതിയായിട്ടുള്ള ചാക്ക്, പരിഹരിക്കത്തക്ക രോഗങ്ങൾ, വേലക്കാരുടെ സാമൎത്ഥ്യക്കുറവ്, പഴമെ താണനിലയിലുള്ള കൂലിവേല എന്നിവയെല്ലാം സാമാന്യമായുള്ള നാശകാരണങ്ങളാകുന്നു.

5. വിശേഷിച്ചുള്ള നാശകാരണങ്ങളെ കുറയ്ക്കുക—കോടതിവ്യവഹാരം, കൃഷിചെയ്യുവാനുള്ള ഭൂമികൾ തുണ്ടുതുണ്ടായി അവിടവിടെ ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുക എന്നവസ്ഥ, ചാഴി മുതലായ പ്രാണികളെക്കൊണ്ടുള്ള നാശം ഇത്യാദിയെല്ലാം വിശേഷാലുള്ള നാശകാരണങ്ങളാകുന്നു.

6. ധനോല്പാദകസാമഗ്രികളെ നിഷ്ഫലമാക്കിക്കളയാതെ അവയെ ധനോല്പാദകകാൎയ്യങ്ങൾക്കായിട്ടുതന്നെ വിനിയോഗിക്കുക—എന്നുവെച്ചാൽ, ബുദ്ധിസംസ്കാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ ഉദ്യമങ്ങളെ ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലെ വക്കീൽപണിക്കായിട്ടുപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനു പകരം രാജ്യത്തെ ധനപുഷ്ടിക്കുള്ള മാൎഗ്ഗങ്ങളിലേക്കു തിരിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ പലിശ മുടക്കി കെട്ടിവെച്ചിട്ടുള്ള പണം ധനപുഷ്ടികരമായിട്ടുള്ള ഏൎപ്പാടുകളിലേക്കുപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്നതും.

മുൻപറഞ്ഞതുകൊണ്ടു് ഒരു രാജ്യത്തെ ധനം വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മാൎഗ്ഗങ്ങൾ എല്ലാം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു

വെളിവാകുന്നില്ല. സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേ ശങ്ങളെ തരംതിരിക്കേണ്ടതു് ഇന്നപ്രകാരമാണു് എന്ന തിനുള്ള വഴി തിരിച്ചുകാണിച്ചുവെന്നു മാത്രം വിചാരി ച്ചാൽ മതി. ഇവയെത്തന്നെ ഭൂമി, ദേഹപ്രയത്നം, മൂല ദ്രവ്യം, വിവിധവ്യവസായങ്ങൾ എന്നീ നാലിലേതെങ്കി ലും പെടത്തക്കവണ്ണം കണ്ടുകൂടി തരംതിരിക്കുക എന്ന തു പിന്നെ എളുപ്പമായിരിക്കും. ഇവയെല്ലാം ധനോൽ പാദകവിഷയങ്ങളാകുന്നു. എന്നാൽ ഓരോ പദാർത്ഥങ്ങ ളെ ഉണ്ടാക്കുന്നവർ കരകൗശലവും കൈത്തഴക്കവും പോരാഞ്ഞിട്ടു സാധനങ്ങൾ വേണ്ടവിധം കൊള്ളരുതാതെ കേടുവന്നുപോവുക എന്നതു് ഇന്ത്യയിൽ ദാരിദ്ര്യത്തിനു് ഒരു കാരണമാകുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ ഓരോ സാധന ങ്ങളെ കുറച്ചായിട്ടും ദോഷമായിട്ടും ഉണ്ടാക്കുക എന്ന തും ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ കാരണമായിട്ടു കണ്ടിരിക്കുന്നു.

ധനവർദ്ധകങ്ങളായ വ്യവസായങ്ങൾക്കും അത്യാവ ശ്യമായ വേറെ കാര്യങ്ങൾക്കുമായി അംഗങ്ങൾക്കു പണം സഹായിക്കുക, കൃഷിക്കാരാണെങ്കിൽ അവർക്കു നല്ല വി ത്തു് പരിഷ്കൃതങ്ങളായ കൃഷിപ്പണിക്കോപ്പുകൾ വളപദാ ർത്ഥങ്ങൾ മുതലായവയെ ശേഖരിച്ചു് ആവശ്യംപോലെ വിതരിച്ചുകൊടുക്കുക, പിന്നെ ഭക്ഷണം ഉടുപ്പു് എന്നിങ്ങി നെയുള്ള നിത്യം വേണ്ടതായ കാര്യങ്ങൾക്കുപയോഗപ്പെ ടുത്തുന്ന അരി അങ്ങാടിസാമാനങ്ങൾ തുണിച്ചരക്കു മുത ലായവയെ നല്ലതായി ശേഖരിച്ചു തൂക്കത്തിലും അളവി ലും കുറവുകൂടാതെ അംഗങ്ങൾക്കു സഹായവിലയ്ക്കു വിൽ ക്കുക — ഇവയെല്ലാം സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ പ്രധാന

ഉദ്ദേശങ്ങളിൽ ചിലതാകുന്നു. എന്നാൽ ഒരു സംഘം സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഭാവിക്കുമ്പോൾ എന്തൊരുദ്ദേശമാണു് അതുകൊണ്ടു സാധിക്കുവാൻ — എന്തൊരു ഫലപ്രാപ്തിയാണു് അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുവാൻ — വിചാരിക്കുന്നതു് എന്ന സംഗതി ആദ്യംതന്നെ വ്യക്തമാകണം. ഒരു സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കു് അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളവയും അവരാൽ സാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളവയും ആയ ചില ഉദ്ദേശങ്ങളെ മാത്രം തിരഞ്ഞെടുത്തു് അവയെ മുന്നിൽവെച്ചുകൊണ്ടു പ്രവൃത്തി നടത്തേണ്ടതാകുന്നു. ആ ഉദ്ദേശങ്ങളെ സംഘത്തിന്റെ ഉപനിയമങ്ങളിൽ പെടുത്തേണ്ടതുമാണു്. ഉപനിയമങ്ങളിൽ വ്യക്തമായി കാണിച്ചിട്ടുള്ളവയല്ലാതെ വേറെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഒരു സംഘത്തിനു സാധിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടാവാൻ പാടില്ല. അവയ്ക്കായിട്ടല്ലാതെ സംഘസ്വത്തു് ഉപയോഗിക്കുവാനും പാടില്ല. എന്നാൽ, നേരെമറിച്ചു്, ഒരു വ്യവസ്ഥയും കൂടാതെ പലതും വാരിപ്പിടിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ ഫലമൊന്നുമുണ്ടാവുകയില്ല എന്നു മാത്രമല്ല പല നഷ്ടങ്ങളും കൂടി സംഭവിച്ചേക്കും. സംഘനിയമത്തിൽ പെടാത്തതായുള്ള വല്ല ഉദ്ദേശത്തിന്റെ സിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു സംഘപ്രവർത്തകന്മാർ പ്രവൃത്തി നടത്തുന്നതായാൽ അതു സംഘാംഗങ്ങൾക്കു ബാധകമാകുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടത്തിന്നു പ്രവർത്തകന്മാർതന്നെ ഉത്തരവാദികളാകേണ്ടിവരും.

എന്തൊരുദ്ദേശത്തോടുകൂടി ആരംഭിക്കപ്പെടുന്നതായാലും എല്ലാതരം സഹകരണസംഘങ്ങളിൽനിന്നും ധനലാഭത്തിനു പുറമെ മഹത്തായ വേറെ ചില ഗുണങ്ങൾ

കൂടി സിദ്ധിപ്പാനുണ്ട്. ഓരോരുത്തരുടേയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും ഉത്സാഹത്തിനും ഭംഗംവരുത്താതെതന്നെ സ്വയമേവ സഹായിച്ചുകൊണ്ട് അന്യന്മാരേയും സഹായിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി വർദ്ധിപ്പിപ്പാൻ സംഘാംഗങ്ങളെ അതു പഠിപ്പിക്കുന്നു. ധനസമ്പാദനത്തിനുള്ള ഉത്സാഹത്തിന്റെ പരമപ്രയോജനം അവരവരുടെ ആവശ്യങ്ങളെ നിറവേറ്റുന്നതാണ് എന്നും അല്ലാതെ ലാഭം നേടുക എന്നതല്ലെന്നും അതു പഠിപ്പിക്കുന്നു. ഭ്രമിപ്പിക്കത്തക്കതായ പരസ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു മോഹിപ്പിക്കുക, ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളിലും മറ്റു സാധനങ്ങളിലും കൂട്ടുകൂട്ടി വഷളാക്കുക എന്നുതുടങ്ങി മനുഷ്യർ സ്വസഹോദരതുല്യന്മാരായവരെ പലപ്രകാരത്തിൽ വഞ്ചിച്ചു മെച്ചം നേടുന്നതായ എല്ലാ രീതികളേയും ഇല്ലായ്മചെയ്യുന്നതിന്നും അവരുടെ ധാർമ്മികമായ ബുദ്ധിക്ക് ഉന്നതി ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുവാനും അതു പഠിപ്പിക്കുന്നു.

ഈ ഏർപ്പാടിനുള്ള ഈ ഒരു മാഹാത്മ്യമാണ് — സത്യനിഷ്ഠ, സ്വാർത്ഥപരിത്യാഗം, പരസ്പരസഹായതല്പരത മുതലായ ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങളെ ശീലിക്കുവാൻ ജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുകയും അവരെ സച്ചരിത്രന്മാരാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന മാഹാത്മ്യമാണ് — ദേശാഭിമാനികളും ലോകാനുഗ്രഹതല്പരന്മാരുമായവരെ ഇതിലാകർഷിക്കുന്നത്. സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാട് കൃഷിക്കാരിൽ ലയിച്ചുകിടക്കുന്ന കാര്യക്ഷമതയേയും ഉദ്യമശക്തികളേയും പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നുതന്നെയുമല്ല, പല പ്രമാണികളും അവരുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടായി

ത്തീരുന്നതിന്ന് അതു കാരണമായി ഭവിക്കുന്നു. സാമുദായപരിഷ്കാരങ്ങളേയും മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ അതു വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. നിഷ്കാപട്യം അനുസരണബുദ്ധി എന്നിവ ആവശ്യം വേണ്ടതാണെന്ന ബോധം ഉണ്ടാക്കിത്തീക്കുന്നു. ഒന്നൊരുമിച്ചുള്ള പ്രയത്നംകൊണ്ടു സിദ്ധിക്കാവുന്ന കുറെക്കൂടി നല്ലതായ ഒരു ജീവിതം ദൃഷ്ടിഗോചരമാകത്തക്കവണ്ണം അവക്ക് വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കേവലം ഭൌതികപദാൎത്ഥങ്ങളുടെ ലാഭത്തിന്നു പുറമെ തങ്ങൾക്കു വേറെയും ചിലതു ലഭിക്കത്തക്കതായിട്ടുണ്ട് എന്ന ബോധം ഓരോരുത്തൎക്കും ഉണ്ടായിത്തീരുന്നു. സഹകരണം ജനങ്ങളിൽ ആശയെ ജനിപ്പിക്കുന്നു; ആത്മവിശ്വാസത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. പല പ്രകാരത്തിലും അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിപ്പാൻ തങ്ങൾക്കും കഴിയുമെന്ന വിചാരം അവരിൽ ഉദിപ്പിക്കുന്നു; ഈ വിധം അവരുടെ ജീവിതദശക്കു പെട്ടെന്നൊരു മാററം വരുത്തിക്കൂട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു: അതുവരെ നിരാശപ്പെട്ടു കണ്ണീരോടുകൂടി കാലക്ഷേപം ചെയ്തുപോന്നവർതന്നെ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിൽ പങ്കുകൊള്ളുകനിമിത്തം ഉത്സാഹശീലന്മാരും സന്തുഷ്ടചിത്തന്മാരുമായിത്തീരുന്നുവെന്നത്രെ. ആരംഭത്തിൽ ഒന്നുകിൽ ധനലാഭം അല്ലെങ്കിൽ ദാരിദ്ര്യത്തിന്നു കാരണഭൂതങ്ങളായ വിഷയങ്ങളിൽ ചിലതിനെ ഇല്ലായ്മചെയ്യൽ എന്നതായിരിക്കണം ഒരു സഹകരണസംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം. മിതവ്യയം ശീലിക്കുന്നതിന്നുള്ള അവസരം ഉണ്ടാക്കിത്തീക്കുക എന്നതും ഒരു സംഘത്തിന്റെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശമായിരിക്കണം.

[H. Calvert I. C. S]

അദ്ധ്യായം 6

പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളും കൂട്ടുകച്ചവടകമ്പനികളും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം.

പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ ജായിന്റ്സ്റ്റാക്കമ്പനികളിൽനിന്ന് (മുതലാളന്മാരുടെ കൂട്ടുകച്ചവടകമ്പനികളിൽനിന്ന്) എങ്ങിനെയാണ് വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് ഇനി നിരൂപിക്കാം. അവ രണ്ടു പ്രധാനസംഗതികളിൽ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത് അവയുടെ ഉദ്ദേശം. രണ്ടാമത് അവയുടെ നിയന്ത്രണം. രണ്ടിന്റെയും ഉദ്ദേശങ്ങൾ അത്യന്തം ഭിന്നങ്ങളാകുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ അവയുടെ നിയന്ത്രണരീതിയും തീരെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നത്. കമ്പനികളിൽ ഓഹരിക്കാർക്കുള്ള നിയന്ത്രണാധികാരം അവർ എടുത്തിട്ടുള്ള ഓഹരികളുടെ എണ്ണമനുസരിച്ച് കൂടുതൽകുറവായിരിക്കുന്നു. പത്ത് ഓഹരി ചേർന്നിട്ടുള്ള ഒരുവന് ഒരു ഓഹരി ചേർന്നിട്ടുള്ളവനെക്കാൾ പത്തിരട്ടിച്ച വോട്ടിനു (സമ്മതിദാനത്തിന്) അധികാരമുണ്ട്. കമ്പനിഏർപ്പാടിൽ മൂലദ്രവ്യത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഒരു സഹകരണസംഘത്തിൽ 'ഒരാൾക്കൊരു വോട്ട്' എന്നതാണ് നിയമം. അതിൽ ഒരു ധനികനും ഒരു ദരിദ്രനും തുല്യരാകുന്നു. പിന്നെ, കമ്പനിഏർപ്പാടിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശം ലാഭമാകുന്നു. ഓഹരികളുടെ എണ്ണമനുസരിച്ച് ആ ലാ

ളും ഓഹരിക്കാൎക്കു വീതിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. നേരെ മറിച്ച്, ഒരു പരസ്പരസഹായസംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം പരസ്പരസഹായംതന്നെയാകുന്നു. ഒരു സംഘം ഗൃഹാവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ട സാധനങ്ങളെ ശേഖരിച്ചു സംഘാംഗങ്ങൾക്ക് ആവശ്യംപോലെ വീതിച്ചുകൊടുക്കുക എന്ന പരസ്പരസഹായമാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതു് ഒരു ശേഖരസംഘം എന്നു പറയുന്നു. സംഘാംഗങ്ങൾക്കു ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു പണം കടം കൊടുക്കുക, അവരുടെ പണം പലിശക്കു വാങ്ങിക്കുക മുതലായ സഹായമാണ് ഒരു സംഘമുദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതു കൊടുത്തുവാങ്ങലിനുള്ള സംഘം എന്നും സഹകരണബാങ്കെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. സംഘാംഗങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ള സാധനങ്ങളെ—കൃഷിപ്രയത്നംകൊണ്ടോ ശില്പവേലകൊണ്ടോ വേറെ കൈവേലകൊണ്ടോ അവർ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ള സാധനങ്ങളെ — ചില ഇടത്തട്ടുകാർ ഇടക്കുനിന്ന് അതിലാഭം പറ്റുവാൻ സമ്മതിക്കാതെ സംഘംമുഖാന്തരംതന്നെ വിൽക്കുക എന്നതാണ് ഒരു സംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശമെങ്കിൽ അതിന്നു വില്പനസംഘം എന്നു പേരു പറയുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഓരോ ഉദ്ദേശം പ്രധാനമാക്കിക്കൊണ്ടേൎപ്പെടുത്തുന്ന ഓരോ സംഘത്തിന്ന് ഓരോ പേരു കൊടുക്കുന്നു. ഉദ്ദേശസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ട് അംഗങ്ങൾ ഓഹരിസംഖ്യയായി സംഘത്തിൽ ഇറക്കുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന്നായിട്ടു സംഘം വായ്പ വാങ്ങിക്കുന്നതോ ആയ പണത്തിന്ന് ഒരു സ്ഥിരപലിശ കൊടുക്കുന്നു. നൂറുക്ക് 5 അല്ലെങ്കിൽ 6 വീതമേ പലിശയായിട്ടു കൊടുക്കാറുള്ളു. എല്ലാ ചെലവുകളും കഴിച്ചു

ബാക്കിയുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യയിൽനിന്നു് ഒരംശം ഒരു കരുതൽധനമായിട്ടു സൂക്ഷിക്കുന്നു. ശേഷമുള്ളതു് ഓഹരിക്കാൎക്കുതന്നെ വീതിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഓരോ അംഗം എത്രത്തോളം ഇടപാടു സംഘമായിട്ടു നടത്തീട്ടുണ്ടോ—സംഘത്തിൽ എത്രത്തോളം വ്യാപാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ—അത്രത്തോളം അംശം അവനവന്നു വീതിച്ചു കിട്ടുന്നു. എന്നു വെച്ചാൽ, ഒരംഗം ഒരു ശേഖരിപ്പുസംഘത്തിൽനിന്നു പത്തു രൂപയ്ക്കു സാമാനം വാങ്ങീട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു രൂപയ്ക്കു വാങ്ങീട്ടുള്ള മറെറാരംഗത്തിന്നു കിട്ടുന്നതിനെക്കാൾ അയാൾക്കു പത്തിരട്ടിച്ചു കിട്ടുമെന്നൎത്ഥം. ഈ വിധം വീതം ചെയ്യുന്നതിന്റെ തത്ത്വം കമ്പനികളിൽ എന്നപോലെ ലാഭം വീതിക്കുക എന്നതല്ല. ഓരോ സാധനങ്ങൾക്കും ഒരുവൻ മുൻകൊടുത്ത വിലയുടെ ഒരംശംവീണ്ടും അവന്നുതന്നെ വസൂലാക്കുവാൻ തരമാവുക എന്നതാകുന്നു. അധികം മൂലധനം ഇറക്കീട്ടു മനുഷ്യരുടെ ആവശ്യങ്ങളെ—അവരുടെ പണത്തിന്നുള്ള മുട്ടിനെ—ലാക്കാക്കിക്കൊണ്ടു് അധികലാഭം നേടണം എന്നതാണു് കമ്പനിഏൎപ്പാടിന്റെ ഉദ്ദേശം. തദ്വിപരീതമായിട്ടു്, മൂലധനമെന്നതു മനുഷ്യരുടെ ആവശ്യങ്ങളെ നിറവേററുന്നതിന്നു സഹായമായി ഭവിക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശമാണു് പരസ്പരസഹായസംഘം എന്ന ഏൎപ്പാടിന്നുള്ളതു്. അതിനാൽ ഒരു കമ്പനിഏൎപ്പാടിന്റെ ആദൎശവാക്യം "ലാഭം, അധികലാഭം, പിന്നെയും ലാഭം" എന്നതാകുന്നു. എന്നാൽ യഥാൎത്ഥമായിട്ടുള്ള ഒരു പരസ്പരസഹായസംഘത്തിന്റെ ആദൎശവാക്യം അതിൽനിന്നു വളരെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരി

കുന്നു. 'ഓരോരുത്തനും എല്ലാവൎക്കുംവേണ്ടിയും എല്ലാവരും ഓരോരുത്തന്നുവേണ്ടിയും' എന്നതാണ് അതിന്റെ ആദൎശവാക്യം. ഈ വ്യത്യാസം ഏററവും സാരമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ സൂത്രസ്ഥാനീയങ്ങളായ ഈ രണ്ടു വാക്യങ്ങളേയും വ്യാഖ്യാനിച്ച് അവയുടെ അൎത്ഥം ചിന്തിച്ചുനോക്കുന്നതായാൽ കമ്പനിഏൎപ്പാടിന്റെ ഉദ്ദേശം മുഴുവനും ആദ്യം പറഞ്ഞ വാക്യത്തിലും സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ സകല ഉദ്ദേശങ്ങളും രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ വാക്യത്തിലും അന്തൎഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാകുന്നതാണ്.

അതിന്നും പുറമെ, പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ പ്രജാപ്രഭുത്വത്തിൻകീഴിലുള്ള ചെറിയ രാജ്യങ്ങൾ എന്നപോലെയാകുന്നു. അവയിലെ അംശികൾ അല്ലെങ്കിൽ മെമ്പർമാരെല്ലാവരും സമന്മാരാകുന്നുവെന്നതാണ് ആ ഏൎപ്പാടിന്റെ പ്രധാനതത്വം. സമത്വം എന്ന ഈ തത്വത്തെ ഉറപ്പിക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി ഓരോ അംശത്തിന്നും—അധികം ഓഹരികൾ എടുത്തിട്ടുള്ള ഒരുവന്നും കൂടി—ഒരു വോട്ടുമാത്രം എന്ന നിയമം സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മുതലാളൻകമ്പനികളിലെ സമ്പ്രദായത്തിൽനിന്ന് ഇതു തീരെ വ്യത്യസ്തമാകുന്നു. ആ വക കമ്പനികളിൽ, മുമ്പു പറഞ്ഞപ്രകാരം, ഒരുവൻ ഓഹരികൾ എടുത്തിട്ടുള്ളതിന്റെ തോതനുസരിച്ചാണ് അവന്നു വോട്ടുചെയ്വാനുള്ള അധികാരം ഏറാക്കുറെ ലഭിക്കുന്നതു്. അധികം ഓഹരികൾ എടുത്തിട്ടുള്ളവൎക്കു മാത്രമേ ഭരണസംഘത്തിൽ

ചേരുവാനും അധികാരമുള്ളു. എന്നാൽ ഇറക്കിയ പണത്തിനു ന്യായമായ പലിശയല്ലാതെ കൂടുതൽ ലാഭം അവകാശപ്പെടുക എന്നതും, അപ്രകാരംതന്നെ നിയന്ത്രണകാൎയ്യത്തിൽ അധികം പണമിറക്കീട്ടുള്ളവർ അധികം 'കയ്യ്' ആവശ്യപ്പെടുക എന്നതും സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിൽ അത്യന്തം നിഷേധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളിലെ മെമ്പർമാൎക്കുള്ള സമത്വം വേറൊരു സംഗതികൊണ്ടുംകൂടി വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഒരു സംഘത്തിൽ പിന്നീട് ചേരുന്ന അംഗങ്ങൾക്കും ആദ്യം ചേൎന്നിട്ടുള്ളവൎക്കും അധികാരവും അവകാശവും സമമാകുന്നു. അതിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന ഗുണങ്ങളും അവൎക്ക ശേഷമുള്ളവരോടൊപ്പംതന്നെ അനുഭവിക്കാം. എന്നാൽ കൂട്ടുകച്ചവടക്കമ്പനിയേൎപ്പാടിൽ ആദ്യം ഓഹരികൾ എടുത്തിട്ടുള്ളവരോടൊപ്പംതന്നെ പിന്നീടു ചേരുന്നവൎക്ക മെച്ചം കിട്ടിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. ഈ കാൎയ്യത്തിലും കമ്പനിയേൎപ്പാടിനും ഇതിനും തമ്മിൽ വലിയ അന്തരമുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം 7

ശേഖരിപ്പുസംഘങ്ങൾ.

ഗ്രേറ്റ് ബ്രിട്ടൻ, ജൎമ്മനി, ഹോളൻറ് (ലന്തരാജ്യം) മുതലായ യൂറോപ്പുരാജ്യങ്ങളിൽ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടുകൊണ്ടു തദ്ദേശീയന്മാൎക്കു എത്രത്തോളമാണു ഗുണം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു എന്ന സംഗതി ഇന്ത്യയിൽ കുറച്ചുപേർ മാത്രമേ ധരിച്ചിട്ടുള്ളു. ഇന്ത്യാരാജ്യത്തു പണം ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്കു കടംകൊടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണു പ്രധാനമായിട്ടു പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു. സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിൽതന്നെ വളരെ പ്രധാനമായ വേറെ രണ്ടുതരം ഉള്ളതു — അതായതു, വിവിധപദാൎത്ഥങ്ങളെ നിൎമ്മിക്കുന്നതിനും അവയെ സംഘാംഗങ്ങൾക്കു വിഭജിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനും ഉള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ — നമ്മുടെ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തു അത്ര പ്രചാരമായി വന്നിട്ടില്ല. കടംവായ്പസംഘങ്ങൾ മുഖ്യമായിട്ടു ദരിദ്രന്മാരായ കൃഷിക്കാരുടെ ഉപയോഗത്തിനുവേണ്ടിയാകുന്നു. ആ ഏൎപ്പാടുകൊണ്ടു ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്കു പണം കടം വാങ്ങുവാൻ തരമാകുന്നതിനാൽ പണക്കച്ചവടക്കാരുടെ പിടിയിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുവാൻ അവൎക്കു സാധിക്കുന്നു. അതിനാൽ ആ കൃഷിപ്രധാനവും ദാരിദ്ര്യഗ്രസ്തവുമായ നമ്മുടെ രാജ്യത്തേയ്ക്കു വളരെ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതുതന്നെ. അതിനെ മേലിൽ വിസ്തരിച്ചു വിവരിക്കുന്നുമുണ്ടു.

സംഘാംഗങ്ങൾക്കു നിത്യകാലക്ഷേപത്തിന്നു വേണ്ടതായ സാധനങ്ങളെ സംഘംമുഖാന്തരം ശേഖരിച്ച് അവയെ അവൎക്ക് ആവശ്യംപോലെ വില്ക്കുക എന്നതാണ് ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന സംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം. ആവക സാധനങ്ങളെ സംഘംമുഖാന്തരംതന്നെ ഉണ്ടാക്കുക എന്നുള്ളത് ഉത്തമമായിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ആരംഭത്തിൽ അതിന്നു ശ്രമിക്കേണമെന്നില്ല. ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളെ ശേഖരിച്ച് ഒരു കച്ചവടക്കാരന്റെ നിലയിൽ അവയെ അംഗങ്ങൾക്കു വില്ക്കുക എന്നൊരേൎപ്പാടായാലും തൽക്കാലം മതിയാകുന്നതാണ്. ദരിദ്രന്മാരായ ചില ബുദ്ധിശാലികൾ, ദാരിദ്ര്യംകൊണ്ടു പല കഷ്ടപ്പാടുകളും അനുഭവിച്ചതിന്റെ ശേഷം ബുദ്ധിമുട്ടിക്കണ്ടു പിടിച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ ഈ ഏൎപ്പാടു ദരിദ്രന്മാൎക്കും കേവലം കൂലിവേലക്കാൎക്കും അത്യധികമായിട്ടുള്ള ഗുണത്തെ സിദ്ധിപ്പിക്കും എന്നതിന്നു വാദമില്ല. എങ്ങിനെ എന്നു നോക്കുക: നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ കൂലിക്കാൎക്കു ദിവസവൃത്തിക്ക് ആവശ്യം വേണ്ടതായ സാധനങ്ങളെ വാങ്ങിക്കത്തക്ക കൂലിപോലും സാധാരണയായി കിട്ടുന്നില്ല. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു കൂലിക്കാരൻ കിട്ടിയ പണംകൊണ്ടു സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കുവാൻ ചെല്ലുമ്പോൾ അവൻ കൊടുക്കുന്ന വിലയ്ക്കു തക്കതായ സാമാനങ്ങൾ അവന്നു കിട്ടുന്നതുമില്ല. ഇതിന്നൊരു ദൃഷ്ടാന്തം പറയാം. ചില്ലറയായിട്ടു വില്ക്കുന്ന ചില ചെറിയ പീടികകളിൽ ചെന്നായിരിക്കും അവൻ അരിയും ഉപ്പു മുളകു മുതലായ സാമാനങ്ങളും വാങ്ങിക്കുക. അപ്പോൾ ആവക സാമാനങ്ങൾക്ക് അങ്ങാടി

നിരക്കവിലയെക്കാൾ അധികം കൊടുക്കേണ്ടതായിട്ടു വരുന്നു. എന്നാൽതന്നെ കിട്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ വളരെ മോശമായിട്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനുംപുറമെ, തൂക്കത്തിലും അളവിലും വളരെ കുറവുമുണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ ഒരു ദേശത്തുള്ളവർ ഒത്തുചേൎന്ന് ഒരു ശേഖരിപ്പുസംഘം (Consumers' Society) സ്ഥാപിക്കുന്നതായാൽ അവൎക്കു മുമ്പറഞ്ഞപ്രകാരത്തിലുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ കൂടാതെ കഴിക്കാം. ലാഭംതന്നെ വേണമെങ്കിൽ അങ്ങാടിവിലയിൽ അല്പം കുറച്ചും വില്ക്കുവാൻ സാധിക്കും. അതല്ല അങ്ങാടിനിരക്കോളംതന്നെ വില കൊടുക്കേണ്ടിവന്നാലും സംഘാംഗങ്ങൾക്കു നല്ല സാധനങ്ങൾ തൂക്കത്തിലും അളവിലും കുറവുകൂടാതെ വാങ്ങുവാൻ തരമാകും. എന്നുവെച്ചാൽ, സംഘസ്ഥാപനത്തിന്നു മുമ്പു തങ്ങളുടെ പണത്തിന്നു കിട്ടിയിരുന്നതിനെക്കാൾ കൂടുതലായും അധികം നല്ലതായുമുള്ള സാധനങ്ങൾ അവൎക്കു കിട്ടുന്നുവെന്നൎത്ഥം. ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾക്കു പുറമെ വസ്ത്രധാരണത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന തുണിച്ചരക്കുകളേയും പലതരം വീട്ടുസാമാനങ്ങളേയും സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടുവഴിക്കു ശേഖരിച്ചു വില്ക്കാം. എന്നുതന്നെയുമല്ല ഭവനങ്ങൾ ലാഭത്തിൽ പണിയിക്കുന്നതിന്നും പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നു. കേവലം ഭൌതികപദാൎത്ഥങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളെ നിവൃത്തിപ്പിക്കുന്നതിന്നു മാത്രമല്ല ആദ്ധ്യാത്മികമായും ബുദ്ധിസംസ്കാരവിഷയകമായും സദാചാരസംബന്ധമായും ഉള്ള കാൎയ്യങ്ങളുടെ നിൎവ്വഹണത്തിന്നുകൂടി സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിനെ ഇപ്പോൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിത്തുട

ങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സഹകരണക്ലബ്ബുകളും, സഹകരണവായനശാലകളും, സഹകരണനാടകശാലകളും, സഹകരണവർത്തമാനപത്രങ്ങളും മുതലായ പല സ്ഥാപനങ്ങളും ഇപ്പോൾ ഉണ്ട്. അവയെപ്പററി മേലിൽ പ്രസ്താവിക്കാം.

പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ മുഖാന്തരം സാമാനങ്ങൾ ശേഖരിച്ചുവില്ക്കുക എന്ന കാര്യത്തിൽ ചില സംഗതികൾ മനസ്സിലാക്കി വെക്കുവാനുണ്ട്. സംഘാംഗങ്ങളുടെ ദിവസവൃത്തിക്കുവേണ്ടി വേണ്ടതായ സാധനങ്ങളെ—സാമാന്യം പലരും ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ, ഉടുപ്പിനുവേണ്ട തുണിച്ചരക്കുകൾ, വീട്ടുസാമാനങ്ങൾ മുതലായവയെ—മാത്രമേ പ്രധാനമായി ശേഖരിക്കാവൂ. അങ്ങിനെയാവുമ്പോൾ സാമാനങ്ങൾ വിററഴിയുമോ എന്ന ശങ്കയ്ക്കിടവരുന്നതല്ല. ഈ സംഗതിയിൽ മനസ്സിരുത്തുകനിമിത്തമാണ ഗ്രേററ്ബ്രിട്ടനിൽ (ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ രാജ്യത്ത്) ഈ ഏർപ്പാട് ഏററവും ഫലവത്തായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. വേറെ ഒരു സംഗതി കൂടി അതിന്റെ വിജയത്തിനു കാരണമായിട്ടുണ്ട്. അതായതു ലാഭം വീതിക്കപ്പെടുന്ന രീതി. ഗ്രേററുബ്രിട്ടനിൽ സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിൽ 25 ലക്ഷം ഓഹരിക്കാരുണ്ട്. ഓഹരിസംഖ്യക്കു 100-ക്കു 80 വീതം ലാഭം വ്യാപാരം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നു. അതിൽനിന്നു 100-ക്കു 5 വീതം മാത്രമേ ഓഹരിസംഖ്യയുടെ പലിശക്കായിട്ടു വീതിച്ചുകൊടുക്കുന്നുള്ളൂ. ബാക്കി സംഖ്യ സംഘാംഗങ്ങൾ ശേഖരിപ്പിൽ (സ്റ്റോറിൽ) നിന്നു സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങിച്ച തോതനുസരിച്ച് അവർക്കുതന്നെ വീതിച്ചുകൊടുക്കുകയാകുന്നു.

സംഘാംഗങ്ങൾക്കു നിത്യം ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങൾ മാത്രമേ പ്രധാനമായി സ്റ്റോറിൽ ശേഖരിക്കപ്പെടുന്നുള്ളുവെന്നു വരുമ്പോൾ സാമാനങ്ങൾ വിററഴിയാതെ ഇരിപ്പുവരിക എന്നതു് ഒരിക്കലും ഉണ്ടാവുകയില്ല. മുൻ പറഞ്ഞപ്രകാരമാണു് അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ആദായം വീതിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നു വരുമ്പോൾ സംഘാംഗങ്ങൾ സ്റ്റോറിൽനിന്നല്ലാതെ സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കുകയുമില്ല. ഇങ്ങിനെ സഹകരണദ്വാരാ നടത്തപ്പെടുന്ന ആവക വ്യാപാരങ്ങൾക്കു് ഇടിച്ചൽ ഒരിക്കലും ഒരുവിധത്തിലും വരുന്നതല്ല.

ഒരു സ്റ്റോർ ലാഭകരമാകുംവണ്ണം നടത്തപ്പെടണമെങ്കിൽ തൽപ്രവർത്തകന്മാർ കണിശമായി വ്യാപാരം നടത്തുന്നതിനുള്ള ശേഷിയുള്ളവരായിരിക്കണമെന്ന സംഗതി സിദ്ധമാണല്ലോ. ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവർത്തിപ്പാനുള്ള വാസന, പരോപകാരതൽപരത, ഉത്സാഹം, ധൈര്യം, സ്ഥൈര്യം, സത്യസന്ധത, കൃത്യനിഷ്ഠ ഇത്യാദി ഗുണങ്ങളാണു് സംഘാംഗങ്ങൾക്കു് — തൽകാര്യകർത്താക്കന്മാർക്കു വിശേഷിച്ചും — വേണ്ടതു്. അത്രത്തോളം ഉൽകൃഷ്ടമായ നില തൽക്കാലം അസാദ്ധ്യമായിരിക്കും. എങ്കിലും മുമ്പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള ഒരു സഹകരണസംഘം അതിലെ അംഗങ്ങൾക്കു മേൽപ്പടി ഗുണങ്ങൾ ശീലിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുമെന്നതു തർക്കമററ സംഗതിയാകുന്നു. ഒരു ദേശത്തുള്ളവർക്കെല്ലാം ഒരുപോലെ വിശ്വാസമുള്ളവരും മുമ്പറഞ്ഞ ഏതാനും ചില ഗുണങ്ങൾ ഉള്ളവരുമായ ഒന്നോരണ്ടോ പേർ ഓരോ ദേശത്തുണ്ടായാൽ മാ

വർമ്മഖാന്തരം ദേശംപ്രതി ഓരോ സംഘം അനായാസേന നടത്താവുന്നതാണ്. എങ്ങിനെയെന്നാൽ, മതഭേദമോ ജാതിഭേദമോ നോക്കാതെ ഒരു ദേശത്തുള്ളവരെല്ലാവരും കൂടിച്ചേർന്ന് ഒരു ശേഖരിപ്പുസഹകരണസംഘം സ്ഥാപിക്കുക. അതിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേരുന്നവർ ഒന്നോ രണ്ടോ മൂന്നോ ഏറിയതു് അഞ്ചോ ഉറുപ്പികയുള്ള ഷെയറുകൾ (ഓഹരികൾ) യഥാശക്തി എടുത്തു് ഒരു മൂലധനം ഉണ്ടാക്കുക. അതുകൊണ്ടു് നിവൎക്ക് ദിവസേന വേണ്ടതായ സാമാനങ്ങളെ ഇകപ്പടിയായി ലാഭം നോക്കി വാങ്ങി ശേഖരിച്ച് അംഗങ്ങൾക്ക് ആവശ്യംപോലെ വിൽക്കുക. സ്റ്റോർ നടത്തുന്നവർ കണിശമായിട്ടു കണക്കുവെയ്ക്കുകയും പണം പിരിക്കുകയും ചെയ്യുക. കൊല്ലാവസാനത്തിൽ കണക്കു നോക്കി ലാഭം തിട്ടപ്പെടുത്തിക്കാണുക. അതിൽനിന്ന് ഓഹരിപ്പണത്തിന്നു 100-ക്കു 6 വീതം പലിശ കൊടുക്കുക. ബാക്കിയുള്ളതിൽനിന്ന് ഒരംശം കരുതൽധനമായിട്ടു സൂക്ഷിക്കുക. പിന്നെ ശേഷിക്കുന്നതു് അംഗങ്ങൾക്കുതന്നെ വീതിച്ചുകൊടുക്കുക. വീതിക്കുന്നതു 100 ഉറുപ്പ്യ്ക്കു സാമാനം വാങ്ങീട്ടുള്ളതിന്നിത്രവീതം എന്ന തോതിലായിരിക്കണം. ഈ ഏർപ്പാട് സഫലമായിത്തീരുന്നതിന്റെ രഹസ്യം സത്യനിഷ്ഠയാകുന്നുവെന്നു വീണ്ടും പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. സംഘപ്രവർത്തകന്മാരും സംഘാംഗങ്ങളും ഒരുപോലെ സത്യവാന്മാരായിരിക്കണം. വേറെ ഗുണങ്ങൾ തൽക്കാലം ഇല്ലെങ്കിലും സത്യവും കരാറുമുണ്ടെങ്കിൽ ഈ കാര്യം എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കും.

[Charles Gide]

അദ്ധ്യായം 8

ഇംഗ്ലീഷുരാജ്യത്തു ശേഖരിപ്പും വില്പനയുമുള്ള സംഘങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം.

ഇംഗ്ലണ്ട്, സ്കോട്ട്ലൻറ്, വേത്സ് എന്നീ മൂന്നു രാജ്യങ്ങൾ കൂടിയ ഗ്രേറ്റ്ബ്രിട്ടൺ എന്ന ഇംഗ്ലീഷുരാജ്യത്തു പ്രധാനമായിട്ടുള്ള സഹകരണേർപ്പാട് ശേഖരിപ്പും വില്പനയുമാകുന്നു. ഇംഗ്ലാണ്ടിൽ 1844-ാമാണ്ടു ഡിസംബർ മാസം 21-ാംനു- മഞ്ചെസ്റ്റർ എന്ന പട്ടണത്തിനു സമീപമുള്ള 'റോക്ഡെയിൽ' എന്ന സ്ഥലത്തു് അതു് ആദ്യമായി ആരംഭിക്കപ്പെട്ടു. ബുദ്ധിശാലികളും ഉത്സാഹശീലന്മാരുമായ 28 നെയ്ത്തുകാർ ഒത്തുചേർന്നാണ് അതു് ഒന്നാമതായി തുടങ്ങിവെച്ചതു്. അവർ ആളോഹരിതം ഒരോ പവൻ ഓഹരിയായിട്ടെടുത്തു് 28 പവൻ അതിലേക്കുള്ള മൂലധനമായിട്ടാക്കി വ്യാപാരം നടത്തിത്തുടങ്ങി. അവരുടെ പ്രയത്നം എത്രാവും ഫലവത്തായിത്തീർന്നുവെന്നുള്ളതു ലോകപ്രസിദ്ധമായിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നുതന്നെയുമല്ല പിന്നീട് ആ 28 നെയ്ത്തുകാർ 'റോക്ഡെയിലെ മാർഗ്ഗപ്രദർശികൾ' എന്ന നാമധേയത്താൽ പ്രഖ്യാതന്മാരായിത്തീർന്നു.

എന്നാൽ സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിന്റെ പിതൃസ്ഥാനം 'റോബർട്ട് ഓവൻ' എന്ന മഹാനാണ് അർഹിക്കുന്നതു് എന്നു പലരും പറയാറുണ്ടു്. മുമ്പറഞ്ഞ റോക്ഡെയിൽമാർഗ്ഗപ്രദർശികളിൽ പലരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശി

ഷ്യന്മാരുമായിരുന്നു. "നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങളെ നിൎമ്മിക്കുന്ന കൈവേലക്കാരും അവയെ നിങ്ങൾക്കു വിളമ്പിച്ചുതരുന്ന കച്ചവടക്കാരും നിങ്ങൾതന്നെയായിരിക്കണം. എന്നാലേ ഒന്നാന്തരം സാധനങ്ങൾ ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കു നിങ്ങൾക്കു കിട്ടുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു" എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തം. 'സഹകരണം' (Co-operation) എന്ന ശബ്ദത്തിനു പ്രചാരം വരുത്തിയതും മിസ്റ്റർ ഒവൻതന്നെയാണ്. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പോക്കു മറ്റൊരു വിധത്തിലായിരുന്നതിനാൽ ആ ഭാഗം ഇവിടെ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

വാസ്തവത്തിൽ റോക്ഡേൽസംഘമാണ് ആദ്യമുണ്ടായതു് എന്നും പറഞ്ഞുകൂടാ. 18-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനകാലത്തിൽ തന്നെ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ പലതും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടു കാണുന്നുണ്ട്. 1820-ാമാണ്ടിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾക്കു പ്രചാരം വരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിത്തന്നെ ഒരു സംഘം സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. പിന്നെ മിസ്റ്റർ ഒവന്റെ ഉത്സാഹത്തിന്മേലും അവയെ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനായിട്ടു പലതും ചെയ്തു. തൽഫലമായിട്ടു ശേഖരിപ്പിനും വില്പനയ്ക്കുമായിട്ടുള്ള സംഘങ്ങൾ അസംഖ്യം സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അവയെ ഭരിച്ചിരുന്ന രീതി ശരിയാകാത്തതിനാൽ അവയൊന്നുംതന്നെ ഫലവത്തായിട്ടുതീൎന്നില്ല. അതിനുള്ള കാരണം താഴെ വിവരിക്കുന്നു:—

ഇംഗ്ലണ്ടിൽ നെയ്ത്തു മുതലായ വേലകൾ യന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു നടത്തിത്തുടങ്ങുകയും അതിലേയ്ക്കായി വലിയ യ

ന്ത്രശാലകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തുതുടങ്ങിയപ്പോൾ തൊഴിലാളികളുടെ തൊഴിലുകൾക്കു മുടക്കം വന്നു. അവരിൽ ദാരിദ്ര്യം അതുകാരണം അതിയായിട്ടു വ്യാപിക്കുകയുംചെയ്തു. ഈവിധം ദുഃഖിതന്മാരായ തൊഴിലാളികളുടെ ദയനീയാവസ്ഥ കണ്ടു ദയ തോന്നീട്ടു പണക്കാരായ ചിലർ ധൎമ്മബുദ്ധിയോടുകൂടി അവരുടെ ഇടയിൽ പല സംഘങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചു. എന്നാൽ തൽസ്ഥാപകന്മാർ ആ സംഘങ്ങളിൽ ചേരുകയുണ്ടായില്ല. അവയിൽനിന്നുണ്ടായ ആദായം ഓഹരിക്കാൎക്കുതന്നെ വീതിച്ചുകൊടുക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഭാവിയിലേയ്ക്കു ഒരു കരുതൽധനമായിട്ടു സൂക്ഷിക്കുകയോ ആണു ചെയ്തതു്. അതുകാരണം ആ വക സംഘങ്ങളിലേയ്ക്കു അധികം പേരെ ആകൎഷിച്ചില്ല. പിന്നെ ആ സമ്പ്രദായം മാറി എല്ലാ മെമ്പൎമാൎക്കും ആദായം ഒപ്പം വീതിച്ചുകൊടുത്തുതുടങ്ങി. അതും ഫലവത്തായിത്തീൎന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ സംഘംസംബന്ധമായി അധികം വ്യാപാരം ചെയ്യുന്നവനും ഒട്ടും ചെയ്യാത്തവനും ലാഭം ഒപ്പം കിട്ടുക എന്നു വന്നപ്പോൾ സംഘത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു നിഷ്കൃഷ്ടമായി പ്രവൎത്തിക്കുന്നവൎക്കുള്ള ഉത്സാഹം ക്രമേണ കുറയുമല്ലോ. ഒടുക്കം റോക്ഡേൽ മാൎഗ്ഗപ്രദൎശികളിൽ ഒരാളായ ചാൾസ് ഹോവൎത്ത് എന്നാളുടെ മനോധൎമ്മപ്രകാരമുള്ള പ്രയോഗമാണു് ഏറ്റവുമധികം ഫലവത്തായിത്തീൎന്നതു്. അധികം ഓഹരികൾ എടുത്തിട്ടുള്ളവൎക്കു് അധികം ലാഭം എന്നതിനു പകരം സ്റ്റോറിൽനിന്നു് അധികം സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങീട്ടുള്ളവനു് അധികം ലാഭം എന്ന തോതാണു് അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചതു്.

ആദായത്തെ ഈവിധം വിഭജിക്കുക എന്ന സമ്പ്രദായം നടപ്പായപ്പോൾ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിന്റെ സ്വഭാവത്തിന്നുതന്നെ പെട്ടെന്നൊരു മാറ്റം വന്നുവശായി. * എങ്ങിനെയെന്നാൽ, എല്ലാവരും സമാവകാശം എന്ന നില വിട്ട് സംഘം മുഖാന്തരം നടത്തുന്ന വ്യാപാരത്തിൽ അധികം പങ്കുകൊള്ളുകയും സംഘത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്കായി അധികം പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൎക്ക് അധികം ലാഭം കിട്ടും എന്നു വന്നപ്പോൾ അധികം ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി ജനങ്ങൾ ആവക സംഘങ്ങളിൽ ചേൎന്നുതുടങ്ങി. പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ കാലതാമസംകൂടാതെ പലേടങ്ങളിലും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ഇങ്ങിനെ അത്യധികമായ ഒരു ഉൽക്കൎഷം സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്ന് അചിരേണ സിദ്ധിപ്പാനിടയായി.

അതുകൊണ്ടു സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിന്റെ യഥാൎത്ഥമായിട്ടുള്ള പിതൃസ്ഥാനം റോക്ക്ഡെയിൽമാൎഗ്ഗപ്രദൎശികളായ 28 നെയ്ത്തുകാൎക്കുതന്നെയാണ് കൊടുക്കേണ്ടതു് എന്നതിന്നു സംശയമില്ല. രണ്ടു മുഖ്യസംഗതികളിൽ അവർ ആ സ്ഥാനത്തെ വിശേഷിച്ചും അൎഹിക്കുന്നു

* ഒരു സമുദായത്തിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന സകല സ്വത്തിന്നും ആ സമുദായത്തിലുള്ള എല്ലാവരും തുല്യാവകാശികളാണ് എന്നു വാദിക്കുന്ന ഒരു മതക്കാരത്രെ. മുൻപറഞ്ഞ മിസ്റ്റർ ഓവൻ ആ മതക്കാരനാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്സാഹത്തിന്മേൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട സഹകരണസംഘങ്ങൾ ആ മതപ്രകാരമാണു നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നതു്. ആ സമ്പ്രദായം ജനങ്ങൾക്കു രുചിക്കാത്തതിനാൽ അതിന്ന് അധികം പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചില്ല.

ണ്ട്. പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ എന്നുദ്ദേശത്തോടുകൂടി എങ്ങിനെ നടത്തപ്പെടണം എന്നതിലേയ്ക്ക് അവർ ദീർഘദർശനത്തോടുകൂടി ഒരു കാര്യപരിപാടി (programme) തൽക്കാലത്തേയ്ക്ക് എന്നല്ല എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി — തയ്യാറാക്കി എന്നതാണ് ഒന്നാമത്തെ സംഗതി. അവരുടെ തത്സംബന്ധമായിട്ടുള്ള പ്രസിദ്ധവിജ്ഞാപനത്തെ താഴെ ചേർക്കുന്നു: —

"ഈ സംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ — സഭാംഗങ്ങൾക്ക് ദ്രവ്യസംബന്ധമായ പല മെച്ചങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും അവരുടെ കുടുംബസംബന്ധമായും സമുദായസംബന്ധമായുമുള്ള സ്ഥിതിയെ നന്നാക്കുകയും ചെയ്യുക. ഈ ഉദ്ദേശത്തിന്റെ സിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു താഴെ പറയുന്ന ഏർപ്പാടുകളെ നടപ്പിൽ വരുത്തുവാൻവേണ്ടി തക്കതായ ഒരു മൂലധനം — ഓഹരിക്ക് ഒരു പവൻ വീതമുള്ള ഒരു മൂലധനം — പിരിച്ചുണ്ടാക്കുക.

"തങ്ങളുടെ കുടുംബസംബന്ധമായും സമുദായസംബന്ധമായുമുള്ള സ്ഥിതിയെ നന്നാക്കുന്നതിനു പരസ്പരം സഹായിപ്പാനിച്ഛിക്കുന്ന മെമ്പർമാർക്കു താമസിപ്പാനായി കുറെ ഭവനങ്ങൾ പണിയിക്കുകയോ വിലയ്ക്കു വാങ്ങിക്കുകയോ ചെയ്ക.

"ജോലിയില്ലാതെകണ്ടുള്ള മെമ്പർമാർക്കും അല്ലെങ്കിൽ തങ്ങൾക്കു കിട്ടിവരുന്ന കൂലിയിൽതന്നെ പലപ്പോഴുമുള്ള കിഴിവു നിമിത്തം വളരെ ക്ലേശത്തോടുകൂടി കാലക്ഷേപംചെയ്യുന്ന മെമ്പർമാർക്കും ജോലിയുണ്ടാക്കിക്കൊടു

കുന്നതിന്നുവേണ്ടി സംഘം നിശ്ചയിക്കുന്ന ചില സാധനങ്ങളെ സംഘം മുഖാന്തരം ഉണ്ടാക്കുവാനാരംഭിക്കുക.

"ഈ സംഘത്തിലെ മെമ്പർമാരുടെ അധികരക്ഷണ്ണും ഉന്നതിന്നുംവേണ്ടി സംഘം മുഖാന്തരം ഒരു വസ്തു വിലയ്ക്കു വാങ്ങുകയോ പാട്ടത്തിനു വാങ്ങുകയോ ചെയ്യുക. ജോലിയില്ലാത്തവരും തക്കതായ കൂലി കിട്ടാത്തവരുമായ മെമ്പർമാർ അതു കൃഷിചെയ്യുക.

"വിവിധപദാർത്ഥങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, അവയുടെ വിഭജനം, മെമ്പർമാരുടെ ഇടയിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം, സംഘഭരണം ഇത്യാദി കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച അധികാരങ്ങളെ സംഘം മുഖാന്തരം വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുക. മറെറാരു വിധത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ—മെമ്പർമാർക്കെല്ലാവർക്കും ഒരുപോലെ ക്ഷേമകരമായ കാര്യങ്ങളെ അന്യസഹായംകൂടാതെ സ്വയമേവ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന്നായിട്ടു പ്രത്യേകം ഒരു കുഡുംബസമൂഹത്തെ (Home colony) സ്ഥാപിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ അപ്രകാരമുള്ള ഒരു സമൂഹസ്ഥാപനത്തിന് അന്യസംഘങ്ങളെ സഹായിക്കുക.

"മദ്യപാനം മെമ്പർമാരുടെ ഇടയിൽ ക്രമേണ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി സംഘത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ മിതപാനത്തിന്നായിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഹോട്ടൽ സംഘംവക ഒരു സ്ഥലത്തു സൌകര്യംപോലെ കഴിയുന്നത്ര വേഗത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുക."

രണ്ടാമത്തെ സംഗതി:— ഇങ്ങിനെ ഒരു കാര്യപരിപാടിയുണ്ടാക്കി പ്രസിദ്ധംചെയ്തതുകൊണ്ടുമാത്രം അവർ തൃപ്തിപ്പെട്ടില്ല. അതിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള കാര്യങ്ങ

ളെ സാധിക്കുന്നതിന്നുള്ള മാൎഗ്ഗവും അവർ കണ്ടുപിടിച്ചു. ഈവക നിയമങ്ങൾ മുമ്പോൎത്ത കുറച്ചു ചില നെയ്ത്തുകാർ തങ്ങൾക്കു് തന്നെത്ത ആവശ്യത്തിന്നായിക്കൊണ്ടേൎപ്പെടുത്തിയവയാണ് എന്നും മുക്കാൽ ശതവൎഷം കഴിഞ്ഞിട്ടും അവയിൽ എന്തെങ്കിലും ഭേദഗതിചെയ്വാൻ ആവശ്യം സാധിച്ചിട്ടില്ല എന്നും പിന്നീടു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട അനേകായിരം സംഘങ്ങൾ ഈ നിയമങ്ങളെ യാതൊരു മാററവും വരുത്താതെ അക്ഷരംപ്രതി പകൎത്തുകമാത്രമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത് എന്നും ഉള്ള സംഗതി ഓൎക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യരുടെ ധനസ്ഥിതിയെപ്പററിയും അവരുടെ മിതവ്യയശീലത്തെപ്പററിയും ധനവൎദ്ധകങ്ങളായ കാൎയ്യങ്ങളെപ്പററിയും എഴുതുന്ന ചരിത്രത്തിൽ ഇതു് ഒരു അത്ഭുതകരമായ സംഭവമായിട്ടുതന്നെ ഗണിക്കപ്പെടും എന്നു സമ്മതിക്കാതെ കഴികയില്ല.

സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു് ഒരു വിദ്വാന്റെയോ വിദുഷിയുടേയോ തലച്ചോറിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടതല്ല. അതു ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽനിന്നുതന്നെ താനേ പുറപ്പെട്ടതാകുന്നു.

പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾമുഖാന്തരമുള്ള ശേഖരിപ്പും വില്പനയും ആദ്യമായി തുടങ്ങിവെച്ചതും പിന്നീട് ആ ഏൎപ്പാടു് ഏററവുമധികം വിസ്താരത്തേയും പുഷ്ടിയേയും പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതും ഇംഗ്ലീഷുരാജ്യത്താകുന്നു. അവിടെ പതിനായിരത്തിലധികം മെമ്പർമാരുള്ളതായിട്ടു 70 സംഘങ്ങളുണ്ടു്. അവയിൽ ഒന്നിൽതന്നെ 70,000 മെ

മ്പർമാരോളം കാണും. അതിൽ 24 ലക്ഷം പവൻ ഇറക്കി വ്യാപാരം നടത്തിവരുന്നു.

(C. Gide Con: Co: Societies ch. 3)

റോക്ക്ഡേൽമാർഗ്ഗപ്രദർശികൾ ചെറിയ ശേഖരിപ്പു സംഘങ്ങളെ സഹായിപ്പാൻവേണ്ടി ആദ്യം ഒരു സ്റ്റോർ സ്ഥാപിച്ചു. എന്നാൽ യഥാർത്ഥമായിട്ടുള്ള ഇരുകപ്പടി ശേഖരിപ്പുസംഘം അല്ലെങ്കിൽ സമസ്ത വിക്രയസംഘം (Co-operative wholesale society, or, more familiarly the C. W. S.) 1864-ാമാണ്ടിൽ മാത്രമാണ് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്. 60 ചെറിയ സംഘങ്ങൾ ആരംഭത്തിൽ അതിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേർന്നു. അതിന്റെ മൂലധനം ഇടക്കത്തിൽ 1000 പവൻ മാത്രമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അതിൽ 1200 സംഘങ്ങൾ മെമ്പർമാരായി ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. 2,131,000 പവൻ ഓഹരി പിരിച്ചിട്ടുള്ളതായിട്ടും 4,000,000 പവൻ വായ്പ വാങ്ങിട്ടുള്ളതായിട്ടുമുള്ള സ്വത്തു സംഘംവകയായിട്ടിപ്പോൾ ഉണ്ട്. ആ സംഘത്തിൽ 21,000 പേർ ശമ്പളക്കാർ കൂലിവേലക്കാരായിട്ടും ഗുമസ്ഥന്മാരായിട്ടും വേലചെയ്തുവരുന്നു. സംഘം വക വലിയ കച്ചവടസ്ഥലങ്ങളിൽ 36,000,000 പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള സാമാനങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു വ്യാപാരം നടത്തിവരുന്നു. 70 നിർമ്മാണശാലകൾ (Factories) സംഘം വകയായിട്ടുണ്ട്. അവയിലെല്ലാംകൂടി 9,000,000 പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള നാനാവിധ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു. സ്വന്തം കപ്പലുകളിൽ 5,000,000 പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള സാമാനങ്ങൾ അന്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു ഇറക്കുമതി ചെ

ണ്ടാക്കുന്നു. 50,000 പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള ഭൂമി സംഘം വകയായിട്ടു വാങ്ങിച്ചിട്ടുണ്ടു. അതിനു പുറമെ മാഞ്ചെസ്റ്റർപട്ടണത്തിൽ കപ്പലുകൾ സ്വന്തം കച്ചവടസ്ഥലങ്ങളിലേക്കു് അടുത്തുവരുന്നതിന് ഒരു കപ്പച്ചാലും കപ്പക്കളവും സംഘം വകയായിട്ടുതന്നെയുണ്ടു്. സംഘംവക മൂന്നു സ്ഥാപനങ്ങൾ ഡെന്മാർക്ക്‌രാജ്യത്തുണ്ടു്. അവിടെനിന്നു 4,000,000 പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള വെണ്ണയും പന്നിമാംസവും വാങ്ങിക്കുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ അതിന്റെ ഒരു ബ്രാഞ്ചു് ജർമ്മനിയിലും (ഹാംബർഗ്ഗിലും) ഒന്നു 'സ്വീഡൻ' എന്ന രാജ്യത്തും ഒന്നു 'കാനഡ'രാജ്യത്തും ഒന്ന് ആസ്ട്രേലിയാരാജ്യത്തും ഉണ്ടു്. അന്യരാജ്യങ്ങളുമായിട്ടു വ്യാപാരം നടത്തുന്നതിനുള്ള മുമ്പറഞ്ഞ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു പുറമേ ആസ്ട്രേലിയായിൽ മെഴുതിരി മുതലായതുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള കൊഴുപ്പു് എടുക്കുന്നതിന് ഒരു ശാലയും ഇന്ത്യയിലും സിലോണിലും ചായത്തോട്ടങ്ങളും ഉണ്ടു്. ഇംഗ്ലണ്ടിൽതന്നെ 18,000 ഏക്ര വിസ്താരത്തിൽ 6 തോട്ടങ്ങൾ സംഘം വകയായിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ സ്ട്രാബെറി, ടോമറ്റൊ (തക്കാളിച്ചെടി) മുതലായവ കൃഷിചെയ്തുവരുന്നു. യുദ്ധകാലത്തു ഗവർമ്മെണ്ടുമുഖാന്തരം അനവധി ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളും തുണിച്ചരക്കുകളും സംഘംഏർപ്പാടിൽനിന്നു വാങ്ങിച്ചു. റഷ്യാഗവർമ്മെണ്ടുകൂടി അനേകായിരം പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള ബൂട്ട്സ് മേൽപ്പടി ഏർപ്പാടിൽനിന്നുതന്നെ വാങ്ങിക്കുകയുണ്ടായി.

ഇപ്രകാരമുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷുരാജ്യത്ത് അനേകായിരം ക

ടുംബങ്ങളിൽനിന്ന ദാരിദ്ര്യം പറപറന്നിരിക്കുന്നു. ഇത്തരം സംഘങ്ങൾ ആ രാജ്യത്തിപ്പോൾ 1600ഓളമുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷുകാർ സംഘനിയമങ്ങളേയും നടപടികളേയും അനുസരിച്ചു നടക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ വലിയ നിഷ്കർഷയുള്ളവരാകുന്നു. അതാണ് ഈ ഏർപ്പാട് ആ രാജ്യത്ത് ഇത്രത്തോളം ഫലവത്തായിത്തീരുവാനുള്ള കാരണം. *

(C. Gide Con: Co: Soceities chap. X.)

അദ്ധ്യായം 9

യൂറോപ്പുരാജ്യങ്ങളിൽ ശേഖരിപ്പും വില്പനയുമുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ.

സംഘാംഗങ്ങൾക്ക ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്ക പണം കടം കൊടുക്കുന്നതിന്നായിട്ടേർപ്പെടുത്തീട്ടുള്ള സഹകരണസം

* ഇംഗ്ലണ്ടിൽ 1893-ാമാണ്ടിൽ പാസ്സാക്കിയ ഒരു ആക്ടനുസരിച്ചാണ "പരസ്പരസഹായ സംഘങ്ങൾ നടത്തിപ്പോരുന്നത്". ആ നിയമം പാസ്സാക്കിയതുമുതൽക്കിങ്ങോട്ട് ഏററവും ആശ്ചര്യകരമായ വിധത്തിൽ അത് അവിടെ അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ആകെ 50 ലക്ഷം ജനം ആ ഏർപ്പാടിൽ അംഗങ്ങളായി ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. 2500 ലക്ഷം പവൻ കൊണ്ടുള്ള വ്യാപാരം ഒരു കൊല്ലത്തിൽ നടന്നുവരുന്നു. 1000 ലക്ഷം പവൻ ലാഭവുമുണ്ടാകുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ മേപ്പടി ആക്ട്പ്രകാരമുള്ള അതിന്റെ നടത്തിപ്പിൽ പല ന്യൂനതകളും വെളിപ്പെടുകയാൽ അവയെ ഇല്ലാതാക്കിക്കൊണ്ട് ഒരു പുതിയ നിയമം ഉണ്ടാകുന്നതിന്ന വേണ്ടി ഒരു ബിൽ ഇയ്യിടയിൽ പാർലിമെണ്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. (The Hindu January 1. 1930) ഉടനെ അതു പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തു.

ഘങ്ങൾ ഏറ്റവുമധികം വെടിപ്പായി നടക്കുന്നതു ജൎമ്മനിരാജ്യത്താകുന്നു. ആ ഏൎപ്പാടിന്റെ ഉത്ഭവവും അവിടുന്നുതന്നെയാണെന്നു പറയാം. എന്നാൽ ശേഖരിപ്പുസംഘങ്ങളും വില്പനസംഘങ്ങളും ഇംഗ്ലീഷുരാജ്യത്തുള്ളവയോളംതന്നെ ആ രാജ്യത്തു പുഷ്ടമായിട്ടില്ല. എങ്കിലും അത്തരം ചില സംഘങ്ങൾ അവിടങ്ങളിൽ ഉള്ളതു് അതിഗംഭീരങ്ങളുമാണുതാനും. ഹാംബൎഗ്ഗ് എന്ന പട്ടണത്തിലെ ഒരു സംഘത്തിൽ 80,000 മെമ്പൎമാരും ലീപ്സിഗ്ഗ് എന്ന പട്ടണത്തിലെ സംഘത്തിൽ 65,000 മെമ്പൎമാരും ബ്രസ്ലൂ എന്ന പട്ടണത്തിലെ സംഘത്തിൽ 100,000 മെമ്പൎമാരും ഉണ്ടു്.

ഫ്രാൻസ് രാജ്യത്തു ശേഖരിപ്പും വില്പനയുമുള്ള സംഘങ്ങളുടേയും അവയിൽ ചേൎന്നിട്ടുള്ള മെമ്പൎമാരുടേയും എണ്ണം മുൻപറഞ്ഞ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു വളരെ കുറവാകുന്നുവെന്നു പറയാം. അതനുസരിച്ചു് അതിലേയ്ക്കു മുതലിറക്കീട്ടുള്ളതും കുറവായിരിക്കുന്നു. സഹകരണത്തിനുള്ള വാസനാ തദ്ദേശീയന്മാൎക്കു കുറവാണു് എന്നതിലേയ്ക്കു് ഇതൊരു ലക്ഷണമാകുന്നു. ഇതിനും പുറമെ വേറൊരു കാരണം കൂടിയുണ്ടു്. അവിടങ്ങളിൽ ഉള്ള ശേഖരിപ്പുസംഘങ്ങൾ ചില പ്രത്യേകസാധനങ്ങൾ മാത്രമേ ശേഖരിച്ചു വിൽക്കുന്നുള്ളു. അപ്പോൾ സംഘാംഗങ്ങൾക്കു് ആവക സാധനങ്ങൾ മാത്രമേ സ്റ്റോറിൽനിന്നു വാങ്ങിക്കുവാൻ തരമാകുന്നുള്ളു. സംഘാംഗങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ള എല്ലാ സാധനങ്ങളും ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള സ്റ്റോറുകൾ ആ രാജ്യത്തു് അതിദുൎല്ലഭമാകുന്നു.

നന്നെ ചെറിയതായ സ്വിററ്സർലൻറ് എന്ന രാജ്യത്ത് സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിന്നു വളരെ അധികം പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. 40 ലക്ഷം ജനം മാത്രമുള്ള ആ ചെറിയ രാജ്യത്ത് 400 വില്പനസംഘങ്ങളുണ്ട്. അവയിലെല്ലാംകൂടി 30,000 മെമ്പർമാരുമുണ്ട്. പതിനായിരത്തിലധികം മെമ്പർമാരുള്ളതായിട്ടവിടെ അഞ്ചു സംഘങ്ങളുണ്ട്. അവയിൽ ബേൽ എന്ന പേരായ ഒരു സംഘത്തിൽ തന്നെ 87,000 മെമ്പർമാരുണ്ട്. അതിൽ 1,080,000 പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള സാമാനങ്ങളുടെ വ്യാപാരം നടത്തിവരുന്നു. ഈ രാജ്യത്ത് ഈ ഏൎപ്പാട് തുടങ്ങിട്ടധികം കാലമായില്ല. 1890-ാമാണ്ടിൽ "യൂണിയൻ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ഡെ ബേൽ" എന്ന നാമധേയത്തിൽ ഒരു പ്രധാനസംഘം സ്ഥാപിച്ചു യഥാൎത്ഥത്തിൽ അന്നുമുതൽക്കാണ് 'സഹകരണം' ഏൎപ്പാട് അവിടെ ആരംഭിച്ചത്. ആ പ്രധാനസംഘത്തിൽ ഇപ്പോൾ 400 സംഘങ്ങൾ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേൎന്നിട്ടുണ്ട്. അതിൽ 20 ലക്ഷം പവൻ വിലയ്ക്കുള്ള സാമാനങ്ങളുടെ വ്യാപാരവും നടത്തിവരുന്നു. മുമ്പറഞ്ഞ 400 സംഘങ്ങളും പ്രധാനസംഘത്തിന്റെ അംഗങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ അതിനെ സർവ്വപ്രകാരേണ പോഷിപ്പിപ്പാൻ ഉത്സാഹിക്കുന്നു. സ്വിററ്സർലൻറ് എന്ന രാജ്യം അനേകം ചെറിയ ഖണ്ഡങ്ങൾ കൂടിച്ചേൎന്നതാകുന്നു. ഓരോ ഖണ്ഡവും പ്രജാപ്രമുഖന്മാരാൽ സ്വാതന്ത്ര്യമായിട്ടുതന്നെ ഭരിക്കപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും "ഓരോരുത്തരും എല്ലാവൎക്കുവേണ്ടിയും എല്ലാവരും ഓരോരുത്തൎക്കുവേണ്ടിയും" എന്ന സഹകരണ

തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ട് തദ്ദേശീയന്മാർ അ ഖണ്ഡങ്ങളെയെല്ലാം കൂട്ടി യോജിപ്പിച്ച് ഒരു "ഫെഡറേഷൻ" ആയി ഭരണം നടത്തിവരുന്നു. രാജ്യഭരണകാര്യങ്ങളിലും കൂടി സഹകരണം അനുഷ്ഠിപ്പാൻ ശീലിച്ചിട്ടുള്ളവക്ക്, മിതവ്യയം, ധനസമ്പാദനം, ജീവസ്ഥിതിക്കാവശ്യം വേണ്ടവയും ജീവിതത്തെ സുഖമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനു വേണ്ടവയും ആയ വിവിധപദാർത്ഥങ്ങളെ സമ്പാദിക്കൽ മുതലായ കാര്യങ്ങളുടെ സിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ട് സഹകരിപ്പാൻ മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ എളുപ്പമാണെന്നതു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ.

'ഇറാലി' രാജ്യത്തും സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിന്നു പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവിടെ വേലക്കാരുടെ വക ചിലതൊഴിച്ചു വലിയ സംഘങ്ങൾ ദുർല്ലഭമാണ്. വേലക്കാരുടെ ഒരു സംഘത്തിൽ 16,000 മെമ്പർമാരുണ്ട്. ഓരോ തൊഴിലാളികൾ ഒത്തുചേർന്നു സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സംഘമാകുന്നു. അതു കൂടാതെ ഇടമട്ടുകാരായ പലരും ചേർന്ന് ഒരു സംഘം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ 15,000 മെമ്പർമാർ ഉണ്ട്. ഇംഗ്ലണ്ട്, സ്വിറ്റ്സർലണ്ട് എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ അനേകം വില്പനസംഘങ്ങൾ കൂടിച്ചേർന്ന് ഒരു പ്രധാനസംഘം (General Wholesale Federation) സ്ഥാപിച്ചു വലിയ മട്ടിൽ വ്യാപാരം നടത്തുന്നതിനുള്ള സാമർത്ഥ്യം തദ്ദേശീയന്മാർക്കു കുറവാണ്. ഇറാലിയിൽ രാജ്യഭരണകാര്യങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പരിഷ്കാരം പോലെ സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിൽ പരിഷ്കാരം വന്നിട്ടില്ല.

‘ബെൽജിയം’ എന്ന രാജ്യത്താണ് സഹകരണം ഒരു പുതിയ പദ്ധതിയിൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. അവിടെ രാജകീയമായും സാമുദായികമായും ഉള്ള കാൎയ്യങ്ങളെയും കൂട്ടിക്കലൎത്തിട്ടാണ് സഹകരണസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. അപ്പോൾ മത്സരം സ്വഭാവേന വന്നുകൂടുമല്ലോ. മത്സരം സംഘങ്ങൾക്ക് ഓജസ്സും ഉണൎവ്വും ഉത്സാഹവും വിശേഷാലായിട്ടു് ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നു. പക്ഷെ സഹകരണം എന്ന തത്വത്തിന്റെ സാരത്തെ വിസ്മരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ആ വക സംഘങ്ങൾ പ്രവൃത്തിക്കുന്നതു്. അതിനാൽ യഥാൎത്ഥമായിട്ടുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ എന്ന നാമധേയം അവ അൎഹിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സംശയമാകുന്നു.

സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു മറ്റെല്ലാ രാജ്യങ്ങളേക്കാളും ഏറ്റവുമധികം പുഷ്ടിയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതായിട്ടു യൂറോപ്പിൽ തന്നെ ഒരു ചെറിയ രാജ്യമുണ്ടു്. അതു ‘ഡെന്മാൎക്ക്’ എന്ന രാജ്യമാകുന്നു. അവിടെ 1500 വില്പനസംഘങ്ങൾ (Consumers' societies) ഉണ്ടു്. കേവലം 30 ലക്ഷം മാത്രം ജനമുള്ള ഒരു രാജ്യത്തു് അതൊരു വലിയ തുകതന്നെയാകുന്നു. അവിടെ അതിന്റെ വ്യാപ്തി അധികവും നാട്ടുപുറങ്ങളിലുള്ള കൃഷിക്കാരിലാകുന്നു. അതിനാൽ ആ ഏൎപ്പാടിനെ സംബന്ധിച്ചു് ആ നാട്ടിൽ നടപ്പുള്ള പല സമ്പ്രദായങ്ങളും നമുക്ക് അനുകരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്.

യൂറോപ്പിൽവെച്ചു് ഏറ്റവും ചെറിയ രാജ്യം വിട്ടു് ഏറ്റവും വലിയ രാജ്യത്തെക്കു തിരിഞ്ഞാൽ നാം കാണുന്നതു ‘റഷ്യ’ രാജ്യമാകുന്നു. ഭൂതകാലങ്ങളിൽ അവിടെ

സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിൻെറ പ്രചാരണം വളരെ സാവധാനത്തിൽ മാത്രമായിരുന്നു. എങ്കിലും പത്തു കൊല്ലം മുമ്പു മുതൽക്കിങ്ങോട്ടു വിചാരിക്കാതെകണ്ടു് ഒരു കയററം അതിന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. റഷ്യക്കാരുടെ ഇടയിൽ 'മിർ' എന്നും 'ആർത്തൽസ്' എന്നും രണ്ടു പഴയ സമ്പ്രദായങ്ങൾ നടപ്പുള്ളതു ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവൃത്തിപ്പാനുള്ള വാസന അവരിൽ സഹജമായിട്ടുണ്ടു് എന്ന സംഗതിയെ നല്ലവണ്ണം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. അതിനാൽ ആ പഴയ രൂപത്തിൻെറ തിരോഭാവത്തോടുകൂടി മേപ്പടി വാസന സഹകരണം എന്ന പുതിയ രൂപത്തിൽ ആവിർഭവിക്കുന്നതിൽ ആശ്ചര്യമില്ലല്ലോ. അവിടെ വിക്രയസംഘങ്ങൾതന്നെ 18,000-ത്തോളമുണ്ടു്. അവ മിക്കതും നാട്ടുപുറങ്ങളിലാണു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. കടംവായ്പസംഘങ്ങൾ 15,000-ത്തിൽ മീതെ കാണും. യുദ്ധകാലത്തു റഷ്യയിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾക്കു് അത്യധികമായ വർദ്ധനയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവിടെ മാസ്കോ എന്ന പട്ടണത്തിൽ ഒരു സംഘത്തിൽ തന്നെ 2,10,000 മെമ്പർമാരുണ്ടു്. ഇത്രയധികം മെമ്പർമാരുള്ളതായിട്ടു ലോകത്തിൽ വേറെ ഒരു സംഘവുമില്ല. റഷ്യയിൽ യുദ്ധംമൂലമുണ്ടായ ക്ഷാമത്തിൽ തദ്ദേശീയന്മാർ അടച്ചു ചത്തുപോകാത്തതു് ഈ ഏർപ്പാടുനിമിത്തമാകുന്നു. അവിടത്തെ പുതിയ ഗവർമ്മെണ്ടും അതിനെ ആദ്യംമുതൽക്കുതന്നെ ആദരിച്ചിരുന്നു.

യൂറോപ്പിലുള്ള മററു രാജ്യങ്ങളിൽ സഹകരണത്തിന്റെ പ്രചാരം ക്രമേണ ഉണ്ടായിവരുന്നതേയുള്ളൂ.

ഈ വിഷയത്തിൽ ഒട്ടുംതന്നെ ഒരു പ്രധാനസ്ഥാനം വഹിക്കാതെകണ്ടു യൂറോപ്പിനു പുറത്തായിട്ടൊരു വലിയ രാജ്യം—ഏററവും പരിഷ്കാരത്തെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു വലിയ രാജ്യം—ഉണ്ടു്. അതു് അമെരിക്കയിൽ പ്രസിദ്ധ "യുനൈറെറഡ് സ്റ്റേററ്സ്" എന്ന രാജ്യമാകുന്നു. അവിടെ ഈ ഏർപ്പാടു ഇല്ലെന്നുതന്നെ ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഈയിടയിൽവെച്ചു് ആ സമ്പ്രദായം കൃഷിക്കാരുടെ ഇടയിൽ കുറേശ്ശ നടപ്പായിത്തുടങ്ങീട്ടുണ്ടു്. അതിനും പുറമെ ജർമ്മനി ഇററലി മുതലായ യൂറോപ്പുരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു പോയി അവിടെ താമസമുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വകക്കാരുടെ ഇടയിൽ അതിനു പ്രചാരം ഉണ്ടാകുന്നതിന് അധികം എളുപ്പമുള്ളതായിട്ടു കാണുന്നു.

[C. Gide chap 4.]

അദ്ധ്യായം 10

ഓരോ രാജ്യത്തുമുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ തുക

(A list of the Consumers' Co: Societies.)

താഴെ കാണിക്കുന്ന ലിസ്റ്റുകൊണ്ടു് ഓരോ സ്ഥലത്തും ഈ ഏർപ്പാടിന് എത്രത്തോളം പ്രചാരം വന്നിട്ടുണ്ടു് എന്നു മനസ്സിലാക്കാം.—

രാജ്യം.	സംഘങ്ങൾ.	മെമ്പർമാർ.	ഇത്ര പവൻകൊണ്ടു വ്യാപാരം നടത്തുന്നുവെന്നു്
ഇംഗ്ലീഷ്‌രാജ്യം	1,364	3,846,000	155,000,000
രഷ്യ	25,000	12,000,000	500,000,000
ഫ്രാൻസ്	4,000	1,800,000	32,000,000
ജർമ്മനി	2,500	4,000,000	50,000,000
സ്വിറ്റ്സർലൻ്റു്	476	354,000	11,600,000
ഫിൻലൻ്റ്	787	201,000	24,600,000
ഇറ്റലി	2,350	500,000	26,000,000

മുൻ കാണിച്ച ലിസ്റ്റിൽ യൂറോപ്പിൽ ചില രാജ്യങ്ങളെ മാത്രമേ ചേർത്തിട്ടുള്ളു. ഇവയ്ക്കു പുറമെ യൂറോപ്പിൽത്തന്നെ ബാൾക്കൻസ്റ്റേറ്റ്സ്, പോർട്ടുഗൽ (പാങ്കിരാജ്യം) മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലും, ചീന, കാനഡ, ജപ്പാൻ, ഇന്ത്യാ, ആസ്ത്രേലിയാ, അമേരിക്കാ മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലും ഉള്ള അനേകായിരം സഹകരണസംഘങ്ങളെക്കൂടി ലിസ്റ്റിൽ ചേർക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ മുൻകാണിച്ച ലിസ്റ്റിൽ ചേർത്തിക്കാണുന്നവയും ഇനിയും ചേർക്കുവാനുണ്ടു് എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവയും എല്ലാം ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന സംഘങ്ങൾ മാത്രമാകുന്നു. കടംവായ്പസംഘങ്ങളെയും, കൃഷികാൎയ്യങ്ങൾക്കായി വളം വിത്തു കൃഷിപ്പണിആയുധങ്ങൾ മുതലായ കൃഷിസാമാനങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും, പിന്നെ ഭവനംപണി മുതലായതു നടത്തുന്നതിനും മററനേകകാൎയ്യങ്ങൾക്കുമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അസംഖ്യം പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങ

ളേയും നെതിൽ പെടുത്തീട്ടില്ല. 1919_ാമാണ്ടിൽ മരിച്ചു പോയ റഷ്യക്കാരനായ ഒരു ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ (Tugan Baranowski) അടുത്ത കണക്കുപ്രകാരം ഭൂലോകത്തിൽ ആകെ 160,000 സംഘങ്ങളും അവയിൽ പങ്കുകൊണ്ടിട്ടു മൂന്നു കോടി മെമ്പർമാരും ഉണ്ടെന്നു കണ്ടിരിക്കുന്നു. മുൻ കാണിച്ച തുകകളെല്ലാം പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലം മുമ്പു (1918_ാമാണ്ടിൽ) എടുത്തിട്ടുള്ളവയാകയാൽ ഇപ്പോൾ അവയെല്ലാം കുറെക്കൂടി വർദ്ധിച്ചു കാണുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. കുറച്ചു കാലത്തിനിടയ്ക്കു മാത്രമായിട്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള ഈ ഏർപ്പാടിന്റെ വ്യാപ്തി എത്രത്തോളമാണുണ്ടായിരിക്കുന്നതു് എന്ന സംഗതി മുൻകാണിച്ച തുകകളിൽനിന്നുതന്നെ ധാരാളം മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ. അങ്ങിനെ ഒരു ലിസ്റ്റ് ഇവിടെ എടുത്തുകാണിച്ചതിന്റെ ഉദ്ദേശവും അതുതന്നെയാണ്.

[C. Gide Chap: 4]

അദ്ധ്യായം 11

വിശ്വാസസംഘങ്ങളുടെ ജയാപജയങ്ങൾക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ.

1. മരണം — ഒരു സംഘം പൊളിഞ്ഞുപോകുന്നതിനു പല കാരണങ്ങളുമുള്ളവയിൽ മരണോല്ലംഘ്യം എന്നതു് ഒട്ടേറെ മുഖ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. സംഘംവക ഒരു സ്റ്റോർ കൊണ്ടുനടത്തുന്നവർ സാമാനങ്ങളെ വേണ്ട ദിക്കിൽ

നിന്നു വേണ്ട സമയത്തു വാങ്ങിക്കുവാൻ ശീലമുണ്ടാവില്ല. സാമാനങ്ങളുടെ വിലയിടുന്ന രീതി അവൎക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. സാമാനങ്ങളെ പരിശോധിപ്പാനും 'ചെക്ക്' ചെയ്യാനും അവർ പരിചയിച്ചിട്ടില്ല. ഇങ്ങിനെ വരുമ്പോൾ ഷാപ്പു പൊളിഞ്ഞുപോകാതെ യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ല. ശമ്പളംകൊടുത്ത് ഒരു മാനേജരെ സംഘം നിയമിക്കുമായിരിക്കും. പക്ഷെ പ്രാപ്തനും വിശ്വസ്തനുമായിട്ടൊരാളെ—ആരംഭകാലത്തിൽ വിശേഷിച്ചും—കിട്ടിക്കൊൾവാൻ വളരെ പ്രയാസമാകുന്നു. സാധാരണ കച്ചവടത്തിന്നു കൊള്ളരുതാത്തവരായിരിക്കും സാമാന്യേന ഈ ജോലിക്കു വരിക. നേരെമറിച്ചു, കാൎയ്യം കണിശമായിട്ടു നടത്തുവാനുള്ള വാസന, വിശ്വസ്തത, പരോപകാരതല്പരത മുതലായ ഗുണങ്ങൾ കൂടിച്ചേൎന്നിട്ടുള്ള ഒരുവനെയാണ് മാനേജരായിട്ടു കിട്ടേണ്ടത്. അങ്ങിനെയുള്ളവർ ദുൎല്ലഭമാണുതാനും. വേണ്ടുന്ന യോഗ്യതകളോടുകൂടിയ ഒരു മാനേജരെ കിട്ടിയാലും അയാളുടെ ജോലിയിൽ സംഘഭരണകൎത്താക്കന്മാർ ഇടക്കിടക്കു അനാവശ്യമായി പ്രവേശിക്കുക എന്നൊരു ദോഷം പററിപ്പോകാറുണ്ട്. ശേഷികൊണ്ടും പരിചയംകൊണ്ടും സംഘാഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ടി ചെയ്തിട്ടുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾകൊണ്ടും ഒരു മാനേജരുടെ യോഗ്യത വെളിപ്പെട്ടുകണ്ടാൽ ഉടനെ അയാൾക്കെതിരായി പലരും സംഘത്തിലുണ്ടാവുകയും അവർ അയാളെ സംഘത്തിൽനിന്നു പുറത്താക്കുവാനുത്സാഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്തെന്നാൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളിലുംകൂടി അങ്ങിനെയുള്ള കൂട്ടർ ഉണ്ട്! അതിനാൽ ഒരു വില്പനസംഘ

ത്തിന്റെ ഉദയത്തിന്നു മുൻപത്തെ ദോഷങ്ങളെ കഴിയുന്നതും പരിഹരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

പ്രജാപ്രഭുത്വപരമായ രാജ്യഭരണം എന്ന വിഷയത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ ജോൺ സ്റ്റുവർട്ട് മിൽ എന്ന മഹാൻ ഇങ്ങിനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു: "ജനങ്ങൾ തന്നെയാണ് എജമാനന്മാരായിരിക്കേണ്ടതു്. എന്നാലും തങ്ങളെക്കാൾ അധികം ശേഷിയുള്ളവരെ അവർ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരായിട്ടു നിയമിക്കുകയും വേണം. ഇതാണ് ഉത്തമമായിട്ടുള്ള അവസ്ഥ." ശേഖരിപ്പും വില്പനയും ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരു പരസ്പരസഹായസംഘത്തിന്റെ പരമകാര്യവും ഇതു തന്നെയായിരിക്കണം. ഒരു സംഘത്തിൽപെട്ട എല്ലാ മെമ്പർമാരും — ഭരണകർത്താക്കന്മാരും ബാക്കി അംഗങ്ങളും എല്ലാവരും — അത്യുത്സാഹത്തോടുകൂടി അതിൽ പങ്കുകൊള്ളണം. അതാണ് ഒന്നാമതായിട്ടു വേണ്ടതു്. പിന്നെ സഭ കൂടുന്ന ദിവസങ്ങളിലെല്ലാം എല്ലാവരും ഹാജരാവുകയും തങ്ങൾക്കു പറയുവാനുള്ളതു തുറന്നു പറയുകയും വേണം. സംഘം തങ്ങളുടെ സ്വന്തമാണ് എന്ന ബോധം എല്ലാവർക്കും പ്രത്യേകമുണ്ടായിരിക്കണം. എങ്കിലും ഭരണകർത്താക്കന്മാരുടെ പ്രവൃത്തികളിൽ അനാവശ്യമായി കടന്നു പ്രവേശിച്ചു കാര്യങ്ങൾ ദുർഘടത്തിലാക്കുവാൻ പാടില്ലതാനും.

2. സ്വഭാവം — ഒരു പരസ്പരസഹായസംഘത്തിലെ മെമ്പർമാരുടെ സ്വഭാവഗുണത്തിന്റെ ഏറ്റക്കുറച്ചിലിനെ അനുസരിച്ചാണ് തത്സംബന്ധമായ ഒരു സ്റ്റോർ (ശേഖരിപ്പും വില്പനയുമുള്ള ഒരു ഷാപ്പ്) ജയാപജയത്തെ പ്രാ

പിക്കുന്നതു്. എന്തു വെച്ചാൽ ഒരു സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങൾ സദ്വൃത്തന്മാരായിരുന്നാൽ മാത്രമേ ആ സംഘം മുഖാന്തരം നടത്തുന്ന സ്റ്റോർ ഫലവത്തായിത്തീരുകയുള്ളു എന്നർത്ഥം. സദാചാരം അല്ലെങ്കിൽ ധർമ്മാചരണം കമ്മിററിമെമ്പർമാർക്കു് ഏററവും ആവശ്യമാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ കോഴ വാങ്ങുകയോ കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുക എന്ന ആകർഷണത്തിൽനിന്നു സദാചാരം മാത്രമേ അവരെ മോചിപ്പിക്കുന്നുള്ളു. സാധാരണമെമ്പർമാർക്കും ഇതു് ആവശ്യം വേണ്ടതാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവർ സത്യവാന്മാരായിരുന്നാൽ മാത്രമേ സത്യവാന്മാരായ ഭരണകർത്താക്കന്മാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ അവർക്കു സാധിക്കുകയുള്ളു. എന്നു മാത്രമല്ല, അന്തഃഛിദ്രം കൂടാതെ കഴിപ്പാനും അവരുടെ സൽബുദ്ധി അവരെ സഹായിക്കുന്നതാണു്. എല്ലാററിനും പുറമെ അനുസരണത്തോടുകൂടി നടക്കുന്ന ഒരു മെമ്പരുടെ കർത്തവ്യകർമ്മം ഇന്നതാണു് എന്ന ബോധം അവർക്കു് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അടുത്തുതന്നെ വേറെ കച്ചവടപ്പീടികകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും അവിടെനിന്നു സാമാനങ്ങൾ കുറച്ചു ലാഭത്തിൽ കിട്ടുമെങ്കിലും അതൊന്നും കണക്കാക്കാതെ സ്റ്റോറിൽനിന്നുതന്നെ സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കുകയും സംഘംവക എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി പങ്കുകൊള്ളുകയും ചെയ്യുക മുതലായതാണു് പ്രകൃതത്തിലുള്ള കർത്തവ്യകർമ്മം.

8. വർഗ്ഗം—സഹകരിപ്പാനുള്ള വാസന ചിലവർഗ്ഗക്കാർക്കു മററു ചിലരേക്കാൾ അധികമുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ടു്. ദൃഷ്ടാന്തമായി, സഹകരണം ഫലവത്തായിത്തീരു

നതിന്നു വേണ്ടത്തക്ക ഗുണങ്ങൾ — അതായതു്, എല്ലാം ക്രമമായി നടക്കണമെന്ന ഇച്ഛ, ശാസനയെ ആദരവോടുകൂടി കീഴ്വണങ്ങണമെന്ന ബുദ്ധി, ഒരു കെട്ടായിട്ടു നില്ക്കുന്നതിന്നുള്ള വാസന, ഒരു പൊതുകാൎയ്യത്തിന്റെ സിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു് അസംഖ്യം മനുഷ്യരെ കൂട്ടിയോജിപ്പിച്ചു് ഒരു വ്യൂഹമായിട്ടു നിൎത്തുവാനുള്ള സാമൎത്ഥ്യം മുതലായ ഗുണങ്ങൾ — ഇംഗ്ലീഷുകാൎക്കും ജൎമ്മൻകാൎക്കും പ്രത്യേകമായിട്ടുണ്ടു്. ഇററലിക്കാൎക്കും ഉണ്ടെന്നു പറയാം. എന്നാൽ ഫ്രഞ്ചുരാജ്യക്കാൎക്കാണു് അവ കുറവായി കാണപ്പെടുന്നതു്. ഈ ഏററക്കുറച്ചിൽ അനുസരിച്ചുതന്നെ ഇംഗ്ലണ്ടിലും ജൎമ്മനിയിലുമാണു് സഹകരണം ഏററവുമധികം ഫലവത്തായിത്തീൎന്നിട്ടുള്ളതും.

൪. പരിതഃസ്ഥിതി — ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജയാപജയം അതിന്നു ചുററുമുള്ള അവസ്ഥയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. വിവിധവ്യവസായങ്ങൾ നടത്തുന്ന യന്ത്രശാലകൾ ധാരാളമുള്ള ജില്ലകളിൽ ആണു് കൃഷിപ്രധാനമായ ജില്ലകളിലേക്കാൾ അതു് അധികം ഫലിച്ചുകാണപ്പെടുന്നതു്. എന്തെന്നാൽ യന്ത്രശാലകളിൽ വേലചെയ്യുന്ന വേലക്കാർ നിൎബ്ബന്ധേന അടുത്തടുത്തു താമസിക്കേണ്ടതായിട്ടു വരുന്നു. അവരുടെ വാസം പട്ടണത്തിലോ തത്സമീപത്തിലോ ആയിരിക്കുന്നതിനാൽ നിത്യകാലക്ഷേപത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങളെ അവൎക്കു് അധികം വില കൊടുത്തു വാങ്ങിക്കേണ്ടതായിട്ടും വരുന്നു. അതിന്നു പുറമെ, അവർ അനേകംപേർ ഒന്നിച്ചു് ഒരു സ്ഥലത്തു വേല ചെയ്തു ശീലിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ പരസ്പരം സഹായമാ

യിത്തീരുന്ന സഹകരണസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ അവൎക്ക എളുപ്പം സാധിക്കുന്നു. എന്നാൽ കൃഷിക്കാരുടെ അവസ്ഥ അതിന്നു തീരെ വിപരീതമാകുന്നു. അവർ വളരെ അകന്നാണ് കുടിപാൎത്തുവരുന്നതു്. അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ പട്ടണവാസികളുടെ ആവശ്യങ്ങളെക്കാൾ കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മിക്ക സാധനങ്ങളും അവർതന്നെ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടു് കോ-ഓപ്പറേറ്റിവ് സ്റ്റോർ പട്ടണങ്ങളിലാണ് നാട്ടുപുറങ്ങളിലേക്കാൾ അധികം ഫലവത്താകുന്നതു് എന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടു്. സാമാന്യേന അങ്ങിനെയാണെങ്കിലും ഡെന്മാൎക്ക് എന്ന രാജ്യത്തു് അപ്രകാരമുള്ള സ്റ്റോറുകൾ നാട്ടുപുറങ്ങളിൽതന്നെ അതിധാരാളമായിട്ടുണ്ടു്. അതിനാൽ കൃഷിക്കാൎക്ക വേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ—നിത്യകാലക്ഷേപത്തിന്നും കൃഷികാൎയ്യങ്ങൾക്കും വേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ—എന്തെല്ലാമാണ് എന്നു നോക്കി അവയെ ശേഖരിച്ചു സംഘാംഗങ്ങൾക്കു വില്ക്കുന്നതിന്നും ഏൎപ്പാടുചെയ്യുന്നതായാൽ നാട്ടുപുറങ്ങളിലും അതു നല്ലവണ്ണം ഫലിക്കും എന്നതിന്നു ഡെന്മാൎക്ക് രാജ്യംതന്നെ ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു.

[C. Gide chap. 12.]

അദ്ധ്യായം 12

കടംവാങ്ങുസംഘം അല്ലെങ്കിൽ വില്ലേജ്ബാങ്ക്.

അവതാരിക.

ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്കു പണം കടം കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള കടംവാങ്ങു സഹകരണസംഘങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ വില്ലേജുബാങ്കുകൾ ജൎമ്മനിരാജ്യത്തു 'റൈഫീസൻ' എന്ന പേരായ ഒരാളാണ് ആദ്യമായിട്ടു സ്ഥാപിച്ചതു്. ഇന്ത്യയിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സഹകരണസംഘങ്ങളിൽ അധികവും കടംവാങ്ങുസംഘങ്ങളാകുന്നു. ജൎമ്മനിയിലുള്ള റൈഫീസൻ സമ്പ്രദായത്തെ ഒട്ടേറെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് അവ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും. അതിനാൽ ഇന്ത്യാക്കാരായ നമുക്ക വിശേഷിച്ചും രസകരവും ഉദാത്തവുമായ ആ റൈഫീസൻസമ്പ്രദായത്തെ മേലിൽ വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ സഹകരണകടംവാങ്ങു സംഘത്തിന്നാവശ്യമായ ചില സംഗതികളെ ഒരവതാരികയായിട്ടു താഴെ പറയുന്നു:—

1. സഹകരണം യഥാൎത്ഥമായിട്ടു തീരണമെങ്കിൽ അതിന്റെ സാരം ഒരു സംഘത്തിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും മനസ്സിലാക്കീട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. വേണ്ടതുപോലെ അതു മനസ്സിലാക്കാതെയിട്ടാണ് അധികം സംഘങ്ങൾക്കും ദോഷം പറ്റുന്നതു്.

“ധനശാസ്ത്രം, കച്ചവടത്തിന്റെ സ്വഭാവം, ഈ രാജ്യത്തിന്റെയും അന്യരാജ്യങ്ങളുടേയും അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങൾ, കച്ചവടത്തെ സംബന്ധിച്ച പൂർവ്വചരിത്രം, സാമാന്യമായിട്ടുള്ള ലോകതത്വങ്ങൾ, ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം, അതു സാധിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗം — ഈവക വിഷയങ്ങളെ ഒരു സംഘത്തിൽ പെട്ട അംഗങ്ങൾ വേണ്ടതുപോലെ മനസ്സിലാക്കീട്ടില്ല എങ്കിൽ ആ അംഗങ്ങൾ തന്നെ ആ സംഘത്തിന്റെ ഉൽക്കർഷത്തിന്നു പ്രതിബന്ധമായിട്ടു നിൽക്കുന്നതാണ്. അതിലെ സ്വത്തു് അപകടത്തിലാവുകയും അതേവരെയുള്ള തത്സംബന്ധമായ പരിശ്രമങ്ങളെല്ലാം നിഷ്ഫലമായിട്ടു തീരുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ ഒന്നാമതായിട്ടു വേണ്ടതു സഹകരണം എന്ന തത്വത്തിന്റെ സാരം എല്ലാവരേയും മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമംചെയ്യുകയാകുന്നു.”

സഹകരണസംഘങ്ങൾ മനുഷ്യരുടെ സന്മാർഗ്ഗനിലയെ ഉയർത്തുകയും അവരുടെ സ്വഭാവത്തെ സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവയെന്നൊരു വിശേഷഗുണം അവയ്ക്കുണ്ട്. ആ ഗുണംകൊണ്ടാണ് കടംവായ്പക്കായിട്ടുള്ള മറ്റുചില ഏർപ്പാടുകളിൽനിന്ന് അവ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ

2. ഒരു സംഘം സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ ആദ്യമായിട്ടു വേണ്ടതു സത്യവാന്മാരായിട്ടുള്ളവരെ, അല്ലെങ്കിൽ മേലിൽ നിഷ്കപടമായി കാലക്ഷേപം ചെയ്യുമെന്ന ഉറപ്പുള്ളവരെ, മാത്രം അതിലെ അംഗങ്ങളായിട്ടു തിരഞ്ഞെടുക്കുക എന്നതാകുന്നു. “ഒരു സഹകരണസംഘത്തിന്റെ

നിലനില്പിനുള്ള മുഖ്യസംഗതി അതിലുള്ള അംഗങ്ങളുടെ സ്വഭാവഗുണം അല്ലെങ്കിൽ സന്മാൎഗ്ഗനിഷ്ഠ ആകുന്നു.'' എന്നു 'ലൂസട്ടി' (Luzatti) എന്നാൾ പറയുന്നു. വിശ്വസ്തന്മാരായ കുറെ പേരെ അംഗങ്ങളായിട്ടു കിട്ടുകയാണു് ഒരു സംഘത്തിന്റെ മുഖ്യ ആവശ്യം എന്നു 'വുൾഫ്' (Wolff) എന്നാൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇതു സഹകരണത്തിനു പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ളതല്ല. ഇതു സാധാരണ ബാങ്ക് ഏൎപ്പാടിന്റെ ഒരു നിയമമാകുന്നു. ''ബാങ്ക് ഏൎപ്പാടിൽ ഒരുവൻ കുറെ അധികം പണക്കാരനാണു് എന്നോ പൂജ്യനാണു് എന്നോ വെച്ചു് അവനെ അധികം ബഹുമാനിക്കാറില്ല. എല്ലാ സ്ഥിതിയിലും തരത്തിലുമുള്ളവൎക്കു് അതിൽ പ്രവേശമുണ്ടു്. കപടം പ്രയോഗിക്കുന്നവരെ മാത്രമേ വിലക്കംചെയ്യുന്നുള്ളു.'' എന്നു 'റെ' (Rae) എന്നാൾ പറയുന്നു. ഇടപാടുകാരുടെ മിതവ്യയിത്വം, കഴിവു്, ഉത്സാഹം, വിശ്വാസപാത്ര്യം മുതലായ ഗുണങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ശരിയായ അറിവു സമ്പാദിക്കുക എന്നതു് ബാങ്കു നടത്തുന്നവരുടെ ചുമതലയാകുന്നു. ഒരുവൻ കപടം പ്രവൎത്തിക്കുന്നവനാണു് എന്നറിഞ്ഞതുകൊണ്ടു് ഒരു ബാങ്കർ അവനു പണം കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടില്ല. പ്രാഥമികമായിട്ടുള്ള ഈ ഒരു നിശ്ചയം വളരെ സ്പഷ്ടമായിട്ടുള്ളതാണു് എങ്കിലും സത്യവിരോധമായിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തിനിമിത്തം അംഗങ്ങളെ സംഘനിയമപ്രകാരംതന്നെ സംഘത്തിൽ നിന്നു തള്ളിക്കളയുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ ചിലർ ആക്ഷേപിക്കുന്നതായിട്ടും ദുൎമ്മാൎഗ്ഗികളായവരെ സംഘത്തിൽ പലപ്പോഴും ചേൎക്കുന്നതായിട്ടും കണ്ടുവരുന്നുണ്ടു്. അതു തെറ്റാകുന്നു.

3. ഒരു സംഘത്തിലെ ഇടപാടുകൾ എല്ലാം അതിലെ അംഗങ്ങളായിട്ടു മാത്രമേ ചെയ്യാൻ പാടുള്ളു.

4. അതിലാഭം ഇച്ഛിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്കായിക്കൊണ്ടു പണം കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടില്ല. മിതവ്യയശീലം ആർജ്ജവം എന്നീ ഗുണങ്ങളെ അതു (അതിരറ്റുള്ള കടംവാങ്ങൽ) വർദ്ധിപ്പിക്കുകയില്ല എന്നു മാത്രമല്ല വിപരീതഫലത്തെയൊ അതുകൊണ്ടു വന്നുകൂടുന്നതാണ്. ധനവർദ്ധകങ്ങളായ വിവിധപദാർത്ഥോല്പാദനങ്ങൾക്കു, അല്ലെങ്കിൽ ഒരുവന്റെ ജീവിതത്തിന് അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ള കാൎയ്യങ്ങൾക്ക്, മാത്രമേ പണം കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടുള്ളു. കടം വാങ്ങുന്നവൻ കടം വാങ്ങിയ പണം നിമിത്തം അധികമായിട്ടുണ്ടാകുന്ന തന്റെ പ്രയത്നഫലത്തിൽനിന്നെടുത്ത് ആ കടം വീട്ടുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് തന്റെ സഹകാരികളെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ, തന്റെ മിതവ്യയംകൊണ്ടു ചെലവു ചുരുക്കി മിച്ചമുണ്ടാക്കി അതാതു ഗഡുവിൽ കൃത്യമായിട്ടു കടം വീട്ടുവാൻ അവനു കഴിയുമെന്നു മറ്റുള്ളവർക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടാലും മതി.

ഈ ഒരു നിശ്ചയം ബാങ്കുനടത്തിപ്പിനെ സംബന്ധിച്ചു സാധാരണ നിയമത്തിൽനിന്നെടുത്തിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ബാങ്കു നടത്തുന്ന ആൾ തന്റെ ഇടപാടുകാരന്റെ സ്വഭാവവും തൊഴിലും ആവശ്യങ്ങളും നിശ്ചയമായിട്ടും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഇതിനെപ്പററി 'റേ' (Rae) എന്നാൾ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു: "ബാങ്കിലെ പണം കൈവിടുന്നതിനു മുമ്പായി അതു (വായ്പയായി കൊടുക്കുവാൻ ഭാവി

ക്കുന്ന പണം) ന്യായമായ ഒരു വ്യാപാരത്തിനുവേണ്ടിത്തന്നെയാണ് ആവശ്യപ്പെടുന്നതു് എന്നും അല്ലാതെ അതിലാഭേച്ഛയോടുകൂടിയ വല്ല സാഹസപ്രവൃത്തി ചെയ്‌വാൻ വേണ്ടിയല്ല എന്നും ഉള്ള സംഗതി നിങ്ങൾക്കു പൂൎണ്ണമായി ബോദ്ധ്യപ്പെടണം. ബാങ്കിൽനിന്നു് ആരെങ്കിലും വായ്പയായിട്ടു പണമാവശ്യപ്പെട്ടാൽ ആ വായ്പ വീട്ടുവാനുള്ള വക അയാൾക്കു സുലഭമായിട്ടുണ്ടു് എന്നു നല്ലവണ്ണം ബോദ്ധ്യം വന്നല്ലാതെ ബാങ്കിലെ പണം കൈവിടുകയില്ല എന്ന നിശ്ചയം ചെയ്യുന്നതു നല്ലതായിരിക്കും. ഒരുവൻ കടം വാങ്ങിക്കുന്നതു് അവന്റെ തൊഴിലിനെ സംബന്ധിച്ച കാൎയ്യങ്ങൾക്കല്ല എങ്കിൽ പിന്നെ എന്തൊരാവശ്യത്തിനാണ് അവൻ കടം വാങ്ങിക്കുന്നതു് എന്നറിവാനുള്ള അവകാശം നിങ്ങൾക്കുണ്ടു്."

അതിനാൽ ഈ ഒരു സംഗതി അതിയായിട്ടു നിഷ്കർഷിക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ സംശയം ലവലേശം പാടില്ല. തന്റെ ക്ഷേമം മാത്രം കാംക്ഷിക്കുന്ന ഒരു ബാങ്കർ ഇതിനെ നീക്കുപോക്കില്ലാത്ത ഒരു നിയമമായിട്ടു പിടിക്കുമ്പോൾ സംഘാംഗങ്ങൾ പലരുടേയും യോഗക്ഷേമത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി തുടങ്ങീട്ടുള്ള ഒരു സഹകരണസംഘം അതിനേക്കാൾ കണിശമായിട്ടും കൃത്യമായിട്ടും പ്രവൎത്തിക്കണം എന്നതു സുവ്യക്തമാണല്ലോ. പണം വായ്പയായിട്ടു വാങ്ങിക്കുക എന്നതിന്റെ തത്ത്വം എന്താകുന്നു? കടം വാങ്ങിയ പണത്തെ ഇന്നാവശ്യത്തിന്നായിട്ടുപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്ന പ്രവൃത്തിതന്നെ ആ സംബൃഷ്ടു് ഈടായിട്ടു തീരുക എന്നതാകുന്നു. ഈ ത

ത്താപം എപ്പോഴും മനസ്സിലുണ്ടായിരിക്കണം. കേവലം വായ്പ കൊടുക്കുക എന്നു മാത്രമുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയല്ല ഒരു ബാങ്കു സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതു്. പരക്കെ സമ്മതമായിട്ടുള്ളതും മുതലും പലിശയും തിരിയെ കിട്ടത്തക്കവണ്ണമുള്ളതും ആയ എന്തെങ്കിലും വ്യാപാരം നടത്തുവാൻ വേണ്ടി — കടം വാങ്ങിക്കുന്നവന്റെ ധനസ്ഥിതിയെ നന്നാക്കുന്നതും അവന്നു യോജിക്കുന്നതുമായ എന്തെങ്കിലും വ്യാപാരം നടത്തുവാൻവേണ്ടി — മാത്രം പണം കടം കൊടുക്കുക എന്നതാണു് അതിന്റെ ഉദ്ദേശം.

5. കടംവായ്പയ്ക്കുള്ള സഹകരണസംഘത്തിൽനിന്നു കടം കൊടുക്കുന്ന പണത്തിന്നുള്ള ഉറപ്പു സംഘാംഗങ്ങളുടെ ഭൗതികമായിട്ടുള്ള സ്വത്തുക്കൾ ഒന്നുംതന്നെയല്ല. കടം വാങ്ങിച്ച പണത്തെ എന്തെങ്കിലും വ്യവസായത്തിന്നായിട്ടുപയോഗിക്കുന്നതിന്നും അതിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ആദായംകൊണ്ടു കടം വീട്ടുന്നതിന്നും ഉള്ള കടക്കാരന്റെ താൽപര്യവും ശേഷിയും (കഴിവും) ആണു് ആ വായ്പസംഖ്യക്കു് ഈടായിട്ടു ഗണിക്കപ്പെടുന്നതു്. ഓരോ സന്ദർഭത്തിൽ വാങ്ങിക്കുന്ന ഓരോ വായ്പസംഖ്യയും കടം വാങ്ങിക്കുന്നവന്റെ ധനസമ്പാദനത്തിന്നുള്ള അത്രയും ശക്തി എന്നർത്ഥമാകുന്നു. വായ്പസംഖ്യയെ വർദ്ധിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം അതിനെ എന്തെങ്കിലും വ്യവസായത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു വിനിയോഗിക്കുക എന്നതുതന്നെയാണു് വാസ്തവത്തിൽ അതിന്നുള്ള ഈടു. ഇന്ത്യാഗവർമ്മെണ്ടും ഒരു ലേഖത്തിൽ ഈ സംഗതിയെപ്പററി ഇപ്രകാരം തീരുമാനിച്ചു പറയുന്നുണ്ടു്: "കടംവായ്പ സഹകരണസംഘങ്ങളിൽ

റിന്നു ധനാവശ്യകമായ എന്തെങ്കിലും ഏൎപ്പാടിലേയ്ക്കു മാത്രമേ പണം കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. അല്ലാതെ കടം ചോദിക്കുന്നവൎക്കെല്ലാം പണം കൊടുക്കുവാൻ ഒരിക്കലും പാടില്ല. കൃഷി കൂടെക്കൂടി ആദായകരമാക്കുവാൻ വേണ്ടി കൃഷികാൎയ്യങ്ങൾക്കായി പണം കടം കൊടുക്കുക എന്നതാണു് ഇവക സംഘങ്ങളുടെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശം. വായ്പയായി കൊടുക്കപ്പെടുന്ന പണം പലിശയോടുകൂടി വീണ്ടും തിരിയെ വരുമെന്ന വിശ്വാസം നല്ലവണ്ണമുണ്ടായിരിക്കണം.”

വായ്പ വാങ്ങിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശത്തെപ്പററി ബാങ്കുകാർ അന്വേഷണം നിൎബ്ബന്ധമായിട്ടു നടത്താറില്ല. എങ്കിലും തങ്ങളുടെ കക്ഷികളുടെ ധനസ്ഥിതി ഏതുപ്രകാരമാണിരിക്കുന്നതു് എന്നറിയണം. ഇതും ബാങ്കുമാനേജർമാൎക്കു് ന്യായമായ എന്തെങ്കിലും വ്യവസായകാൎയ്യത്തിനാണു് വായ്പസംഖ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതു് എന്നു് അവൎക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെടുകയും വേണം. ഇവിടെയാണു് ബാങ്കുകളും കേവലം പണക്കച്ചവടക്കാരും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം. പണവ്യാപാരികൾ ഈ നിയമത്തെ വകവെക്കാതെ ചോദിച്ചവൎക്കെല്ലാം കടം കൊടുക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു് അവർ സമുദായത്തിലേയ്ക്കു ദ്രോഹികളായിട്ടു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നതു്.

6. അതിനാൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു മെമ്പൎക്കു പണം കടം കൊടുക്കുമ്പോൾ ആ പണം ഏതൊരു കാൎയ്യത്തിനായിട്ടാവശ്യപ്പെടുന്നുവോ ആ കാൎയ്യത്തിനു മാത്രമേ ചെലവു ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളുവെന്ന സംഗതി സംഘമ

ണകൎത്താക്കന്മാരും മറ്റംഗങ്ങളും അതിയായ നിഷ്കൎഷയോടുകൂടി നോക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഇതു സാമാന്യമായിട്ടൊരു മുൻകരുതൽ മാത്രമാകുന്നു. "ധനികരുടെ പണം മറ്റുള്ളവർ വിശ്വസിച്ചു കൊടുക്കുമ്പോൾ അവർ ആ പണംകൊണ്ടു് എന്താണ് കാട്ടുന്നതു് എന്നറിവാനുള്ള അവകാശം നിങ്ങൾക്കുണ്ടു്" എന്നു 'റെ' എന്നാൾ പറയുന്നു. പരക്കെ സമ്മതമായിട്ടുള്ള ഒരു കാൎയ്യത്തിന്നുതന്നെയാണ് വാസ്തവത്തിൽ ആ പണം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതു് എന്നന്വേഷിച്ചറിയുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ ഭരണകൎത്താക്കന്മാരും മറ്റംഗങ്ങളും ഉദാസീനന്മാരായിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ പിന്നെ വായ്പ കൊടുക്കേണ്ടതിന്നു നിയമങ്ങൾ എത്രതന്നെ ഉണ്ടാക്കിയാലും പ്രയോജനമില്ല. സംഘഭരണകൎത്താക്കന്മാരുടെ മേലന്വേഷണം ഏറവും ജാഗ്രതയോടുകൂടി ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്ന സംഗതിയിൽ നിൎബ്ബന്ധം സഹകരണകടംവായ്പസംഘങ്ങളുടെ ഒരു പ്രത്യേകചിഹ്നമാകുന്നു.

7. കടംവാങ്ങുന്ന പണം വേണ്ടവിധത്തിലല്ലാതെയാണുപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതു എന്നു കണ്ടാൽ ഉടനെതന്നെ അതു മടക്കിത്തരുവാനാവശ്യപ്പെടണം. മി: 'വൂൾഫ്' ഇപ്രകാരം പറയുന്നു: "കടം വാങ്ങിയ പണം ദുൎവ്യയം ചെയ്യുന്ന ഒരുവന്നു പിന്നെ ഒരിക്കലും കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടില്ല എന്നതു തീൎച്ചതന്നെ. വാസ്തവത്തിൽ അവിശ്വാസ്യൻ എന്നനിലയിൽ അവൻ ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു" സംഘാംഗങ്ങൾ ഒരോരുത്തരും സംഘനിയമങ്ങളെ അനുസരിക്കയും സംഘത്തിനു കീഴ്‌വണ

ണ്ടുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു സംഘത്തിന്റെ പേരും പെരുമയും നിലനിൎത്തിപ്പോരുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ സൎവ്വദാ ജാഗരൂകന്മാരായിരിക്കേണ്ടതാണ്. സംഘാംഗങ്ങൾ പരസ്പരം എഴുതിവെയ്ക്കുന്ന ഒരു കരാറിൽ ഈ സംഗതികൂടി ചേൎക്കുക ആവശ്യമാകുന്നു. നിയമത്തിൽ ഒരു വകുപ്പായിട്ടുതന്നെ അതിനെ ചേൎക്കാം.

8. സംഘത്തിന്റെ സാമാന്യമായ മേൽനോട്ടത്തിനുപുറമെ ഓരോ മെമ്പൎമാരുടേയും പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ള മേൽനോട്ടവും ഉണ്ടായിരിക്കണം. കൊടുക്കുന്ന ഓരോ വായ്പസംഖ്യക്കും ഉറപ്പായിട്ടു ആൾജാമ്യം വേണമെന്നതും. കടം വാങ്ങിയവൻ പണം അവധിക്കു തിരിയെ അടക്കാത്തതാൽ ജാമ്യക്കാരന്റെ കയ്യിൽനിന്നു അതു ഉടനെ വസൂലാക്കേണ്ടതാകുന്നു.

തക്കതായ ഉറപ്പുകൂടാതെ ഏതൊരു ബാങ്കും പണം കടംകൊടുക്കുവാൻ വിചാരിക്കുകയില്ല എന്നതു തീൎച്ചയാണല്ലോ. എന്നാൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളിൽ ഒന്നാമതായിട്ടുള്ള ഉറപ്പു ആൾജാമ്യമാകുന്നു. 'റേ' ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു "തക്കതായ ജാമ്യം കൂടാതെ പണം ഒരിക്കലും കൈവിടരുതു്. ഇടപാടു തുടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ജാമ്യത്തിന്റെ കാൎയ്യം ഉറപ്പിക്കണം. പിന്നീടായാലും മതി എന്നു വെക്കരുതു്. ജാമ്യത്തിന്റെ കാൎയ്യത്തിൽ വിരോധം പറയുന്നവർ അധികവും ജാമ്യംകൊടുക്കുവാൻ തരമില്ലാത്തവരായിരിക്കും. കടം വാങ്ങിക്കുന്നവന്റെ സത്യബോധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശംതന്നെ ഒരുവിധം ഉൗടുണ്ടു്. പക്ഷെ വിചാരിക്കാതെകണ്ടുള്ള ആപത്തുകൾ

വരുമ്പോൾ സത്യനിഷ്ഠയും സദുദ്ദേശവും എല്ലാം പരപര ക്കുന്നതാണ്."

മുമ്പറഞ്ഞ സംഗതികളെല്ലാം കടംവായ്പ ഏടവാടു നടത്തുന്നതിന്നാവശ്യമായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. അവയെല്ലാം ഒരു ബാങ്കു ശരിയായിട്ടു നടത്തേണ്ടതിലേയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന പ്രാഥമികതത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള വിഷയങ്ങളാണ്. അതിൽ ഏതെങ്കിലും വിട്ടുവീഴ്ച കാണിക്കുക എന്നുവെച്ചാൽ അതിയായിട്ടുള്ള ചുമതല ഭരണകർത്താക്കന്മാർ കയ്യേൽക്കുക എന്നർത്ഥമാകുന്നു. പണം സംഘത്തിൽ സൂക്ഷിപ്പിനിട്ടിരിക്കുന്നവരുടെ (ഡെപ്പോസിറ്റുചെയ്തിരിക്കുന്നവരുടെ) ക്ഷേമം മാത്രം നോക്കുന്നതായാൽത്തന്നെയും വിട്ടുവീഴ്ച ലേശംപോലും കൂടാതെ മുമ്പറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള മുൻകരുതലുകൾ ആവശ്യമാണ് എന്നു വരുന്നുണ്ട്.

സംഘഭരണം — സംഘകാര്യങ്ങളെ നടത്തുന്നതിന്ന് ഒരു കമ്മററി അല്ലെങ്കിൽ ഭരണസംഘം ഉണ്ടായിരിക്കണം. അതിൽ ഒരു അദ്ധ്യക്ഷനും ഒരു കാര്യദർശിയും വേണം. കേവലം എഴുത്തുവേലയ്ക്കായിട്ടു നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ശമ്പളക്കാരൊഴിച്ചു ബാക്കി എല്ലാവരും സംഘാംഗങ്ങളായിരിക്കണമെന്നതു നിർബ്ബന്ധമാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ ഒരു സംഘത്തിന്റെ നിയന്ത്രണം അതിലെ മെമ്പർമാരിൽത്തന്നെയായിരിക്കണം. അതുകൊണ്ടാണ് കമ്മററിമെമ്പർമാർ സംഘാംഗങ്ങളാൽത്തന്നെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടണം എന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഭരണാധികാരം സാമാന്യേന കമ്മററിക്കാകുന്നു. എ

ന്നാലും ഒടുക്കത്തെ കാര്യ്യം പ്രവൃത്തിപ്പാനുള്ള അധികാരം സംഘാംഗങ്ങൾക്കുതന്നെയായിരിക്കണം. അവർ ഓരോരുത്തരും സംഘകാര്യ്യങ്ങളിൽ എപ്പോഴും തൽപരന്മാരായിരിക്കുകയും വേണം.

സംഘകാര്യ്യങ്ങളെല്ലാം കഴിയുന്നതും സംഘാംഗങ്ങൾ അറിയത്തക്ക വിധത്തിൽതന്നെ നടത്തപ്പെടണം. ദൃഷ്ടാന്തമായി, സംഘംവക ആപ്പീസ്സിൽ എവിടെയെങ്കിലും ഒരു സ്ഥലത്തു് എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും നോക്കി പരിശോധിക്കത്തക്കവണ്ണം താഴെ പറയുന്ന വിവരങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒരു ലിസ്റ്റ് എഴുതി തൂക്കിയിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം:— 1. ഓരോ അംഗങ്ങൾക്കും കൊടുത്തിട്ടുള്ള വായ്പസംഖ്യകൾ. 2. അവയ്ക്കുള്ള ജാമ്യക്കാർ. 3. ഇനി ബാക്കി തീർപ്പാനുള്ള സംഖ്യകൾ മുതലായ സംഗതികൾ.

ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു സാധാരണ യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചുകൂട്ടുകയും അവയിൽവെച്ചു സംഘകാര്യ്യങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുകയും കാര്യ്യങ്ങൾ എല്ലാ അംഗങ്ങളേയും പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. പരസ്പരസഹായത്തിനായിട്ടേർപ്പെടുത്തുന്ന സംഘങ്ങൾക്കൊന്നാമതായിട്ടു വേണ്ടതു് അവയിലെ കാര്യ്യങ്ങൾ എല്ലാം എല്ലാവരും അറിയത്തക്കവണ്ണം നടത്തുക എന്നതാകുന്നു. എല്ലാം പരസ്യമാക്കിത്തന്നെ വെക്കണം. ഒരു സംഘം വെടിപ്പായി നടത്തപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ—അതിലെ അംഗങ്ങൾ സത്യവാന്മാരും പണം തിരിയെ അടയ്ക്കുന്ന കാര്യ്യത്തിൽ വളരെ കൃത്യമുള്ളവരുമാണ് എങ്കിൽ—അപ്രകാരമുള്ള പരസ്യപ്രകടനം സംഘത്തിന്റെ ഖ്യാതിയേയും വിശ്വാസ്യതയേയും വർദ്ധിപ്പിക്കുകതന്നെയാണ് ചെയ്യുക.

കടംവാങ്ങുസംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം.

സംഘാംഗങ്ങളുടെ ഇടയിൽ മിതവ്യയം വൎദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതായിരിക്കണം ഒരു കടംവാങ്ങുസംഘത്തിന്റെ സ്പഷ്ടമായ ഉദ്ദേശം. സംഘാംഗങ്ങളല്ലാതെയുള്ള സമീപസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിലുംകൂടി മിതവ്യയം വ്യാപിക്കുമാറാകണം. ഈ ഉദ്ദേശം സാധിക്കണമെങ്കിൽ അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ള കാൎയ്യങ്ങൾക്കു മാത്രമേ കടം കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്നു വെയ്ക്കണം. അതിന്നു പുറമെ, മിതവ്യയം വൎദ്ധിപ്പിക്കുകയും സംഘത്തിൽ അംഗങ്ങൾക്കുള്ള സ്വതന്ത്രബുദ്ധിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്നു സഹായമായിട്ടു സംഘവ്യാപാരത്തിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന ലാഭത്തിൽനിന്നു ഗണ്യമായ ഒരു കരുതൽധനം കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കണം. സംഘത്തിന്റെ മൂലധനം കഴിയുന്നതും മെമ്പൎമാരുടെ സമ്പാദ്യത്തിൽനിന്നുതന്നെ—ഉപദേശംകൊണ്ടും ദൃഷ്ടാന്തംകൊണ്ടുമുള്ള മിതവ്യയശീലനംനിമിത്തം അവൎക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള സമ്പാദ്യത്തിൽ നിന്നുതന്നെ—സംഗ്രഹിക്കുവാൻ നോക്കേണ്ടതാകുന്നു.

സംഘാംഗങ്ങൾക്കു ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു കടം കൊടുക്കുക എന്നതു് ഒരു കടംവാങ്ങുസഹകരണസംഘത്തിന്റെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശമാകുന്നുവെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. മിതവ്യയപരിശീലനംകൊണ്ടു സമ്പാദ്യമുണ്ടാക്കുവാൻ സംഘാംഗങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതും അതിന്റെ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്തതായ ഒരു ഉദ്ദേശമാകുന്നു. മിതവ്യയം ശീലിക്കായ്ക നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ ദാരിദ്ര്യത്തിന്നു് ഒരു പ്രധാന കാരണമാകുന്നു. മുൻകരുതൽ, താൽ

ക്ഷണികമായ സുഖവൃത്തിയുടെ ത്യാഗം മുതലായതുകൊണ്ടുമാത്രമെ മിതവ്യയം സാദ്ധ്യമാവുകയുള്ളു. മിതവ്യയം ശീലിക്കാഞ്ഞാൽ വേറെ ഒന്നുകൊണ്ടും ദാരിദ്ര്യദുഃഖത്തിന്നു ശമനം കിട്ടുന്നതല്ല.

എല്ലാററിന്നും പുറമെ, സത്യസന്ധത, കൃത്യനിഷ്ഠ, ശരിയായ കണക്കുവെപ്പുൽ, അവധിക്കു പണം മടക്കികൊടുക്കൽ മുതലായ വ്യാപാരസംബന്ധമായ ചില പ്രാഥമികതത്ത്വങ്ങൾ ഒരു സംഘത്തിന്റെ ശരിയായ നടത്തിപ്പിന്ന് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഇതെല്ലാം വേണമെങ്കിൽ ഭരണകർത്താക്കന്മാരുടെ അതിനിഷ്കർഷയോടുകൂടിയും നിഷ്പക്ഷമായുമുള്ള മേൽനോട്ടം ഉണ്ടായിരിക്കണം. അത്രമാത്രം പോര. സംഘാംഗങ്ങൾ എല്ലാവരും സഹകരണം എന്നതിന്റെ തത്ത്വങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഇടവിടാതെ ശ്രമം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കണം. അവർ ഇടക്കിടക്കു യോഗം കൂടണം. മറ്റുള്ളവരുടെ പ്രവൃത്തികളിൽ മനസ്സുവെക്കണം. തങ്ങളും താല്പര്യത്തോടുകൂടി സംഘകാര്യങ്ങൾക്കായി പരിശ്രമിക്കണം. മിതവ്യയം ശീലിക്കണം. അവധിക്കു തങ്ങളുടെ വായ്പസംഖ്യകൾ തിരിയെ അടക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ എല്ലാവരും സമയനിഷ്ഠയുള്ളവരായിരിക്കുകയും വേണം.

മുമ്പറഞ്ഞതിൽനിന്നു ദൃഢനിശ്ചയം ഏററവും ആവശ്യമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാമല്ലൊ. മി: 'വുൾഫ' ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു: "വായ്പസംഖ്യ തിരിയെ അടയ്ക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ മാത്രമല്ല സംഘനിയമങ്ങളെ അനുസരിച്ചു നടക്കുന്ന കാര്യത്തിലും മററുപ്രവൃത്തികളിലും വിട്ടുവീഴ്ച കൂടാ

തെകണ്ടുള്ള നിശ്ചയം ഉണ്ടായിരിക്കണം. അവധിക്ക പണമടയ്ക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ കഠിനമായ നിൎബ്ബന്ധം വേണം. ഇപ്രകാരം ഏൎപ്പാടുചെയ്തു ശീലമില്ലാത്തവൎക്ക് ഇതെല്ലാം കുറെ അധികം കഠിനമായിട്ടു തോന്നിയേക്കാം. എങ്കിലും അത് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഈ ഒരു നയമാണു നിൎദ്ദോഷമായിരിക്കുന്നതു. ശരിയായിട്ടുള്ള കണക്കുവെയ്പും വേണ്ടതുപോലെയുള്ള നിയന്ത്രണവുമാണ് ഈ ഏൎപ്പാടിന്റെ ജീവൻ.

റൈഫീസൻ സമ്പ്രദായം

ജൎമ്മനിയിൽ 'റൈഫീസൻ' സാമ്പ്രദായികളായ സംഘങ്ങൾ ഇപ്പോഴും അനുസരിച്ചുവരുന്ന ചില തത്വങ്ങളെ താഴെ ചേൎക്കുന്നു:—

1. സംഘത്തിലുള്ള എല്ലാ അംഗങ്ങളും തമ്മിൽ തമ്മിൽ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു നിയതസ്ഥലത്തിനുള്ളിൽ പെട്ടവരെ മാത്രമേ സംഘത്തിൽ ചേൎക്കയുള്ളുവെന്ന വ്യവസ്ഥ.

2. ഓഹരിസംഖ്യകൾ വളരെ ചുരുങ്ങിയതായിരിക്കണം എന്ന നിശ്ചയം. *

* ഒരു കടംകൊടുപ്പുസംഘത്തിൽ ഓഹരികൾ വേണമോ വേണ്ടയോ എന്നു നിയമംകൊണ്ടു കാണുന്നില്ല. റൈഫീസൻ വേണ്ടെന്ന പക്ഷക്കാരനാണ്. അംഗങ്ങൾക്ക് അധികം ഡിവിഡന്റു കിട്ടുവാനുള്ള ആഗ്രഹം അതുകൊണ്ടു ഒഴികുമെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. എങ്കിലും ഓഹരികൾ വേണമെന്ന പക്ഷക്കാർ അധികമായിത്തുടങ്ങിട്ടുണ്ട്. സംഘത്തിൽ സൂക്ഷിപ്പിനായി പണം ഇടുന്ന (deposit) അന്യന്മാൎക്ക് അധികം വിശ്വാസമുണ്ടാകുന്നതിനും സംഘാംഗങ്ങളിൽ ക്രിയാവ്യഗ്രത വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതു കാരണമാകുമെന്നാണ് ആ കൂട്ടർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു്. ജൎമ്മനിയിൽ ഓഹരികൾ വേണമെന്നതിലേയ്ക്കു ഇപ്പോൾ നിയമമുണ്ട്. പക്ഷേ ഓഹരിസംഖ്യ പത്തു കൈല്ലുകൊണ്ടു് അടച്ചാൽ മതി.

3. വിഭജിക്കത്തക്കതല്ലാതെകണ്ടു സ്ഥിരമായിട്ടുള്ള കരുതൽധനം.

4. ക്ലിപ്തമല്ലാത്ത ബാദ്ധ്യത.

5. ധനാഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ടിയോ അല്ലെങ്കിൽ മേലിൽ ക്ഷേമകരമായിത്തീരുന്ന വല്ല കാൎയ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയോ മാത്രമേ കടം കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്നു നിശ്ചയം.

6. സംഘാംഗങ്ങൾക്കു മാത്രമേ വായ്പ കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്നു വെപ്പ്.

7. പല തവണയായിട്ടു വസൂലാക്കത്തക്കവണ്ണം വായ്പ ഒട്ടുദീൎഘകാലം നിലനിൽക്കത്തക്കതായിരിക്കുക എന്നത്.

8. ഓരോരുത്തൎക്കും ഇന്ന സംഖ്യയേ കടം കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്നും ഒരു കൊല്ലത്തിൽ ആകെ ഇന്ന സംഖ്യയേ സംഘത്തിൽ സൂക്ഷിപ്പിനായി (deposit) സ്വീകരിക്കുകയുള്ളുവെന്നും സംഘത്തിൽനിന്നു കടംവായ്പയായിട്ടാകെ ഇന്നതേ കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്നും ഉള്ള സംഗതികളെപ്പറ്റി അതാതു കൊല്ലത്തിൽ എല്ലാവരുംകൂടി ചെയ്യുന്ന നിശ്ചയം.

9. ലാഭം വീതിക്കൽ പ്രധാനോദ്ദേശമായിട്ടു കരുതരുത്. ഡിവിഡണ്ടു കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽതന്നെ കടംവായ്പസംഖ്യക്കു മെമ്പർമാരിൽനിന്ന് എന്തു പലിശ വസൂലാക്കുന്നുവോ ഏതാണ്ട് അത്രയും സംഖ്യ ഡിവിഡണ്ടായി കൊടുക്കാം. *

* റൈഫീസൻ ഡിവിഡണ്ടു കൊടുക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നുതന്നെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പല സംഘങ്ങളിലും ഡിവിഡണ്ട് കൊടുത്തുവരുന്നുണ്ട്.

10. ഭരണസംഘത്തിന്റെ അംഗങ്ങൾ പ്രതിഫലം കൂടാതെ പ്രവൃത്തി എടുക്കണമെന്ന നിശ്ചയം.

11. സംഘാംഗങ്ങളുടെ സമ്പത്തിനേയും സൽസ്വഭാവത്തേയും വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടതാകും പ്രവൃത്തികൾ.

[Mr. Cabil]

റൊഫൈസൻസംഘത്തിന്റെ അംഗങ്ങളോടുള്ള ഉപദേശം.

റൊഫൈസൻസംഘത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങളും എല്ലാ സംഘാംഗങ്ങളും മനസ്സിലാക്കി അതുപ്രകാരം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതു് അത്യാവശ്യമാകയാൽ അവയെ ഇവിടെ ചേൎത്തുകൊള്ളുന്നു:—

1. നിയമാനുസരണമുള്ള അധികാരവും രക്ഷയും കിട്ടുന്നതിന്നു് ആദ്യം തന്നെ സംഘം രജിസ്റ്റ് ചെയ്യണം.

2. സ്ഥൈൎയ്യം, ധൈൎയ്യം, ബുദ്ധി, ശേഷി എന്നീ ഗുണങ്ങളാണ് സംഘത്തിലെ ഭരണഉദ്യോഗസ്ഥന്മാൎക്ക് ആവശ്യം വേണ്ടതു് അല്ലാതെ സമ്പത്തോ സ്ഥാനമാനങ്ങളോ അല്ല.

3. ഒരു മെമ്പൎക്ക് ഒരു വോട്ടു് എന്നതായിരിക്കണം നിയമം. അധികം സംഖ്യ എടുത്തിട്ടുള്ളവൎക്ക് വിശേഷമൊന്നും പാടില്ല.

4. ഭരണകാൎയ്യങ്ങൾ ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായപ്രകാരം നടത്തേണ്ടതാകുന്നു.

5. പണമിടപെട്ട കാൎയ്യത്തിൽ നല്ല നോട്ടമുണ്ടായിരിക്കണം. ഒരുവന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽ ചതിവുണ്ടെന്നു തെളിഞ്ഞാൽ ആ മെമ്പറെ ഉടനെ തള്ളിക്കളയണം.

6. സംഘാവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ കഴിയുന്നതും ആദ്യത്തെ ചന്തകളിൽനിന്നു വാങ്ങിക്കണം. (?) സംഘാംഗങ്ങളുടെ വക സാമാനങ്ങൾ വില്ക്കുവാനുണ്ടെങ്കിൽ അവ ഒടുക്കത്തെ ചന്തകളിൽ വില്ക്കുകയുംവേണം. (?)

7. റൊക്കം വിലയ്ക്കുമാത്രമേ സാമാനങ്ങളെ കൊള്ളുകയും കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാവൂ.

8. ശേഖരിപ്പുസാമാനങ്ങൾക്ക് അങ്ങാടിവിലയേക്കാൾ കുറച്ചുമാത്രമേ — ഒരു കരുതലായിട്ട് — എപ്പോഴും വില കണക്കാക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ.

9. തങ്ങളുടെ ബോദ്ധ്യപ്രകാരം തങ്ങൾതന്നെ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളവരെക്കൊണ്ടു കണക്കുകൾ വെടിപ്പായി പരിശോധിപ്പിക്കുക എന്ന കാര്യത്തിൽ മെമ്പർമാർ പ്രത്യേകം മനസ്സുവെയ്ക്കണം.

10. ഭരണസംഘം എപ്പോഴും സംഘാംഗങ്ങളുടെ അനുവാദത്തോടുകൂടി മാത്രമേ അധികം ചെലവുള്ള കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ പാടുള്ളൂ.

11. പ്രസിദ്ധിക്കായിട്ടൊന്നും ചെയ്യരുത്. മറ്റൊരുവനായിട്ടു മല്ലിടുവാനും പോകരുത്. വേണ്ടിവന്നാൽ ഭയപ്പെട്ടു പിൻവലിക്കുകയുമരുത്.

12. നിങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമുള്ളവരെ മാത്രമേ നിങ്ങളുടെ നേതാക്കന്മാരായിട്ടു തിരഞ്ഞെടുക്കാവൂ. ഇപ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുത്താൽ പിന്നെ അവരെ വിശ്വസിക്കുകയും വേണം.

റൈഫീസൻ സമ്പ്രദായത്തിനും റോക്ഡേൽ സമ്പ്രദായത്തിനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം.

റോക്ഡേൽസമ്പ്രദായം മുഖ്യമായി ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന സംഘങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചാകുന്നു. ആ സമ്പ്രദായത്തെപ്പറ്റി മിസ്റ്റർ 'ഹോളിയോക്' ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:— "ശേഖരിപ്പും വില്പനയുമുള്ള ഒരു സംഘത്തിലെ ലാഭം സ്റ്റോറിൽനിന്നു സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങീട്ടുള്ള മെമ്പർമാൎക്കുതന്നെ വീതിക്കപ്പെടുന്നു. അധികം സംഖ്യക്കു സാമാനങ്ങൾ വാങ്ങീട്ടുള്ളവൎക്ക് അധികം എന്ന തോതിലാണു ലാഭം വീതിക്കപ്പെടുന്നതു്. ഓരോ മെമ്പൎക്കും ലാഭമായി കിട്ടുന്ന അംശത്തെ അവരവർ സംഘത്തിൽതന്നെ നിൎത്തണം എന്നാണ് നിയമം. ഓരോരുത്തരാലും അങ്ങിനെ നിൎത്തപ്പെട്ട സംഖ്യ 5 പവൻ തികയുമ്പോൾ ആ സംഖ്യക്കുള്ള ഓഹരിക്കാരായി അവർ രജിസ്റ്റിൽ ചേൎക്കപ്പെടുന്നു. ഈ വിധത്തിൽ ശേഖരിപ്പുസംഘം അതിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് ഓഹരിസംഖ്യ സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കുകയും തന്നിമിത്തം ഒരു കാശുപോലും മുമ്പിൽകൂട്ടി ചെലവു ചെയ്യാതെതന്നെ അവർ അംഗങ്ങളായിട്ടു തീരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ ഒരു സംഘം ഒരുവേള പൊളിയുന്നതായാൽ തന്നെയും അതിലെ മെമ്പർമാൎക്കു കയ്യിനാലെ നഷ്ടമൊന്നും പറയത്തക്കതായിട്ടു വരികയില്ലല്ലൊ. അവർ സംഘത്തിൽ സ്ഥിരമായിട്ടു നില്ക്കുന്നപക്ഷം അവൎക്കു മുമ്പത്തെപ്പോലെ വേറെ ഒരഞ്ചുപവൻ സമ്പാദിക്കാം. അതു് അവൎക്കിഷ്ടംപോലെ വേണ്ടപ്പോൾ വാങ്ങിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഈ സ

മ്പ്രദായത്തിന്റെ മുഖ്യഗുണമെന്തെന്നാൽ ഒരു പൈപോലും മുമ്പിൽകൂട്ടി ഇറക്കാത്തവരുടെ ഇടയിൽ അനായാസേന ഒരു മൂലധനമുണ്ടായിത്തീരുക എന്നതാകുന്നു. മുന്നൂറ രൂപാ കൂടുമ്പോഴും ലാഭം വീതിക്കുമെന്നുകൂടി വരുമ്പോഴും സ്റ്റോറിൽ നിന്നുതന്നെ സാമാനങ്ങളും വാങ്ങിക്കുന്നതിനു പലരെയും ആകർഷിക്കുകയും ചെയ്യും.”

റൈഫീസൻ സമ്പ്രദായം ഇതിൽനിന്ന് അല്പം വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആ സമ്പ്രദായപ്രകാരം ലാഭമെല്ലാം വിഭാഗിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതായ ഒരു സ്ഥിരകരുതൽധനമായിട്ടു സംഘത്തിൽത്തന്നെ സൂക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. ആ സമ്പ്രദായവും മുമ്പു പണമില്ലാത്തവരുടെ ഇടയിൽ ഒരു മൂലധനം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുകതന്നെയാണ്. പക്ഷെ ആ പണം സാധാരണ വകയായിട്ടിരിക്കുന്നതേയുള്ളു. എന്നാൽ റോക്ഡെയിൽസമ്പ്രദായപ്രകാരം ആ സ്വത്തു മെമ്പർമാർ ഓരോരുത്തരുടേയും സ്വകാര്യസ്വത്തായിട്ടുതന്നെയിരിക്കുന്നതാണ്.

[H. Calvert I. C. S.]

അദ്ധ്യായം 13

വില്ലേജ് ബാങ്ക്.

ജർമ്മൻസമ്പ്രദായത്തിനുള്ള വിശേഷം.

ജർമ്മനിയിലുള്ള സഹകരണഏർപ്പാടിൽ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തേക്ക് ഏററവും ഉപയോഗമായിട്ടുള്ള അംശം അവി

ടത്തെ വില്ലേജ് ബാങ്ക് ആകുന്നു. അവിടേയും ഇവിടേ
യും പലതരം പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ ഉള്ളതിൽവെ
ച്ച് അധികം പ്രധാനമായിട്ടു നില്ക്കുന്നതു വില്ലേജ്ബാ
ങ്കുകൾ അല്ലെങ്കിൽ സഹകരണ കടംകൊടുപ്പുസംഘങ്ങൾ
(Co-operative credit societies) ആകുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ
ആകെയുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളിൽ 100-ക്കു 90
വീതവും കടംകൊടുപ്പുസംഘങ്ങളാണ്. ഇപ്പോഴും ഏറ്റവും
മുഖ്യമായിട്ടിരിക്കുന്നതും ആവക സംഘങ്ങൾതന്നെയാകു
ന്നു. അതിനാൽ ഇന്ത്യയിൽ സഹകരണം സഫലമായി
രിക്കുന്നുവോ ഇല്ലയോ എന്ന സംഗതി തീരുമാനിക്കപ്പെ
ടുന്നതു വില്ലേജ്ബാങ്കുകളെക്കൊണ്ടാകുന്നു. അവയുടെ
നടത്തിപ്പിനു പ്രമാണമായിട്ടു പിടിക്കാവുന്ന ജർമ്മൻസ
മ്പ്രദായത്തോളം നന്നായിട്ടു വേറെ ഒന്നുമില്ല. വില്ലേജ്
ബാങ്ക് എന്ന ഏർപ്പാടിന്റെ ഉൽപത്തിസ്ഥാനംതന്നെ
ജർമ്മനിയാകുന്നു. അതു് ഏറ്റവുമധികം പുഷ്ടിയെ പ്രാ
പിച്ചിട്ടുള്ളതും അവിടെത്തന്നെയാണ്. അതിന്റെ ക
ർത്താവ് റൈഫിസൻ (Raiffeisen) എന്നു പേരായ ഒരാ
ളാകുന്നു.

ഫ്രെഡർ 'റൈഫീസൻ' എന്നാൾ 'റൈൻ'നദീതീര
ത്തുള്ള 'ന്യൂവീഡ്' എന്ന ഗ്രാമത്തിലെ ഒരു 'പാസ്റ്റർ'
(വൈദികകർമ്മങ്ങൾ നടത്തുന്ന അച്ഛൻ) ആയിരുന്നു. അ
വിടത്തെ നിവാസികൾ മഹാദരിദ്രന്മാരും അതിമൂഢന്മാ
രുമായ കൃഷിവേലക്കാരായിരുന്നു. അവരെല്ലാവരും പണ
ക്കച്ചവടക്കാർക്കടിമപ്പെട്ടുകിടന്നിരുന്നു. ആ സാധുജന
ങ്ങളെ കടക്കാരിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി

അദ്ദേഹം ചെറിയ സഹകരണകടംവായ്പസംഘങ്ങൾ അത്രമായിട്ടവിടെ സ്ഥാപിച്ചു. ഏററവും ഒതുങ്ങിയ മട്ടിൽ തുടങ്ങിവെച്ച ഈ ഏർപ്പാടു മുമ്പറഞ്ഞ കുഗ്രാമത്തിലെ കൃഷിവേലക്കാരെ കടക്കാരിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചുവെന്നു മാത്രമല്ല ലോകത്തിൽ അനേകം രാജ്യങ്ങളിലുള്ള അസംഖ്യം ലക്ഷം കൃഷിക്കാരെ ഈപ്രകാരം രക്ഷപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. അതുനിമിത്തം അവർ സ്വതന്ത്രന്മാരായിട്ടു പല പ്രകാരേണ ഐശ്വര്യത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കൃഷിസംബന്ധമായ സഹകരണത്തെപ്പററി കുറച്ചെങ്കിലും അറിവുള്ളവർക്കെല്ലാം 'റൈഫീസൻ' സമ്പ്രദായത്തിന്റെ മുഖ്യലക്ഷണങ്ങളെന്തെല്ലാമാണെന്നറിയാം. അതായത് — ക്ലിപ്തമല്ലാത്ത ബാദ്ധ്യത, ഒന്നോ രണ്ടോ വില്ലേജുകളുടെ അതിരിനുള്ളിൽ മാത്രം ഒരു സംഘത്തിന്റെ വ്യാപ്തി, ചെറിയ ഓഹരികൾ, കുറച്ചുമാത്രം ഡിവിഡന്റു കൊടുക്കുക അല്ലെങ്കിൽ ഒട്ടുംതന്നെ കൊടുക്കാതിരിക്കുക, വിഭാഗിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതായ ഒരു കരുതൽധനം, സംഘാംഗങ്ങൾക്കു മാത്രമേ കടം കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്ന നിശ്ചയം, ചുരുങ്ങിയ പലിശ, സംഘഭരണം പ്രതിഫലം കൂടാതെ നടത്തുക എന്നതു്, ഭരണംതന്നെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും കൂടിച്ചേർന്നിട്ടുള്ള പൊതുയോഗത്താൽ നിയന്ത്രിതമായിരിക്കുക എന്നതു്, ഓരോ മെമ്പർക്കും ഓരോ വോട്ട് എന്ന വ്യവസ്ഥ — ഇവയാണ് ആവക ലക്ഷണങ്ങൾ. ഒരു രാജ്യം മറെറാന്നിൽനിന്നു ചില സംഗതികളിൽ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുമെന്നുള്ളതു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. എന്നാലും ഈ സമ്പ്രദായത്തിനാടിസ്ഥാ

നമായ മുമ്പറഞ്ഞ തത്വങ്ങൾ എല്ലാ ദിക്കിലും തുല്യമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഇന്ത്യാനിവാസികൾ ജർമ്മൻസമ്പ്രദായത്തെ നിഷ്കർഷയോടുകൂടി പഠിക്കേണ്ടതാകുന്നു. നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ കടംവായ്പസംഘങ്ങളെ നടത്തീട്ടുള്ള ശീലവും അനുഭവജ്ഞാനവും ജർമ്മൻകാൎക്ക മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ അധികമുള്ളതിനാൽ അവരുടെ സമ്പ്രദായം പഠിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നമുക്കു വലിയ ഗുണം സിദ്ധിക്കുവാനുണ്ട്.

ജർമ്മൻകാൎക്ക് ഈ വിഷയത്തിൽ അറുപതിൽമീതെ കൊല്ലത്തെ പരിചയം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ ഇപ്പോൾ നടക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള ആദ്യത്തെ വില്ലേജ് ബാങ്കു 'റൈഫീസൻ' എന്നാൾ 1862-ാമാണ്ടിലാണ് സ്ഥാപിച്ചതു്. ഇപ്പോൾ (1921-ാമാണ്ടിൽ) അവിടെ ആകെ 18,740 സംഘങ്ങളും അവയിലെല്ലാംകൂടി ഉദ്ദേശം 18 ലക്ഷം മെമ്പൎമാരും ഉണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ഈ ഏൎപ്പാടിന്റെ പ്രചാരം അതിലേറെയാണെന്നു പറയാം. പതിനഞ്ചുകൊല്ലംകൊണ്ട് ഏകദേശം 12,000 സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. അവയിൽ ഒക്കെ 14 ലക്ഷത്തോളം മെമ്പൎമാരുമുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ഈ ഏൎപ്പാടിന്നു പ്രചാരം വരുന്നതു പോര എന്നു വിചാരിക്കുന്നവർ ഈ സംഗതി ആലോചിച്ചാൽ നന്നായിരിക്കും. വാസ്തവത്തിൽ സംഘങ്ങളുടെ എണ്ണം ക്രമാതീതമായിട്ടു വൎദ്ധിക്കുകയാൽ അവയുടെ ഭരണം വെടിപ്പാകുന്നില്ല എന്നുതന്നെ പലൎക്കും തോന്നിത്തുടങ്ങീട്ടുണ്ടു. അത്ര വേഗത്തിലാണ് അവയുടെ വൎദ്ധന. എന്നാൽ പഞ്ചാബുരാജ്യ

ത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം മുമ്പത്തെ ഭേദം അവിടുള്ള പാറീട്ടില്ലെന്ന് ഉറച്ചു പറയാം. എന്തെന്നാൽ വിധിയാംവണ്ണം ശരിയായ മട്ടിൽ ആണ് അവിടെ ഈ ഏർപ്പാടിന്റെ അടിസ്ഥാനം ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നുതന്നെയുമല്ല. ചില സംഗതികളിൽ പശ്ചാത്യ ജർമ്മനിയെക്കാളും അധികം നിഷ്കർഷയോടുകൂടിയാണ് റൈഫീസന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നത്. ഐകമത്യത്തെ പ്രധാനമായിട്ടു വിചാരിക്കുക, സംഘത്തിനു പ്രതിഫലം കൂടാതെ നടത്തുക, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു പൊതുയോഗം കൂടുക, സംഘത്തെപ്പറ്റി എല്ലാ മെമ്പർമാർക്കും ശരിയായ അറിവുണ്ടാവുക മുതലായ സംഗതികളിൽ പലേടത്തു് ജർമ്മനിയെക്കാളുംതന്നെ മുന്നിട്ടു നിൽക്കുന്നുവെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഒരു വില്ലേജ് ബാങ്ക് കേവലം കടം കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സംഘം എന്നു മാത്രമല്ല അതു സംഘാംഗങ്ങളുടെ പണം സൂക്ഷിപ്പിനായി പലിശയ്ക്കു വാങ്ങുന്ന ഒരു ബാങ്കുകൂടിയാകുന്നു. അത്രയുമല്ല, നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടിന്റെ ഏറ്റവും നല്ല അടിസ്ഥാനം വില്ലേജ്ബാങ്കാകുന്നുവെന്നും മറ്റു പലതരം പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളെക്കാൾ വില്ലേജ്ബാങ്കുകൾ സഹകരണസംബന്ധമായ ചില പ്രാഥമികതത്വങ്ങളേയും സഹകരണം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട സമ്പ്രദായത്തേയും സംഘാംഗങ്ങളെ അധികം നല്ലവണ്ണം പഠിപ്പിക്കുന്നുവെന്നും ജർമ്മൻകാർക്കു ബോദ്ധ്യമായിരിക്കുന്നു. ഈ അഭിപ്രായം ഇന്ത്യയിലും സമ്മതമാണ്. എന്തെന്നാൽ കടം കൊണ്ടു

ബാന്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരും നിക്ഷേപങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്തവരും ഏതെങ്കിലും ഉദ്യമത്തിൽ കണിശമായിട്ടു പ്രവർത്തിച്ചു ശീലമില്ലാത്തവരും ആയ ജനങ്ങൾക്കു സഹകരണം അഭ്യസിക്കുവാൻ വില്ലേജ്ബാങ്കിനോളം നന്നായിട്ടു വേറൊരുന്നുമില്ല.

വില്ലേജ്ബാങ്കു കടം കൊടുക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള ഒരു സംഘം എന്നതിനു പുറമെ സംഘാംഗങ്ങളുടെ ചെറിയ സമ്പാദ്യങ്ങളെ സൂക്ഷിപ്പിനായി വാങ്ങുന്ന (ഡെപ്പോസിറ്റു ചെയ്യുന്നതിനുള്ള) ഒരു സ്ഥാപനംകൂടിയാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ജർമ്മനിയിൽ 60 കൊല്ലത്തെ അനുഭവത്തിൽ അപ്രകാരം ഡെപ്പോസിറ്റുചെയ്ത ഒരുവന്റെയും പണം പോയതായിട്ടൊരു സംഗതിയും ഉണ്ടായിട്ടില്ലത്രെ. വാസ്തവത്തിൽ നല്ലവണ്ണം നടത്തപ്പെടുന്ന ഒരു വില്ലേജ്ബാങ്കിൽ പണം പലിശക്കിടുന്നതാണ് ഉള്ളതിലധികം ഭദ്രം. യുദ്ധകാലത്തു ജർമ്മനിയിൽ വലിയ ബാങ്കുകളിൽ ഇട്ടിരുന്ന പണം വാങ്ങിച്ചു പലരും വില്ലേജ് ബാങ്കുകളിൽ കൊടുക്കുകയുണ്ടായി. വില്ലേജ് ബാങ്കുകൾ ജനങ്ങൾതന്നെ ഭരിക്കുന്നു, അവ അവരുടെ സ്വന്തമാണ് എന്നതുകൊണ്ടുള്ള അധികവിശ്വാസംതന്നെയാണ് അതിനുള്ള കാരണം.

വില്ലേജ്ബാങ്കുകളിൽ പണമിടപെട്ട കാര്യങ്ങൾ മാത്രമല്ല നടത്തപ്പെടുന്നതുള്ളൂ. കൃഷിപ്പണിക്കാവശ്യമുള്ള സകല സാധനങ്ങളും കൃഷിക്കാരുടെ കുടുംബാവശ്യത്തിനുള്ള എല്ലാ പദാർത്ഥങ്ങളും ബാങ്കുമുഖാന്തരം ശേഖരിക്കപ്പെടണം എന്നാണ 'റൈഫീസൻ' അഭിപ്രായപ്പെട്ട

ന്നത്. എല്ലാററിനും വേറെ വേറെ സംഘങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം. പക്ഷെ നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ അതു സാധിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്. ചെലവും വളരെ അധികമായിട്ടു തീരും. കൃഷിക്കാർ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന സാധനങ്ങളെ സംഘംമുഖാന്തരം ശേഖരിച്ചു വില്ക്കുക എന്ന ഏർപ്പാട് ആദ്യം തുടങ്ങുവാൻ പാടില്ല. തുകപ്പടിയായിട്ടുള്ള ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുവാനുള്ള വലിയ സംഘങ്ങൾ (Wholesale Societies) സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുന്നുവരെ വില്പനഏർപ്പാട് നടത്തുവാനസാദ്ധ്യമായിരിക്കും. ആദ്യം പണം കൊടുത്തു വാങ്ങുന്നതിനും കൃഷിക്കാർക്കാവശ്യമുള്ള കൃഷിക്കോപ്പുകളും പണിയായുധങ്ങളും അവരുടെ കുഡുംബാവശ്യത്തിന്നുവേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങളും ശേഖരിക്കുന്നതിന്നും ആയിട്ടൊരു സംഘം സ്ഥാപിച്ചാൽ മതി. സംഘംമുഖാന്തരം സംഘാംഗങ്ങൾക്കു പണം കടം കൊടുക്കുകയും അവരുടെ സമ്പാദ്യമായിട്ടുള്ള പണം സൂക്ഷിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യാം. എത്രയും ലഘുവായിട്ടുള്ള സംഖ്യപോലും—ഒരണ മുതൽക്കുള്ള തുകകൂടി—സൂക്ഷിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഈ ഏർപ്പാട് കൃഷിക്കാർക്ക് സമ്പാദ്യമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതിന്നും മിതവ്യയം ശീലിക്കുന്നതിന്നും ദുർവ്യയം കൂടാതെ കഴിക്കുന്നതിന്നും കാരണമായിത്തീരുന്നതാണ്. മിക്ക സംഗതികളിലും ആൾജാമ്യത്തിന്മേൽ കടം കൊടുക്കാം. എന്നാൽ കടം അഞ്ചോ പത്തോ കൊല്ലത്തോളം നിൽക്കേണ്ടതായ ഘട്ടത്തിൽ വസ്തുജാമ്യം തന്നെ വേണ്ടിവരും. സാമാന്യേന വസ്തുവിന്റെ വിലയിൽ പകുതി സംഖ്യ വായ്പകൊടുക്കാം. കട

ക്കാരൻ വിശ്വാസ്യനാണെന്നുകണ്ടാൽ മുക്കാൽ വീതവും കൊടുക്കാം. എന്നാൽ സഹകരണസമ്പ്രദായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം കാക്കുന്നത മൎയ്യാദയാകുന്നു. ജൎമ്മനിയിൽ ഒരു സംഘത്തിലെ പ്രസിഡെണ്ട് ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:— “എനിക്ക വിശേഷിച്ച പഠിപ്പും അറിവുമൊന്നുമില്ല. എങ്കിലും ഈ കാൎയ്യത്തിൽ അനവധി കാലത്തെ പരിചയം കൊണ്ട് എനിക്ക് ഒരഭിപ്രായം പറയുവാനുള്ള അധികാരമുണ്ട്. മൎയ്യാദയാണ് മറെറല്ലാററിനേക്കാളും അധികം മൂല്യമായിട്ടുള്ളത്. ഈ ഒരു പ്രധാനതത്വത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടാണ് ജൎമ്മനിയിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും.” അതുകാരണം ആ രാജ്യത്തെ കൃഷിക്കാർ മിതവ്യയം ശീലിക്കുകയും ന ഭാരാ അവർ പലവിധത്തിലും അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ സത്യസന്ധതയും കൃത്യനിഷ്ഠയും അത്രത്തോളമൊന്നുമില്ല എന്നു നമുക്കെല്ലാവൎക്കും അറിയാമല്ലോ. അതുകൊണ്ടു പണം കടം കൊടുക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ മൎയ്യാദയ്ക്കു പുറമെ തക്കതായ ഉറപ്പുകൂടി ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നുവെയ്ക്കുന്നതാണ് അധികം രക്ഷ.

ജൎമ്മനിയിലും തക്കതായ ഉറപ്പു കൂടാതെ പണം കടം കൊടുക്കാറില്ല. ഏററവും സാധാരണയായ ഉറപ്പ് ആൾജാമ്യമാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഒരാൾ ജാമ്യത്തിനുണ്ടായാൽ മതി. എന്നാലും രണ്ടാളുണ്ടായിരിക്കുന്നത് അധികം നല്ലതാണ് എന്നൊരഭിപ്രായമുണ്ട്. ഒരാൾ മരിച്ചുപോയാലത്തെ കഥ വിചാരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു

കരുതൽ മാത്രമാണ്. ചില ദിക്കിൽ സംഘാംഗങ്ങളെ മാത്രമേ ജാമ്യത്തിനെടുക്കാറുള്ളൂ. എന്നാൽ വേറെ ചില ദിക്കിൽ മെമ്പർമാരല്ലാത്തവരേയും എടുക്കാറുണ്ട്. ജാമ്യക്കാരൻ സമീപസ്ഥനും പരിചിതനും ആയിരിക്കണം എന്നേയുള്ളു. ഇന്ത്യയിൽ വില്ലേജബാങ്കുകൾക്കു കഷ്ടിച്ചു 25 കൊല്ലത്തെ പഴക്കമേ ഉള്ളു. എന്നാൽ ജർമ്മനിയിൽ അമ്പതിലധികം സംവത്സരത്തെ പഴക്കമുള്ള സംഘങ്ങൾ ഉണ്ട്. അവിടെ 'ബുള്ളർ' എന്ന പേരായ ഒരു വില്ലേജിലെ സംഘത്തിൽ 51 കൊല്ലത്തിനകത്തു രണ്ടു അദ്ധ്യക്ഷന്മാരും രണ്ടു കാര്യദർശികളും മാത്രമേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളു. അദ്ധ്യക്ഷന്മാർ അച്ഛനും മകനും ആകുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ കാര്യദർശിക്കു നാല്പതു കൊല്ലത്തെ പഴക്കമുണ്ട്. ഒരു വില്ലേജ് ബാങ്കിന്റെ നടത്തിപ്പിനെപ്പറ്റി അയാൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചില സംഗതികളെ താഴെ ചേർക്കുന്നു:— പണക്കൊതിയന്മാരായ ജൂതന്മാരുടെ പിടിപാടിൽനിന്നു കൃഷിക്കാരെ വേർപെടുത്തുന്നതിനാണ് സംഘം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്. ജൂതന്മാർ കൃഷിക്കാർക്കു കന്നുകാലികളെ അത്യധികമായ വിലയ്ക്കു കൊടുത്തിരുന്നു. വില രൊക്കം വാങ്ങിക്കുന്നതിനു പകരം പ്രോനോട്ടെഴുതി വാങ്ങിക്കുകയായിരുന്നു അവരുടെ പതിവ്. എന്നാലല്ല ആ സാധുക്കൾ കടുക്കിൽ പെടുകയുള്ളു. അവർ വേറെ ഒരു സൂത്രം കൂടി പ്രയോഗിച്ചിരുന്നു. വേനൽക്കാലത്തു തീറയില്ലാതെ ചടച്ചു ക്ഷീണിച്ച കന്നുകാലികളെ ക്ഷീണിച്ച ഒരു കൃഷിക്കാരന്നു വിറ്റ് അവന്റെ കയ്യിൽനിന്നു പ്രോനോട്ടെഴുതി വാങ്ങിക്കും. ദരിദ്രനായ ആ കൃഷിക്കാ

ടൻ അവയെ വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചുനോക്കിത്തീററിപ്പോററി നല്ലവണ്ണം പുഷ്ടിപ്പെടുത്തും. അപ്പോഴേയ്ക്കും കൊല്ലം രണ്ടോ മൂന്നോ കഴിയും. ആ സാധുവിന്നു കടംവീട്ടുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ജൂതൻ അന്യായം കൊടുത്തു വിധിസമ്പാദിച്ച് ആ കന്നുകാലികളെത്തന്നെ ജപ്തിയാക്കുന്നു. ഒരു കാശുപോലും ചെലവാക്കാതെ ചടച്ചു ക്ഷീണിച്ച കന്നുകാലികളെ തീററി പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള സൂത്രം നന്നായില്ലേ! അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു വസ്തു ലേലത്തിന്നു വെച്ചാൽ പണവ്യാപാരി അവിടെ ചാടിവീണ് ഏതെങ്കിലും ഒരുതരം ലാഭം പററുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള നടപടികളെല്ലാം വളരെ സാധാരണമായിരുന്നു. പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതോടുകൂടി അവയെല്ലാം ഇല്ലാതായി. ആ സംഘത്തിൽ ഇപ്പോൾ 148 മെമ്പർമാരുണ്ട്. അവർ അധികംപേരും ചില്ലറ കൃഷിക്കാരാകുന്നു. ഓരോ മെമ്പറും 100 'മാർക്ക്'* വിലയുള്ള ഓരോ ഓഹരി എടുക്കുന്നു. ബാദ്ധ്യത ക്ലിപ്തമല്ലാത്തതാകയാൽ ഒരാൾക്ക് ഒരു ഷെയർ മാത്രമേ എടുക്കുവാൻ പാടുള്ളു.

100-ക്ക് 4½ വീതം പലിശക്കാണ് പണം കടം കൊടുത്തുവരുന്നത്. സാമാന്യേന ജർമ്മനിയിലെ വില്ലേജ്ബാങ്കുകളിലെതോത് 100-ക്ക് 5 വീതമാകുന്നു. ആപൽകാലങ്ങളിൽതന്നെ 100-ക്ക് 6¼-ൽ അധികം പലിശ വാങ്ങിയിരുന്നില്ല. അധികം പണം ഒരാൾ തന്നെ കടം

* യുദ്ധത്തിന്നു മുമ്പു 100 മാർക്കിന്നു 5 പവൻ വിലയുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ (1922) 10 ഷില്ലിങ്ങ് മാത്രം.

വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോകാതിരിപ്പാൻ ഒരാൾക്ക് ഏറിയതു് ഇന്ന സംഖ്യയേ കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടുള്ളുവെന്നു നിശ്ചയമുണ്ടു്. അതു് അതാതുകൊല്ലത്തിൽ പൊതുയോഗത്തിൽവെച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നു. അതാതുസംഘത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതിയെ അപേക്ഷിച്ചാണ് വായ്പസംഖ്യ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുന്നതു്.

വെള്ളൂർസംഘത്തിൽ സൂക്ഷിപ്പിനു (ഡിപ്പോസിറ്റ്) വന്നതായിട്ട് ഉദ്ദേശം 3000 പവനോളം (6 ലക്ഷം മാർക്ക്) ഉണ്ടു്. സൂക്ഷിപ്പുപണത്തിനു 100-ക്കു 3¼ വീതവും 3½ വീതവും പലിശ കൊടുക്കുന്നു. ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ കൊടുക്കുവാൻ നിശ്ചയമുള്ള സൂക്ഷിപ്പുപണത്തിനു 100-ക്കു 3¼ വീതവും ഒരു നിയതകാലത്തിൽ മാത്രം കൊടുക്കുവാൻ നിശ്ചയമുള്ളതിനു 100-ക്കു 3½ വീതവും പലിശ കൊടുക്കുന്നു.

നാല്പതു കൊല്ലത്തിനകത്തു വെള്ളൂർസംഘത്തിൽനിന്ന് ആരെയും ബഹിഷ്കരിച്ചിട്ടില്ലത്രെ. പണം അവധിക്കു അടയ്ക്കാത്തനിമിത്തം ആരുടെ പേരിലും അന്യായപ്പെടേണ്ടതായിട്ടും വന്നിട്ടില്ല. നേരെ മറിച്ച്, ഇന്ത്യയിലെ സംഘങ്ങളിൽ അവധി തെറ്റിക്കുന്നവരുടെ സംഖ്യ വളരെ അധികമാകുന്നു. ഇതാണ് ഈ രാജ്യത്തെ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള വലിയ ദോഷം. ജൎമ്മനിയിൽ കടം കൊടുക്കുന്ന പണത്തിനു വാങ്ങുന്ന പലിശയും സൂക്ഷിപ്പുപണത്തിനു കൊടുക്കുന്ന പലിശയും തമ്മിൽ കുറച്ചുമാത്രം—100-ക്കു ഒന്നോ ഒന്നരയോ മാത്രം—അന്തരമേ ഉള്ളുവെങ്കിലും തദ്ദേശീയന്മാരുടെ സത്യസന്ധതകൊണ്ടും കൃത്യനി

ഷ്ടംകൊണ്ടും അപ്രകാരമുള്ള ചെറിയ ആദായംകൊണ്ടു തന്നെ ചെലവുകഴിച്ചു ലാഭമുണ്ടാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ കെട്ടപ്പള്ളി എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ ചെലവെഴുതിത്തള്ളേണ്ടതായിട്ടുള്ള തുക അവക്ക് വളരെ കുറച്ചുമാത്രമേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളു. എന്നാൽ പണം അവധിയ്ക്കു തിരിയെ അടയ്ക്കുക എന്ന കാര്യത്തിൽ നമ്മുടെ രാജ്യത്തുള്ളവർ ഉദാസീനന്മാരാകയാൽ കടം കൊടുക്കുന്ന പണത്തിന്റെ പലിശ വസൂലാക്കുന്ന സംഗതിയിൽ ജർമ്മനിയിലെ തോതെടുത്താൽ മുതലാവുന്നതല്ല. അതിന്നുപുറമെ, പല തരത്തിലുമുള്ള സഹകരണഏർപ്പാടുകളിൽ ജർമ്മൻകാർ വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതെങ്കിലും ഇന്ത്യക്കാരായ നമുക്ക് ആ കാര്യത്തിൽ ഒരു വിധത്തിലും അവരോടു കിടപിടിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല എന്നു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല. എന്തെന്നാൽ ഇന്നുള്ള സകല ഉദ്യോഗങ്ങളുടേയും നാരായവേര്, വാങ്ങിച്ച പണം നിശ്ചിതസമയത്തു മടക്കിക്കൊടുക്കുന്നേടത്തിലുള്ള നിഷ്ഠയാകുന്നു. ആ കാര്യം നമ്മളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം കുറെ പരുങ്ങലാണെന്നാണ്.

[M. L. Darling I. C. S.]

അദ്ധ്യായം 14

'അർബൻ' ബാങ്ക് അല്ലെങ്കിൽ നഗരബാങ്ക്.
(Urban Bank)

ഇന്ത്യയിൽ 100-ക്ക് 90 വീതം ജനങ്ങളും വില്ലേജുകളിൽ വാസം ചെയ്യുന്നവരാകയാൽ സ്വഭാവേന വില്ലേജ്ബാങ്ക് എന്ന ഏർപ്പാടിലേക്കാണ് ഇന്ത്യാരാജ്യം ഇതേവരെ ശ്രദ്ധവെച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ സഹകരണപ്രസ്ഥാനം പട്ടണങ്ങളിലും വ്യാപിച്ചുതുടങ്ങിയതിനാൽ അതനുസരിച്ച് 'അർബൻബാങ്ക്'കളും (സഹകരണനഗരബാങ്കുകളും) ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങീട്ടുണ്ട്. പട്ടണങ്ങളിൽ വസിക്കുന്ന ഇടമട്ടുകാരായ പൌരന്മാരുടേയും വിവിധ തൊഴിലാളികളുടേയും ആവശ്യത്തിനാണ് ഈ തരം ബാങ്കുകൾ മുഖ്യമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഒരു വക്കീലിന് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കണ്ട്രാക്കർക്ക തന്റെ പണം അടുത്തൊരു സ്ഥലത്തു പലിശക്കിടുന്നതിന്ന സൌകര്യം ഇല്ല. അപ്രകാരംതന്നെ ഒരു ചെറിയ ഷാപ്പുകാരന് അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും വീട്ടുവ്യവസായം നടത്തിവരുന്ന ഒരു തൊഴിലാളിക്ക സ്വസ്വവ്യാപാരങ്ങളെ നടത്തുന്നതിന്ന ചെറിയ ഒരു തുക ന്യായമായ പലിശക്ക വായ്പ കിട്ടുവാനും അത്ര എളുപ്പമല്ല. ഈ മാതിരിയിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ നിവൃത്തിക്കുന്നതിന്നാണ് സഹകരണ അർബൻ ബാങ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ ബാങ്കുകളിൽ എത്രയും ചെറിയ ഡെപ്പോസിറ്റുകളും സ്വീകരിക്കും. അ

പ്രകാരംതന്നെ ചെറിയ സംഖ്യകൾ വായ്പ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യും. അവയുടെ ഉദ്ദേശം ലാഭം നേടുക എന്നതിനു പകരം പരോപകാരമാകയാൽ ജനങ്ങൾക്ക് അവയിൽ വിശ്വാസം ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

സഹകരണ അർബൻ ബാങ്കുകളും ആദ്യമായിട്ടു ജർമ്മനിയിൽതന്നെയാണ് ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു്. 1850-ാമാണ്ടിൽ ജർമ്മനിയിൽ ഡെലിഷ് (Delitzcb) എന്ന ദിക്കിലെ നിവാസിയായ ഷ്വൂൾസ് (Schulze) എന്ന പേരായ ഒരാളാണു "ജർമ്മൻ സഹകരണ നാഗരബാങ്ക്" (German co-opritive Urban Bank) എന്ന പേരോടുകൂടി ആദ്യം ഒരു ബാങ്കു സ്ഥാപിച്ചതു്. കൈത്തൊഴിൽകാർക്കും ശില്പവേലക്കാർക്കും മറ്റും ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു പണം കടം കിട്ടുവാറാകണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തിന്മേലാണു ആദ്യം ആ വക ബാങ്കുകൾ സ്ഥാപിച്ചുതുടങ്ങിയതു്. ഇപ്പോൾ ജർമ്മനിയിൽ ആ തരത്തിൽ 1900 ബാങ്കുകൾ ഉണ്ടു. അവ ആ രാജ്യം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വില്ലേജ്ബാങ്കുകളെപ്പോലെ അവ മിക്കതും സ്ഥലത്തെ 'ആഡിററ്യൂണിയ'നോടു സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ 'ആഡിററ്യൂണിയൻസ്' തന്നെ 47 എണ്ണമുണ്ടു്. അവ ബെർല്ലിൻ പട്ടണത്തു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഷ്വൂൾസ് ഡെലിഷ് ഫെഡറേഷനോടു (Schulze Delitzch Fedaration) ഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആ ബാങ്കുകൾക്കാവശ്യമുള്ള പണം ഡ്രെസ്ഡൻബാങ്കിൽനിന്നോ പ്രഷ്യൻ സെൻട്രൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്കിൽനിന്നോ കിട്ടത്തക്കവണ്ണം സൌകര്യപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്. ഇവ

യുടെ രചനയും ഘടനയും വില്ലേജ് ബാങ്കുകളെപ്പോലെ തന്നെ സുസ്ഥിരമായിരിക്കുന്നു. ഷ്യൂൾസ് എന്നാളുടെ സമ്പ്രദായത്തെ മുഖ്യമായിട്ടനുകരിക്കുന്ന 'ലൂസാട്ടി' (Luzzatti) എന്ന പേരായ ഒരു ഇറ്റാലിക്കാരൻ മേല്പടി സമ്പ്രദായത്തെത്തന്നെ പ്രമാണമാക്കിക്കൊണ്ടു് ഇറ്റാലിയിൽ 'പൊതുജനബാങ്ക്" (People's Bank) എന്ന പേരോടുകൂടിയ ബാങ്കുകൾ പല ദിക്കുകളിലായി സ്ഥാപിച്ചു. ഇറ്റാലിയിൽ ഇപ്പോൾ ആ മാതിരി ബാങ്കുകൾ പലതും വെടിപ്പായി നടത്തപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവയെല്ലാം കറാക്കായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നതേയുള്ളു. ജർമ്മനിയിലെപ്പോലെ ഒരു ഫെഡറേഷനോടു ചേർന്ന് എല്ലാം ഒരു കെട്ടായി നില്ക്കുന്നില്ല.

അദ്ധ്യായം 15.

ബാദ്ധ്യത.

പരസ്പരസഹായത്തിനായിക്കൊണ്ടു് ഒരു സ്ഥാപനം സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ബാദ്ധ്യത അല്ലെങ്കിൽ ചുമതല - പണമിടപെട്ട കാര്യത്തിൽ സംഘം മറ്റുള്ളവരോടു് ഏതു വിധത്തിൽ എത്രത്തോളം കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന സംഗതി — മുഖ്യമായിട്ടാലോചിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. ഒരു സംഘത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളമുള്ള ഈ ബാദ്ധ്യത അല്ലെങ്കിൽ ചുമതല അല്ലെങ്കിൽ കടപ്പാടു് ഇപ്പോൾ രണ്ടു വിധമായിട്ടു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നു. ഒന്നു

ക്ലിപ്തമല്ലാത്തതായ ബാദ്ധ്യത. മറ്റേതു ക്ലിപ്തമായിട്ടുള്ള ബാദ്ധ്യത. ക്ലിപ്തമല്ലാത്ത അല്ലെങ്കിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യത എന്നു വെച്ചാൽ ബാദ്ധ്യതക്ക് ഇത്രത്തോളം എന്ന് ഒരതിരു കല്പിച്ചിട്ടില്ല എന്നത്ഥം. മറിച്ച്, ക്ലിപ്തമായിട്ടുള്ള അല്ലെങ്കിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള ബാദ്ധ്യത എന്നതിന്നു ഇത്രത്തോളം എന്ന് ഒരതിരു കല്പിക്കപ്പെപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ബാദ്ധ്യത എന്നത്ഥമാകുന്നു. ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയോടുകൂടിയാണ് ഒരു സംഘം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എങ്കിൽ ആ സംഘത്തിലെ ഓരോ അംഗങ്ങളുടേയും സകലസ്വത്തും കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാണ്. സംഘഭരണത്തിൽ ഉദാസീനതയോ ദോഷകരമോ നിമിത്തം സംഘം കടത്തിൽ പെടുന്നുവെങ്കിൽ കടക്കാർക്കു കടസംഖ്യ വസൂലാക്കുവാനുവരെ എല്ലാ സംഘാംഗങ്ങളുടേയും എല്ലാ സ്വത്തിന്മേലും പ്രവേശിപ്പാനുള്ള അധികാരമുണ്ടു. എല്ലാ അംഗങ്ങളുടേയും എല്ലാ സ്വത്തും കടക്കാർക്കു പണയപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നതു് എന്നു താല്പര്യം. എന്നാൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള ബാദ്ധ്യതയോടുകൂടി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു സംഘത്തിന്റെ ചുമതല അല്ലെങ്കിൽ കടപ്പാട് അത്രത്തോളമൊന്നുമില്ല. സംഘാംഗങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും എത്രയെത്ര ഓഹരികൾ എടുത്തിട്ടുണ്ടോ അത്രയും സംഖ്യക്ക മാത്രമേ സംഘത്തിന്റെ കടത്തിന്നു അവരവർ ചുമതലപ്പെടുന്നുള്ളു.

[H. Calvert]

പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളുടെ ബാദ്ധ്യത ഏതു വിധമാണ് വേണ്ടതു് എന്ന വിഷയത്തിൽ

പല വാദങ്ങളും പുറപ്പെടുവിച്ചു കാണുന്നുണ്ടു്. നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന ചെറിയ കടംവാങ്ങുസംഘങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയാണ് അധികം ഗുണകരമായിരിക്കുക എന്നതിന്നു വാദമില്ല. അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന പല ഗുണങ്ങളേയും മുമ്പിൽകൂട്ടി കണ്ടിട്ടാണ് ആ വക സംഘങ്ങളിൽ ആ വിധമുള്ള ബാദ്ധ്യത ഏർപ്പെടുത്തിയതു് എന്നുകൂടി പലരും ധരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലും അമേരിക്കയിലും സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ സ്ഥാപനത്തിന്നും പ്രചാരത്തിന്നും ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യത ഒരു പ്രതിബന്ധമായിട്ടുതന്നെ വിചാരിക്കപ്പെടുന്നു. വാസ്തവമെങ്ങിനെയെന്നാൽ, ജർമ്മനിയിൽ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തീട്ടുള്ള ബാദ്ധ്യതക്ക വേണ്ടുന്നിയമം പാസ്സാക്കീട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് 'ഫാദർ റൈഫീസൻ' അന്നു് അവിടെ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയോടുകൂടിയ സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചതു്. ആ ഏർപ്പാടു പിന്നീടു് ഏററവും ഗുണകരമായിട്ടു തീരുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഒട്ടു നല്ല സ്ഥിതിയിലിരിക്കുന്നവരും ഭൂമി ഉടമസ്ഥന്മാരുമായ അമേരിക്കയിലെ കൃഷിക്കാർ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയെപ്പററി ഗൌരവമായിട്ടു വിചാരിക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നില്ല. അതു് അവക്ക് അത്ര യ്ക്കു സമ്മതമല്ലാത്തതാകുന്നു.

സാമുദായികമായ പല സ്ഥാപനങ്ങളിലും സാധാരണനടപ്പു ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയാകുന്നു. പ്രത്യേക അവസ്ഥയിൽ പ്രത്യേകനിയമംകൊണ്ടു പിന്നീടു്

അതിനെ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തിയ ബാദ്ധ്യതയാക്കിത്തീൎക്കുക മാത്രമാകുന്നു. വിവേകത്തോടുകൂടിയും തക്കതായ നിയന്ത്രണത്തോടുകൂടിയും ഒരു സംഘം നടത്തപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതകൊണ്ടു വൈഷമ്യമൊന്നുമുണ്ടാകുന്നതല്ല.

ഒരു ജായിന്റ് സ്റ്റാക്ക് കമ്പനി (കൂട്ടുകച്ചവടക്കമ്പനി) എന്നു വെച്ചാൽ, ഒരു കുടുംബത്തിലെ തന്നെ എതാനും ചില അംഗങ്ങളോ അല്ലെങ്കിൽ അടുത്തു പെരുമാറുന്ന സമീപസ്ഥന്മാരായ കുറെ പേർ ഒത്തുചേൎന്ന് എതെങ്കിലും ഒരു വ്യവസായത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു തങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കളോ മുഴുവനുമോ എതാനുമോ ഇറക്കുക എന്നതുമാത്രമേ പണ്ടുണ്ടായിരുന്നുള്ളുവെന്നു പ്രൊഫസ്സർ ആൽഫ്രെഡ് മാഷൽ പറയുന്നു. അപ്രകാരമുള്ള ഉദ്യമം ഒരാളെക്കൊണ്ടു സാധിക്കുവാൻ പ്രയാസമായവിധത്തിൽ വലുതായിരുന്നതിനാലും അതിനാൽ അതിന്നുള്ള ചെലവും അതു നടത്തുന്നതിന്നുള്ള ഭാരവും താങ്ങുവാൻ കാരോബാരത്തുക്കും ഒരാൾക്കു ശേഷി പോരാത്തതിനാലും ആണ് അവർ കൂട്ടായിട്ടു ചേൎന്നിരുന്നതു. ദൂരദേശങ്ങളിൽ കച്ചവടം നടത്തുന്നതിന്നായിരുന്നു ആദ്യം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ജായിന്റ് സ്റ്റാക്ക് കമ്പനികൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതു്. ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാകമ്പനി അതിന്നൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. 1700-ാമാണ്ടുമുതൽ 1720-ാമാണ്ടുവരെയുള്ള കാലങ്ങളിൽ പല കമ്പനികളും പൊളിഞ്ഞു് അസംഖ്യംപേൎക്കു വലിയ നഷ്ടങ്ങൾ പറ്റിയതിനാൽ പ്രത്യേകലൈസൻസ് അല്ലെങ്കിൽ 'ചാൎട്ടർ' ഉള്ളവൎക്കു മാത്രമേ ജായിന്റ് സ്റ്റാക്ക് കമ്പനിയായിട്ടു വ്യാ

പാരം നടത്തുവാൻ പാടുള്ളുവെന്ന നിയമം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പാസ്സാക്കി. എന്നാലും ഒരു കമ്പനിയിൽപെട്ട അംഗങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും കമ്പനിയുടെ എല്ലാ കടത്തിന്നും ബാദ്ധ്യതയുള്ളവരായിരുന്നതിനാൽ ഓരോരോ വിധത്തിൽ ചുമതലപ്പെട്ടവരും കൃത്യബോധമുള്ളവരും മിതവ്യയശീലമുള്ളവരും ആയവർ അധിനായുള്ള മേപ്പോട്ടിൽ—അത് എത്രതന്നെ ലാഭകരമായതായിരുന്നാവെങ്കിലും—ഓഹരികൾ എടുത്ത് അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേരുവാൻ മടിച്ചിരുന്നു. കമ്പനി പൊളിയുന്ന പക്ഷം ബാദ്ധ്യത ഒത്തിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും കൂട്ടം വഹിച്ചുകൊള്ളും എന്ന പൂർണ്ണബാദ്ധ്യം വരല്ലാതെ അധിനായുള്ളവർ ചേർന്നിരുന്നില്ല. അതിനാൽ ആ ഒരു ന്യൂനതയെ പരിഹരിപ്പാൻ വേണ്ടിയാണ് ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യത നിയമാനുസരണം നടപ്പാക്കിയത്. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ആദ്യം ഒരു സംശയത്തോടുകൂടിയാണ് അതിനുള്ള നിയമം പാസ്സാക്കിയത്. 1862-ാമാണ്ടിൽ മാത്രമേ ആ നിയമം ബലമായിട്ടു നടപ്പിൽ വന്നുള്ളു. പിന്നീടു വേഗത്തിൽ തീവണ്ടിപ്പണി, ബാങ്ക് ഏർപ്പാട്, വിവിധപദാർത്ഥനിർമ്മാണം എന്നിങ്ങനെ പലതരം വ്യവസായങ്ങളിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള ബാദ്ധ്യതതന്നെ നടപ്പായി. ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യതയുള്ള കമ്പനികൾക്കു കമ്പനിനിയമപ്രകാരം അതികഠിനമായിട്ടുള്ള നിബന്ധനകൾ പലതും അനുസരിച്ചു നടക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ആ വക നിബന്ധനകൾ നാട്ടുപുറങ്ങളിലുള്ള ചെറിയ കർഷകസംഘങ്ങൾക്കു യോജിക്കുകയില്ല.

എന്തെങ്കിലും ഒരു മഹത്തായ ഉദ്യമം നടത്തുന്നതി

ശേഷ വലിയൊരു സംഖ്യ ആകണമെന്നു വരുമ്പോൾ തമ്മിൽതമ്മിൽ പരിചയമുള്ള ചിലരിൽനിന്നു മാത്രം ഓഹരികൾ പിരിക്കുക എന്ന വ്യവസ്ഥ തീരെ അസാദ്ധ്യമായിരിക്കും. അതിനാൽ ആ വലിയ കാൎയ്യത്തിന്റെ സിദ്ധിക്കു് ഏവനിൽനിന്നും എവിടെനിന്നും ഓഹരികൾ പിരിക്കേണ്ടതായിട്ടു വരുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള വ്യവസ്ഥയിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യത വളരെ വൈഷമ്യത്തോടുകൂടിയതായിട്ടു ഭവിക്കും. അതുകൊണ്ടു് ആ വക ഘട്ടങ്ങളിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തികൊണ്ടുള്ള ബാദ്ധ്യതതന്നെയാണു ഗുണകരമായിരിക്കുക.

എന്നാൽ സഹകരണസംഘങ്ങളിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതകൊണ്ടു ഗണ്യമായ ചില മെച്ചങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതായിട്ടു കാണപ്പെടുന്നു. ഒന്നാമതു, അധികവും നിൎദ്ധനന്മാരായിട്ടുള്ളവർ അടങ്ങിയ ഒരു സമുദായത്തിൽ എന്തെങ്കിലും കൂട്ടായി ഒരു വ്യവസായം നടത്തുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു മൂലധനം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു് ഉറപ്പായിട്ടു ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യത മാത്രമേ ഉള്ളു. പിന്നെ, പണമിടപെട്ട കാൎയ്യത്തിൽ വേണ്ടത്ര മുൻകരുതലുകൾ ചെയ്തു ശീലിക്കാത്തവർ ഒന്നിച്ചു ചേൎന്നു് ഒരു സംഘമായി നിന്നു പ്രവൎത്തിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ അതിലെ ഓരോ അംഗങ്ങളും മനസ്സിരുത്തി ശ്രദ്ധയോടുകൂടിയിരിക്കുന്നതിനു ക്ലിപ്തമല്ലാത്ത ബാദ്ധ്യത ആദ്യകാലങ്ങളിൽ അത്യാവശ്യമാണെന്നു് ഷൂൾസ് (Schulze) അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ആ അവസ്ഥയിൽ ഓരോ അംഗങ്ങളും അവരവരുടേയും മറ്റുള്ളവരുടേയും പ്ര

വൃത്തികളിൽ നിൎബ്ബന്ധേന അതിയായിട്ടു മനസ്സിരുത്തേണ്ടതായിട്ടു വരുന്നു. ഇങ്ങിനെ കുറെ കാലത്തെ പരിശീലനംകൊണ്ടു് എല്ലാ അംഗങ്ങളും തമ്മിൽ തമ്മിൽ നല്ലവണ്ണം പരിചയപ്പെടുകയും കൃത്യബോധത്തോടുകൂടിയും കണിശമായും പെരുമാറുവാൻ എല്ലാവരും വശമാവുകയും ചെയ്താൽ പിന്നെ അവർ തങ്ങളുടെ ബാദ്ധ്യതയെ വേണമെങ്കിൽ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താം.

മുമ്പറഞ്ഞ ഷുൾട്സ് എന്ന ജൎമ്മൻകാരനും വേറെയും പല മഹാന്മാരും ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതതന്നെയാണു് പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾക്കു് അധികം ഗുണകരമായിരിക്കുന്നതു് എന്നഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. സംഘത്തിൽ പണം സൂക്ഷിപ്പിനിടുവാൻ വിചാരിക്കുന്നവൎക്കു് അതു് അധികം വിശ്വാസത്തെ ഉണ്ടാക്കുമെന്നു കാൎയ്യത്തിൽ സംശയമില്ലല്ലോ.

സംഘംവക പണം വായ്പവാങ്ങുന്നവന്റെ ധനസ്ഥിതിയും സ്വഭാവവും നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചറിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷമേ ഭരണസംഘം അയാൾക്കു കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. കടം വാങ്ങിക്കുന്ന പണം എന്തൊരാവശ്യത്തിനായിട്ടു വാങ്ങിക്കുന്നുവോ ആ ആവശ്യത്തിലേക്കുതന്നെയാണു് ചെലവുചെയ്യുന്നതു് എന്നു ബോദ്ധ്യവും സംഘത്തിനുണ്ടാകണം.

ദരിദ്രനായ ഒരുവന്റെ ക്ലിപ്തമല്ലാത്ത ബാദ്ധ്യതക്കു എത്രത്തോളം വിലയുണ്ടു് എന്ന സംഗതി അനുഭവംകൊണ്ടേ അറിഞ്ഞുകൂടു. അവന്റെ ഭൗതികസ്വത്തുക്കളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം വിലയൊന്നുമില്ല എന്നു മിസ്റ്റർ

'വുൾഫ്' തന്നെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കൃത്യബോധം, സത്യനിഷ്ഠ, മര്യാദ, പ്രയത്നശീലം മുതലായ ഗുണങ്ങളാണ് അംഗമായുള്ള ഒരുവന്റെ പ്രധാനസ്വത്തായിട്ടു സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് അനുഭവംകൊണ്ടു മാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂടൂ എന്നു പറഞ്ഞത്.

ക്ലിപ്തമല്ലാത്ത ബാദ്ധ്യതയോടുകൂടിയ ഒരു സംഘത്തിൽ ജന്മികളോ വേറെ പണക്കാരോ ചേർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെ ബാദ്ധ്യതക്കു മാത്രമേ വിലയുള്ളുവെന്നു 'വുൾഫ്' സമ്മതിക്കുന്നു. ഈ വാസ്തവമറിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ഫ്രീഗർ ഒരു ഫ്രീസൻ ജന്മിയേയും സംഘത്തിൽ ചേർക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ സ്വത്തുള്ളവർ ആ വക കടംവാങ്ങൽസംഘങ്ങളിൽ ചേരുവാൻ മടിച്ചിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ ഒരു സംഘത്തിലേക്കു പണം കടം കൊടുത്തിട്ടുള്ളവനു സംഘാംഗങ്ങളിൽ ആരുടെയെങ്കിലും കയ്യിൽനിന്നു സംഖ്യ വസൂലാക്കുവാനുള്ള അധികാരമുണ്ട്. ആരിൽനിന്നു പണം വസൂലാക്കപ്പെട്ടുവോ ആ അംഗത്തിനു പിന്നീടു മറ്റംഗങ്ങളുടെ കയ്യിൽനിന്നും വസൂൽ ചെയ്യുവാനുള്ള കയ്യുണ്ടു എന്നു മാത്രം. അങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ പണക്കാരായ കൃഷിക്കാർ സംഘത്തിൽ ചേരുവാൻ മടിക്കുമെന്നതിൽ ആശ്ചര്യമില്ലല്ലോ. പരിഷ്കാരം തികച്ചുമുള്ള യൂറോപ്പുരാജ്യങ്ങളിൽതന്നെ ആ കാര്യത്തിൽ ജനങ്ങൾ ശങ്കിക്കുമ്പോൾ ഇന്ത്യാരാജ്യനിവാസികളുടെ കാര്യം പറയുവാനുണ്ടോ.

ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയോടുകൂടിയ സംഘ

ങ്ങളുണ്ട് നാട്ടുപുറങ്ങളിലുള്ള കൃഷിക്കാൎക്ക് അധികം യോജിക്കുന്നതും ഗുണകരമായിരിക്കുന്നതും എന്ന കാരണത്താൽ ക്ലിപ്തമല്ലാത്ത ബാദ്ധ്യതയിൽ ജനങ്ങൾക്ക വിശ്വാസമുണ്ടാകുന്നതിന്നും കടക്കാൎക്ക വേണ്ടത്തക്ക ഉറപ്പു തോന്നുന്നതിന്നുംവേണ്ടി താഴെ പറയുന്ന സംഗതികളിൽ നിഷ്കൎഷ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു:—

1. അംഗങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചതിന്റെ ശേഷം മാത്രമേ തിരഞ്ഞെടുക്കാവൂ. പുതിയതായി ചേരുന്ന ഒരംഗം എല്ലാവരെപ്പോലെതന്നെ സംഘബാദ്ധ്യതകളെ വഹിപ്പാൻ തയ്യാറാണ് എന്നു ബാക്കി എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും ബോദ്ധ്യപ്പെടണം എന്നു സാരം.

2. ഒരു പുതിയ അംഗത്തിന്റെ പ്രവേശദിവസം സംഘബാദ്ധ്യതകൾ ഏതു സ്ഥിതിയിലിരിക്കുന്നുവോ ആ സ്ഥിതിയിൽ അവയെ താൻ ചുമക്കൊള്ളുവാനൊരുക്കമാണ് എന്നു അയാൾ സഭ മുമ്പാകെ സമ്മതിച്ചതിന്റെ ശേഷമേ അയാളെ ഒരു മെമ്പറായിട്ടു സ്വീകരിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ.

3. തങ്ങൾക്ക സമ്മതമല്ലാത്ത വിധത്തിലുള്ള ബാദ്ധ്യതയിൽ സംഘത്തെ പെടുത്തുന്നുവെന്നു തോന്നിയാൽ സംഘാംഗങ്ങൾക്ക സംഘത്തിൽനിന്നൊഴിയുവാൻ അവകാശം കൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു.

4. ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്ന അംഗങ്ങളുടെ ബാദ്ധ്യത കുറെ നിയതകാലംവരെ നിലനിൽക്കുന്നതാണ് എന്നു നിശ്ചയമുണ്ടായിരിക്കണം.

5. സംഘാംഗങ്ങളുടെ ഓഹരികൾ സംഘത്തിന്റെ അനുവാദത്തോടുകൂടി മറുപേരിലാക്കുവാൻ അനുവദിക്കണം.

6. ബോദ്ധ്യതക്കു യാതൊരു വിലയുമില്ലാത്തവരെ സംഘത്തിൽനിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

7. മെമ്പർമാരുടെ ലിസ്റ്റ് എന്നും ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടവരുടെ ലിസ്റ്റ് എന്നും ഒന്നുതന്നെയാകയാൽ എല്ലാ മെമ്പർമാരേയും പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ശരിയായ ഒരു ലിസ്റ്റ് വെക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഒരു മെമ്പർ ഒഴിഞ്ഞുപോയാൽ പോലും തിയ്യതിയും ശരിയായിട്ട ചേർത്തു വെക്കണം. എന്തെന്നാൽ അന്നു മുതൽക്കാണ് ഒരു നിശ്ചിതകാലംവരെ അയാളുടെ ബോദ്ധ്യത നിലനിൽക്കുക.

8. കണക്കുകൾ ബുക്കു കൃത്യമായിട്ട വെക്കണം. വെടിപ്പായിട്ട പരിശോധിക്കുകയും വേണം. ബോദ്ധ്യത എത്രത്തോളമാണുള്ളത് എന്ന സംഗതി എപ്പോഴും വ്യക്തമായിട്ടിരിക്കണം. കണക്കുകൾ പരിശോധിപ്പാനുള്ള അവകാശം എല്ലാ മെമ്പർമാർക്കുമുണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം.

9. നിയമത്തിൽ ഭേദഗതി ചെയ്യണമെങ്കിൽ ഭൂരിപക്ഷം മെമ്പർമാർ അഭിപ്രായപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു.

10. ഒരു സംഘം എത്രത്തോളം ബോദ്ധ്യത വഹിപ്പാനൊരുക്കമുണ്ട് എന്ന സംഗതി പൊതുയോഗത്തിൽ വെച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു.

11. സംഘസ്വത്തു ഏതുവിധമാണ് വിനിയോ

ഗിക്കേണ്ടതു് എന്നു തീർച്ചയാക്കുവാൻ അംഗങ്ങൾക്കു പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടു്.

12. ബാദ്ധ്യതക്കു താങ്ങലായിട്ടൊരു കരുതൽധനം ശേഖരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

13. കരുതൽധനത്തിലേക്കു് അധികം സംഖ്യ നീക്കിവെയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി കഴിയുന്നതും ചുരുങ്ങിയ ഡിവിഡണ്ടുമാത്രമേ കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്ന വ്യവസ്ഥ നന്നായിരിക്കും.

14. കണക്കുകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനും പിന്നീടു് എപ്പോഴെങ്കിലും വേണ്ടിവന്നാൽ സംഘം ഉടച്ചുകളയുന്നതിനും തങ്ങളുടെ ബാദ്ധ്യതകളെ ഒഴിവാക്കുന്നതിനും അംഗങ്ങൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണം.

ബാദ്ധ്യത ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്തതാണെങ്കിൽ സംഘാംഗങ്ങൾ എല്ലാവരും തമ്മിൽ തമ്മിൽ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവരായിരിക്കണം. അതു സാദ്ധ്യമാകണമെങ്കിൽ ഒരു ചുരുങ്ങിയ പ്രദേശത്തിനുള്ളിൽനിന്നു മാത്രമേ സംഘാംഗങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ പാടുള്ളു. ബാദ്ധ്യത ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തിയതാണെങ്കിൽ അംഗങ്ങൾ പരസ്പരം അറിഞ്ഞു കഴിയണമെന്നില്ല. അകലെദിക്കുകളിലുള്ളവരേയും സംഘത്തിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേർക്കാം. സംഘവ്യാപാരങ്ങളെ കുറെ അധികം വലിപ്പത്തിലും കേമമായിട്ടും നടത്തുകയും ചെയ്യാം. പക്ഷെ സംഘങ്ങൾ ആ വിധത്തിൽ നടത്തപ്പെടുമ്പോൾ സഹകരിത എന്ന തത്വത്തിന്റെ സാരം വിസ്മരിക്കപ്പെടുന്നു. സ്വാർത്ഥരഹിതമായിട്ടുള്ള കരുഭാവം ആ അവസ്ഥയിൽ തീരെ ഇല്ലാതാകുന്നു. കൂട്ടി

ക്കുട്ടു ധനസമ്പാദനാൎത്ഥം മാത്രമായിട്ടു കലാശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയ്ക്കു വരാവുന്ന ദോഷങ്ങൾക്കു പ്രതിവിധിയായി പല സംഗതികളും മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവയ്ക്കു പുറമെ താഴെ പറയുന്ന രക്ഷകൾകൂടി ചെയ്തുവെച്ചിട്ടുണ്ടു്:—

1. ധനവൎദ്ധകമായ ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യവസായത്തിന്നു മാത്രമേ ഒരു കടംവായ്പസംഘത്തിൽനിന്നു പണം കടം കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്ന വെപ്പു്.

2. നിയതസമയത്തു കണിശമായി പണം തിരിച്ചടയ്ക്കുമെന്ന നിശ്ചയത്തിന്മേലും തക്ക ജാമ്യത്തിന്മേലും മാത്രമേ കടം കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്ന നിശ്ചയം.

3 കൊടുത്ത പണം ഉദ്ദിഷ്ടകാൎയ്യത്തിന്നുതന്നെയാണു് ചെലവുചെയ്യുന്നതെന്നറിയുന്നതിന്നു ഭരണസംഘത്തിന്റെ ഒരു മേൽനോട്ടം. അപ്രകാരമല്ലെന്നുകണ്ടാൽ പണം ഉടനെ തിരിയെ ആവശ്യപ്പെടുവാനുള്ള അധികാരം.

4. സംഘം പൊളിയുന്നതായാൽകൂടി വിഭജിക്കത്തക്കതല്ലാത്ത ഒരു കരുതൽധനം നിൎബ്ബന്ധമായിട്ടുതന്നെ സംഗ്രഹിക്കപ്പെടുക എന്ന നിശ്ചയം.

ഈ വിധം മുൻകരുതലുകളോടുകൂടി പ്രവൃത്തി നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു സംഘത്തിന്നു ദൈവഗത്യാ നഷ്ടമാണു വന്നതെങ്കിൽ—സംഘാംഗങ്ങളൊന്നടങ്കം വാങ്ങിച്ച കടങ്ങൾ വീട്ടുവാൻ സംഘത്തിന്നു വക പോരാതെയാണു് വ

ന്നതെങ്കിൽ — ഒന്നാമതായിട്ടു കടം വാങ്ങിച്ച അംഗങ്ങൾക്കും രണ്ടാമതായിട്ടു ജാമ്യക്കാൎക്കും മൂന്നാമതായിട്ടു കരുതൽധനത്തിന്മേലും നാലാമതായിട്ടു ഓഹരിസംഖ്യമേലും അഞ്ചാമതായിട്ടു അംഗങ്ങളുടെ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതമേലും ഒടുക്കംമാത്രം സംഘത്തിലേക്ക പണം കടം കൊടുത്ത ആളുകൾക്കും നഷ്ടം കൊള്ളേണ്ടതായിട്ടു വരും. എന്നാൽ കിഴക്കടത്തെ പല ദിക്കിലും അനുഭവംകൊണ്ടു കടം കൊടുത്തവന്റെ പണത്തിനു ഒരു വിധത്തിലും ചേതമില്ലെന്നുതന്നെ കണ്ടിരിക്കുന്നു.

[H. Calvert]

സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യതയോടുകൂടിയ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള ദോഷങ്ങളെപ്പറ്റി മിസ്റ്റർ എം. എൽ. ഡാർലിങ്ങ് പറയുന്നതിനെ താഴെ ചേൎക്കുന്നു:

“റൈഫീസൻസമ്പ്രദായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യതയാകുന്നു. ജൎമ്മനിയിൽ സഹകരണവില്ലേജ് ബാങ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടയിടങ്ങളിലെല്ലാം ഈ സമ്പ്രദായത്തെയാണ് അനുവൎത്തിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എന്നാൽ ചില വില്ലേജുകളിൽ ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യതയുള്ള സംഘങ്ങളുമുണ്ടു്. ആ വക പ്രദേശങ്ങളിൽ ജന്മികളുംകൂടി മെമ്പർമാരായിട്ടു ചേൎന്നിട്ടുണ്ടു് എന്നതാണു് അതിനുള്ള മുഖ്യകാരണം. ജന്മിക്കു ക്ലിപ്തമില്ലാത്ത ബാദ്ധ്യത ഇഷ്ടമില്ല. എന്തെന്നാൽ തന്റെ സകല സ്വത്തും പണയപ്പെടുത്തുക എന്ന കാൎയ്യത്തിൽ ജന്മിക്കു സമ്മതമില്ല. കുടിയാനായിട്ടുള്ളവനും

ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താത്ത ബാദ്ധ്യത സമ്മതമുള്ളതായിട്ടു കാണുന്നില്ല. ഒന്നോ രണ്ടോ ജന്മികളുടെ ഉദാസീനതനിമിത്തം തനിക്കുള്ള മുഴുവൻ പോയെങ്കിലോ എന്ന ഭയമാണ് അതിന്നുള്ള കാരണം. അതിനാൽ ജന്മിയും കുടിയാനും സംഘത്തിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേരുന്നതാണെങ്കിൽ ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യത ആവശ്യമായിരിക്കും. വാസ്തവത്തിൽ രണ്ടു ബാദ്ധ്യതകൾക്കും തമ്മിൽ അനുഭവത്തിൽ വലിയ വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ല എന്നാണ് സഹകരണപ്രസ്ഥാനവിഷയത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധനായ ഡാക്ടർ റാബി എന്നാളുടെ അഭിപ്രായം. ജർമ്മനിയിൽ "പോമറേനിയാ" എന്നും "സാക്സനി" എന്നും പേരായ രണ്ടു ജില്ലകളിലാണ് ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യതയോടുകൂടിയ സംഘങ്ങൾക്ക് അധികം പ്രചാരം. അവിടങ്ങളിൽ അവ വെടിപ്പായിട്ടു നടത്തപ്പെടുന്നുമുണ്ട്. എന്നാലും ക്ലിപ്തമില്ലാത്ത ബാദ്ധ്യതയാണ് പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശത്തിന്നധികം യോജിക്കുന്നതു് എന്നാണ് ആ കാര്യത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടു പരിചയമുള്ള അധികംപേരുടേയും അഭിപ്രായം. എന്തെന്നാൽ, ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യത എന്നു വരുമ്പോൾ സംഘത്തിലംഗങ്ങളായിട്ടു ധനസ്ഥന്മാരെയുംകൂടി ചേർക്കുവാനുള്ള വാസനയുണ്ടാകുന്നു. അപ്പോൾ ഭരണാധികാരികൾക്കു ജോലി വർദ്ധിക്കുന്നു. ജോലി വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ ശമ്പളക്കാരെ നിയമിക്കുക എന്നാകും. മെമ്പർമാർ അകലത്തുകാരാകുമ്പോൾ സാധാരണ പൊതുയോഗത്തിനു കോറം തികയുവാൻപോലും പ്രയാസമായിട്ടുതീരും. അതിനു പുറമെ, ജന്മിക്കു കുടിയാനോളംതന്നെ സംഘംകൊണ്ടുള്ള

വശ്യമില്ലാത്തതിനാൽ അവർക്കു സംഘകാര്യങ്ങളിൽ താല്പര്യവും കുറയും. ആകപ്പാടെ സംഘാംഗങ്ങളുടെ ധാർമ്മികമായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളിലേക്കാൾ ധനാഭിവൃദ്ധിക്കു വേണ്ട കാര്യങ്ങളിലായിരിക്കും പ്രായേണ അധികം ശ്രദ്ധവെയ്ക്കുക. ഇതു പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശത്തിന്നു തീരെ വിരോധമാകുന്നു."

[M. L. Darling]

അദ്ധ്യായം 16

ഇന്ത്യയിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ.

അവയുടെ ഉത്ഭവം.

1904-ലെ പത്താം ആക്ട്.

1904-ാമാണ്ടിന്നു മുമ്പ് ഇന്ത്യയിൽ കമ്പനി ആക്ടു് എന്ന നിയമമനുസരിച്ചല്ലാതെ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളെ സ്വതന്ത്രമായി സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്നു നിയമമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കച്ചവടക്കമ്പനികൾക്കുള്ളതുപോലെയുള്ള വിലയും നിലയും അവകാശങ്ങളും അവയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നതുമില്ല. അതിന്നുപുറമെ, രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്ത ഒരു സംഘത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ സംഘാംഗങ്ങൾക്കു് അത്ര തന്നെ ബാധകമല്ലാത്തതുകൊണ്ടു നിയമാനുസരണം നടക്കുവാൻ അംഗങ്ങളെ ശാസിപ്പാനുള്ള കഴിവു പോരായിരുന്നു അത്രയുമല്ല, കമ്പനി ആക്ടുപ്രകാരം രജിസ്റ്റ്

ചെയ്യാതെ പത്തു പേർ കൂടിച്ചേൎന്നു കമ്പനിയായി ഒരു ബാങ്കുവ്യാപാരം നടത്തുക എന്നതു നിയമവിരോധമാകയാൽ റജിസ്റ്റ്ചെയ്യാതെകണ്ടുള്ള സംഘങ്ങളെ സ്ഥാപിക്കുന്ന കാൎയ്യവും ആലോചിപ്പാൻതന്നെ വയ്യായിരുന്നു. അതിനാൽ യൂറോപ്പുരാജ്യത്തു കുറെ കാലമായിട്ടു നടപ്പിൽ വന്നിരിക്കുന്ന പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾപോലെയുള്ള സംഘങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലും നടപ്പാക്കുവാൻ തരമുണ്ടോ എന്നാലോചിച്ചു റിപ്പോൎട്ടുചെയ്യുവാൻ ഇന്ത്യാഗവൎമ്മെണ്ടു "സർ എഡ്വാർഡ് ലാ" എന്നാളുടെ ആദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു കമ്മറ്റി നിയമിച്ചു. ആ കമ്മറ്റിയുടെ ശിപാൎശിപ്രകാരമാണ് ഇന്ത്യാഗവൎമ്മെണ്ട് 1904_ലെ 10_ാം ആക്ടു എന്ന നിയമം പാസ്സാക്കിയതു്.

സഹകരണസംഘങ്ങൾ സാധാരണ കമ്പനിനിയമപ്രകാരമുള്ള കമ്പനികൾതന്നെയാണ് എന്നോൎക്കേണ്ടതാകുന്നു. എങ്കിലും അവ കമ്പനിആക്ടിൽ പെടുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ ആ വക സംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം അവയ്ക്കോ അവയിൽ പെട്ട അംഗങ്ങൾക്കോ ലാഭം നേടുക എന്നതല്ല. ഇന്ത്യയിൽ സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ സ്ഥാപനത്തിനു നിയമസംബന്ധമായി വേണ്ടിയിരുന്നിട്ടുള്ള അടിസ്ഥാനം ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നതിനാണ് 1904_ലെ ആക്ടു പാസ്സാക്കീട്ടുള്ളതു് എന്ന് ഇന്ത്യാഗവൎമ്മെണ്ടു പറയുന്നുണ്ട്. * കമ്പനിആക്ടുപ്രകാരമുള്ള പല ചട്ടങ്ങൾ

* ഈ പുതിയ നിയമത്തിന്റെ ഉദ്ദേശത്തെയും പ്രയോജനത്തെയും അതിന്റെ വ്യാപ്തിയേയും മറ്റും മുഖ്യങ്ങളായവ വിശദമായിട്ടു മനസ്സിലാക്കത്തക്കവണ്ണം വിവരിച്ചുകൊണ്ടു സർ. ഡെൻസിൽ ഇബെററ്സൻ എന്നാൾ ഒരു പ്രമേയം (Resolution) ഉണ്ടാക്കി അതിനെ ഇന്ത്യാഗവൎമ്മെണ്ടു നിയമനിൎമ്മാണസഭയിൽ 1904 ഏപ്രിൽ 29-ാംനു അവതരിപ്പിച്ചു. അതാണു 1904_ലെ 10-ാം ആക്ടു്.

ളും കൂടാതെതന്നെ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾക്കു നിയമാനുസരണം ഒരു സ്ഥാനം കല്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് അതിലേയ്ക്കു പ്രത്യേകം നിയമമുണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതു്.

1912-ലെ 2-ാം ആക്ടു്.

ഈ നിയമം പാസ്സാക്കീട്ടധികം താമസംകൂടാതെതന്നെ ഇന്ത്യയിലുള്ള എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും വളരെ സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. പ്രസ്തുത നിയമമനുസരിച്ചു സംഘങ്ങൾ നടത്തിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ പല ന്യൂനതകളും അതിലുള്ളതായിട്ടു കണ്ടു. അതിനാൽ 1904-ലെ ആക്റ്റു കുറെക്കൂടി പരിഷ്കരിച്ചു 1912-ലെ 2-ാം ആക്റ്റു് എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു നിയമം പാസ്സാക്കി. അതാണിപ്പോൾ പ്രബലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്.

മക്ലഗൻ കമ്മററി റിപ്പോർട്ടു്.

അതിന്റെ ശേഷം ഈ ഏഴെട്ടു വർഷങ്ങളുടെ ഇടയിൽ എത്രത്തോളം പ്രചരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും മേലിൽ ഏതെല്ലാംവിധത്തിൽ അതിന്നു അഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകുവാൻ കഴിയുമെന്നും മററുമുള്ള സംഗതികളെ പരിശോധിച്ചറിഞ്ഞു റിപ്പോർട്ടുചെയ്യാനായി 1915-ൽ ഇന്ത്യാഗവമ്മേണ്ടു് 'സർ എഡ്വേർഡ് മക്ലഗൻ' എന്നാളുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു കമ്മററി നിയമിച്ചു. ആ കമ്മററി എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലുമുള്ള സകലസംഘങ്ങളേയും സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ചതിന്റെ ശേഷം അവയുടെ നടത്തിപ്പിലുള്ള പല ന്യൂനതകളേയും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും അവയെ പരിഹരിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളേയും സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രചാരത്തിനും അഭിവൃദ്ധിക്കും

വേണ്ടുന്ന വഴികളേയും ശിപാൎശിചെയ്യുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു് അതിവിസ്താരമായ ഒരു റിപ്പോൎട്ടു തയ്യാറാക്കി.

മക്ലഗൻ കമ്മററി ശിപാൎശിചെയ്ത സംഗതികൾ.

1094-ലെ ആക്റ്റു പാസ്സാക്കിയതിന്റെ ശേഷം ഇന്ത്യയിൽ പല ദിക്കുകളിലും സഹകരണസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. മിക്കതും മുഖ്യമായിട്ടു കൃഷിക്കാൎക്കു ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്കു പണം കടംകൊടുക്കുന്നതിനുള്ളവ മാത്രമായിരുന്നു. സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യാപ്തി അത്രമാത്രംകൊണ്ടു മതിയാകയില്ലെന്നും വേറെയും പല തരത്തിലുമുള്ള സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണെന്നും കാണുകയാൽ മുമ്പറഞ്ഞ മക്ലഗൻകമ്മററി താഴെ പറയുന്നവിധം ശിപാൎശിചെയ്തു:—

1. കടംവായ്പുസംഘങ്ങൾക്കു പുറമേ വേറെയും പലതരം സംഘങ്ങൾക്കു പണം ആവശ്യംപോലെ സഹായിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനു സെൻട്രൽബാങ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുക. അവയിലെ അംഗങ്ങളിൽനിന്നും പണം കെട്ടിയിരിപ്പുള്ളവരുടെ കയ്യിൽനിന്നും പണം സൂക്ഷിപ്പിനു വാങ്ങിയും (deposits) മറുവിധത്തിലും ആ ബാങ്കുകളിൽ മൂലധനമുണ്ടാക്കുക.

2. കൃഷിക്കാർ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന സാധനങ്ങളെ തക്ക വിലയ്ക്കു കൊടുപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വില്പനസംഘങ്ങൾ ഏൎപ്പെടുത്തുക. (ഗവൎമ്മെണ്ടു നികുതി കൊടുക്കുന്നതിനും മററുമായി അവൎക്കു അവയെ പെട്ടെന്നു വിലയ്ക്കു കൊടുത്തു നഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരുന്നു. അതു കൂടാതെ കഴിപ്പാനാണു് വില്പനസംഘങ്ങളുടെ സ്ഥാപനം.)

3. ചില കച്ചവടക്കാർ വിവിധപദാൎത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നവരുടേയും അവയെ വാങ്ങി അനുഭവിക്കുന്നവരുടേയും ഇടയിൽ ചാടിവീണ് അതിലാഭം പററിപ്പോരുന്നതിനെ ഇല്ലാതാക്കുവാൻവേണ്ടി ആ രണ്ടു കൂട്ടരും ചേൎന്നു പ്രവൎത്തിപ്പാനുള്ള സൌകൎയ്യമുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുക.

4. കടത്തിൽ പെട്ട് ഒരു മോചനവുമില്ലാതെ കഴിയുന്ന കൃഷിക്കാൎക്കു ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്കു ദീൎഘകാലംകൊണ്ടു വീട്ടത്തക്കവിധത്തിൽ പണം കടംകൊടുത്തു് അവരെ ഋണത്തിൽനിന്നു മുക്തന്മാരാക്കിത്തീൎക്കുക.

കമ്മാറി ശിപാൎശിചെയ്തപ്രകാരമുള്ള എല്ലാ സംഗതികളേയും അതാതു സംസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ള ഗവൎമ്മെണ്ടുവക സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടുകൾ സ്വീകരിക്കുകയും കഴിയുന്നതും അവയെ കാൎയ്യമായി നടപ്പിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു.

സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ പ്രചാരം.

ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ ആകെ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ 60,000-ത്തിൽ മീതെ കാണുന്നതാണ്. കൃഷിക്കാൎക്കുള്ള കടബാദ്ധ്യതകളെ കുറയ്ക്കുന്നതിനു സഹകരണപ്രസ്ഥാനം ഏററവും നല്ലതായ ഒരു മാൎഗ്ഗമാണ് എന്നു കാണുകയാൽ പ്രധാനപ്പെട്ട നാട്ടുരാജാക്കന്മാരും തങ്ങളുടെ രാജ്യങ്ങളിൽ അതിനു പ്രചാരം വരുത്തുവാൻവേണ്ടി പലതും ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്.

ആവക സംഘങ്ങളെക്കൊണ്ടു ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങൾ.

പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കു പല ഗു

ണങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നുണ്ടു് എന്നതിനു വാദമില്ല. കൃഷിക്കാൎക്കു താൽക്കാലികങ്ങളായ കൃഷികാൎയ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്കു പണം കടം കിട്ടുവാൻ അവ വളരെ സൌകൎയ്യപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്. എന്നുമാത്രമല്ല, ആ വക സംഘങ്ങൾ കാരണം പണക്കച്ചവടക്കാരുടെ പലിശതന്നെ കുറഞ്ഞുവശായിരിക്കുന്നു. അതിനുംപുറമേ തങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതിയെപ്പററിയ സ്വാശ്രയബോധവും കൃഷിക്കാൎക്കുണ്ടായിത്തുടങ്ങീട്ടുണ്ടു്. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ ഈവക സംഘങ്ങൾ മനുഷ്യർ പലവിധത്തിലും പല കാൎയ്യങ്ങളും ചെയ്തു ശീലിക്കുന്നതിനുള്ള അഭ്യാസസ്ഥലങ്ങളായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. അവ അവരെ അധികം നല്ലവരാക്കിത്തീൎത്തിട്ടുമുണ്ടു്. ഈ പ്രസ്ഥാനം ഗവൎമ്മെണ്ടിനോടു സംബന്ധപ്പെട്ടാണു് ഇപ്പോൾ ഇരിക്കുന്നതു് എങ്കിലും ഗവൎമ്മെണ്ടിന്റെ സഹായം കൂടാതെ പൊതുജനങ്ങളുടെ സ്വന്തം ഏൎപ്പാടായിട്ടുതന്നെ തീരേണ്ടതാകുന്നു. ആ നിലയിൽത്തന്നെയാണു് അതു ഹൈറ്റിസൻ മുതലായ പ്രമാണികളാൽ ഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും.

അദ്ധ്യായം 17

ഇന്ത്യയിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ രചനാരീതിയും ഘടനാചാതുൎയ്യവും.

സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടും അതിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും.

ഇന്ത്യയിൽ അധികവും കടംവാങ്ങുസംഘങ്ങളാണു്

സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളു് എന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. എന്നാൽ അവയുടെ സ്ഥാപനം ആരുമുഖാന്തരം ഏതുവിധത്തിലാണു് എന്നും അവ തമ്മിലുള്ള ഘടന എപ്രകാരമാകുന്നുവെന്നും താഴെ വിവരിക്കുന്നു:—ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രചാരത്തിനുവേണ്ടി അതാതു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവൎമ്മെണ്ടു് ഒന്നാമതായിട്ടു് ഒരു സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു സ്ഥാപിച്ചു. അതിലെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ രജിസ്ട്രാർ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ ഡിപ്യൂട്ടി രജിസ്ട്രാരും അസിസ്റ്റാന്റു രജിസ്ട്രാരും ഇൻസ്പെക്ടർമാരും സൂപ്പർവൈസർമാരും മറ്റുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുമുണ്ടു്. അതാതു ദേശങ്ങളിൽ ചെന്നു തദ്ദേശനിവാസികളെ സഹകരണം എന്ന തത്വത്തിന്റെ സ്വഭാവം എന്താണെന്നും ആ തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഏൎപ്പാടുകൊണ്ടു് എന്തെല്ലാം ഗുണങ്ങൾ സിദ്ധിക്കുമെന്നും മറ്റുമുള്ള സംഗതികളെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുക, അവിടവിടെ കടംവാങ്ങു സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക, അവൎക്കു വേണ്ട നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിലും സംഘങ്ങളെ വേണ്ടതുപോലെ നടത്തിക്കുന്നതിലും വേണ്ടതായ സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കുക, സംസംഘങ്ങളുടെ കണക്കുകൾ ഇടക്കിടക്കു പരിശോധിക്കുക മുതലായ പല ജോലികളും ആ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ചെയ്തുവരുന്നു. വാസ്തവം നോക്കുന്നതായാൽ ഈവക കാൎയ്യങ്ങൾ ഗവൎമ്മെണ്ടു മുഖാന്തരം ചെയ്യേണ്ടതല്ല. എന്നാൽ ഈ രാജ്യത്തുള്ളവൎക്കു് ഈ ഏൎപ്പാടിനെപ്പറ്റിയ അറിവു കുറവായതുകൊണ്ടും അധികം പേരും ദരിദ്രന്മാരും പ

റിപ്പില്ലാത്തവരുമാകകൊണ്ടും ആരംഭകാലങ്ങളിൽ ഗവമ്മെണ്ടസഹായം അത്യാവശ്യമാണ് എന്നുവെച്ചാകുന്നു ഗവമ്മെണ്ട് അതിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇയ്യിടയിൽവെച്ചു പഠിപ്പുള്ളവരും പരോപകാരതല്പരന്മാരുമായ അനുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ പലരും ഈ വിഷയത്തിലേയ്ക്കു ശ്രദ്ധവെച്ചു തുടങ്ങീട്ടുള്ളതിനാൽ ഗവമ്മെണ്ടിന്റെ ഏതദ്വിഷയകമായ ചുമതലയ്ക്കു് അല്പം കുറവു വന്നിട്ടുണ്ടു. ഇപ്പോൾ ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിൽ വലിയ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെല്ലാം ഗവമ്മെണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാരും നാട്ടുകാരായ അനുദ്യോഗസ്ഥപ്രമാണികളും ഒന്നുചേൎന്നാണു ഈ കാൎയ്യത്തിൽ വേല ചെയ്തുവരുന്നതു്.

സംഘസ്ഥാപനസമ്പ്രദായം.

സഹകരണാധിപ്പാൎട്ടുമെണ്ടിലെ മേലുദ്യോഗസ്ഥനായ രജിസ്ത്രാരുടെ അനുമതിയോടുകൂടി ഒരു ദേശത്തുള്ളവർ കൂടിച്ചേൎന്നു ഒരു കടംകൊടുപ്പുസംഘം അല്ലെങ്കിൽ വില്ലേജ്ബാങ്കു സ്ഥാപിക്കുകയും നിയമാനുസരണം അതു രജിസ്ത്രാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സംഘനിൎമ്മാണം, ഭരണരീതി, അംഗങ്ങളുടെ ചുമതലകൾ മുതലായ വിഷയങ്ങൾ മുമ്പു പലസന്ദൎഭങ്ങളിലും കുറെ വിശദമായി വിവരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനാൽ ആ ഭാഗം ഇവിടെ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. നാട്ടിലുള്ള ദേശങ്ങളിലും അതാതു ദേശനിവാസികൾ അതുപോലെയുള്ള സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നു.

സെൻട്രൽബാങ്കിന്റെ സ്ഥാപനം.

എന്നാൽ ആവക സംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾ പ്രായേണ ദരിദ്രന്മാരും ആ കാരണത്താൽതന്നെ അവ

രിൽനിന്നു പിരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഓഹരിസംഖ്യ വളരെ ലഘുവും ആയിരിക്കുന്നതിനാൽ നാനാ ദേശത്തുള്ള സംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് അവിടവിടെ പിരിയുന്ന സംഖ്യകൊണ്ട് ആവശ്യം നിവൃത്തിക്കുവാൻ മതിയാകുന്നില്ല. അതിനാൽ അപ്രകാരമുള്ള പല സംഘങ്ങളും കൂടിച്ചേർന്ന് ഒരു സെൻട്രൽ ബാങ്കു സ്ഥാപിക്കുന്നു. ആ ബാങ്കിലെ അംഗങ്ങൾ അധികവും മേപ്പടി സംഘങ്ങൾതന്നെയായിരിക്കും. പുറമെയുള്ളവർക്കും അതിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേരാം. പണമുള്ളവർ ആ ബാങ്കിൽ ഡെപ്പോസിറ്റുചെയ്യുന്നതും സാധാരണയാണ്. സെൻട്രൽ ബാങ്കിന്റെ ഭരണം അതിലെ അംഗങ്ങളിൽനിന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ബോർഡാൽ നടത്തപ്പെടുന്നതിനാലും ദേശസംഘങ്ങൾതന്നെ അതിലെ അംഗങ്ങളായിട്ടിരിക്കുന്നതിനാലും ദേശസംഘങ്ങൾക്ക് അതിന്റെ ഭരണത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുവാൻ സാധിക്കുന്നു. അതുകാരണം അവ അതിന്റെ ഭരണകാര്യത്തിൽ മമതാബുദ്ധിയോടും ശ്രദ്ധയോടുംകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഈ സെൻട്രൽ ബാങ്കിൽനിന്നു പണമാവശ്യമുള്ള ദേശസംഘങ്ങൾ ആവശ്യംപോലെ കടം വാങ്ങിക്കുകയും ചെലവില്ലാതെ കെട്ടിരിപ്പുള്ള ദേശസംഘങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പണം അതിൽ ഡെപ്പോസിറ്റുചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ പണം അധികമുള്ള പ്രദേശത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുവിച്ചു ക്ഷാമമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ വിഭജിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടാകുന്നു.

എല്ലാറ്റിനും പ്രധാനമായ ഒരു ബാങ്കിന്റെ സ്ഥാപനം.

മുൻപറഞ്ഞ രീതിയിൽതന്നെ സെൻട്രൽ ബാങ്കു

കൾ പലതുംകൂടി ചേൎന്ന് എല്ലാററിനും തലവനായിട്ടൊരു ബാങ്കു (Apex Bank) സ്ഥാപിക്കുന്നു. ആ ബാങ്കു ഗവൎമ്മെണ്ടുസഹായത്തോടുകൂടി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കും. ആ കാരണത്താൽ അതിൽ പണക്കാരായ പലരും വലിയ വലിയ സംഖ്യകൾ ഡെപ്പോസിററു ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ ലക്ഷക്കണക്കിനുള്ള സംഖ്യകൾ അതിലിട്ടു പെരുമാറുവാൻ സാധിക്കുന്നു.

എല്ലാററിന്റേയും ഘടന.

എല്ലാററിനും തലവനായിട്ടുള്ള പ്രധാനബാങ്കു സെൻട്രൽബാങ്കുകളായിട്ടും ആ ബാങ്കുകൾ ദേശസംഘങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ വില്ലേജ്ബാങ്കുകൾ ആയിട്ടും പണമിടപാടു ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഏററവും വിസ്താരമായ വില്ലേജ്ബാങ്കിനേയും മഹാസംഘടിതമായ പ്രധാന (Apex) ബാങ്കിനേയും കൂട്ടിയിണക്കിക്കൊണ്ടു ഈ പ്രസ്ഥാനം പടൎന്നുപിടിച്ചു സൎവ്വത്ര വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. മുൻപറഞ്ഞ സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം സഹകരണഡിപ്പാൎട്ടുമെണ്ടിലെ റജിസ്ത്രാർ മുതലായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഉപദേശത്താലും മേൽനോട്ടത്താലുമാണ് നടത്തപ്പെടുന്നതു്. പ്രധാനബാങ്കിന് (ആരംഭകാലത്തിൽ വിശേഷമായിട്ടും) ഗവൎമ്മെണ്ടുസഹായമുണ്ടായിരിക്കുന്നതിനാൽ അതിന്റെ കണക്കുപരിശോധനയിലും മററും ഗവൎമ്മെണ്ടിന്റെ മേൽനോട്ടമുണ്ടായിരിക്കും. അതുപോലെതന്നെ പ്രധാനബാങ്കിന്റെ മേൽനോട്ടം സെൻട്രൽബാങ്കുകളെ സംബന്ധിച്ചും ഉണ്ടാകും. ചെറിയ വില്ലേജ്ബാങ്കുകളുടെ കണക്കുകൾ പരിശോധിക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ സെൻട്രൽബാങ്കുക

ളും പ്രധാനമായും ശ്രദ്ധ വെയ്ക്കുന്നു. അതിനെയെല്ലാമായിട്ടും സംഘങ്ങളുടെ ആദ്ധ്യക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതു മതിയാകുന്നില്ല എന്നു കാണുകയാൽ സഹകരണപ്രവർത്തകന്മാർ അദ്ധ്യക്ഷസംഘങ്ങൾ (Supervising Unions) ഏർപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പത്തോ ഇരുപതോ കടം വായ്പസംഘങ്ങൾ ഒത്തുചേർന്ന് ഒരു അദ്ധ്യക്ഷസംഘം സ്ഥാപിക്കുന്നു. അതിലെ അംഗങ്ങൾ മേല്പടി സംഘങ്ങൾതന്നെയായിരിക്കും. ആ സംഘം യോഗ്യനായ ഒരു സൂപ്പർവൈസരെ നിയമിക്കുന്നു. അയാൾ മേല്പടി സംഘങ്ങളുടെ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ഏർപ്പാട് ഗവർമ്മെണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാരായ പ്രമാണികളുടെ ഉത്സാഹത്തിന്റെ ഫലമാകുന്നു.

കോ-ഓപ്പറേറ്റിവ് യൂണിയൻസ്.

സംഘങ്ങൾ എല്ലാം ഒരു കെട്ടായിട്ട് ഒന്നായിരിക്കുന്നുവെന്ന ഭാവം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനും, ജനസംഖ്യ മുതലായ കണക്കുകൾ, ജനങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതിയേയും തൊഴിൽവിഭാഗങ്ങളേയും വിവിധ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ച പല വിവരങ്ങൾ, നിയമസംബന്ധമായ പല സംഗതികൾ എന്നിങ്ങിനെയുള്ള നാനാവിഷയങ്ങളുടേയും ജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുന്നതിനും, സഹകരണസംബന്ധമായ പുസ്തകങ്ങൾ മാസികകൾ ലഘുപത്രികകൾ മുതലായവയെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും, ഈ ഏർപ്പാടിനെ സംബന്ധിച്ച പ്രചാരവേലകൾ പലതും നടത്തുന്നതിനും, സാമാന്യേന എല്ലാ സംഘങ്ങളും നടത്തേണ്ടതായ പ്രവൃത്തികൾക്ക് ഒരു കാര്യപരിപാടി

(Programme) തയ്യാറാക്കുന്നതിനും ഓരോ സംഘങ്ങളുടേയും അധികാരസീമയെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുന്നതിനും വേണ്ടി ഒരു രാജ്യത്തെ പല ജില്ലകളാക്കിത്തിരിക്കുന്നതിനും—ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ ഒരു ഗവമ്മേണ്ടു ചെയ്യേണ്ടതായ സകലപ്രവൃത്തികളേയും ചെയ്യുന്നതിനും—ആണ് കൊ-ഓപ്പറേറ്റിവ് യൂണിയൻസ് സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതു്. ഈവക സംഘങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി വളരെ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ മാഞ്ചെസ്റ്റർ പട്ടണത്തിൽ 1864-ാമാണ്ടിലാണ് കൊ-ഓപ്പറേറ്റിവ് യൂണിയൻ ആദ്യമായിട്ടു സ്ഥാപിച്ചതു്. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന് ആ യൂണിയൻവഴിക്ക് നാത്യധികമായ ഗുണം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. സഹകരണസംഘങ്ങൾക്കു പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും ആവക സംഘവിശേഷങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്നു.

ഇന്ത്യയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ തലസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആ തരം സംഘങ്ങൾ (കൊ: യൂണിയൻസ്) സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മദ്രാശിയിൽ "മദ്രാസ് പ്രൊവിൻഷ്യൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റിവ് യൂണിയൻ ക്ലിപ്തം" (Madras Provincial Co-operative Union Ltd.) എന്നും, ബോമ്പേയിൽ "ബോമ്പ കോ-ഓപ്പറേറ്റിവ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്" (Bombay Co-cperative Institute) എന്നും, ബംഗാളത്തു "ബെംഗാൾ കൊ-ഓപ്പറേറ്റിവ് ഓർഗ്ഗനൈസേഷൻ" (Bengal Co-operative Organisation) എന്നും പേരോടുകൂടി അവ അറിയപ്പെടുന്നു. സഹകരണഏപ്പാടിൽ തൽപരന്മാരായിട്ടുള്ള അന്യോന്യസ്ഥാനാ

രായ ചില മഹാന്മാരുടെ ഉത്സാഹത്തിന്മേൽത്തന്നെയാണ് ഈവക സംഘവിശേഷങ്ങളും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. അതാതു ഗവൎമ്മെണ്ടുകളുടെ ഒത്താശയും ആവശ്യം ധാരാളമുണ്ട്. സഹകരണം എന്നുവെച്ചാലെന്താണ് എന്നു ജനങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുക, അവരുടെ ഇടയിൽ ആ ഏൎപ്പാടിനു പ്രചാരമുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുക മുതലായതാണ് അവയുടെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശങ്ങൾ. സഹകാരിത എന്ന തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള ഈ ഏൎപ്പാടിന്റെ ശരിയായ ജ്ഞാനം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിനും പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളെ ഭരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായത്തെയും കണക്കുകൾ വെയ്ക്കുന്ന രീതിയേയും തൽസംബന്ധമായ മറ്റു പല കാൎയ്യങ്ങളേയും പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുമായിട്ടേൎപ്പാടു മേപ്പടി സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഒരംശമായിട്ടു ചെയ്തുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിന് അതാതു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ എല്ലാ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിലും പ്രചാരമുണ്ടാകുന്നതിനുവേണ്ടി ഈവക സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖാന്തരംതന്നെ ആ വിഷയത്തെപ്പററി പല മാസികകളും ത്രൈമാസികകളും ലഘുപത്രികകളും ഇംഗ്ലീഷിലും നാട്ടുഭാഷകളിലുമായി അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്തുവരുന്നു. അത്രയുമല്ല, ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രകൎഷേണയുള്ള ഉൽക്കൎഷത്തിനായിക്കൊണ്ട് ഏതത്സംബന്ധമായ കാൎയ്യങ്ങളെപ്പററി കൂടിയാലോചന നടത്തുവാൻ വേണ്ടി അവിടവിടെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എല്ലാ സംഘങ്ങളേയും ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രമാണികളും താൽപൎയ്യമുള്ളവരുമായ പല മഹാന്മാരേയും ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി

മഹായോഗങ്ങൾ (Conferences) കൂട്ടുകയും അവയിൽ വെച്ചു പല പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അനുദ്യോഗസ്ഥന്മാരായ നാട്ടുപ്രമാണികളുടെ ഈവിധമുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾ സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു വളരെ സഹായമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം 18.

ജർമ്മൻസമ്പ്രദായം.

വില്ലേജ് ബാങ്കുകളുടെ ഉത്പത്തിയും അഭിവൃദ്ധിയും ജർമ്മനിയിലാകയാൽ അവിടെയുള്ള വില്ലേജ് ബാങ്കുകളും സെൻട്രൽ ബാങ്കുകളും മറ്റും ഏർപ്പാടുവിശേഷത്തെപ്പററി സംക്ഷേപമായി താഴെ പറയുന്നു:— ജർമ്മനിയിൽ ഈവക ബാങ്കുകൾതന്നെ രണ്ടു തരമുണ്ട്. ഒന്നു ഗവർമ്മെണ്ടുസഹായത്തോടുകൂടി നടത്തപ്പെടുന്നവ. മറ്റേതു റൈഫിസൻസമ്പ്രദായപ്രകാരമുള്ളവ. ജർമ്മനിയുടെ തലസ്ഥാനമായ ബർലിൻപട്ടണത്തിൽ മേല്പടി രണ്ടുതരം സംഘങ്ങളുടേയും തലസ്ഥാനമായിട്ടു രണ്ടു സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഒന്ന് "ഇംപീരിയൽ ഫെഡറേഷൻ" * എന്നും

* ഒരു രാജ്യത്തു സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാട് ഒരു നിലവരെ പുഷ്ടിപ്പെട്ടുവന്നാൽ സഹകരണസംഘങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുചേർന്നു പലതരം "ഫെഡറേഷൻ" ആയിത്തീരുവാനാരംഭിക്കും. എല്ലാം ഒന്നായി എന്ന ഭാവവും തമ്മിൽ കൂട്ടിക്കെട്ടും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുകയും സഹകരണസംഘങ്ങളെ വേണ്ടവഴിക്കു തിരിച്ചുകൊണ്ടുപോവുകയും മറ്റും അതു ഒരു "ഫെഡറേഷ"ന്റെ കൃത്യങ്ങൾ. കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് യൂണിയന്റെ കൃത്യങ്ങളും "ഫെഡറേഷ"ന്റെ കൃത്യങ്ങളും ഏകദേശം ഒന്നുതന്നെയാകുന്നു.

മറ്റൊന്നു "റൈഫീസൻ ഫെഡറേഷൻ" എന്നും പറയപ്പെടുന്നു. റൈഫീസൻസമ്പ്രദായികൾ ഗവൎമ്മെണ്ടുസഹായത്തെ തീരെ നിഷേധിക്കുന്നവരാകുന്നു. അവിടെ ഒരു വില്ലേജ്ബാങ്ക് ആദ്യമായിട്ടു സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ അതിനെ ഉടനെതന്നെ മൂന്നു സഹകരണസ്ഥാപനങ്ങളോടു സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. പണമെടവാടു നടത്തുന്നതിന്നു ഒരു സെൻട്രൽബാങ്കിനോടും കൃഷികാൎയ്യങ്ങൾക്കും ഗൃഹാവശ്യങ്ങൾക്കും വേണ്ടുന്ന സാമാനങ്ങൾ ആവശ്യംപോലെ കിട്ടുന്നതിന്നു ഇടകപ്പടിയായി ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന ഒരു സംഘത്തോടും (Wholesale Society) പിന്നെ കണക്കുകൾ ആഡിറ്റുചെയ്യുക പരിശോധന നടത്തുക മുതലായ കാൎയ്യങ്ങൾക്ക സ്ഥലത്തുള്ള പ്രോവിൻഷ്യൽ യൂണിയനോടും സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. റൈഫീസൻ ഫെഡറേഷൻ 1877_ാമാണ്ടിലാണു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതു്. 1920_ാമാണ്ടേക്കു് അതിൽ ചേൎന്നുനില്ക്കുന്നതായി 7192 സംഘങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. 1883_ാമാണ്ടിൽ "ഡാക്ടർ ഹാസ്" (Dr. Haas) എന്നൊരാളാണു് ഇംപീരിയൽ ഫെഡറേഷൻ സ്ഥാപിച്ചതു്. ഇതു മറ്റേതിനേക്കാൾ വളരെ അധികം വലിയതായ ഒരേൎപ്പാടാകുന്നു. 1920_ാമാണ്ടിൽ അതിൽ 21,297 സംഘങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. 1919_ാമാണ്ടിൽ 24 സെൻട്രൽബാങ്കുകൾ ഇംപീരിയൽ ഫെഡറേഷനോടു യോജിപ്പിച്ചിരുന്നു. വലിയതായിട്ടു ഒരു സെൻട്രൽബാങ്കു മാത്രമേ റൈഫീസൻ ഫെഡറേഷനോടു ചേൎന്നുനില്ക്കുന്നുള്ളൂ.

ഓരോ ജില്ലയിലും ഇംപീരിയൽ ഫെഡറേഷൻസമ്പ്ര

ദായപ്രകാരമുള്ള ഓരോ സെൻട്രൽബാങ്കും ഓരോ യൂണിയനും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സെൻട്രൽബാങ്കുകൾക്കെല്ലാം തലവനായിട്ടു തലസ്ഥാനമായ ബെർലിനിൽ ഒരു പ്രധാന (Apex) ബാങ്കും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒറേറ സമ്പ്രദായപ്രകാരമുള്ള ഒരോററ സെൻട്രൽബാങ്കിന്റെ ശാഖകൾ പല ജില്ലകളിലും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ജർമ്മനിയിലെ ഇംപീരിയൽ ഫെഡറേഷൻ സമ്പ്രദായത്തോടാണ് ഇന്ത്യൻ സമ്പ്രദായത്തിനധികം സാമ്യമുള്ളത്.

ജർമ്മനിയിൽ (1922-ാമാണ്ടിൽ) ആകെ പലതരത്തിലുംകൂടി 47,000 സംഘങ്ങൾ ഉണ്ട്. അവയെ കണക്കുപരിശോധനനിയന്ത്രണം മുതലായ കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നാലു തരമായി വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 1. ഹാംബർഗ്ഗ് എന്ന പട്ടണത്തിൽ ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന സംഘങ്ങളുടെ ഒരു ഫെഡറേഷൻ (Consumers' Federation at Hamburg) 18500 സ്റ്റോർസംഘങ്ങൾ അതിൽ ചേർന്നു നിൽക്കുന്നു. 2. ജർമ്മൻ സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ ഫെഡറേഷൻ (German Federation of Co-operative Societies). പട്ടണങ്ങളിലുള്ള പലവിധ സഹകരണസംഘങ്ങളും അതോടു ചേർന്നു നിൽക്കുന്നു. സ്റ്റോർസംഘങ്ങൾ ശില്പികളുടെ സംഘങ്ങൾ വീട്ടുപണിസംഘങ്ങൾ ഷുൾട്സ് ഡെലിഷ് (Schulze Delitzch) അല്ലെങ്കിൽ ചെറിയ വ്യവസായബാങ്കുകൾ എന്നീ പലവക സംഘങ്ങളും അതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. പിന്നെ കൃഷിക്കാരുടെ വില്ലേജ്സംഘങ്ങൾ. അവതന്നെ

മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം (3) മൊഫീസൽ ഫെഡറേഷനിൽ ചേൎന്നിരിക്കുന്നവ. (4) ഇംപീരിയൽ ഫെഡറേഷനിൽ പെട്ടവ. ഇവയെല്ലാം ഒത്തുചേൎന്നു പ്രവൎത്തിപ്പാനുള്ള ക്രമമുണ്ട്. [M. L. Darling I. C. S.]

പണമെടവാട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഏററവും ചെറിയതും നിസ്സാരവുമായ വില്ലേജ് ബാങ്കു മുതൽ ഏററവും വലിയതും പ്രധാനവുമായ തലവൻ (Apex) ബാങ്കുവരെയുള്ള സംഘങ്ങളുടെ രചനയും ഘടനയുമാണ് ഇതേവരെ നിരൂപിക്കപ്പെട്ടത്. സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഒട്ടുതന്നെ അപ്രധാനമല്ലാത്ത മറെറാരു തരം സംഘങ്ങളുടെ — ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന സംഘങ്ങൾ (സ്റ്റോറുകൾ) നിൎമ്മാണസംഘങ്ങൾ, വിതരണസംഘങ്ങൾ (Distribution Societies) എന്നിങ്ങിനെ പല പ്രകാരേണ പറയപ്പെടുന്ന സംഘവിശേഷങ്ങളുടെ — രചനയെയും ഘടനയെയും പററി മുമ്പു അവിടവിടെ സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ തരം സംഘങ്ങൾക്ക് ഇന്ത്യയിൽ പ്രചാരമുണ്ടായി വരുന്നതേയുള്ളൂ. അവയുടെ രചനയും ഘടനയും ഏറെക്കുറെ പണമെടവാട് നടത്തുന്ന സംഘങ്ങളുടേതുപോലെതന്നെയാകുന്നു. അതായതു്: ദേശംപ്രതി ഓരോ ശേഖരിപ്പുസംഘങ്ങൾ. ആ തരം പല സംഘങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിലായി ഇടക്കപ്പടിയായി ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന ഒരു വലിയ സംഘം (Wholesale Society) ഇങ്ങിനെയുള്ള വലിയ സംഘങ്ങൾ പലതും കൂടിച്ചേൎന്ന് ഒരു 'ഫെഡറേഷൻ.' ചെറിയ സംഘങ്ങളുടെ ആവശ്യക്കാൎയ്യം വഹിക്കുന്നതിനും കണക്കു തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനു

മായി അദ്ധ്യക്ഷസംഘങ്ങളും ആധാരസംഘങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെറിയ സംഘങ്ങളെ അവയോടു യോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കും. ഇങ്ങിനെ എല്ലാ സംഘങ്ങളേയും യഥാക്രമം കൂട്ടി യോജിപ്പിച്ച് എല്ലാംകൂടി ഒരു പ്രധാനസ്ഥലത്തു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന 'ഫെഡറേഷ'നോടു സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അദ്ധ്യായം 19

വസ്തു പണയത്തിന്മേൽ ദീർഘകാലംകൊണ്ടു ഗഡുക്കളായി വീട്ടത്തക്കവണ്ണം കടം കൊടുക്കുന്ന ബാങ്കുകൾ.

(Land Mortgage Banks)

കൃഷിക്കാരുടെ താൽക്കാലികമായ ചില ആവശ്യങ്ങളെ നിവൃത്തിക്കുന്നതിന്നു മാത്രമുള്ള സാദ്ധ്യതയേ നാട്ടുപുറങ്ങളിലുള്ള ചെറിയ കടംവായ്പസംഘങ്ങൾക്കു കൊടുക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു. തങ്ങളുടെ സർവ്വസ്വവും പണയപ്പെടുത്തി ദീർഘകാലമായിട്ടു കടത്തിൽ പെട്ടു ക്ലേശിക്കുന്ന കൃഷിക്കാർക്കു ഋണമോചനമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ അവയെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നതല്ല. അതിനാൽ അതിലേക്കൊരു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗമായിട്ടാണ് "ലാൻഡ് മോർട്ട്ഗേജ് ബാങ്കു"കളുടെ ആവിർഭാവം. കൃഷിക്കാരെ— വിശേഷി

ച്ചും ചെറിയ വസ്തുടമസ്ഥന്മാരെ — കടത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുന്നതിന്നും അവരുടെ വസ്തുക്കളെ നന്നാക്കുന്നതിന്നും കൃഷി പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ ചെയ്യിക്കുന്നതിന്നും മറ്റുമായി അവൎക്കു വസ്തു പണയത്തിന്മേൽ ദീർഘകാലംകൊണ്ടു കിസ്തുവായി വീട്ടത്തക്കവണ്ണം ആവശ്യമുള്ള പണം കടംകൊടുക്കുക എന്നതാണു് മേപ്പടി ബാങ്കുകളുടെ പ്രയോജനം. 1925-ാമാണ്ടിലാണു് മദ്രാസ് ഗവൎമ്മെണ്ടു അങ്ങിനെ ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്നനുവാദം കൊടുത്തതു്. ഇപ്പോൾ മദ്രാസ് സംസ്ഥാനത്തു് ആകെ അപ്രകാരമുള്ള ബാങ്കുകൾ ഇരുപതോളം അവിടവിടെയായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഈ ബാങ്കുകൾക്കു പണം സുലഭമായിട്ടു കിട്ടുന്നതിന്നുവേണ്ടി ഇയ്യിടയിൽ (1929 ഒക്ടോബർ 25-ാംനു) മദ്രാസ് ഗവൎമ്മെണ്ടു് ആ തരത്തിലുള്ള ഒരു സെൻട്രൽബാങ്ക് മദ്രാശിയിൽ സ്ഥാപിക്കുവാനനുവദിച്ചു. ഓഹരിസംഖ്യ, സൂക്ഷിപ്പുപണം (Deposits), ഡിബെഞ്ചർലോൺ എന്നീ മൂന്നു വിധത്തിലാണു് ആ ബാങ്കിന്നു പണമുണ്ടാക്കുന്നതു്. അതാതു ജില്ലകളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ തരം ബാങ്കുകൾ മേപ്പടി സെൻട്രൽബാങ്കിൽ അംഗങ്ങളാകുന്നു. പുറമെ മറ്റുള്ളവൎക്കാണെങ്കിലും ഓഹരി എടുത്തു അതിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടു ചേരാം. ബാങ്കിൽനിന്നു പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഡിബെഞ്ചർ വാങ്ങി ബാങ്കിലേക്കു പണം കടംകൊടുക്കുന്നതിന്നും ബാങ്കിൽ പണം സൂക്ഷിപ്പിനിടുന്നതിന്നും ബാങ്കിൽ ഓഹരി ചേരുന്നതിന്നും ജനങ്ങൾക്കു വിശ്വാസം ഉ

ണ്ടാകുവാൻവേണ്ടി ഗവൎമ്മെണ്ടുതന്നെ ഡിബെഞ്ചറ് വാങ്ങിക്കുകയും ആരെങ്കിലും ഡിപ്പോസിററുചെയ്യുന്ന പണത്തിന്നു 100-ക്ക് 6 വീതം പലിശ മുട്ടിച്ചുതന്നുകൊള്ളാമെന്നു വാഗ്ദത്തം ചെയ്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഈ ഏൎപ്പാടു കൃഷിക്കാൎക്ക് — ഇന്ത്യയിലുള്ള കൃഷിക്കാൎക്കു വിശേഷിച്ചും — ഒരനുഗ്രഹമായിട്ടു തീരുന്നതാണു. എന്തെന്നാൽ കൃഷിക്കാർ സാധാരണയായി തങ്ങളുടെ വസ്തു പണയംകൊടുത്തു 100-ക്ക് പന്ത്രണ്ടും പതിനാലും വീതം പലിശക്കാണ് പണം പണക്കച്ചവടക്കാരുടെ കയ്യിൽനിന്നും മററും കടം വാങ്ങിക്കുന്നതു്. അതു കാരണം ഒരു കാലത്തും അവൎക്ക് ആ വകക്കാരുടെ പിടിയിൽനിന്നു വിട്ടുപോരുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. അവരുടെ ധനസ്ഥിതിയെ ഒരു വിധത്തിലും നന്നാക്കുവാനും അവൎക്കു തരം കിട്ടുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ ആണ്ടുതോറുമുള്ള അവരുടെ ആദായം നിത്യച്ചെലവിന്നും കടപ്പലിശക്കുംതന്നെ കഷ്ടിയായിട്ടു മതിയാകുന്നുള്ളു. അപ്പോൾ പിന്നെ വസ്തു നന്നാക്കുന്നതിന്നോ ധനവൎദ്ധകങ്ങളായ മററു കാൎയ്യങ്ങൾ ചെയ്യാനോ അവൎക്കെങ്ങിനെ സാധിക്കും. അതുകൊണ്ടു മുൻപറഞ്ഞ മാതിരിയിലുള്ള ബാങ്കുകൾ അവൎക്കു വളരെ സഹായമായിത്തന്നെ തീരുന്നു. ആ വക ബാങ്കുകളിൽനിന്നും വസ്തുപണയത്തിന്മേൽതന്നെയാണ് കടം കിട്ടുന്നതു് എങ്കിലും ഒരു കൃഷിക്കാരന് അതു ഗുണകരമായിട്ടുതന്നെയാണ് തീരുക. എങ്ങിനെയെന്നാൽ, ബാങ്കിൽ 100-ക്ക് ഏഴര അല്ലെങ്കിൽ ഏറിയതു് 9 വീതം പലിശയേ കൊടുക്കേണ്ടിവരികയുള്ളൂ. മുതൽ ദീൎഘകാലം

(പതിനാറൊ ഇരുപതൊ) കൊല്ലംകൊണ്ടു കിസ്തുവായി ട്ടു കൊടുത്തുതീൎത്താൽ മതിയാവും. അപ്പോൾ താൻ കടക്കാരനാണ് എന്ന വിചാരവും തന്നിമിത്തമുള്ള ബു ദ്ധിക്ഷയവും കൂടാതെ ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി വേലചെയ്യു വാൻ അങ്ങിനെയുള്ള കൃഷിക്കാരനു സാധിക്കുന്നു. അധി കപലിശക്കു നിന്നിരുന്ന കടം വീട്ടി ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു കടം വാങ്ങുവാൻ തരം വന്നതിൽനിന്നു കൊല്ലംതോറുമു ണ്ടാകുന്ന കൂടുതലാദായംകൊണ്ടു് അവനു തന്റെ വസ്തു ന ന്നാക്കുന്നതിന്നും അപ്രകാരം നന്നാക്കിയ വസ്തുവിൽനിന്നു് അധികം മുതലെടുപ്പുണ്ടാക്കുന്നതിന്നും ആ അധികാദായം കൊണ്ടു കടപ്പലിശയും കടത്തിന്റെ ഒരംശത്തെയും കൊല്ലന്തോറും കൊടുത്തുതീൎപ്പാനും അവനു കഴിയുന്നു.

ഇന്ത്യയിൽ ഈ മാതിരി ബാങ്കുകൾ വളരെ ചുരുക്കമാ കുന്നു. അടുത്ത കാലം മുതല്ക്കു മാത്രമെ അവ ഓരോ പ്ര ദേശങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുതുടങ്ങീട്ടുള്ളു. എന്നാൽ ജൎമ്മ നിയിൽ ഈ ഏൎപ്പാടിന്നു നൂറു നൂറ്റമ്പതു കൊല്ലത്തെ പ ഴക്കമുണ്ടു്. ഈ സമ്പ്രദായപ്രകാരമുള്ള ഒരു ബാങ്കിന്റെ ന ടത്തിപ്പു കേവലം വില്ലേജ്ബാങ്കുകളുടേതുപോലെ അത്ര എളുപ്പമല്ല. എത്രതന്നെ അതിനെ വിവരിച്ചാലും സാധാ രണന്മാൎക്കു് അതു നടത്തുന്ന രീതിയെപ്പറ്റി സ്വരൂപ ജ്ഞാനമുണ്ടാകുവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കും.

അദ്ധ്യായം 20.

കൃഷിക്കാർ

കടംവാങ്ങല്ലാതെകണ്ടുള്ള ഇതരപരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ.

കൃഷിക്കാൎക്കു കടം കൊടുക്കുന്നതിന്നുള്ള സംഘങ്ങൾക്കു പുറമെ അവരുടെ മറ്റു പല കാൎയ്യങ്ങളും സാധിക്കുന്നതിന്നുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളെപ്പററി ഇനി നിരൂപിക്കാം.

കൃഷിക്കാരുടെ നിത്യകാലക്ഷേപത്തിന്നുവേണ്ടുന്ന പദാൎത്ഥങ്ങളെ ഇപ്പോഴത്തേക്കാൾ വളരെ അധികം ലാഭത്തിൽ അവൎക്കു കിട്ടുമാറാക്കിക്കൊണ്ടു് അവരുടെ ധനസ്ഥിതിക്കു് ഉന്നതിയുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുവാനുള്ള ഒരു എളുപ്പവഴി സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു് അവൎക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. അതാതു പൂവ്വിൽ കൃഷി നടത്തുന്നതിന്നുവേണ്ട പണം ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു കിട്ടിയതുകൊണ്ടു മാത്രം കൃഷിക്കാരുടെ സകല ആവശ്യങ്ങളും നിവൃത്തിച്ചുവെന്നു പറവാൻ പാടില്ല. മററനേകകാൎയ്യങ്ങൾ അവൎക്കു സാധിക്കേണ്ടതായിട്ടു പിന്നെയുമുണ്ടു്. സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിനെത്തന്നെ ആ വക കാൎയ്യങ്ങളുടെ സിദ്ധിക്കായിട്ടും ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു. എന്നാൽ മാത്രമേ ഉദ്ദിഷ്ടകാൎയ്യം—കൃഷിക്കാരുടെ അകമാനമുള്ള ധനസ്ഥിതിക്കു പൂൎവ്വാധികം ഉൽകൎഷമുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുക എന്ന കാൎയ്യം—പൂൎണ്ണമായിട്ടു ഫലവത്തായിത്തീരുകയുള്ളു.

പഠിപ്പും ബുദ്ധിയുമുള്ള ഒരു കൃഷിക്കാരന്നു പണം ആവശ്യംപോലെ കടം കിട്ടുവാനുള്ള സൌകൎയ്യമുണ്ടായാൽതന്നെ ധാരാളം മതി. എന്തെന്നാൽ ആ പണം കൊണ്ടു് അയാൾ തനിക്കാവശ്യമുള്ള പണിയായുധങ്ങളേയും കൃഷിപ്പണിക്കോപ്പുകളേയും വിത്തു വളം മുതലായവയേയും നല്ലതുനോക്കി ലാഭത്തിനു വാങ്ങിക്കുന്നു. വേണ്ടതുപോലെ കൃഷിപ്പണി നടത്തുന്നു. കൃഷി ചെയ്തുണ്ടാക്കിയ പദാൎത്ഥങ്ങളെ നല്ല വിലക്കു വിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തനിക്കു വേണ്ട സാധനങ്ങളെ ലാഭംനോക്കി വാങ്ങിപ്പാനും താൻ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കിയവയെ നല്ല വിലക്കു വില്പുവാനും അയാൾക്കു സാമൎത്ഥ്യമുണ്ടു്. എന്നാൽ യാതൊരു പഠിപ്പുമില്ലാത്ത മൂഢനായ ഒരു കൃഷിക്കാരന്റെ കഥ അങ്ങിനെയല്ല. ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു പണം സുലഭമായിട്ടു തന്റെ കയ്യിൽ കിട്ടിയാൽതന്നെയും അയാൾ അതു വേണ്ടവിധത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന കാൎയ്യം സംശയമാണു്. താൻ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കിയ സാധനങ്ങളെ നല്ല വിലയ്ക്കു വിൽക്കുവാനുള്ള സാമൎത്ഥ്യവും അയാൾക്കില്ല. ഈ വിധമുള്ള കൃഷിക്കാൎക്കു പണം ലാഭത്തിൽ കടം കിട്ടുവാനുള്ള സൌകൎയ്യംകൊണ്ടു മാത്രം മതിയാകുന്നതല്ല. പണം കടം കൊടുപ്പാൻവേണ്ടി മാത്രമേ സഹകരണസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നുള്ളുവെങ്കിൽ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു നിഷ്ഫലമായിത്തന്നെ ഭവിക്കും. അതിന്നു് അതിലും വളരെ അധികം വ്യാപ്തിയുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കേണ്ടതാകുന്നു. വിത്തു്, കന്നാലി, കൃഷിപ്പണിക്കുള്ള ആയുധങ്ങൾ, വളം, വെള്ളം എന്നിവയെല്ലാം ഒരു കൃ

ഷിക്കാരന്റെ അത്യാവശ്യങ്ങളാകുന്നു. നിലം ഉഴുതു വെ-
ടിപ്പാക്കുക, വളം ചേൎക്കുക, വിത്തു വിതെക്കുക, വെള്ളം
വേണ്ട സമയത്തു തിരിച്ചുകൂട്ടുക മുതലായി വിളവു കൊ-
ണ്ടുകൂടുന്നതുവരെ പല പ്രവൃത്തികളും ഒരു കൃഷിക്കാരനു
നടത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. കൊണ്ടുകൂടിയ സാധനം നല്ല
വിലയ്ക്കു വില്ക്കുകയും വേണം. ഇങ്ങിനെ നോക്കുമ്പോൾ
കൃഷിക്കാരുടെ ആവശ്യങ്ങളെ മൂന്നു തരമായിട്ടു വിഭജി-
ക്കാം. 1. വാങ്ങൽ—നേരായത്തു ആവശ്യമുള്ള സാധ-
നങ്ങളെ നല്ലതായിട്ടു ലാഭം നോക്കി വാങ്ങിക്കുക എന്ന-
തു്. 2 ഉണ്ടാക്കൽ—ധാന്യാദിപദാൎത്ഥങ്ങളെ കൃഷി
ചെയ്തുണ്ടാക്കുക എന്നതു്. 3. വില്പന—കൃഷിചെയ്തുണ്ടാ-
ക്കിയ സാധനങ്ങളെ നല്ല വിലയ്ക്കു വില്ക്കുക എന്നതു സ-
ഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിന്റെ പ്രയോഗം ഈ മൂന്നുതരം
ആവശ്യങ്ങളിലും വ്യാപിക്കേണ്ടതാകുന്നു. എന്നാൽ മാ-
ത്രമേ അതു യഥാൎത്ഥത്തിൽ കൃഷിക്കാൎക്കു പ്രയോജനക-
രമായിട്ടു തീരുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു കൃഷികാൎയ്യങ്ങൾക്കു
വേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങളേയും ഗൃഹാവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടു-
ന്നവയേയും വാങ്ങി ശേഖരിച്ചു കൃഷിക്കാൎക്കു ആവശ്യം
പോലെ വില്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ശേഖരിപ്പും വില്പനയും
നടത്തുന്ന സംഘങ്ങളുടെ സ്ഥാപനം വളരെ മുഖ്യമായി-
ട്ടു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നു. ഒരു വില്ലേജിൽ ഒരു കടംവാങ്ങു-
സംഘമുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ മുൻ വിവരിച്ചപോലെയുള്ള
ഒരു ശേഖരിപ്പുസംഘവും (ഒരു സ്റ്റോർ) നിശ്ചയമായിട്ടും
വേണ്ടതാണ്. അതുപോലെ കൂട്ടായി കൃഷി ചെയ്യുന്നതി-
നും അപ്രകാരം കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന സാധനങ്ങളെ കൂ-

ട്ടായിത്തന്നെ വില്ക്കുന്നതിന്നും സംഘങ്ങൾ ആവശ്യമുണ്ടായിരിക്കണം. എന്നാൽ മുമ്പറഞ്ഞ മൂന്നു കാൎയ്യങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം മൂന്നു സംഘങ്ങൾ ഒരു വില്ലേജിൽതന്നെ സ്ഥാപിക്കുന്നതു ഗുണകരമായിരിക്കുമോ എന്നും അല്ലെങ്കിൽ അതു സാദ്ധ്യമോ എന്നും ബലമായിട്ടു സംശയിക്കുന്നു. അപ്രകാരമുള്ള സംഘങ്ങളെ വേണ്ട വിധത്തിൽ നടത്തുന്നതിന്നു പ്രാപ്തന്മാരായവർ ചുരുക്കമാകുന്നുവെന്ന സംഗതിയാണ് ആ ശങ്കക്കുള്ള മുഖ്യകാരണം. എങ്കിലും കാൎയ്യം സാധിക്കുകയും വേണം. അതിന്നുള്ള എളുപ്പവഴിയാണു കാണേണ്ടതു്. ശേഖരിപ്പുസംഘങ്ങളെ സ്ഥാപിക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ ദുൎഘടംകൂടാതെതന്നെ കഴിക്കാം. എങ്ങിനെയെന്നാൽ ആ ഏൎപ്പാട് കടംവാങ്ങുസംഘംമുഖാന്തരം നടത്താവുന്നതാണ്. അങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ ആ ഒരു സംഘം മുഖാന്തരംതന്നെ കൃഷിക്കാൎക്കു കടംവാങ്ങു പണമായിട്ടും സാധനങ്ങളായിട്ടും കൊടുക്കുക എന്ന നിലയിലായിട്ടു തീരും.

കൂട്ടായിട്ടു കൃഷി നടത്തുന്നതിന്നുള്ള സംഘങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ് ഇനി നിരൂപിപ്പാനുള്ളതു് പലരുംകൂടിച്ചേൎന്നിട്ടുള്ള ഒരു സംഘം മുഖാന്തരം അധികം നിലങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുചേൎത്തു വലിയ പാടമാക്കി വലിയ മട്ടിൽ കൃഷി നടത്തുന്നതുതന്നെയാണ് അധികം ലാഭകരമായിരിക്കുക എന്നതു തൎക്കമററ സംഗതിയാകുന്നു. എങ്ങിനെയെന്നാൽ, അപ്രകാരമുള്ള കൂട്ടുകൃഷിയിൽ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ കൂടാതെ ആവശ്യംപോലെ വെള്ളം തിരിച്ചുകൂട്ടുന്നതിന്നും

അധികം വെള്ളം ചേൎത്തു പണിയുന്നതിന്നും മററും സൌകൎയ്യം വളരെ അധികമുണ്ടാകും. അതനുസരിച്ച വിളവും അധികം കാണും. മേല്പടി കൃഷിയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ധാന്യാദിപദാൎത്ഥങ്ങൾ ഇരുകപ്പടിയായിട്ടധികമുണ്ടാകുന്നതിനാൽ കാച്ച വെച്ചതിൽതന്നെ അവയെ വിററഴിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെയെല്ലാമാണെങ്കിലും ആ വിധമുള്ള ഒരേൎപ്പാട നമ്മുടെ കൃഷിക്കാരെ ഇടയിൽ ഇപ്പോൾ സാധിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ അത്രത്തോളം പോകാതെ ആദ്യം ചുരുങ്ങിയ ഒരു മട്ടിൽ പ്രവൃത്തി നടത്തുവാനാണ് ശ്രമിക്കേണ്ടതു്. ചിറ കെട്ടി വെള്ളം തിരിച്ചുകൊണ്ടു വരിക, യന്ത്രംവെച്ച വെള്ളം ചാമ്പുക, പരിഷ്കൃതരീതിയിലുള്ള കൃഷിപ്പണിക്കോപ്പുകളും മററും വരുത്തുക, നല്ല വിത്തുകൾ ശേഖരിക്കുക, വേലി കെട്ടുക മുതലായ കാൎയ്യങ്ങൾ പലതും കൂട്ടായി നടത്തുന്നതിന്നുവേണ്ടി സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക എന്ന ചുരുങ്ങിയ ഒരു നിലകൊണ്ടു തൽക്കാലം തൃപ്തിപ്പെടേണ്ടതായിട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇനി പറയുവാനുള്ളതു വില്പനസംഘങ്ങളെപ്പററിയാകുന്നു. ഈ തരം സംഘങ്ങൾ കടംവാങ്ങൽസംഘങ്ങളേക്കാളും അധികം മുഖ്യമായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ, താൻ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന ധാന്യാദിപദാൎത്ഥങ്ങളെ ഒരു സംഘംമുഖാന്തരം തക്കതായ വിലയ്ക്കു വില്ക്കുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ലാഭമാണ് ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു പണം കടം കിട്ടുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ലാഭത്തെക്കാൾ ഒരു കൃഷിക്കാരന്നു് അധികം മെച്ചമായിട്ടു തീരുന്നതു്.

മുൻ പറഞ്ഞ മൂന്നു തരം ആവശ്യങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം സംഘങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണു് ഉത്തമം. എന്നാൽ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിക്കു് അതു എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. അതിനാൽ ഈ പ്രകാരമുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ കാലക്രമേണ സുലഭമായിട്ടു തീരുന്നതുവരെ മറെറാരു വിധത്തിൽ കാൎയ്യം സാധിക്കുവാൻ നോക്കണം. വില്പനയും കടംവായ്പസംഘങ്ങൾമുഖാന്തരംതന്നെ നടത്തുക എന്നതായിരിക്കും തൽക്കാലം അധികം സൌകൎയ്യം. സംഘാംഗങ്ങൾ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന ധാന്യാദിപദാൎത്ഥങ്ങളെ നല്ല വിലക്കു വില്പിക്കുവാൻ ഏൎപ്പെടുത്തുക, അവയുടെ നിരക്കുവില അന്വേഷിച്ചറിയുക, അവയെ കൃത്യമായിട്ടു അളക്കുകയും തൂക്കുകയും ചെയ്യുക, ദല്ലാളൻകമ്മീഷൻ തീൎച്ചപ്പെടുത്തുക മുതലായ സകലകാൎയ്യങ്ങളും ഈരംഗത്തിൽ കടംവായ്പസംഘംതന്നെ നടത്തുന്നതായിരിക്കും നല്ലതു്.

[H. L. Kaji]

അദ്ധ്യായം 21.

കൃഷിക്കാൎക്കു യോജിക്കുന്ന വീട്ടുവ്യവസായങ്ങൾ.

നമ്മുടെ രാജ്യത്തു കൃഷിക്കാൎക്കു സാധാരണയായി ആറു മാസത്തേക്കു മാത്രമേ കൃഷിപ്പണിയുള്ളു. ശേഷം ആറുമാസം അവർ അധികംപേരും വിശേഷിച്ചു ജോലികൾ ഒന്നുമില്ലാതെയും അതിനാൽ സമ്പാദ്യമില്ലാതെയും മാ

ണ്ട് കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നതു്. കൃഷിചെയ്തുണ്ടാകുന്ന സമ്പാദ്യം സാമാന്യേന സ്വല്പവും അസ്ഥിരവുമായിരിക്കുന്നു. അതു തന്നെ ആറുമാസകാലത്തേക്കു ഉള്ളതാനും. ഈ നിലയിൽ അവരുടെ ധനസ്ഥിതി നന്നായിരിപ്പാൻ എത്രത്തോളം തരമുണ്ടെന്നൂഹിക്കാവുന്നതാണ്. വാസ്തവത്തിൽ അവരുടെ സ്ഥിതി വളരെ മോശത്തിലാണു എന്നുതന്നെ പറയണം. അതിനാൽ കൃഷിപ്പണിയില്ലാത്ത ആറുമാസകാലത്തേക്ക് അവൎക്കു സമ്പാദ്യത്തിനുള്ള മാൎഗ്ഗം അവശ്യം കാണിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു. ജീവിതവ്യയം പിന്നപ്പിന്നെ കഠിനമായിട്ടു തീരുന്നതിനാൽ അതിനുള്ള കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നുതന്നെ പറയാം. സ്വസ്വഭവനങ്ങളിൽ ഇരുന്നു ജോലി ചെയ്യത്തക്കവണ്ണം ഓരോ വീട്ടുവ്യവസായങ്ങളെ ശീലിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് അതിനുള്ള മുഖ്യമായ ഉപായം. മുളയും ഈറയും പൊളിച്ചു പരമ്പു കൊട്ട മുതലായതുണ്ടാക്കുക, കൈതയോലകൊണ്ടും മറ്റും പായ വട്ടി മുതലായതുണ്ടാക്കുക, പുൽപായ നെയ്യുക, ചൂരൽകൊണ്ടു വിശേഷത്തിൽ കൈപ്പെട്ടികൾ കസേലകൾ മുതലായതുണ്ടാക്കുകയും മെടച്ചിൽവേല നടത്തുകയും ചെയ്യുക, പനയോലകൊണ്ടു കുട കെട്ടുക, പഞ്ഞിപ്പരുത്തി കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കി പഞ്ഞിയെടുത്തു നൂൽനൂൽക്കുകയും തോൎത്തു മുതലായ മുണ്ടുകൾ നെയ്യുകയും ചെയ്യുക എന്നിങ്ങനെ ഉപയോഗമുള്ള പല കൈത്തൊഴിലുകളും വീട്ടുവ്യവസായമായിട്ടു നടത്തത്തക്കവണ്ണം എല്ലാ കൃഷിക്കാരെയും ശീലിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ അതു ക്രമേണ മാത്രമേ സാധിക്കുക

യുള്ളൂ. അവക്ക് അതിന്നു മുമ്പായിട്ടു വേണ്ടതു വിദ്യാഭ്യാസമാകുന്നു. അതാകുന്നു സർവ്വാനർത്ഥങ്ങൾക്കും പരിഹാരം. കൎഷകന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള എല്ലാ ബാലന്മാരുടേയും ബാലികമാരുടേയും പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം നിർബ്ബന്ധമാക്കിത്തീർക്കണം. എന്നാൽ അതു് ഇപ്പോഴത്തെ സമ്പ്രദായത്തിൽ നടത്തുന്നതുകൊണ്ടു യാതൊരു ഫലവും സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല. വില്ലേജ് സ്കൂളുകളിൽ എഴുതുവാനും വായിപ്പാനും കണക്കുകൂട്ടുവാനും പഠിപ്പിക്കുന്നതോടുകൂടി കൃഷിപ്പണിയെ സംബന്ധിച്ച പല സംഗതികളും മുൻപറഞ്ഞ വിവിധ വ്യവസായങ്ങളും കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അങ്ങിനെ ഒരു തലമുറക്കാലം കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ കൃഷിക്കാരുടെ ഇടയിൽ മേൽപ്പടി വ്യവസായങ്ങൾ കാര്യമായിട്ടെങ്കിലും നടപ്പാവുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ തൽക്കാലം വേണ്ടതു് ആ വക വ്യവസായങ്ങൾ പരമ്പരയായി നടത്തിവരുന്ന ജാതിക്കാരുടെ ഏറ്റവും ശോചനീയമായ അവസ്ഥയെ ഭേദപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ട ശ്രമം ചെയ്യുകയാകുന്നു. ദൃഷ്ടാന്തമായിട്ടു പറയൻ എന്ന ജാതിയെ എടുക്കുക. പനമ്പു കൊട്ട തൊട്ടി മുതലായവയുണ്ടാക്കുന്നതു പറയന്മാരാണ്. അവരുടെ സ്ഥിതി മഹാകഷ്ടത്തിലാകുന്നു. നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽ അവക്കുള്ള സ്ഥാനം ഏറ്റവും താണ പദത്തിൽ കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ അവർ സർവ്വരാലും വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു കൂട്ടരാകുന്നു. അവർ ഉണ്ടാക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ എല്ലാവൎക്കും എപ്പോഴും ആവശ്യമായിട്ടുള്ളവയാണ് എങ്കിലും അവരുടെ ഏറ്റവും നികൃഷ്ടമായ അവസ്ഥയെ ഭേദപ്പെടുത്തു

ന്നതിന്നുള്ള ശ്രമം അധികംതന്നെ ചെയ്യുന്നില്ല. മലഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ പല നിബന്ധനകൾനിമിത്തം മുള ഈറ മുതലായ സാധനങ്ങൾ കാട്ടിൽനിന്നു കൊണ്ടുവരുവാൻ അവൎക്കു വളരെ പ്രയാസമായിത്തീൎന്നിരിക്കുന്നു. അവരിൽ നല്ല വേലക്കാർ പലരുമുണ്ടെങ്കിലും നല്ല വേല ചെയ്യിച്ചു നല്ല കൂലി കൊടുത്തു് അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്ന നടപ്പ് നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ തീരെയില്ല. എന്നുതന്നെയുമല്ല, നിത്യവൃത്തി എന്നാവും ക്ലേശത്തോടുകൂടി മാത്രം കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നവരും യാതൊരുവിധത്തിലുമുള്ള പഠിപ്പും ഇല്ലാത്ത മൂഢന്മാരുമാകയാൽ ആ പാവങ്ങൾ അനായാസേന വഞ്ചിക്കപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. എങ്ങിനെയെന്നാൽ, ഒരു കൂട്ടം ഇടത്തട്ടുകാർ സ്വല്പമായിട്ടൊരു സംഖ്യ വായ്പയായി മുമ്പിനു കൊടുത്തു പ്രതിവാരത്തിൽ ഓരോ സാധനങ്ങൾ അവരെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിച്ചു വാങ്ങുന്നു. നഷ്ടമാണ് എന്ന ബോധം അവൎക്കുണ്ടായാൽതന്നെയും നിത്യകാലക്ഷേപത്തിന്നു മാൎഗ്ഗാന്തരം കാണായ്കയാൽ അവൎക്കിതിന്നു നിൎബ്ബന്ധേന ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നു. വന്നുകൂടുന്ന ഫലമെന്തെന്നാൽ അവർ നിത്യവേല മുഴുക്കെ ചെയ്തിട്ടും രണ്ടു നേരം കഞ്ഞിക്കുള്ള വകപോലും അവൎക്കു മുട്ടുന്നില്ല. അവരുടെ പ്രയത്നംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ലാഭം വേറെ ചിലർ കൊണ്ടുപോവുകയും ചെയ്യുന്നു.

നമ്മുടെ രാജ്യത്തു പലതരം വീട്ടുവ്യവസായങ്ങൾ നടത്തിപ്പോരുന്ന എല്ലാ വകക്കാരുടേയും സ്ഥിതി ഏറക്കുറെ മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരംതന്നെയാകുന്നു. അത്യന്തമെ

പണക്കച്ചവടക്കാരുടെ പിടിയിൽപെട്ടു വലയുന്ന ആ കൂട്ടരെ കടബാദ്ധ്യതയിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കണം. പിന്നെ അവരവൎക്കാവശ്യമുള്ള സാധകപദാൎത്ഥങ്ങളെ (Raw Materials) സുലഭമായിട്ടവൎക്കു കിട്ടാറാകണം. അതിൻെറശേഷം അവർ ഉണ്ടാക്കുന്ന സാധനങ്ങളെ നല്ല വിലയ്ക്കു വില്ക്കുന്നതിന്നു സൌകൎയ്യപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുകയും വേണം. ഇതെല്ലാം അതാതു തൊഴിൽക്കാരുടെ ഇടയിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ സ്ഥാപനംകൊണ്ടു സാധിക്കാവുന്നതാണു്. എന്നാൽ ആ കൂട്ടർ മഹാമൂഢതയിലിരിക്കുന്നവരാകയാൽ സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൻെറയും ലോകോപകാരതല്പരന്മാരായിട്ടുള്ളവരുടേയും സഹകരണം കാൎയ്യസിദ്ധിക്കു് ആദ്യവസാനം അത്യന്തം ആവശ്യമായിട്ടുതന്നെയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമതായിട്ടു സഹകരണം എന്നുവെച്ചാലെന്താണെന്നും സഹകരണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾകൊണ്ടു് എപ്രകാരമാണു തങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതിക്കും മററും കയററമുണ്ടാകുന്നതെന്നും മററുമുള്ള സംഗതികളെ ആ തൊഴിൽക്കാരെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കണം. ദേശംതോറും സഞ്ചരിച്ചു് ഇപ്രകാരമുള്ള പ്രചാരവേല നടത്തിക്കുന്നതിന്നു. ചുമതല സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ വഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഏററവും ജാഗ്രതയോടും താല്പൎയ്യത്തോടുംകൂടി പ്രവൃത്തി നടത്തുന്നതായാൽമാത്രമേ ആ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിൻെറ സ്ഥാപനം സപ്രയോജനമായിരിക്കുമെന്നു പറവാൻ തരമുള്ളു.

അദ്ധ്യായം 22.

പട്ടണങ്ങളിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ.

പട്ടണങ്ങളിൽ കുടുംബവായ്പസംഘങ്ങളെക്കാൾ സംഘാംഗങ്ങളുടെ നിത്യകാലക്ഷേപത്തിനാവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളെ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ശേഖരിപ്പുസംഘങ്ങളും പലതരം പദാർത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന തൊഴിലാളികളുടെ സംഘങ്ങളും ആണ് അധികം ആവശ്യമായിരിക്കുന്നത്. എല്ലാ വലിയ പട്ടണങ്ങളിലും അസംഖ്യം ശില്പികളും കരകൌശലക്കാരും മറ്റു തൊഴിലാളികളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അവർ ഓരോ കൂട്ടരും അവരവരുടെ ഭവനങ്ങളിൽ സ്വസ്വവ്യവസായങ്ങളെ ചെറിയ മട്ടിൽ ചെയ്തുവരുന്നു. വിചിത്രപ്പണിത്തരങ്ങളോടുകൂടിയ വിശേഷമായിട്ടുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ നെയ്യുന്ന നെയ്ത്തുകാർ, തങ്കപ്പണിക്കാർ, തട്ടാന്മാർ, ചെമ്പുപണിക്കാർ, ആശാരിമാർ, ചെരിപ്പുതുന്നുന്ന കൊല്ലന്മാർ, ലേസ്സുണ്ടാക്കുന്നവർ, കസവുണ്ടാക്കുന്നവർ, ചെറിയമട്ടിൽ സോപ്പുണ്ടാക്കുന്നവർ എന്നിങ്ങിനെ അസംഖ്യംതരം ശില്പികളും കൈത്തൊഴിൽക്കാരും ഏററവും ഉപയോഗമുള്ള തങ്ങളുടെ വിവിധവ്യവസായങ്ങളെ സ്വസ്വഭവനങ്ങളിൽവെച്ചു നടത്തിപ്പോരുന്നു. നമ്മുടെ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തു പാശ്ചാത്യസമ്പ്രദായപ്രകാരമുള്ള യന്ത്രശാലകൾ എത്രതന്നെ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതായാലും അവയിൽ നാനാവിധ പദാർത്ഥങ്ങൾ ഇക്കപ്പടിയായി എത്രതന്നെ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നതായാലും ഇ

ന്ത്യയിലെ വ്യാവസായികമായ വിവിധസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വീട്ടുവ്യവസായം പ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നുണ്ടു് എന്നതിന്നു വാദമില്ല. പലതരത്തിലുമുള്ള പദാൎത്ഥങ്ങളുടെ നിൎമ്മാണത്തിനായിക്കൊണ്ടു് അസംഖ്യം യന്ത്രശാലകൾ സൎവ്വത്ര വ്യാപിക്കുക കഴിഞ്ഞിട്ടും മുൻപറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള വിവിധവീട്ടുവ്യവസായങ്ങൾ നശിക്കാതെ ഇപ്പോഴും ഓജസ്സോടുകൂടിത്തന്നെ വൎത്തിക്കുന്നുവെന്നറിയുന്നതിൽ പലൎക്കും ആശ്ചൎയ്യമുണ്ടായേക്കാം. എന്നാൽ ഏതദ്ദേശീയന്മാരുടെ ആവശ്യങ്ങളെ നിറവേററിപ്പോരുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ മുൻപറഞ്ഞ നാനാവിധങ്ങളായ വീട്ടുവ്യവസായങ്ങൾ എത്രത്തോളമാണു മുന്നണിയിൽ നിന്നു പ്രവൎത്തിച്ചിട്ടുള്ളതു് എന്നതിനെപ്പററി സൂക്ഷ്മത്തോളം അറിയുമ്പോഴേ നമുക്കു് അവയുടെ മാഹാത്മ്യം പൂൎണ്ണമായിട്ടു മനസ്സിലാവുകയുള്ളു. ഒരേ പദാൎത്ഥത്തെത്തന്നെ ഇകപ്പടിയായിട്ടു് അസംഖ്യം ഉണ്ടാക്കിക്കൂട്ടുന്ന വലിയ വ്യവസായശാലകൾക്കു തദ്ദേശനിവാസികൾക്കു പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ള ചില ചെറിയ ആവശ്യങ്ങളെ—വിവിധാകൃതികളിൽ വിചിത്രവേലകളോടുകൂടി നിൎമ്മിക്കപ്പെടുന്ന ചില വിശേഷപദാൎത്ഥങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളെ—നിവൃത്തിപ്പിക്കുന്നതിന്നു ഒരിക്കലും സാധിക്കുന്നതല്ല. സ്വല്പം ചില ആയുധങ്ങളുടെയും കരുക്കളുടെയും സഹായത്തോടുകൂടി അവരവരുടെ വീടുകളിൽ ഇരുന്നു വേലചെയ്യുന്ന ചില്ലറ തൊഴിലാളികളെക്കൊണ്ടു മാത്രമേ ആവക ആവശ്യങ്ങൾ നിവൃത്തിക്കപ്പെടുന്നുള്ളു. അങ്ങിനെയുള്ള തൊഴിൽക്കാരുടെ ഉത്സാഹത്തെ നശി

പ്പിച്ച് അവരുടെ പ്രയത്നങ്ങളെ വലിയ വ്യവസായശാലകളിൽ ലയിപ്പിക്കുന്നതിന്നു പകരം അവർ ഓരോ കൂട്ടരും സ്വസ്വവ്യവസായങ്ങളെ താന്താങ്ങളുടെ ഭവനങ്ങളിൽ ഇരുന്നുതന്നെ നടത്തുന്നതിന്ന് അവൎക്ക് അധികം സൌകൎയ്യമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും ജനസമുദായത്തിന്ന് അവരെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപകാരം അധികമാക്കിത്തീൎക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ് ഇന്ത്യാരാജ്യത്തേക്ക് അധികം ഗുണകരമായിരിക്കുക. വീട്ടുവ്യവസായങ്ങളെ ഉദ്ധരിപ്പിക്കുന്നതിന്ന് ഏറ്റവുമാവശ്യമായിട്ടുള്ളതു ശില്പികളും കൈത്തൊഴിൽക്കാരുമായിട്ടുള്ള പല ജാതിക്കാരുടേയും കുട്ടികൾക്കു സമുചിതമായ വ്യാവസായികവിദ്യാഭ്യാസം നൽകുക തന്നെയാകുന്നു. പരിഷ്കൃതങ്ങളായ ആയുധങ്ങളുടേയും കരുക്കളുടേയും സഹായംകൊണ്ടു പുതിയ മാതിരിയിൽ വെടിപ്പായിട്ടുള്ള സാധനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്ന് അവരെ കുശലന്മാരാക്കിത്തീൎക്കുകയും വേണം. വീട്ടുവ്യവസായങ്ങളുടെ മാഹാത്മ്യമറിഞ്ഞ് അവയെ വേണ്ടതുപോലെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ പ്രധാനപ്പെട്ട എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും വ്യവസായഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതുകൊണ്ടു മുൻകരുതിയിരുന്ന ഫലമൊന്നുംതന്നെ സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ല എന്ന് വ്യസനപൂൎവ്വം പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ പലവിധത്തിലുള്ള പ്രചാരവേലകൾ (Propogandist Work) നടത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ശേഷം ഓരോ പ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള വ്യവസായങ്ങളെപ്പറ്റി കൂലങ്കഷമായിട്ടുള്ള ഒരു പ

രിശോധന നടത്തണം. മുമ്പിൽക്കൂട്ടി ഈവക പ്രവൃത്തികൾ ഢിപ്പാർട്ടുമെണ്ടുമുഖാന്തരം നടത്തുന്നതായാൽ മാത്രമേ വീട്ടുവ്യവസായങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്കനുകൂലമായിട്ടെന്തെങ്കിലും പ്രവർത്തിപ്പാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു. ഈ കാര്യത്തിൽ വ്യവസായഢിപ്പാർട്ടുമെണ്ടും സഹകരണഢിപ്പാർട്ടുമെണ്ടും ഒത്തൊരുമിച്ചു വേല ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. എന്നാലേ ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യം ഫലവത്തായിത്തീരുകയുള്ളു. എന്തെന്നാൽ ചെറിയ തോതിൽ വീട്ടുവ്യവസായങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് അവരവൎക്കു വേണ്ടുന്ന പരിഷ്കൃതങ്ങളായ ആയുധങ്ങളും കരുക്കളും സാധകപദാർത്ഥങ്ങളും ((Raw materials) കൂട്ടായി വാങ്ങിക്കണം. പിന്നെ ഓരോ സാധനങ്ങളേയും കൂട്ടായിത്തന്നെ നിർമ്മിക്കണം. അതിന്റെ ശേഷം അവയെ കൂട്ടായിത്തന്നെ വിൽക്കുകയും വേണം. എന്നാലേ ലാഭമുണ്ടാവുകയുള്ളു. അപ്പോൾ മാത്രമേ തൊഴിലാളികളുടെ ധനസ്ഥിതിക്ക് ഉന്നതിയും സിദ്ധിക്കുകയുള്ളു. അതിന്ന് അതാതു തൊഴിൽക്കാരുടെ ഇടയിൽ അതാതു കാര്യത്തിന്നു പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കണം. എന്നുവെച്ചാൽ അവരുടെ ഇടയിൽ കടംവായ്പസംഘങ്ങൾ, ശേഖരിപ്പും വില്പനയും നടത്തുന്ന സംഘങ്ങൾ, പദാർത്ഥനിർമ്മാണത്തിന്നുള്ള സംഘങ്ങൾ, അവയുടെ വില്പനയ്ക്കുള്ള സംഘങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ഏർപ്പെടുത്തണമെന്നു താൽപര്യം. ഇതെല്ലാം സഹകരണഢിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു ചെയ്യേണ്ട പ്രവൃത്തികളാകുന്നു.

കടംവായ്പസംഘങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം ജർമ്മനിയിലും

ക്സ്റ്റോർസംഘങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം ഇംഗ്ലാണ്ടിലും എന്നതുപോലെ വിവിധവ്യവസായങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളുടെ സംഘങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം മുഖ്യമായിട്ടു ഫ്രാൻസിലും അതിൽ താഴെയായി ഇററലിയിലും ആകുന്നു. ഇത്രയും വലിയ നഗരമായ ബോമ്പയിൽ, എന്നല്ല ഇന്ത്യയിൽ ആസകലംതന്നെ, തൊഴിലാളികളുടെ ഇടയിൽ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾക്കു പറയത്തക്ക പ്രചാരം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇന്ത്യയിലുള്ള നഗരങ്ങളിൽ പലതരത്തിലുമുള്ള തൊഴിൽക്കാർ അസംഖ്യമുള്ള അവസ്ഥയ്ക്കു പലവിധത്തിലുള്ള സഹകരണപ്രയത്നങ്ങൾക്കു വക ധാരാളമുണ്ടു് എന്നതു തർക്കമററ സംഗതിയാകുന്നു. കടംവാങ്ങൽസംഘങ്ങളുണ്ടു് ഇപ്പോൾ അവരിൽ ചിലരുടെ ഇടയിൽ ദുർല്ലഭമായിട്ടുള്ളതു്. അവതന്നെ തൃപ്തികരമാംവണ്ണം നടത്തപ്പെടുന്നതുമില്ല. സ്റ്റോർസംഘങ്ങളും വില്പനസംഘങ്ങളും അവരുടെ ഇടയിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുവെങ്കിലും അവയിൽ ദുർല്ലഭം ചിലതുമാത്രം വെടിപ്പായിട്ടു നടന്നുവരുന്നുണ്ടു് എന്നല്ലാതെ ഒട്ടുമിക്കതും അത്ര ഫലവത്തായിത്തീരുകയുണ്ടായില്ല.

[H. L. Kaji]

അദ്ധ്യായം 23

മദ്രാസ് ട്രിപ്ലിക്കേൻ അർബ്ബൻ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ്
സൊസയററി ക്ലിപ്തം

(Madras Triplicane Urban Co-operative)
Society Ltd.)

ഇന്ത്യയിൽ സ്റ്റോർസംഘങ്ങൾ ആദ്യമായിട്ട സ്ഥാപിക്ക
പ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും പിന്നീട അവ നല്ലസ്ഥിതിയിലെത്തിട്ടുള്ള
തും മദ്രാശിയിലാകുന്നു. തലവാചകമായി ചേർത്തുകാണുന്ന
പേരോടുകൂടിയ സംഘം 1904-ാമാണ്ടിൽതന്നെ—സഹ
കരണസംഘങ്ങളുടെ സ്ഥാപനത്തിനുവേണ്ടി നിയമം
പാസ്സാക്കിയ കൊല്ലത്തിൽതന്നെ—മദ്രാസ് നഗരത്തിൽ
'ട്രിപ്ലിക്കേൻ' അല്ലെങ്കിൽ 'തിരുവല്ലിക്കേണി' എന്ന ഭാഗ
ത്തു മഹാന്മാരായ പതിനാലു പൌരപ്രമാണികളുടെ ഉ
ത്സാഹത്തിന്മേൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ആ മഹാന്മാർ ഇ
പ്പോഴും "പതിനാലു മാർഗ്ഗപ്രദർശികൾ" എന്ന പേരോട
കൂടി അറിയപ്പെടുന്നു. സംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ താ
ഴെ ചേർക്കുന്നു. 1. മിതവ്യയം, സ്വസഹായം മുതലായ ഗു
ണങ്ങളെ ശീലിപ്പാൻ വേണ്ടത്തക്ക പ്രോത്സാഹനം ചെ
യ്യുന്നതിനും പരസ്പരസഹായംവഴിക്ക സംഘാംഗങ്ങൾക്ക
പണം ന്യായമായ പലിശയ്ക്കു വായ്പ വാങ്ങുന്നതിനും സം
ഘാംഗങ്ങളുടെ സമ്പാദ്യങ്ങൾ ഡെപ്പോസിറ്റു ചെയ്യുന്ന
തിനും വേണ്ടുന്ന സൌകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുക. 2.

സംഘാംഗങ്ങളുടെ നിത്യകാലക്ഷേപത്തിന്നാവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളെ അവക്കാവശ്യംപോലെ വില്ക്കുന്നതിന്ന അവയെ ഇകപ്പടിയായിട്ട വാങ്ങി ശേഖരിക്കുക. 8. സംഘാംഗങ്ങളുടെ ഗുണത്തിന്നുവേണ്ടിത്തന്നെ കച്ചവടക്കാർ സാമാന്യമായി നടത്തുന്ന സകല വ്യാപാരങ്ങളും മൊത്തമായും ചില്ലറയായും നടത്തുക. പൊതുയോഗം അപ്പപ്പോൾ നിശ്ചയിക്കുന്നപ്രകാരം സഹകരണതത്വത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള മറേറതെങ്കിലും പ്രവൃത്തികൾ നടത്തുക .

സംഘം ക്ലിപ്തബാദ്ധ്യതയോടുകൂടിയതാണ നടത്തപ്പെടുന്നത്. സംഘാംഗങ്ങളുടെ ഓഹരിത്തുകയുടേയും ബാദ്ധ്യത അവരവർ എടുത്തിട്ടുള്ള ഓഹരിസംഖ്യയെ കവിഞ്ഞുപോകുന്നതല്ല എന്നത്രെ. സംഘത്തിലെ പ്രവൃത്തികൾ രണ്ടു വകുപ്പായിട്ട വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേ ഒരു സ്റ്റോർ. അവിടെ സംഘാംഗങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ള സകല പദാത്ഥങ്ങളേയും ശേഖരിച്ചുവില്ക്കുന്നു. മറേറതു പണം കടം കൊടുക്കുവാനുള്ള ഒരു വകുപ്പ്.

'ടി. യു സി. എസ്സ്.' (T. U. C. S) എന്ന സംജ്ഞകൊണ്ടറിയപ്പെടുന്ന മേപ്പടി സംഘത്തിന്റെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശം സംഘാംഗങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് അവക്ക വില്ക്കുന്നതിന്നായി ഒരു സ്റ്റോർ ഏപ്പെടുത്തുക എന്നതായിരുന്നുവെങ്കിലും സംഘാംഗങ്ങൾക്കു പണം കടംകൊടുക്കുന്നതിന്നുള്ള ഏപ്പാടുകൂടി ആരംഭത്തിൽതന്നെ ചെയ്യേണ്ടതായിട്ട വന്നു. വാസ്തവത്തിൽ 1904_ലെ ആക്ററ്പ്രകാരം 1905_ൽ ഈ സംഘം ര

ജിസ്റ്റ്രു ചെയ്യാൻ സാധിച്ചതുതന്നെ കടംവാങ്ങുവാനുള്ള ഏർപ്പാടുകൂടി അതിന്റെ ഒരംശമായിട്ടുണ്ടായതുകൊണ്ടാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ 1904-ലെ പത്താംആക്ടുപ്രകാരം കടംവാങ്ങുവാനല്ലാതെകണ്ടുള്ള സംഘങ്ങളെ രജിസ്റ്റ്രു ചെയ്യാനനുവദിച്ചിരുന്നില്ല.

സംഘത്തിന്റെ പ്രഥമപ്രവൎത്തകന്മാരായ പതിന്നാലു പൌരപ്രമാണികൾ ഒന്നിച്ചുചേൎന്ന് ഏററവും ഒതുങ്ങിയ മട്ടിൽ കേവലം 510ക. മാത്രം മൂലധനമിറക്കികൊണ്ടാണ് ആദ്യമായിട്ടു പ്രവൃത്തിയാരംഭിച്ചതു്. എങ്കിലും ആദ്യത്തെ കൊല്ലത്തിൽതന്നെ സംഘം 20,000 കയുടെ വ്യാപാരം നടത്തുകയുണ്ടായി.

ഈ സംഘം ഇരുപത്തഞ്ചു ശാഖകളായിട്ടു പിരിഞ്ഞു മദ്രാസ്നഗരമാസകലം വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. അതിൽ ഇപ്പോൾ ആകെ 6000 മെമ്പർമാരുണ്ടു്. ഓഹരി ഒന്നുക്കു 5ക യാകുന്നു. ഓഹരിസംഖ്യതന്നെ ലക്ഷത്തിൽ മീതെ കാണുന്നതാണ്. അതിനുപുറമെ 85,000 ക. കരുതൽധനവും ധൎമ്മവിഷയത്തിലേക്കു 37,000 കയും സംഘംവകയായിട്ടുണ്ടു്.

സംഘഭരണം 25 ഡയറക്ടർമാർ അടങ്ങിയ ഒരു ബോൎഡിന്റെ കീഴിലാണ് നടത്തപ്പെടുന്നതു. സംഘത്തിന്റെ എല്ലാ ശാഖകളിൽനിന്നും ഓരോ ഡയറക്ടർമാർ ബോൎഡിന്റെ അംഗങ്ങളായിട്ടു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നു. ബോൎഡ് പിന്നെ കാൎയ്യം നടത്തുന്നതിനായി തങ്ങളിൽനിന്നു 5 പേരെ തിരഞ്ഞെടുത്തു് ഒരു പ്രവൎത്തകസംഘത്തെ നിയമിക്കുന്നു.

[The Hindu Jan: 25-193[illegible]]

സ്റ്റോർ വളരെ വെടിപ്പായി നടത്തപ്പെടുന്നുണ്ടു. അനന്യസമമൈക്യബുദ്ധിയോടുകൂടി ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവൎത്തിപ്പാനുള്ള മെമ്പർമാരുടെ വാസനതന്നെയാണു മദ്രാശിയിൽ അതിത്ര അഭിവൃദ്ധിയിൽ വരുവാനുള്ള മുഖ്യകാരണം. വ്യാപാരമെല്ലാം റൊക്കം വിലയ്ക്കാണു നടത്തിപ്പോരുന്നതു്. കടം കൊടുക്കുവാൻ പാടില്ല എന്നതു് അതിനിൎബ്ബന്ധമാകുന്നു. ലാഭം ആറാറു മാസം കൂടുമ്പോൾ വീതിക്കപ്പെടുന്നു. ഒരു കൊല്ലത്തിൽ ഉദ്ദേശം 12 ലക്ഷം രൂപ വിലക്കുള്ള സാധനങ്ങളുടെ വ്യാപാരം സംഘംമുഖാന്തരം നടത്തിവരുന്നു. സാധനങ്ങൾ കൃഷിക്കാരുടേയും തൊഴിലാളികളുടേയും കയ്യിൽനിന്നു നേരിട്ടുവാങ്ങി ശേഖരിക്കേണ്ട കാൎയ്യം സംഘത്തിന്റെ ആലോചനയിലിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ ദല്ലാളന്മാർ മദ്ധ്യത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് അതിയായ ലാഭം ഇപ്പോഴും പററുന്നുണ്ടു്.

നഗരം വിട്ടു പല വില്ലേജുകളിലും തദ്ദേശവാസികളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ട സാധനങ്ങൾ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഷാപ്പുകൾ മേപ്പടി സംഘം വകയായിട്ടവിടവിടെ സ്ഥാപിക്കണമെന്നു വിചാരമുണ്ടു്. ആ വക ഷാപ്പുകൾ വഴിക്കുതന്നെ അതാതു ദേശത്തുകാരുടെ വക വില്പനസാധനങ്ങളെ വാങ്ങി മദ്രാശിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു വില്ക്കണമെന്നും അവർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

[J. L. Raina B. A.]

കഴിഞ്ഞ രണ്ടു കൊല്ലങ്ങൾക്കിടക്കു സംഘംവക വ്യാപാരങ്ങൾ അത്യധികമായിട്ടു വൎദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ

മദ്രാശിയിൽ സ്വന്തം ഹെഡാപ്പീസ്സിൽ സ്ഥലം പോരാതെയിട്ടു സാമാനങ്ങളും പലേടത്തുമായി കൂലിക്കു വാങ്ങിയ സ്ഥലങ്ങളിലാണു ശേഖരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. അതുകാരണം പല അസൌകര്യങ്ങളും നോട്ടക്കുറവു മുതലായ പല ദോഷങ്ങളും ഉണ്ടാവുന്നു. അതിനാൽ അവയെ പരിഹരിക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി ഇപ്പോഴത്തെ ഹെഡാപ്പീസ്സിന്റെ പിന്നിലായി വലിയ ഒരു കെട്ടിടം പണിയിക്കാനായി നിശ്ചയിച്ചു. എന്നുതന്നെയല്ല, സ്ഥലംപണിക്കു കല്ലിടുക എന്ന ക്രിയ ഈ (1930) ജനവരി 25-ാംനു- മദ്രാസ് ഗവർണ്ണർതന്നെ നടത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. *

മദ്രാസ് സംസ്ഥാനത്തു് ഇപ്പോൾ ആകെ 85 സ്റ്റോ

---

* "ട്രിപ്ലിക്കേൻ അർബൻ കോ-ഓപ്പറേറ്റിവ് സൊസയിറ്റി" എന്ന പേരായ പ്രസ്തുത സംഘത്തിന്റെ വെള്ളി ജൂബിലി മഹോത്സവം (സംഘത്തിന്റെ 25-ാമത്തെ വയസ്സു തികയുന്ന സന്തോഷാവസരം) സംഘം ഹെഡാപ്പീസിൽവെച്ചു് 1930 ജനവരി 25-ാംനു- അനേകോദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരല്ലാത്ത അസംഖ്യം മഹാന്മാരാൽ അതിഗംഭീരമായിട്ടു കൊണ്ടാടപ്പെട്ടു. ആ അവസരത്തിൽ മദ്രാസ് ഗവർണ്ണരും സംഘപ്രവർത്തകന്മാരുടെ ക്ഷണമനുസരിച്ചു് ആ സദസ്സിൽ സന്നിഹിതനായിരുന്നു. സംഘം വകയായിട്ടു പണിയുവാൻ വിചാരിക്കുന്ന 'സിൽവർ ജൂബിലി ഹാൾ' എന്ന പേരോടുകൂടിയ കെട്ടിടത്തിന്റെ കല്ലിടുക എന്ന ക്രിയ ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് നടത്തപ്പെട്ടതു്. അതിന്റെ ശേഷം സംഘത്തിന്റെ പ്രഥമ പ്രവർത്തകന്മാരായ '14 മാന്യശ്രീകൾ' എന്ന പിന്നീടു പ്രസിദ്ധന്മാരായിത്തീർന്നവരുടെ ഛായാപടങ്ങളും ആപ്പീസ്സിൽ തൂക്കുകയുണ്ടായി. പതിനാലു പേരിൽപെട്ട ഒരാളാണ് ലോകവിശ്രുതനായ റൈറ്റ് ആണറബിൾ വി. എസ്സ്. ശ്രീനിവാസശാസ്ത്രി എന്നു് ഈ ലേഖത്തിൽ പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയുന്നു.

[The Hindu Jan: 25-27-1930]

റുകൾ ഉണ്ട്. അവയിൽ മദ്രാസ്, മധുര, രാമനാട്, നീലഗിരി എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവ വളരെ തൃപ്തികരമാകുംവണ്ണം നടത്തപ്പെടുന്നു. സാധനങ്ങൾ കടം കൊടുക്കുകയില്ല എന്ന ആ സംഘങ്ങളുടെ നിശ്ചയം നല്ലതാകുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് അവ അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളത്.

മദ്രാസ് ട്രിപ്ലിക്കേൻ സ്റ്റോറിന്റെ ഓരോ ശാഖകളിലും ഓരോ ലൈബ്രറിയും ഓരോ വായനശാലയും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. മെമ്പർമാരുടെ ആവശ്യത്തിനായി ഒരു ഡിസ്പെൻസറികൂടി സ്ഥാപിക്കണമെന്നാലോചിച്ചുവരുന്നു. സംഘാംഗങ്ങളുടെ നിത്യകാലക്ഷേപത്തിനാവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളെ ശേഖരിക്കുകയും അവർക്കാവശ്യംപോലെ പണം കടംകൊടുക്കുകയും മാത്രമല്ലായിരുന്നു ആ സംഘത്തിന്റെ പ്രഥമപ്രവർത്തകന്മാരുടെ ഉദ്ദേശം എന്നും അതിന് അതിലേറെ വ്യാപ്തിയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും മുൻപറഞ്ഞ സംഗതി സ്പഷ്ടമായി വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

[The Hindu Jan 25. 27. 1930]

അദ്ധ്യായം 24.

വിദ്യാർത്ഥികളും പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളും.

വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സ്കൂൾസംബന്ധമായ പുസ്തകങ്ങൾ സുലഭമായി ലാഭത്തിൽ കിട്ടുവാൻ സൌകര്യപ്പെട

ത്തിക്കൊണ്ടുള്ള പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളും അവരുടെ ഇടയിൽ ഏൎപ്പെടുത്തുന്നതു നല്ലതായിരിക്കും. പുസ്തകങ്ങളും, കടലാസ്സ്, പേന മഷി പെൻസിൽ മുതലായതു, വിനോദത്തിന്നുവേണ്ട പദാൎത്ഥങ്ങളും മുതലായ നാനാവിധ പദാൎത്ഥങ്ങളെ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സ്റ്റോറുകളും സ്കൂളുകളിൽ സ്ഥാപിക്കുകയാണ് ഒന്നാമതായിട്ടു വേണ്ടതു്. അവയിലെ മെമ്പൎമാരെല്ലാം കുട്ടികൾതന്നെയായിരിക്കണം. അവയുടെ ഭരണവും കുട്ടികൾ മുഖാന്തരം തന്നെ നടത്തേണ്ടതാകുന്നു. ഉപാദ്ധ്യായന്മാർ ആ കാൎയ്യത്തിൽ ആവശ്യ ഉത്താശ ചെയ്തുകൊടുക്കുകയും വേണം. ഇപ്രകാരമുള്ള സംഘങ്ങൾ ഹൈസ്ക്കൂൾക്ലാസ്സുകളിലെ വിദ്യാൎത്ഥികളുടെ ഇടയിലും കാളേജ്ക്ലാസ്സുകാരുടെ ഇടയിലും സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നുതന്നെയുമല്ല, ഹൈസ്ക്കൂൾക്ലാസ്സുകളിൽ സഹകരണം ഒരു നിൎബ്ബന്ധപാഠവിഷയമായിട്ടേൎപ്പെടുത്തുകയും വേണം *. ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതായാൽ ചെറുപ്പംമുതൽക്കുതന്നെ വിദ്യാൎത്ഥികൾക്കു സഹകരണം ശീലിപ്പാൻ തരം കിട്ടുന്നു. അതിന്നുപുറമെ സ്വസഹായം, സ്വാൎത്ഥരാഹിത്യം, സത്യസന്ധത, കൃത്യനിഷ്ഠ, പരോപകാരതല്പരത മുതലായ അനേകം ഉൽകൃഷ്ടസ്വഭാവഗുണങ്ങളെ അഭ്യസിച്ചു ശീലിപ്പാനും കണിശമായി പ്രവൎത്തിക്കുക, കൃത്യമായി കണക്കു വെക്കുക മുതലായി മേലിൽ വേണ്ട പല കാൎയ്യങ്ങളേയും ചെയ്തുശീലി

* കൊച്ചിരാജ്യത്തു 1106-മാണ്ടു മുതൽക്കു 'സഹകരണം' എന്നതു ഹൈസ്ക്കൂൾ ക്ലാസ്സുകളിൽ ഒരു നിൎബ്ബന്ധമായ ഒരു പാഠ്യവിഷയമായി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നറിയുന്നു.

പ്പാനും ഇടവരുന്നു. ഇതെല്ലാം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഏറ്റവും മുഖ്യമായ അംശങ്ങൾതന്നെയാണല്ലോ.

പൂനാപട്ടണത്തിൽ വിദ്യാൎത്ഥികളുടെ ഒരു സഹകരണസംഘമുണ്ടത്രെ. സ്കൂളാവശ്യത്തിന്നു വേണ്ട സകല സാധനങ്ങളും ആ സംഘംമുഖാന്തരം ഇകപ്പടിയായിട്ടു വാങ്ങി ചില്ലറയായിട്ടു വില്ക്കുന്നു. ആ സംഘത്തിന്നു ചെറിയതായിട്ടൊരു കരുതൽധനവുമുണ്ട്. പക്ഷെ അതിന്റെ നടത്തിപ്പു കാൎയ്യമുദാസീനമട്ടിലാണെന്നറിയുന്നു. സ്കൂൾമാസ്റ്റർമാർ ശ്രദ്ധവെക്കുന്നപക്ഷം അതു വെടിപ്പായിട്ടു നടത്താൻ പ്രയാസമുണ്ടാവുകയില്ല.

[Raina] .

മദ്രാസ്, കോയമ്പത്തൂർ, മുതലായ പട്ടണങ്ങളിൽ സഹകരണസംഘങ്ങളെ നടത്തേണ്ട സമ്പ്രദായത്തെയും അവയിൽ കണക്കുകൾ വെക്കേണ്ട രീതിയെയും മറ്റും പഠിപ്പിക്കുന്നതിന്നായി പാഠശാലകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'എക്കൊണൊമിക്സ്' എന്ന ശാസ്ത്രം പഠിച്ചു ബി. എ. പാസ്സായിട്ടുള്ള മാസ്റ്റർമാരിൽ ചിലരെ ഓരോ സ്കൂളുകളിൽനിന്നും ആ വക സ്ഥലങ്ങളിലേക്കയച്ചു സഹകരണസംബന്ധമായ മുൻപറഞ്ഞ കാൎയ്യങ്ങളെ ശീലിപ്പിച്ചുവരുത്തുന്നതു ഏറ്റവുമാവശ്യമാണ്. എന്തെന്നാൽ സഹകരണം എന്ന വിഷയത്തിലും അതിന്റെ പ്രയോഗത്തിലും വൈദഗ്ദ്ധ്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ആ മാസ്റ്റർമാർ വിദ്യാൎത്ഥികളെ ആ വിഷയം പഠിപ്പിക്കുന്നതിന്നും പഠിച്ച വിഷയത്തെ സഹകരണസംഘങ്ങൾവഴിക്കു

അവരെക്കൊണ്ടു പ്രയോഗിച്ചു ശീലിപ്പിക്കുന്നതിനും അനായാസേന സാധിക്കുന്നതാണു്. *

അദ്ധ്യായം 25

ഗൃഹനിർമ്മാണസംഘങ്ങൾ.

ഇടത്തരക്കാൎക്കും വേലക്കാൎക്കും ചുരുങ്ങിയ വാടകയ്ക്കു ഭവനങ്ങൾ പണിയിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനു സഹകരണസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക എന്ന കാൎയ്യത്തിൽ ബൊമ്പാനഗരമാണു് ഇന്ത്യയിൽ എല്ലാററിലുമധികം മുമ്പിട്ടുനിൽക്കു-

---

* കഴിഞ്ഞ (1105-ലെ) മദ്ധ്യവേനലൊഴിവിനോടനുബന്ധിച്ചുള്ള വെക്കേഷൻകാലത്തു സഹകരണസംബന്ധമായ തത്വങ്ങളെയും അവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംഘങ്ങൾ പ്രവൃത്തി നടത്തിവരുന്ന സമ്പ്രദായത്തെയും കൊച്ചിരാജ്യത്തുള്ള ടീച്ചർമാരെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു ക്ലാസ്സ് ഏർപ്പെടുത്തുവാനായിട്ടു "സഹകരണപരിശീലനക്കമ്മിററി" എന്ന പേരായ ഒരു കമ്മിററി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ഈ സംസ്ഥാനത്തെ വിദ്യാഭ്യാസഡയറക്ടർ അതിലെ പ്രസിഡണ്ടും ഇൻഡസ്ട്രിയൽ സ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർ സിക്രട്ടറിയും സഹകരണസംഘം രജിസ്ട്രാർ ഒരംഗവുമായിരുന്നു. സഹകരണസംബന്ധമായ പല വിഷയങ്ങളെപ്പററിയ പാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനു ഹെഡ്മാസ്റ്ററെയും രജിസ്ട്രാരെയും ചുമതലപ്പെടുത്തിയതിനു പുറമെ കമ്മിററി ജോസഫ് ചേട്ടു എം. എ. അവർകളെയും പി. കുഞ്ഞൻനമ്പ്യാർ ബി. എ. അവർകളെയും ആ കാൎയ്യത്തിലേക്കു നിയമിച്ചു. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ഉൾപ്പെടെ ആകെ നാല്പതിൽ ചില്വാനം ടീച്ചർമാർ പ്രസ്തുത പാഠത്തിനു ഹാജരായിരുന്നു. ഒരു മാസത്തിലധികം കാലം ക്ലാസ്സു നടത്തുകയുമുണ്ടായി.

ന്നതു്. അതിന്നായിട്ടുള്ള ജനബാഹുല്യംനിമിത്തം ആ നഗരത്തിൽ ദരിദ്രന്മാരായവൎക്കു് ചുരുങ്ങിയ വാടകക്കു് വീടുകൾ കിട്ടുവാൻ തീരെ അസാദ്ധ്യമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു പലരും പലവിധത്തിലും കഷ്ടപ്പാടനുഭവിച്ചിരുന്നു. റാവുബഹദൂർ തല്മങ്കി (Rao Bahadur Talmanki) എന്ന മഹാനാണു് അവിടെ ഈ കാൎയ്യത്തിൽ ഒരു മാൎഗ്ഗപ്രദർശി. ബംബായിൽ സാരസ്വതഗൃഹനിൎമ്മാണസംഘം എന്നതാണു് ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ആ തരത്തിലുള്ള ഒരു സംഘം. ഈ സംഘം 1915-ാമാണ്ടിൽ റജിസ്റ്റർ ചെയ്തു. കൂട്ടുകുടിയാനസമ്പ്രദായത്തിലാണു് ഇതു നടത്തപ്പെടുന്നതു്. കൃഷിക്കാരായവൎക്കു് ഈമാതിരി സംഘങ്ങൾ വളരെ ഉപകാരമായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. ഭവനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥത സംഘത്തിന്നാണു്. സംഘാംഗങ്ങൾക്കു് അവയെ വാടകക്കു് കൊടുക്കുന്നു. സംഘാംഗങ്ങൾക്കു മാത്രമേ കൊടുക്കുകയുള്ളുവെന്നു നിയമമുണ്ടു്. അതിദരിദ്രന്മാരുംകൂടി അതിൽ അംഗമായിട്ടു ചേരാം. കെട്ടിടങ്ങൾ പണിയിക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടിവരുന്ന സംഖ്യയുടെ നാലിലൊന്നു മെമ്പർമാരുടെ കയ്യിൽനിന്നു ഓഹരികളായിട്ടു പിരിക്കുന്നു. ബാക്കി ഡിബെഞ്ചർവഴിക്കും മററു വിധത്തിലും വായ്പ വാങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കെട്ടിടങ്ങൾ പണിയിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പിൽകൂട്ടി എഴുതിക്കണ്ട ആകെ സംഖ്യയിൽ മുക്കാൽഭാഗവും ബോംബാഗവൎമ്മെണ്ടു സംഘത്തിന്നു നൂററുക്കു 5½ മുതൽ 6 വരെ വീതം പലിശക്കു് കടം കൊടുത്തിരിക്കുകയാണു്. കെട്ടിടങ്ങൾ ഓരോ ബ്ലോക്കുകളായിട്ടു വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയ്ക്കു വാടകയും ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടു്. അതേമാതിരിയിലുള്ള വീടുകൾക്കു സാധാരണ

കൊടുത്തുവരാറുള്ളതിൽ അല്പമെങ്കിലും കുറച്ചു വാടകയേ മെമ്പർമാർക്കു കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്നുള്ളു.

വീടുകളിൽനിന്നു പിരിച്ചുണ്ടാകുന്ന വാടക മൊത്ത സംഖ്യം പല ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറുന്നതിന്നുവേണ്ടി പല ഫണ്ടുകളായിട്ടു വിഭാഗിക്കുന്നു. ഒരംശം കേടുതീർക്കലിന്നും വേണ്ടിവന്നാൽ പുതിയ കെട്ടിടങ്ങൾ പണിയിക്കുന്നതിന്നുമായി കരുതുന്നു. ഒരു തുക ഇറക്കിയ പണത്തിന്റെ പലിശയ്ക്കായിട്ടു നീക്കിവെക്കുന്നു. ഇറക്കീട്ടുള്ള സ്വത്തുതന്നെ മൂന്നു വിധത്തിലാകുന്നു. 1 മെമ്പർമാരുടെ ഓഹരിസംഖ്യ 2 ഗവൺമെണ്ടിൽനിന്നു വാങ്ങീട്ടുള്ള വായ്പ സംഖ്യ 3. ഡിബെഞ്ചർലോൺ: ഈ മൂന്നു ഇനം സംഖ്യകൾക്കും പലിശ കൊടുക്കുന്നതിലേക്കു വേണ്ട പണം നീക്കിവെക്കുന്നു. അതിന്റെശേഷം മുൻസിപ്പൽനികുതി, ഇൻഷ്വറൻസ്, ഭരണച്ചെലവ്, തോട്ടസംരക്ഷ മുതലായ പലവക കാര്യങ്ങൾക്കായിട്ടൊരു തുകയും കരുതിപ്പോരുന്നു. എല്ലാററിന്നുംപുറമെ ഇരുപത്തഞ്ചോ മുപ്പതോ കൊല്ലംകൊണ്ടു വീട്ടുവാൻ നിശ്ചയമുള്ള കടസംഖ്യ നിശ്ചിതകാലത്തേക്കു തയ്യാറാക്കി വെക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടി കൊല്ലംതോറും ഒരു 'സിങ്കിങ്ങ ഫണ്ടും' സംഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ മെമ്പർമാർ എടുത്തിട്ടുള്ള ഓഹരിസംഖ്യകൾ മാത്രം മടക്കികൊടുക്കുന്നതല്ല. വീട്ടുവാടക മുതലായ സംഖ്യകൾ അതാതവസരങ്ങളിൽ കൃത്യമായിട്ടടയ്ക്കുന്ന, കാര്യത്തിൽ ഉദാസീനത കാണിക്കുന്ന മെമ്പർമാരുടെ പേരിൽ സംഘത്തിന്നു ഒരു പിടിപാടുണ്ടാകുന്നതിന്നുവേണ്ടിയാണ് അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നത്. അതിന്നുംപുറമെ ●

വനങ്ങൾ വൃത്തിയായും ശുചിയായും വെക്കുന്നതിന്നുള്ള ചുമതല തങ്ങൾക്കാണ് എന്ന ബോധം സംഘാംഗങ്ങൾക്ക് ഉത്തരവാദിത്തമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

സാരസ്വതഗൃഹനിൎമ്മാണസംഘം ആരംഭത്തിൽ ഗവൎമ്മെണ്ടിൽനിന്നു കടം വാങ്ങുകയുണ്ടായില്ല. തുടക്കത്തിൽ തന്നെ കടം കൊടുക്കുവാൻ ഗവൎമ്മെണ്ടിന്നു മനസ്സുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നതാണ് അതിന്നുള്ള കാരണം. ഒരു കൂട്ടം സാരസ്വതന്മാർ ഒത്തുചേൎന്ന് ആദ്യമായിട്ടീസംഘം സ്ഥാപിച്ചു. ആ കൂട്ടർതന്നെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്ന "സാരസ്വതബാങ്ക്" എന്ന പേരായ ബാങ്കിൽനിന്ന് ആവശ്യമുള്ള പണം കടം വാങ്ങിപ്പാനും അവൎക്കു തരമായി.

ബൊമ്പായിലും പുനായിലും വേറെയും പലതരം ഗൃഹനിൎമ്മാണസംഘങ്ങൾ ഉണ്ടു്. കൂട്ടുടമസ്ഥത എന്ന വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച് സംഘത്തിന്റെ അവകാശം എത്രത്തോളമുണ്ട് എന്നും ഓരോ അംഗങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകമുള്ള അവകാശം എത്രത്തോളമുണ്ട് എന്നും ഉള്ള കാൎയ്യത്തിൽ നിയമസംബന്ധമായിട്ടു വലിയ വാദമുണ്ടായി. ഒടുക്കം ബൊമ്പാഗവൎമ്മെണ്ടുതന്നെ ഇംഗ്ലാണ്ടിലെ ചില നിയമപണ്ഡിതന്മാരെക്കൊണ്ട് ഇതിലേക്കു വേണ്ട ഉപനിയമങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടാക്കിച്ചു. ഈ നിയമങ്ങൾ ഇപ്പോൾ യൂറോപ്പിലുള്ളവയേക്കാളുമധികം നല്ലതായിട്ടു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നു.

മദ്രാശിയിൽ 75 ഗൃഹനിൎമ്മാണസംഘങ്ങളുണ്ട്. ആ സംഘങ്ങൾക്കു ഗവൎമ്മെണ്ടു 10-ക്കു 6¼ വീതം പലിശക്കു 8 ലക്ഷം ഉറുപ്പിക കടം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. കടസംഖ്യ ഇതുപ

ളു ഗൃഹമായിട്ടുള്ളതാണെന്നാണു നിശ്ചയം. 10,62,923 രൂപ ചെലവു ചെയ്തു 372 വീടുകൾ പണിചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 272 വീടുകൾ പണി ചെയ്തുവരികയും ചെയ്യുന്നു. മറ്റുള്ള ഉടമസ്ഥതാവകാശം എന്ന സമ്പ്രദായപ്രകാരമാണു മേല്പടി സംഘങ്ങൾ എല്ലാം പ്രവൃത്തി നടത്തിപ്പോരുന്നത്. കൂട്ടുടമസ്ഥതാവകാശസമ്പ്രദായപ്രകാരമുള്ള സംഘം ഒന്നും മദ്രാശിയിലില്ല. ആ വക ഏൎപ്പാടുകൾ പലതും ബൊമ്പായിൽനിന്നു പഠിക്കുവാനുണ്ട്.

മദ്രാശിയിൽ ഗൃഹനിൎമ്മാണത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു ഗവൎമ്മെണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഒരു സഹകരണസംഘമുണ്ട്. ഇതു മദ്രാശിയിൽ നാളിതുവരെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ഗൃഹനിൎമ്മാണസംഘങ്ങളിൽ ഒന്നാകുന്നു. അടി ഉറപ്പിച്ചു പ്രവൎത്തിച്ചുവരുന്ന സംഘം ഇതൊന്നു മാത്രമാകുന്നു. ഇതിൽ 108 മെമ്പൎമാരോളമുണ്ട്. പിരിഞ്ഞ ഓഹരിസംഖ്യ 38,000 രൂപയാകുന്നു. ഗോപാലപുരം എന്നൊരു പ്രദേശത്താണ് സംഘം ഭൂമി വാങ്ങിച്ചിട്ടുള്ളത്. സംഘത്തിന്നു ഗവൎമ്മെണ്ടിൽനിന്നു മാത്രമേ കടം വാങ്ങുവാൻ പാടുള്ളൂ. ഇതുവരെ ആകെ 56,850 ക. വായ്പവാങ്ങിട്ടുണ്ട്. സംഘം ഗവൎമ്മെണ്ടിന്നു 100-ക്ക് 6¼ വീതം പലിശ കൊടുക്കുകയും സംഘാംഗങ്ങൾക്കു 100-ക്കു 7½ വീതം പലിശയ്ക്കു കടംകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ആ പ്രദേശം ഇപ്പോൾ ഒരു ഗ്രാമംപോലെയായിരിക്കുന്നു. അതിൽ നല്ല റോഡുകൾ സംഘം മുഖാന്തരം വെട്ടിയിരുന്നു. ശുചീകരണം മുതലായതും മറ്റു കാൎയ്യങ്ങളും സൌകൎയ്യംപോലെ ചെയ്യുന്നതിന്നു മുൻസിപ്പാലിറ്റി

ഈ സംഘത്തിന് സഹായം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. നാലി
ടെ മെമ്പർമാർക്ക് പാലും നല്ല തൊട്ടവും ഇടപ്പ് നല്ല
മാടുകളും ഉണ്ട്.

J. L. Raina

അദ്ധ്യായം 26

പാൽവില്പനസംഘങ്ങൾ.

ഇന്ത്യയിൽ പരസ്പരസഹകരണസംഘം മുഖേന
യുള്ള പാൽ ശേഖരിച്ചു പട്ടണവാസികൾക്കു വില്ക്കുക എ
ന്ന ഏർപ്പാട് കൽക്കത്തയിലാണ് അധികം വലിയതായിട്ടു
നടക്കുന്നത്. അവിടെ പാൽശേഖരണം ഏർപ്പാട് രണ്ടു വക
പ്പായിട്ട് വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 1 വില്ലേജ് സംഘ
ങ്ങൾ. അതിലെ അംഗങ്ങൾ ഗ്രാമീണരായ പാലു കറക്കു
ന്നവർ മുതലായവരും വ്യാപാരം ചെയ്യുന്നവരുമായ കൂട്ടരാകു
ന്നു. 2. "മിൽക് യൂണിയൻ" എന്ന പേരായി കൽക്ക
ത്തായിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു സെൻട്രൽ സംഘം.
വില്ലേജ് സംഘങ്ങളെല്ലാം ഒന്നുപോലെ മിൽക് യൂണിയനോടു
സംബന്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ സംഘം മുഖാന്തരമാ
ണ് പട്ടണത്തുള്ളവർക്ക് പാൽ കൊടുക്കപ്പെടുന്നത്. ഈ
യൂണിയൻ 1919_ാമാണ്ടിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു. ഇതു വലി
യതായ പണമൊന്നും കൂട്ടിയ ഒരു 'സെൻട്രൽ സൊസൈ
റ്റി' ആകുന്നു. എന്തെന്നാൽ ഈ സംഘത്തിൽ ചേർന്നു
ള്ള മെമ്പർമാർ അത്രതന്നെയില്ല. വില്ലേജിലുള്ള പാൽ

ശേഖരസംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾ പാൽവ്യാപാരം ചെയ്യുന്ന കൃഷിക്കാരാകുന്നു. കൽക്കട്ടയിലുള്ള സെൻട്രൽ സംഘമായ "മിൽക്ക് യൂണിയ"നിലെ അംഗങ്ങൾ മുൻപറഞ്ഞ പാൽശേഖരസംഘങ്ങളുമാണ്. വില്ലേജ്സംഘങ്ങളെല്ലാം പല ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിക്കുകയും ഓരോ ഗ്രൂപ്പിലും ഓരോ ഡിപ്പോ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വില്ലേജ്സംഘങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്ന പാൽ എല്ലാം അതുവക ഡിപ്പോകളിൽ ശേഖരിക്കപ്പെടുന്നു. ഡിപ്പോ സൂപ്പർവൈസർമാർ അവയെ ഉരുണ്ട വൃത്തിയായ പാത്രങ്ങളിലാക്കി അടച്ചുകെട്ടി റെയിൽവഴിക്കു കൽക്കട്ടയിൽ സെൻട്രൽ യൂണിയനിലേക്കയയ്ക്കുന്നു. അവയെ അവിടെ ചുമതലക്കാരനായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഏറ്റുവാങ്ങി പട്ടണവാസികൾക്ക് എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

ഡിപ്പോ സൂപ്പർവൈസർമാരുടെ മേലെ ഡിപ്പോമാനേജർമാരും സംഘമാനേജർമാരുമുണ്ട്. അവർ കൂടാതെ മൃഗചികിത്സയുള്ള ഒരു വൈദ്യനുംകൂടിയുണ്ട്. ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കറക്കുന്ന പശുക്കളെല്ലാം ആരോഗ്യത്തോടുകൂടിത്തന്നെയിരിക്കുന്നില്ലേ എന്നു പരിശോധിക്കുന്നു. അതിനും പുറമെ, പാൽ കറക്കുന്ന ഏർപ്പാട്, പശുക്കളെ സൂക്ഷിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം, തൊഴുത്തിന്റെ ശുചീകരണം ഇത്യാദി കാര്യങ്ങളെല്ലാം ആരോഗ്യരക്ഷയ്ക്കനുകൂലമായ വിധത്തിൽത്തന്നെയല്ലേ എന്നുകൂടി അയാൾ പരിശോധിക്കുന്നു.

ഈ തരം പാൽശേഖരസംഘങ്ങൾ ഇവിടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. ഇപ്പോൾ ആകെ 65 സംഘങ്ങളുണ്ട്.

അവയിൽ എല്ലാംകൂടി 8000 മെമ്പർമാരുമുണ്ട്. എല്ലാം കൽക്കട്ടയിലുള്ള 'മിൽക് യൂണിയ'നോടു സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഈ മാതിരിയിലുള്ള പാൽശേഖരസംഘങ്ങൾ എല്ലാ പട്ടണങ്ങളിലും അത്യാവശ്യമായിട്ടു തീൎന്നിരിക്കുന്നു.

[J. L. Raina]

അദ്ധ്യായം 27

പലവക സംഘങ്ങൾ.

ജൎമ്മനിയിൽ ഇരുപതു കൊല്ലം മുമ്പുതന്നെ "കൈത്തൊഴിൽക്കാരുടെ സംഘങ്ങൾ" എന്ന നാമധേയത്തിൽ പല ദിക്കുകളിലായി ഷ്ഹൂൾസ് ഡെലിഷ് (Schulze Delitzech) സമ്പ്രദായപ്രകാരം പല സംഘങ്ങളും സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. 1920-ാമാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിൽ ആ തരത്തിൽ 4215 സംഘങ്ങൾ ഉണ്ടായി. 'ബവേറിയ' എന്ന ജില്ലയിൽതന്നെ 34 * വിധം തൊഴിലുകൾ ചെയ്യു

* സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യാപ്തി എത്രത്തോളമാവാം എന്നതിലേക്ക് ഒരു ദൃഷ്ടാന്തമായിട്ട് ആ 34 വിധം തൊഴിൽക്കാരുടെ ഒരു ലിസ്റ്റ് താഴെ ചേൎക്കുന്നു:— 1. റൊട്ടി ചുടുന്നവർ, 2. കശാപ്പുകാർ, 3. ഹോട്ടൽകാർ, 4. പാൽകച്ചവടക്കാർ, 5. വണ്ണാന്മാർ, 6. തയ്യൽക്കാർ, 7. പുകയിലക്കച്ചവടക്കാർ, 8. പലചരക്കുകച്ചവടക്കാർ, 9. വാച്ച് ഉണ്ടാക്കുന്നവർ, 10. ബുക്ക് ബൈൻഡു ചെയ്യുന്നവർ, 11. ബ്രഷ് ഉണ്ടാക്കുന്നവർ, 12. വെപ്പുപാത്രങ്ങളും നിൎമ്മിക്കുന്നവർ, 13. ചെരിപ്പു കുത്തുന്നവർ, 14. തുന്നക്കാർ, 15. നെയ്ത്തുകാർ, 16.

വരുന്ന തൊഴിൽക്കാരുടെ വക 800 സംഘങ്ങളുണ്ട്. വിവിധങ്ങളായ ഈ തൊഴിലുകൾക്കെല്ലാം വെവ്വേറെ സംഘങ്ങളുണ്ട്. ഈ സംഘങ്ങൾ രണ്ടുതരമാകുന്നു. 1. ശേഖരിപ്പുസംഘങ്ങൾ—ആ സംഘങ്ങൾ അതാതു തൊഴിൽക്കാർക്കുവേണ്ട സാധകപദാർത്ഥങ്ങളെയും (Raw materials) മററും ശേഖരിക്കുന്നു. 2. നിർമ്മാണസംഘങ്ങൾ—ഈ സംഘങ്ങൾ മുഖാന്തരം അതാതു സാധനങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം കൂട്ടായി നടത്തപ്പെടുന്നു. ഗ്രന്ഥവിസ്തരഭയത്താൽ ആ വക സംഘങ്ങളുടെ പ്രചാരത്തെയും ഘടനയെയും പററി വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

ആശാരിമാർ, 17 ചായപ്പണിക്കാർ, 18. കമ്പള മെത്ത മുതലായതുണ്ടാക്കുന്നവർ, 19. കുടം കലം മുതലായതുണ്ടാക്കുന്നവർ, 20. കച്ചൽപണിക്കാർ—കമ്പള മെത്ത മുതലായതു വില്ക്കുന്നവർ, 21. ജനൽവാതിൽ കഴുകി വൃത്തിയാക്കുന്നവർ, 22. ഗ്ലേസ് ചെയ്യുന്നവർ, 23. ജനലിൽ വലക്കണ്ണിപോലെയുള്ള പണിത്തരം ചെയ്യുന്നവർ, 24. തോലു ഊറക്കിടുന്നവർ, 25. ജിന്നിപ്പണിക്കാർ. 26. കല്ലുവെട്ടുകാർ 27. കെട്ടിടം പണിയുന്നവർ നിന്നുപണിയുവാനുള്ള നിലകളും കോണികളും മററും കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്നവർ 28. ഇത്തനാക്ക് പണിക്കാർ 29. ചെമ്പുപണിക്കാർ, 30. കരുവാന്മാർ. 31. വിറകുകച്ചവടക്കാർ, 32. വണ്ടിപ്പണിക്കാർ, 33. കയറു പിരിക്കുന്നവർ, 34. തട്ടാന്മാർ.

[M. L. Darling I. c. s.]

അദ്ധ്യായം 28

കൊച്ചിരാജ്യത്തു സഹകരണസംഘങ്ങൾ.

1088-ാമാണ്ടിൽ മിസ്റ്റർ (ഇപ്പോൾ സർ) എ. ആർ. ബാനർജി അവർകൾ ദിവാനായിരുന്ന കാലത്താണ് കൊച്ചിരാജ്യത്തു പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച റെഗുലേഷൻ പാസ്സാക്കിയതു്. കൃഷികാൎയ്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിലെയും ഈ രാജ്യത്തെയും അവസ്ഥ ഒട്ടു തുല്യമായിരിക്കുന്നതിനാൽ ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിലുള്ള നിയമങ്ങളെ അനുസരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഇവിടേയും നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതു്. ആരംഭത്തിൽ സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു കുറച്ചുകാലം അനുദ്യോഗസ്ഥനായ ഒരു പ്രമാണിയുടെ ആദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നടത്തപ്പെട്ടു. പിന്നെ കുറെ കാലം രജിസ്ട്രേഷൻ സൂപ്രേണ്ടിന്റെ കീഴിലായിരുന്നു. എന്നാൽ പ്രസ്തുത ഏൎപ്പാടുകൊണ്ടു ജനങ്ങൾക്കു ഗുണങ്ങൾ പലതും സിദ്ധിപ്പാനുണ്ടു് എന്നു കാണുകയാലും, അതിനും പുറമെ, ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ഔദാസീന്യം നിമിത്തം അതിന്നു ദുഷ്കീൎത്തിയും അതേ കാരണത്താൽതന്നെ ജനങ്ങൾക്കതിൽ അവിശ്വാസവും ഉണ്ടായേക്കാമെന്ന ഭയത്താലും ഈ ഏൎപ്പാടിനെ നിയമാനുസരണം നടപ്പിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ട ഭാരം ആ വിഷയത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധനായ ഒരാളെത്തന്നെ ഏല്പിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു് "സഹകരണസൂപ്രേണ്ടു്" എന്ന സ്ഥാനത്തോടുകൂടി ഒരു ഉദ്യോ

ഗസ്ഥനെ ഗവൎമ്മെണ്ട് 1089_ാമാണ്ടിലെ അവസാനത്തിൽ നിയമിച്ചു. ഇപ്പോൾ ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ "പരസ്പരസഹായസംഘം രജിസ്ത്രാർ" എന്ന പേരോടുകൂടി അറിയപ്പെടുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ രജിസ്ത്രാറായ മ. രാ. രാ. ആർ. എ. ഗായത്രിനാഥയ്യർ അവർകൾ തന്നെയാണ് ആദ്യത്തെ രജിസ്ത്രാറായിട്ടു നിയമിക്കപ്പെട്ടതു്.

രജിസ്ത്രാറെ നിയമിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ പല ന്യൂനതകളെ പരിഹരിച്ച് അവയെ ശരിയായ മട്ടിൽ നടത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമമാണ് മിസ്റ്റർ അയ്യർ ഒന്നാമതായിട്ടു ചെയ്തതു്. സംഘങ്ങൾ രജിസ്റ്റർചെയ്യുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷകൾ വന്നുതുടങ്ങിയപ്പോൾ രജിസ്ത്രാർതന്നെ സ്ഥലത്തുപോയി ജനങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതി മുതലായ പല അവസ്ഥകളേയും പരിശോധിച്ചു തൃപ്തിപ്പെട്ടതിന്റെ ശേഷമേ പുതിയ സംഘങ്ങൾ രജിസ്റ്റർചെയ്യുവാൻ അനുവദിച്ചിരുന്നുള്ളു. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ സംഘങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനു വേണ്ടേടത്തോളം പണമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ ന്യൂനത ഗവൎമ്മെണ്ടുതന്നെ പരിഹരിച്ചുകൊടുത്തു. എങ്ങിനെയെന്നാൽ, കൊല്ലത്തിൽ 2500 ക-യിൽ കവിയാതെ ഗവൎമ്മെണ്ടിൽനിന്നു വാങ്ങി നൂറുക്കു് ആറുവീതം പലിശയ്ക്കു രജിസ്ത്രാർ അവർകളുടെ യുക്തംപോലെയും സംഘങ്ങളുടെ ആവശ്യാനുസരിച്ചും അവയ്ക്കു വായ്പയായി അനുവദിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനു ഗവൎമ്മെണ്ടു രജിസ്ത്രാർ അവർകളെ അധികാരപ്പെടുത്തി. അതിനുപുറമെ, അതാതു ദേശത്തുള്ള സംഘങ്ങളിലേക്കു് അതാതു ദിക്കിൽനിന്നു ധ

ഡെപ്പോസിററുകളും വന്നിരുന്നു. സക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ജാമ്യത്തിന്നായി കെട്ടിവെക്കുന്ന പണവും ഡെപ്പോസിററായിട്ടു വാങ്ങിക്കുവാൻ ഗവമ്മേണ്ടു ചില പ്രത്യേകസംഘങ്ങൾക്കു, രജിസ്ത്രാരുടെ ശിപാശിപ്രകാരം, അനുവാദം കൊടുത്തു.

ഇങ്ങിനെ ഗവമ്മെണ്ടുരക്ഷയിൽ സഹകരണസംഘങ്ങൾ ക്രമേണ വദ്ധിച്ചുവന്നു 1093-മാണ്ടിലേക്കു അവയുടെ എണ്ണം നാൻപത്തെട്ടോളമായിട്ടു വദ്ധിച്ചു. എണ്ണത്തിലും വണ്ണത്തിലും അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചുവന്ന മേപ്പടി സംഘങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിന്നാവശ്യമുള്ള പണത്തിന്റെ ക്ഷാമം തീക്കുന്നതെങ്ങിനെ എന്ന കാൎയ്യം ഗൌരവമായിട്ടു വിചാരിക്കണം എന്നു ദിക്കായി. അതിനാൽ ആ വിഷയം ആലോചിക്കുന്നതിന്നായി ഈ രാജ്യത്തെ സഹകരണപ്രവൎത്തകന്മാർ എല്ലാവരുംകൂടി അന്നത്തെ ദിവാനായ മിസ്റ്റർ (ഇപ്പോൾ ബഹുമാനപ്പെട്ട) ബോറിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു മഹായോഗം കൂടി. മുൻപറഞ്ഞ 58 സംഘങ്ങൾക്കു പണം ആവശ്യംപോലെ കടംകൊടുക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി ഒരു സ്ഥാപനം വേണമെന്നു യോഗത്തിൽ തീച്ചപ്പെടുത്തി. തൽഫലമായിട്ടാണു "കൊച്ചി സെൻട്രൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റിവ് ബാങ്ക്" സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്. ഈ ബാങ്കിലെ മെമ്പർമാരെല്ലാം മുമ്പു പറഞ്ഞ ദേശസംഘങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ വില്ലേജ് ബാങ്കുകൾതന്നെയാകുന്നു. അവയെല്ലാം തലവനായിട്ടാണു ഈ ബാങ്കിന്റെ നില. അവയുടെയെല്ലാം അദ്ധ്യക്ഷതയും ഈ ബാങ്കുതന്നെ വഹിക്കുന്നു.

സെൻട്രൽ ബാങ്കിന്റെ സ്ഥാപനംകൊണ്ടു ദേശ സംഘങ്ങളുടെ പണത്തിനുള്ള മുട്ടു തീൎന്നുവെങ്കിലും 'സഹകരണം' എന്നതിന്റെ സാരം, ആ തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന സംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം, പ്രയോജനം, അവയെ ഭരിക്കുന്ന രീതി എന്നീ പല വിഷയങ്ങളെയുംപറ്റി ജനങ്ങൾക്കു വേണ്ട വിധത്തിലുള്ള അറിവു് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിനും ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ആ ഏൎപ്പാടിനു പ്രചാരമുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നതിനും ആയിട്ടുള്ള ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്റെ ആവശ്യമാണു് പിന്നെ ഉണ്ടായതു്. ഈ കാൎയ്യമാലോചിക്കുവാനായി ഒല്ലൂക്കരെ ഗവൎമ്മെണ്ടുവക കൃഷിഫാറത്തിൽവെച്ചു് ഒരു മഹായോഗം കൂടി. ബൊംബായ സംസ്ഥാനത്തെ സഹകരണപ്രസ്ഥാനപ്രവൎത്തകപ്രമാണികളിൽ ഒരാളായ മിസ്റ്റർ ജി. കെ. ദേവധാർ എന്നു പേരായ ഒരു മഹാന്റെ ആദ്ധ്യക്ഷതയിലാണു് ആ യോഗം നടന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം "കൊച്ചി സെൻട്രൽ കൊ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ഇൻസ്റ്റിട്യൂട്ട്" എന്നൊരു സംഘം 1099 മിഥുനം 22-ാനു- സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ആ സംഘത്തിന്റെ രക്ഷകൻ വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടുതന്നെയും സ്ഥിരാദ്ധ്യക്ഷൻ ദിവാൻജിയുമാകുന്നു. 17-ാംകൂറു കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അതിന്റെ ഉപാദ്ധ്യക്ഷനായിരിപ്പാനും സദയം സമ്മതിച്ചു.

മേപ്പടി സംഘം സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടിനു ഈ രാജ്യത്തു പല പ്രകാരത്തിലും പ്രചാരം വരുത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയ ഒരു സ്ഥാപനമാകയാൽ അതിനു സൎക്കാ

ിൽനിന്നു തക്കതായ പ്രത്യുപകാരം ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നു മിസ്റ്റർ മേഡയാർ, ആ സ്ഥാപനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന അവസരത്തിൽ, ശിപാർശ ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ആ ശിപാർശിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടു നിയമനിർമ്മാണസഭയും ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കി. ഗവമ്മെന്റു അതു സ്വീകരിക്കുകയും മേപ്പടി സംഘത്തിന്റെ നടത്തിപ്പിനായിക്കൊണ്ടു 5000ക. അനുവദിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

സഹകരണപ്രസ്ഥാനസംബന്ധമായിട്ടു കൊച്ചിരാജ്യത്തു ഇപ്പോൾ മൂന്നു സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉണ്ടു. 1. ഗവൺമെണ്ടുവക സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ട്. 2. കൊച്ചി സെൻട്രൽ കോഓപ്പറേറ്റിവ് ബാങ്ക്. 3. കൊച്ചി സെൻട്രൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റിവ് ഇൻസ്റ്റിട്യൂട്ട്. സഹകരണഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു സഹകരണസംഘങ്ങൾക്കായ നിയമങ്ങളെ അനുസരിച്ചുള്ള പ്രവൃത്തികൾ നടത്തുന്നു. സെൻട്രൽബാങ്കു് മേൽസംഘങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ധനശേഖരണം ചെയ്തു് ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ അവയ്ക്കു പണം കടംകൊടുക്കുന്നു. മൂന്നാമതായി പറഞ്ഞ 'സെൻട്രൽ ഇൻസ്റ്റിട്യൂട്ട്' എന്ന സ്ഥാപനം ഈ ഏർപ്പാടിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടുള്ളവക്കു് അതിനെപ്പറ്റി ശരിയായ ജ്ഞാനമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും, സഹകരണസംഘങ്ങളെ വേണ്ടതുപോലെ നടത്തുവാൻ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ മൂന്നു സ്ഥാപനങ്ങളും ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചാൽ മാത്രമേ ഈ രാജ്യത്തു് സഹകരണം എന്ന ഏർപ്പാടു് അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുകയുള്ളൂ.

കൊച്ചിരാജ്യത്തു് ആകെ 179 * പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ ഉണ്ടു. അവയിൽ 128 എണ്ണം റൈഫൈസൻ സമ്പ്രദായപ്രകാരം കൃഷിക്കാൎക്കായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കടംവായ്പസംഘങ്ങൾ ആകുന്നു. പിന്നെ 16 പട്ടണം ബാങ്കുകൾ, 9 വേലക്കാരുടെ സംഘങ്ങൾ, 11 അധഃകൃതജാതിക്കാരുടെ വക സംഘങ്ങൾ. ഒടുക്കം പറഞ്ഞ 11 സംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾ അധികവും പുലയന്മാരാകുന്നു. അവക്കു പുറമെ വാലന്മാരുടെ വകയായിട്ടു 7 സംഘങ്ങൾ ഉണ്ടു്. ശില്പികളുടെ വക സംഘങ്ങളും വ്യാവസായികസംഘങ്ങളും ദുൎല്ലഭമായിട്ടുണ്ടു്. എല്ലാ സംഘങ്ങളിലുംകൂടി ആകെ 17,577 മെമ്പൎമാരുണ്ടു്. എല്ലാറ്റിലുംകൂടി പെരുമാറിവരുന്ന സംഖ്യ 15,92,065 രൂപയും കരുതൽധനമായി സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതു് 1,68,028 രൂപയുമാകുന്നു. *

---

* ഇതു 1103-ാമാണ്ടു് അവസാനത്തിലെ ഉള്ള കണക്കാകുന്നു. ഇതിൽ സെൻട്രൽ ബാങ്കും സെൻട്രൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടും ഒരു അദ്ധ്യക്ഷസംഘവും (Supervising Union) ചേൎത്തിട്ടില്ല. 1104-ാമാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തോടുകൂടി സംഘങ്ങൾ 179 എണ്ണത്തിൽനിന്നു 191 എണ്ണത്തോളമായി വൎദ്ധിച്ചു. ആകെ മെമ്പൎമാരുടെ സംഖ്യ 1103-ൽ 17,577 ആയിരുന്നതു 1104-ൽ 19,518 ആയിട്ടു വൎദ്ധിച്ചു. 1103-ൽ എല്ലാ സംഘങ്ങളിലുംകൂടി പെരുമാറിയിരുന്ന സംഖ്യ 15,92,065 രൂപയായിരുന്നു. 1104-ൽ അതു വൎദ്ധിച്ചു് 17,74,593 രൂപയോളമായി. കരുതൽധനം 1,68,023 രൂപയായിരുന്നതു് ഒരു കൊല്ലംകൊണ്ടു് 1 93,894 രൂപയായിട്ടു വൎദ്ധിച്ചു. സംഘങ്ങളിൽ 119 എണ്ണം കൃഷിസംബന്ധമായവയും മൂന്നെണ്ണം സെൻട്രൽ സംഘങ്ങളും ബാക്കി ഇതരവ്യവസായങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചവയും ആകുന്നു.

സെൻട്രൽ ബാങ്ക്.

വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ടിപൂർത്തിദിവസമാണ് ഈ ബാങ്കിൽ ശരിയായിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തി ആരംഭിച്ചതു്. ഇതിൽ മെമ്പർമാരായിട്ട ദേശസംഘങ്ങൾ മാത്രമേ ഉള്ളു. ബാങ്കുഭരണം 9 ഡയറക്ടർമാരിൽ ഏല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിലെ കാര്യദശി സഹകരണരജിസ്ട്രാരുടെ ശിപാർശിപ്രകാരം ദിവാൻജി അവർകളാൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്നു. സ്ഥലത്തെ തഹസീൽദാർ എക്സ് ഒഫിഷ്യോ ഖജാൻജിയുമാകുന്നു. ഗവമ്മേണ്ടു ഈ സ്ഥാപനത്തിന്നു വേണ്ടുന്നതക്ക ഒത്താശകൾ ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നുണ്ട്. ആദ്യംതന്നെ 7 കൊല്ലത്തെ കാലംവെച്ചു ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു 25,000 രൂപ വായ്പ കൊടുപ്പാനനുവദിച്ചു. പിന്നീട് ആ വായ്പയുടെ കാലാവധി മൂന്നു കൊല്ലത്തേക്കു കൂടി നീട്ടികൊടുത്തു. ഗവമ്മേണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ജാമ്യത്തിന്നായി കെട്ടിവെയ്ക്കുന്ന സംഖ്യകളെ മുമ്പു ചില ദേശസംഘങ്ങളിലാണ് ഡിപ്പാസിററു ചെയ്തിരുന്നതു്. അവയെ അവിടങ്ങളിൽനിന്നു പിൻവലിപ്പിച്ച് എല്ലാം സെൻട്രൽ ബാങ്കിലേക്കു മാററിച്ചു. ആ വക സംഖ്യകൾക്ക് ഇപ്രകാരമുള്ള കൈമാററംകൊണ്ട് ഉറപ്പുണ്ടാകുന്നുവെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. അതിന്നു പുറമെ അബ്കാരിഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലേയും റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടിലേയും കുത്തകക്കാർ (കണ്ട്രാക്ടർമാർ) മുമ്പാറായി കെട്ടിവെയ്ക്കുന്ന സംഖ്യകളെ ഡെപ്പോസിററായിട്ടു സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളുവാനും ഗവമ്മേണ്ട് അനുവാദം കൊടുത്തു. ഗവമ്മേണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഏറെക്കുറെ സ്ഥിരമായ

ഡെപ്പോസിറ്റുകളും ഗവൎമ്മെണ്ടു വായ്പകൊടുത്ത സംഖ്യയും കൂടിയപ്പോൾ ഗണ്യമായ ഒരു കരുതൽധനം ബാങ്കുവകയായിട്ടു സംഗ്രഹിക്കുവാൻ തരമായി. കരുതൽധനമുൾപ്പെടെ ഇപ്പോൾ (1108-മാണ്ടിലെ അവസാനത്തിൽ) ബാങ്കുവക സ്വത്തായിട്ടു 87,999 രൂപയുണ്ടു്. യാദൃച്ഛികമായ എന്തെങ്കിലും ചെലവുകളുടെ നിവൃത്തിക്കായി തക്കതായ ഒരു സംഖ്യ ബാങ്കിൽ കരുതിട്ടുണ്ടാകും. ഇതിനു പുറമെ ഇംപീരിയൽബാങ്ക്, നെടുങ്ങാടിബാങ്ക്, മദ്രാസ് അർബൻ കൊ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്ക് എന്നീ ബാങ്കുകളുമായിട്ടു പണമെടപാടുകൾ നടത്തിവരുന്നു. സ്ഥലത്തെ ഖജാനാവുമായിട്ടെടപാടു നടത്തുവാനും ഗവൎമ്മെണ്ടു് അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ദേശസംഘങ്ങൾക്കു പണം ആവശ്യംപോലെ കടം കൊടുക്കുക എന്നതിനു പുറമെ സെൻട്രൽബാങ്ക് ആ വക സംഘങ്ങളുടെ ഒരു മേൽനോട്ടവും (Supervision) നടത്തിവരുന്നു. തൽക്കാലം ആ പ്രവൃത്തി ഡയറക്ടർമാർതന്നെയാണു ചെയ്തുവരുന്നതു്. അവർക്കു പുറമെ ദേശസംഘങ്ങളിൽനിന്നു ചില അംഗങ്ങളും സൂപ്പർവൈസർമാരായിട്ടു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ മറ്റുള്ള ദിക്കുകളിൽ എന്നപോലെ ഈ രാജ്യത്തും അധികവും കടംവായ്പസംഘങ്ങളാണു് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. വ്യാവസായികസംഘങ്ങളും ശേഖരിപ്പും വില്പനയുമുള്ള സംഘങ്ങളും ദുർല്ലഭമായിട്ടവിടവിടെ സ്ഥാപിച്ചുവരുന്നുണ്ടു്.

സഹകരണം എന്ന ഏൎപ്പാടു നമ്മുടെ രാജ്യ

ത്ത വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിന്ന വിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടർ വേണ്ടത്ര ശ്രമം ചെയ്യുവരുന്നു. പല ഹൈസ്കൂളുകളിലുമായിട്ടിപ്പോൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വകയായിട്ട 25 സംഘങ്ങളുണ്ട്. ഇവയ്ക്കു പുറമെ എറണാകുളത്തു കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികൾ ഒത്തുചേർന്ന് ഒരു സഹകരണസംഘം ഇയ്യിടയിൽ സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. *

മുമ്പറഞ്ഞ ദേശസംഘങ്ങളിൽ ചിലതിന്ന സ്വന്ത സ്ഥലങ്ങളുമുണ്ട്. ചില സംഘങ്ങൾ സംഘാംഗങ്ങളുടെ

---

* മദ്രാസ് സംസ്ഥാനത്തെ പരസ്പരസഹായസംഘം രജിസ്ട്രാരുടെ 1928–29 ലെ റിപ്പോർട്ടിൽനിന്ന കാണുന്നത (29. മാർച്ചിലൊടുങ്ങിയ കൊല്ലാവസാനത്തിലെ) വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വക സഹകരണസംഘങ്ങൾ ടി. സംസ്ഥാനത്തിൽ ആകെ 64 എണ്ണമുണ്ടായിരുന്നു. ആ കാര്യത്തെപ്പറ്റി രജിസ്ട്രാർ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:— ഈ സംഘങ്ങളിലെല്ലാംകൂടി ആകെ 2,943 വിദ്യാർത്ഥികളും 757 അദ്ധ്യാപകന്മാരും 3,054 കൂറുകാരും * (associates) ഉണ്ട്. ആകെ പിരിഞ്ഞ ഓഹരിസംഖ്യ 4510 രൂപയാകുന്നു. കൊല്ലാരംഭത്തിൽ അവയുടെ കൈവശമിരിപ്പിൽ 7673 രൂപയുടെ സാമാനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. 16,491 രൂപ വിലയുള്ള സാമാനങ്ങൾ അംഗങ്ങളുടെ ആവശ്യപ്രകാരവും (on indent) പിന്നെ 42,415 രൂപ വിലയുള്ള സാമാനങ്ങൾ സംഘങ്ങളുടെ മുതലെടുപ്പിന്നായും വാങ്ങിക്കുകയുണ്ടായി. 52,700 രൂപ വിലയുള്ള സാമാനങ്ങൾ വിറ്റഴിഞ്ഞുപോയി. കൊല്ലാവസാനത്തിൽ, സ്റ്റോക്കിൽ 13,879 രൂപ വിലയുള്ള സാമാനങ്ങൾ ഉണ്ടാ

---

* സംഘങ്ങളിൽ അംഗങ്ങളായി ചേരാതെ അവയിലെ കൂറുകാരായി ചേർന്നിരിക്കുന്നവർ.

ആവശ്യത്തിനായി പുസ്തകശാലകളും വായനശാലകളും സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. [illegible] ചിലതു സ്വന്തമായി സ്കൂളുകളും വൈദ്യശാലകളും സ്ഥാപിച്ചു നടത്തിപ്പോരുന്നു.

[Administration Reports of the Cochin Co-operative Department from the year 1092 to 11C

ചിരുന്നു. 360 രൂപ ബോണസ്സായിട്ടു കൊടുത്തു. അംഗങ്ങൾക്കും ... ൾക്കും (associates) ഉള്ള ലാഭം 4,559 രൂപയാകുന്നു.

"വളരെ ചെറിയ കട്ടിൽ ഉള്ള ഒരു വ്യാപാരം മാത്രമേ ഈ സംഘങ്ങൾ നടത്തുന്നുള്ളു. എങ്കിലും മിതവ്യയം, സമ്പാദിക്കുവാനുള്ള വാസന, സഹകരണതത്വത്തിന്റെ പരിജ്ഞാനം, അതിൽ പരിശീലനം എന്നിവയെല്ലാം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതിന് അവ വളരെ നല്ലതാകുന്നു. ഈ സംസ്ഥാനത്തു 64 സംഘങ്ങൾ എന്നതു സമുദ്രത്തിലെ ഒരു തുള്ളി എന്നതുപോലെ മാത്രമാകുന്നു. എങ്കിലും അദ്ധ്യാപകന്മാർ അവയെ വേണ്ടതുപോലെ നടത്തുകയും സഹകരണതത്വത്തിന്റെ പ്രചാരത്തിനു ഉപാധിയായി ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ അവ എപ്പോഴും നല്ലവണ്ണം പുഷ്ടിയെ പ്രാപിക്കുന്നതാണ്".

[The Hindu]